

Urząd Miejski w Bytomiu
Biuro Rozwoju Miasta

Raport o stanie miasta Bytom 2009

Bytom, kwiecień 2010

Biuro Rozwoju Miasta przedstawia kolejną edycję „Raportu o stanie miasta. Bytom 2009”, zawierającego podstawowe informacje charakteryzujące różne dziedziny funkcjonowania miasta w 2009 r.

Niniejszy dokument obejmuje 7 bloków tematycznych, do których należą:

1. Ogólna charakterystyka miasta
2. Użytkowanie przestrzeni
3. Sfera gospodarcza
4. Sfera społeczna
5. Środowisko naturalne
6. Finanse miasta
7. Zarządzanie miastem

Podstawowym założeniem przygotowanego raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia miasta w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Niniejszy raport został opracowany w pionie I Zastępcy Prezydenta, Mariana Maciejczyka, przez pracowników Biura Rozwoju Miasta, pod nadzorem Brygidy Skrzypczyk-Kogut.

Kierownictwo i redakcja opracowania: Brygida Skrzypczyk-Kogut

Zespół redakcyjny w składzie:

Maciej Brzezina	- rozdz.: 4.2
Zofia Ćwikła	- rozdz.: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 7.2, 7.3
Izabela Domogała	- rozdz.: 4.6, 4.7
Lucjan Goczół	- rozdz.: 7.1
Ilona Jaworska-Kapica	- rozdz.: 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 5.3
Agnieszka Potkańska-Ćwikła	- rozdz.: 4.8, 6.1, 6.2
Patrycja Wojdowicz	- rozdz.: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 5.1, 5.2, 7.4

Oprawa graficzna: Marta Tarnacka

Zdjęcia: archiwum Urzędu Miejskiego w Bytomiu, sieć Internet

1.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	5
1.1	Położenie	5
1.2	Demografia	6
2.	UŻYTKOWANIE PRZESTRZENII	10
2.1	Planowanie przestrzenne	10
2.2	Gospodarka nieruchomościami	10
2.2.1	Sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości	10
2.2.2	Nieruchomości nabyte do gminnego zasobu nieruchomości	11
2.3	System informacji o terenie	12
3.	SFERA GOSPODARCZA	14
3.1	Przedsiębiorczość w mieście	14
3.2	Poziom i struktura bezrobocia	19
3.3	Infrastruktura techniczna i usługi komunalne	23
3.3.1	Gospodarka wodno-kanalizacyjna	23
3.3.2	Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta	26
3.3.3	Ciepłownictwo	27
3.3.4	Gazownictwo	29
3.3.5	Telekomunikacja	29
3.3.6	Komunikacja	30
3.3.7	Transport publiczny	33
3.4	Inwestycje w mieście	34
3.4.1	Realizacja inwestycji gminnych	34
3.4.2	Inne inwestycje w mieście	39
4.	SFERA SPOŁECZNA	40
4.1	Zasoby mieszkaniowe w mieście	40
4.2	Oświata i wychowanie	44
4.3	Ochrona zdrowia	55
4.4	Stan sanitarny miasta	61
4.5	Pomoc społeczna	62
4.6	Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	67
4.7	Sport i rekreacja	75
4.8	Bezpieczeństwo Publiczne	78
5.	ŚRODOWISKO NATURALNE	84
5.1	Działania na rzecz ochrony środowiska	84
5.2	Skutki eksploatacji górniczej	87
5.3	Bytomski Park Przemysłowy	90
6.	FINANSE MIASTA	91
6.1	Budżet miasta	91
6.1.1	Dochody i przychody budżetu miasta	91
6.1.2	Wydatki i rozchody budżetu miasta	93
6.2	Środki pomocowe	96
7.	ZARZĄDZANIE MIASTEM	100
7.1	Planowanie rozwoju miasta	100
7.1.1	Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Bytomia na lata 2001-2015 do roku 2020	100
7.1.2	Program Rozwoju Subregionu Centralnego	105
7.1.3	Udział miasta Bytomia w projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego URBACT II	105
7.2	Doskonalenie systemu obsługi klienta	107
7.3	Przynależność Bytomia do organizacji krajowych	108
7.4	Promocja miasta i współpraca z zagranicą	109
7.4.1	Promocja miasta	109
7.4.2	Promocja ofert inwestycyjnych miasta	109
7.4.3	Współpraca z zagranicą	113
8.	SPIS MAP	115
9.	SPIS TABEL	116
10.	SPIS WYKRESÓW	118
11.	SPIS FOTOGRAFII	120

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1 Położenie

Bytom jest miastem położonym w południowej Polsce, w województwie śląskim, w blisko 2 milionowej aglomeracji Metropolii Silesia. Leży w południowo-zachodniej części Wyżyny Śląskiej i znajduje się na średniej wysokości 280-290 m n.p.m. Położenie geograficzne Bytomia wyznaczają współrzędne: 50°19' i 50°26' szerokości oraz 18°47' i 18°58' długości geograficznej. Ukształtowanie terenu miasta jest urozmaicone, gdyż tworzą je liczne wzniesienia i obniżenia powierzchni.

Bytom obejmuje obszar o powierzchni 69,44 km² i sąsiaduje z następującymi gminami oraz miastami: Chorzowem, Piekarami Śląskimi, Radzionkowem, Rudą Śląską, Świętochłowicami, Tarnowskimi Górami, Zabrzem i Zbroslawicami. Łączna długość granic administracyjnych miasta wynosi 54,32 km.

Mapa nr 1: Powierzchnia i granice miasta Bytomia

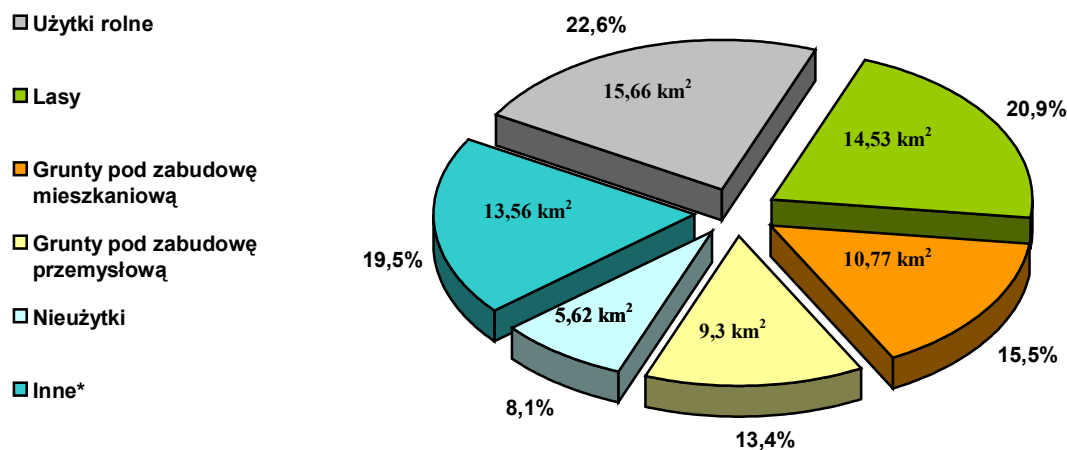

Granice Bytomia z:

- Miastem Tarnowskie Góry
- Gminą Radzionków
- Miastem Piekary Śląskie
- Miastem Chorzów

- Miastem Świętochłowice
- Miastem Ruda Śl.
- Miastem Zabrze
- Gminą Zbroslawice

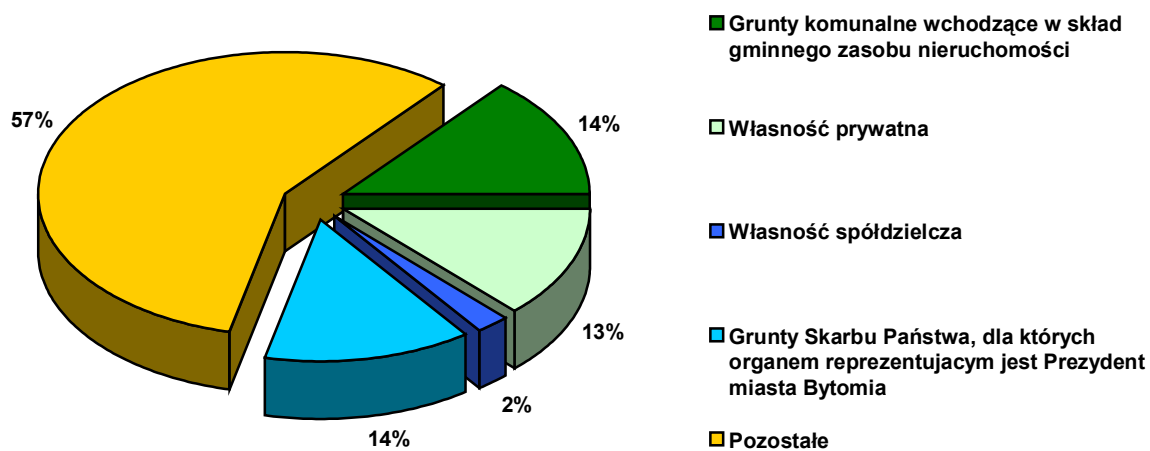
Wykres nr 1: Struktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania

*m.in. grunty zadrzewione i zakrzewione, tereny pod wodami, rekreacyjno – wypoczynkowe, komunikacyjne, zurbanizowane tereny niezabudowane, inne tereny zabudowane

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Geodezji UM w Bytomiu

Wykres nr 2: Struktura gruntów według form własności

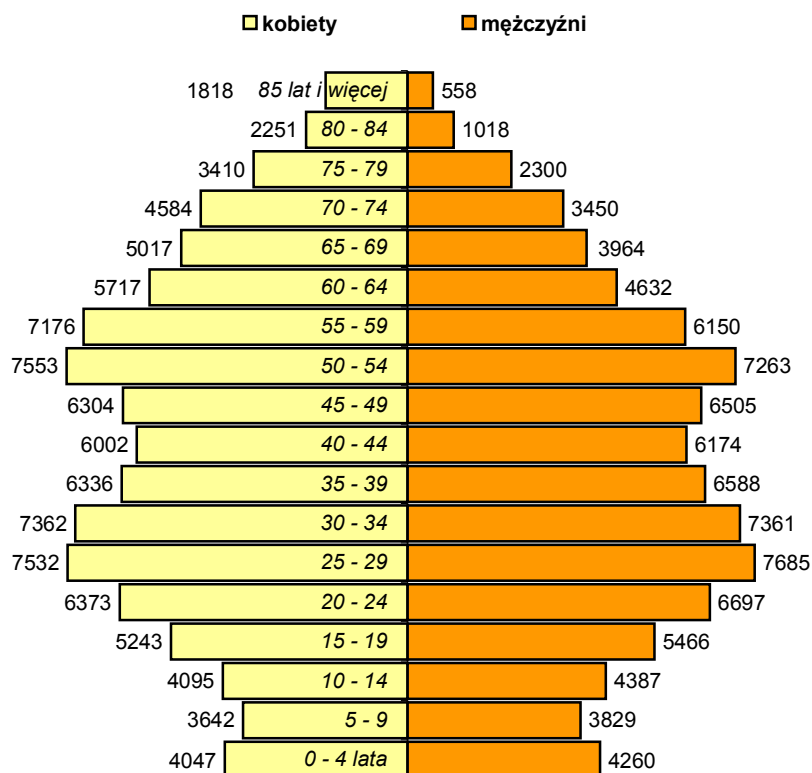

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Geodezji UM w Bytomiu

1.2 Demografia

Na 31 grudnia 2009 r., według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach, Bytom liczył 182 749 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosiła 2 631 osób na 1 km² powierzchni miasta.

Wykres nr 3: Mieszkańcy Bytomia według płci i wieku na dzień 31.12. 2009 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach

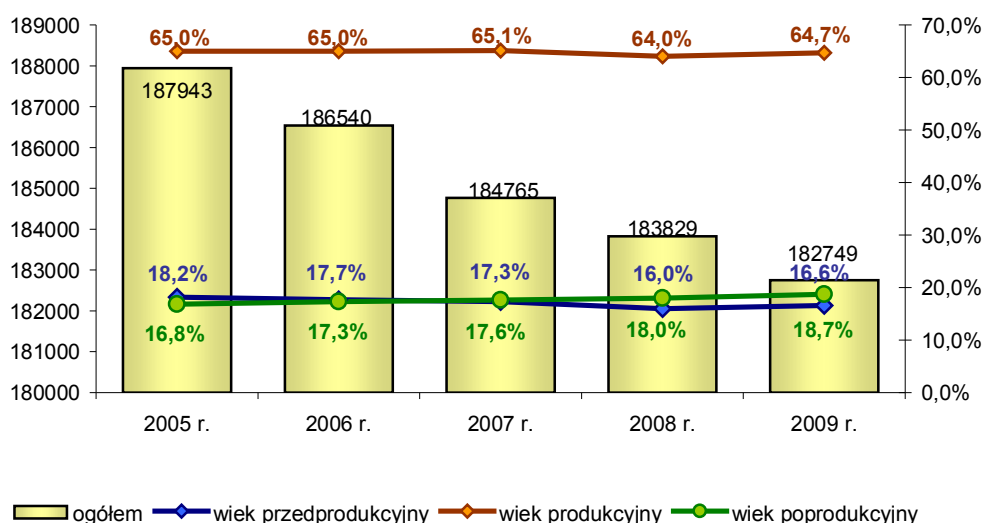
Tabela nr 1: Struktura mieszkańców Bytomia wg grup ekonomicznych

Grupy ekonomiczne mieszkańców	Płeć	31.12..2009 r.	
		Liczba	%
Ogółem	Kobiety	94 462	51,7
	Mężczyźni	88 287	48,3
	Razem	182 749	100
Wiek przedprodukcyjny	K	14 740	8,1
	M	15 612	8,5
	R	30 352	16,6
Wiek produkcyjny	K	56 925	31,1
	M	61 385	33,6
	R	118 310	64,7
Wiek poprodukcyjny	K	22 797	12,5
	M	11 290	6,2
	R	34 087	18,7

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach

W strukturze mieszkańców Bytomia wg grup ekonomicznych na dzień 31.12.2009 r. udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynosił 16,6%, w wieku produkcyjnym 64,7%, a w wieku poprodukcyjnym 18,7%.

Wykres nr 4: Mieszkańcy Bytomia wg grup ekonomicznych

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach

W okresie analizowanych 5 lat można zaobserwować stałą tendencję spadku liczby mieszkańców Bytomia, który w porównaniu do 2005 r., wyniósł aż 5 194 osób, przy czym:

- ❑ liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszyła się o 5 119,
- ❑ liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 4 918,
- ❑ liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o 3 251.

Tymczasem w strukturze mieszkańców Bytomia można zauważyć, że na przestrzeni badanych lat, spada udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, w stosunku do 2005 r. o 1,6 % oraz w wieku produkcyjnym o 0,3%, przy równoczesnym wzroście udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym o 1,9 %.

Wybrane wskaźniki demograficzne dot. mieszkańców Bytomia kształtują się następująco:

- ❑ na 100 mężczyzn podobnie jak w latach poprzednich przypadało 107 kobiet,
- ❑ na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 54,5 osoby w wieku nieprodukcyjnym, wskaźnik od 2005 r. wzrósł o 0,8 osoby,
- ❑ wskaźnik starości demograficznej wynosił 21,2% i wzrósł w porównaniu do 2005 r. o 2,1%.

Tabela nr 2: Wybrane wskaźniki demograficzne dot. mieszkańców Bytomia

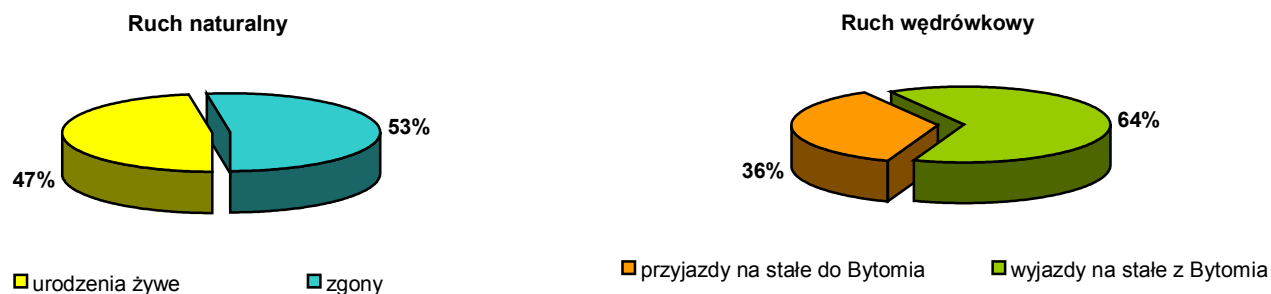
WSKAŹNIKI	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	106,4	106,6	107,0	107,1	107,0
Wskaźnik obciążenia ekonomicznego ludności: liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	53,7	53,7	53,7	54,0	54,5
Wskaźnik starości demograficznej¹ (% mieszkańców w wieku 60 i więcej lat)	19,1	19,5	20,0	20,5	21,2

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach

W latach 2005 – 2009 w Bytomiu zanotowano ujemny przyrost naturalny, jak również ujemne saldo migracji stałych, jednakże warto podkreślić, że obie te wartości od 2005 r. nieznacznie się zmniejszyły.

¹ Według kryteriów przyjętych w demografii, społeczność uznaje się za starą demograficznie, jeśli odsetek osób w wieku 60 lat i więcej lat wynosił co najmniej 12 % jej ogółu.

Wykres nr 5: Ruch naturalny i wędrówkowy mieszkańców Bytomia

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach

Tabela nr 3: Ruch naturalny i wędrówkowy mieszkańców

RUCH NATURALNY	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
urodzenia żywe	1 595	1 656	1 709	1 778	1 828
zgony	2 046	1 982	2 120	1 983	2 031
przyrost naturalny	-451	-326	-411	-205	-203
RUCH WĘDRÓWKOWY	X	X	X	X	X
przyjazdy na stałe do Bytomia:	1 310	1 399	1 510	1 316	1 189
z terenu kraju	1 276	1 367	1 473	1 263	1 120
z zagranicy	34	32	37	53	69
wyjazdy na stałe z Bytomia:	2 396	2 447	2 596	2 039	2 111
do innych miejscowości na terenie kraju	1 905	2 004	2 138	1 723	1 889
za granicę	491	443	458	316	222
saldo migracji	-1 086	- 1 048	-1 086	-723	-922

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach

2. UŻYTKOWANIE PRZESTRZENII

2.1 Planowanie przestrzenne

W zakresie planowania przestrzennego podjęto następujące działania:

- uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla:
 - ♦ terenu położonego w dzielnicy Miechowice, obejmującego zabudowę pomiędzy ulicami Ks. Jana Frenzla i Jana Dzierżonia,
 - ♦ terenu położonego na północ od ul. Powstańców Śląskich, obejmującego obszar w rejonie ulicy Dworskiej i al. Jana Pawła II, zwany planem „Dworska-Wschód”,
 - ♦ rejonu ulicy Kędzierzyńskiej,
 - ♦ północnej części dzielnicy Miechowice,
 - ♦ fragmentu obszaru Rozbarku,
- kontynuowano procedury dotyczące opracowania zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom”,
- kontynuowano procedury dotyczące opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla:
 - ♦ terenu dawnej KWK „Rozbark”,
 - ♦ terenu „Starych Miechowic”,
 - ♦ Śródmieścia Bytomia „Planu Rewitalizacji i Rozwoju Śródmieścia (ReRoŚ)”,
 - ♦ obszaru położonego w rejonie węzła planowanej autostrady A1, zwanego planem „Dąbrowa Miejska”,
 - ♦ terenu położonego w rejonie ulic Dworskiej i Strzelców Bytomskich, zwanego planem „Dworska-Zachód”,
 - ♦ obszaru położonego na przemysłowych terenach południowej części miasta Bytomia, zwanego planem „Szombierki-Południe”,
 - ♦ obszaru położonego w południowej części miasta Bytomia, zwanego planem „Łagiewniki-Zachód”,
 - ♦ północno-zachodniej części miasta Bytomia, obejmującego tereny dzielnic Stolarzowice i Górniki,
 - ♦ północnej części miasta Bytomia, zwanego planem „Blachówka”,
- przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla:
 - ♦ południowej części dzielnicy Miechowice,
 - ♦ części obszaru Bobrka,
 - ♦ części obszaru Karbia,

Fot. nr 1: Śródmieście Bytomia z lotu ptaka

2.2 Gospodarka nieruchomościami

2.2.1 Sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości

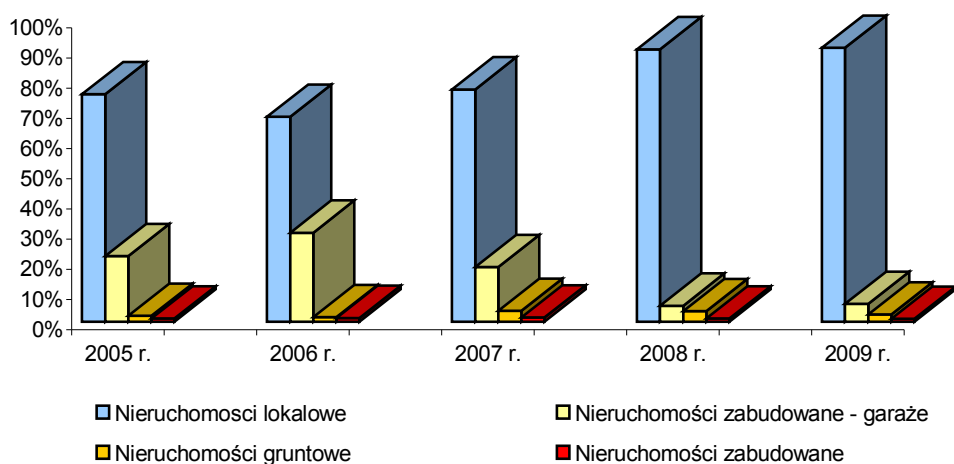
Nieruchomości, będące własnością gminy lub Skarbu Państwa, są sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu lub w trybie bezprzetargowym. Racjonalna gospodarka nieruchomościami ma na celu realizację budownictwa mieszkaniowego, inwestycji infrastruktury technicznej oraz przyciągania inwestorów. Przetargi na zbycie powyższych nieruchomości przeprowadzane są w oparciu o zapisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r., w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zastosowanie trybu bezprzetargowego następuje w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. (t. jedn. Dz. U. nr 261 z 2004 r.) o gospodarce nieruchomościami. Mowa tu o sytuacji, w której nieruchomość zbywana jest na rzecz osoby, przysługującej pierwszeństwo w jej nabyciu, sprzedaż nieruchomości następuje na rzecz jej użytkownika wieczystego bądź zbycie następuje między Skarbem Państwa a jednostką samorządu terytorialnego.

Tabela nr 4: Sprzedaż nieruchomości będących własnością Gminy i Skarbu Państwa

Wyszczególnienie	2005 r.		2006 r.		2007 r.		2008 r.		2009 r.	
	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)
Nieruchomości lokalowe	908	3 869,68	725	3 732,31	833	7 135,31	1 366	10 172,82	1 316	12 999,05
Nieruchomości zabudowane	13	316,88	13	1 184,39	15	1 512,33	16	5 190,41	14	3 728,42
Nieruchomości zabudowane - garaże	262	209,13	315	220,64	196	211,98	80	154,11	86	199,21
Nieruchomości gruntowe	23	2 282,96	16	16 438,56	39	3 901,60	52	3 071,08	35	3 103,88
Razem	1 206	6 678,65	1 069	21 575,9	1 083	12 761,22	1 514	18 588,42	1 451	20 030,56

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM

W latach 2005 – 2009, sprzedano łącznie około 6,3 tys. nieruchomości. Największą liczbę sprzedaży odnotowano w 2008 r., tj. 1 514 nieruchomości. Natomiast łączna wartość zbytych w ciągu ostatnich pięciu lat nieruchomości wyniosła 79,6 mln zł. Można także zaobserwować znaczne wahania poziomu tych wartości w poszczególnych latach, niemniej jednak od 2007 r. sprzedaż nieruchomości systematycznie rośnie i osiągnęła w 2009 roku wartość 20,0 mln zł.

Wykres nr 6: Struktura nieruchomości zbytych

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM

Dominujący udział w strukturze zbytych nieruchomości miały nieruchomości lokalowe - 90,7%, natomiast nieznaczny udział stanowiły nieruchomości zabudowane – 1%.

2.2.2 Nieruchomości nabyte do gminnego zasobu nieruchomości

Do gminnego zasobu nieruchomości zostało zakupionych piętnaście nieruchomości gruntowych, położonych na terenie miasta, o łącznej powierzchni 99 072 m², za kwotę 8 830,55 tys. zł. Kontrahentami były zarówno osoby fizyczne, jak i prawne. Część nieruchomości nabyta została na własność, tj. sześć nieruchomości, natomiast w przypadku pozostałych dziewięciu nieruchomości nabyte zostało prawo wieczystego użytkowania.

Tabela nr 5: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy

Obręb	Kontrahent	2009 r.		
		Ilość	Powierzchnia [m ²]	Wartość [tys. zł]
Bytom	os. pr.	1	2	0,11
Miechowice	os. fiz.	4	1 530	110,53
	os. pr.	5	6 624	842,34
Szombierki	os. pr.	1	2 367	194,81
Rozbark	os. pr.	4	88 549	7 682,76
Razem	X	15	99 072	8 830,55

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM

Tabela nr 6: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy w latach 2005 - 2009

Rok	Ilość nieruchomości	Powierzchnia działek (m ²)	Wartość (w tys. zł)
2005	18	525 346	23 819,01
2006	28	319 006	4 207,92
2007	20	325 698	21 099,86
2008	12	35 172	1 487,44
2009	14	99 072	8 830,55
RAZEM	92	1 304 294	59 444,78

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM

2.3 System informacji o terenie

Działania systemu informacji o terenie mają na celu zwiększenie skuteczności zarządzania miastem, a także poprawienie obsługi planowania i realizowania nowych inwestycji.

Szczególny nacisk położono na następujące zadania:

- koordynacja działań związanych z realizacją projektu pn. *Wspomaganie zarządzania kryzysowego zasobem mapowym miasta*, na którego realizację otrzymano dofinansowanie ze środków unijnych,
- uatrakcyjnienie *Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennych* poprzez:
 - ♦ zwiększenie funkcjonalności *Interaktywnego Planu Miasta Bytomia*
 - ♦ rozbudowę *Wirtualnego Planu Budynku Urzędu Miejskiego*
 - ♦ opracowanie i wdrożenie *Przewodnika Inwestora*
 - ♦ wykonanie narzędzia lokalizującego komisje wyborcze *Wybory 2009*,
- pozyskanie *Cycloram* (zarejestrowane i złączone dzięki opatentowanemu systemowi panoramiczne obrazy wysokiej jakości) z dróg publicznych o długości około 75 km w obrębie granic administracyjnych Miasta Bytomia – głównie Śródmieścia,
- modyfikacja systemu *WEGA 2001*, polegająca na zwiększeniu wydajności motoru danych przestrzennych oraz dostosowaniu systemu do obowiązującego od 1 stycznia 2010 r. Państwowego Układu Współrzędnych Geodezyjnych 2000,
- administracja systemu wspomagającego pracę Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej *INTEROŚRODEK*,

Fot. nr 2: Model 3D Śródmieścia Bytomia

- ❑ przeniesienie do postaci numerycznej danych z zakresu geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT) dla obrębu ewidencyjnego Rozbark oraz dla części obrębu Bytom,
- ❑ rozszerzenie funkcjonalności *Systemu Obsługi Wydziału Architektury (SOWA)*, poprzez usprawnienie procesu wydawania decyzji integrując system z aplikacją MDOK,
- ❑ rozszerzenie Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennych o moduł do prowadzenia rejestrów nieruchomości SOWA ARN,
- ❑ zakupienie aplikacji działającej w środowisku ArcGIS – *Community Viz* umożliwiającej wariantową ocenę koncepcji zagospodarowania terenów wyznaczonych jako obszar studialny w projekcie LUMASEC na podstawie interpretacji obecnych ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- ❑ organizacja obchodów Światowego Dnia Systemów Informacji Geograficznej.

Fot. nr 3: Logo Światowego Dnia Informacji Geograficznej

3. SFERA GOSPODARCZA

3.1 Przedsiębiorczość w mieście

Na koniec 2009 r. w systemie REGON zarejestrowanych było ok. 13,9 tys. podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Bytomia, w tym ok. 11,0 tys. osób fizycznych oraz 2,9 tys. osób prawnych i jednostek nie mających osobowości prawnej. W stosunku do analogicznego okresu 2006 r. ilość podmiotów gospodarczych ogółem zmniejszyła się o 0,6 %, w tym ilość osób fizycznych zmalała o 1,6%. Ilość osób prawnych i jednostek nie mających osobowości prawnej wzrosła natomiast o 3,4%, gdzie największy wzrost o 18,9% odnotowano w spółkach handlowych.

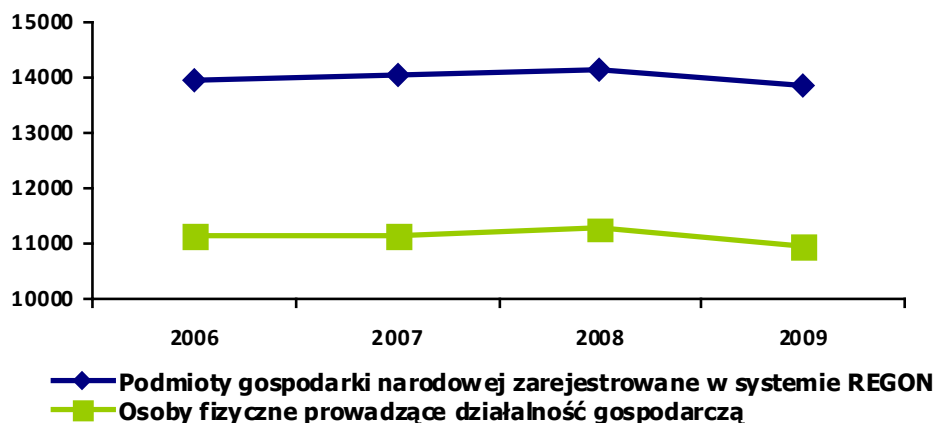
Tabela nr 7: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu

Wyszczególnienie	Wg stanu na dzień 31.12. 2005 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2006 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2007 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2008 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2009 r.
Podmioty gospodarki narodowej, w tym:	15 978	15 947	16 116	16 288	16 094
1. Przedsiębiorcy, z tego:	14 550	13 973	14 066	14 173	13 889
a. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej:					
- przedsiębiorstwa państwowe	6	6	5	4	1
- spółdzielnie	37	38	41	37	37
- spółki handlowe, w tym m.in.:	734	761	823	854	905
· akcyjne	34	34	34	33	36
→ z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	2	3	4
· z ograniczoną odpowiedzialnością	614	636	676	695	737
→ z udziałem kapitału zagranicznego	97	94	100	90	91
- spółki cywilne	1 794	1 781	1 786	1 764	1 755
b. Osoby fizyczne	11 747	11 150*	11 171	11 282	10 971
2. Wspólnoty mieszkaniowe, organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, fundacje	1 428	1 974	2 050	2 115	2 205

* Od 2006 r. indywidualne gospodarstwa rolne zostały wyodrębnione z osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, stąd spadek liczby tych osób w danym roku.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biuletynu Statystycznego Województwa Śląskiego – IV kwartał 2006, 2007, 2008 i 2009 oraz systemu REGON US Katowice

Wykres nr 7: Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2006-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biuletynu Statystycznego Województwa Śląskiego – IV kwartał 2006, 2007, 2008, 2009 oraz systemu REGON US Katowice

Spośród 13,9 tys. przedsiębiorców zarejestrowanych w systemie REGON, 91,6 % to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne. Wśród osób fizycznych najczęściej prowadziło działalność gospodarczą w sekcjach:

- ❑ handel i naprawy – 35,4%,
- ❑ obsługa nieruchomości i firm – 14,3%,
- ❑ budownictwo – 12,3%,
- ❑ transport, gospodarka magazynowa i łączność – 9,3%,
- ❑ przetwórstwo przemysłowe – 7,8%,
- ❑ pośrednictwo finansowe – 6,1%,
- ❑ działalność usługowa, komunalna i społeczna – 4,6 %.

Działalność gospodarczą prowadziły 773 (wzrost o 5,8% w porównaniu z 2008 r.) spółki kapitałowe², z tego:

- ❑ z wyłącznym kapitałem krajowym 678 (wzrost o 6,8%), w tym:
 - 646 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - 32 spółki akcyjne;
- ❑ z udziałem kapitału zagranicznego 95 (wzrost o 2,1%), w tym:
 - 91 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - 4 spółki akcyjne.

W strukturze zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, spółki z wyłącznym kapitałem krajowym stanowiły 4,9%, natomiast spółki z udziałem kapitału zagranicznego 0,7%. Wśród spółek kapitałowych z wyłącznym kapitałem krajowym, działalność w zakresie:

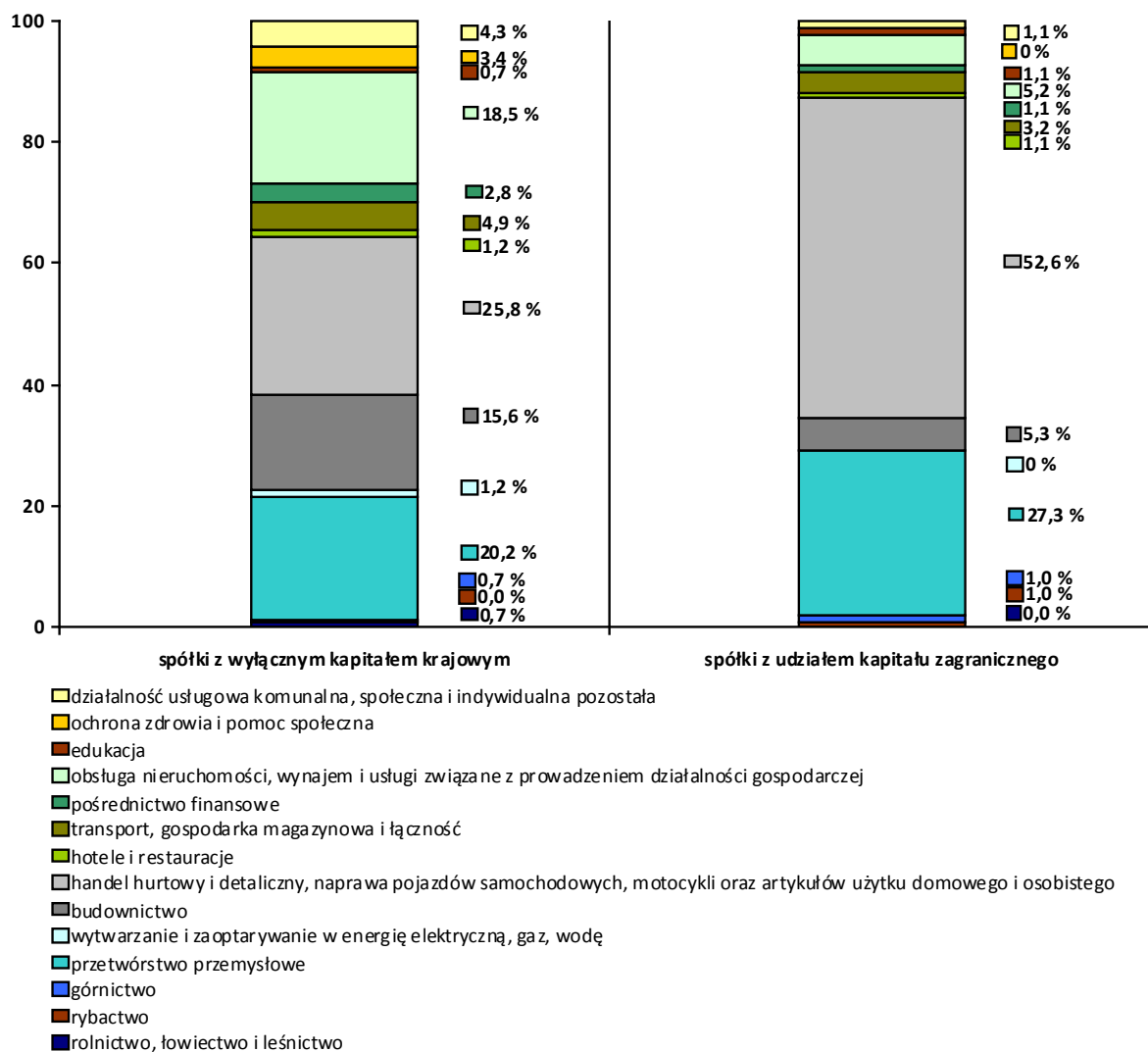
- ❑ handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego prowadziło 25,8% spółek;
- ❑ przetwórstwa przemysłowego prowadziło 20,2% spółek;
- ❑ obsługi nieruchomości, wynajmu i usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej prowadziło 18,5% spółek,³
- ❑ budownictwa prowadziło 15,6% spółek.

Wśród spółek z udziałem kapitału zagranicznego, dominujący udział mają spółki prowadzące działalność w zakresie handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 52,6%. Działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego prowadziło 27,3% podmiotów.

² Spółki kapitałowe to spółki z o.o. i spółki akcyjne.

³ Według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności z 2004 r. (PKD).

Wykres nr 8: Spółki z udziałem kapitału krajowego oraz z udziałem kapitału zagranicznego według prowadzonej działalności, zdefiniowanej zgodnie z PKD

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Analiza struktury podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON dokonana według liczby zatrudnienia wykazuje dominujący udział podmiotów zatrudniających do 9 osób, które na koniec 2009 r. stanowiły 93,4% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów. Pozostaje to w bezpośrednim związku z bardzo wysokim udziałem przedsiębiorstw osób fizycznych i spółek cywilnych w ogólnej zbiorowości zarejestrowanych podmiotów.

Tabela nr 8: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2009 r.

Forma prawna	Ogółem	Liczba zatrudnionych				
		A 0-9	B 10-49	C 50-249	D 250-999	E pow. 999
1. Ogółem	13 889	12 973	781	121	12	2
2. Osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej, w tym m.in.:	2 918	2 269	526	111	10	2
- spółki akcyjne	36	14	11	7	3	1
- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	737	497	201	38	1	-
- spółki jawne	98	61	34	2	1	-
- spółki cywilne	1 755	1 640	114	1	-	-
- spółki komandytowe	29	27	2	-	-	-
- spółki komandytowo-akcyjne	1	1	-	-	-	-
- przedsiębiorstwa państwowe	1	-	1	-	-	-
- spółdzielnie	37	19	9	9	-	-
- przedstawicielstwa zagraniczne	3	3	-	-	-	-
- oddziały przedsiębiorców zagranicznych	2	2	-	-	-	-
3. Osoby fizyczne	10 971	10 704	255	10	2	-

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biuletynu Statystycznego Województwa Śląskiego – IV kwartał 2009 r. i systemu REGON US Katowice

Wśród 2 918 osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej zarejestrowanych w systemie REGON podmioty o liczbie zatrudnienia:

- ☐ od 0 – 9 stanowiły 77,8%,
- ☐ od 10 – 49 stanowiły 18,0%,
- ☐ od 50 – 249 stanowiły 3,8%,
- ☐ od 250 – 999 stanowiły 0,3%,
- ☐ pow. 999 stanowiły 0,1%.

Natomiast struktura spółek z ograniczoną odpowiedzialnością według liczby pracujących w poszczególnych przedziałach kształtowała się następująco:

- ☐ od 0 – 9 wynosiła 67,4%,
- ☐ od 10 – 49 wynosiła 27,3%,
- ☐ od 50 – 249 wynosiła 5,2%,
- ☐ od 250 – 999 wynosiła 0,1%.

Banki i instytucje finansowe⁴

Obsługę finansową przedsiębiorców, inwestorów i mieszkańców prowadziło 29 oddziałów oraz 3 filie banków:

- ☐ ING Bank Śląski S.A.:
 - ♦ Oddział w Bytomiu, ul. Strzelców Bytomskich 1,
 - ♦ Oddział w Bytomiu, pl. Jana III Sobieskiego 2,
 - ♦ Oddział w Bytomiu, ul. Dworcowa 12,
 - ♦ Oddział w Bytomiu, ul. Reptowska 53a,
 - ♦ Oddział w Bytomiu, ul. Strzelców Bytomskich 250a,
 - ♦ Oddział w Bytomiu, ul. Tatrzańska 2.
- ☐ PKO Bank Polski S.A.:
 - ♦ Oddział 1 w Bytomiu, ul. Dworcowa 8,
 - ♦ Oddział 2 w Bytomiu, al. Jana Nowaka Jeziorańskiego 25,
 - ♦ Oddział 4 w Bytomiu, ul. Orzegowska 32,
 - ♦ Oddział 5 w Bytomiu, ul. Narutowicza 4.
- ☐ Bank PEKAO S.A., I Oddział w Gliwicach:
 - ♦ Filia nr 1 w Bytomiu, ul. Strażacka 5,
 - ♦ Filia nr 4 w Bytomiu, ul. Dworcowa 39.
- ☐ Bank Zachodni WBK S.A.:

⁴ Źródło: witryny internetowe banków i instytucji finansowych.

- ♦ 1 Oddział w Bytomiu, ul. Dworcowa 4,
- ♦ 2 Oddział w Bytomiu, ul. Krakowska 1,
- ♦ 3 Oddział w Bytomiu, ul. Zabrzeńska 30a.
- GETIN Bank S.A., Oddział Bytom, ul. Katowicka 16.
- Alior Bank S.A., Oddział Bytom, ul. Jajnty 22.
- Citibank Handlowy:
 - ♦ Oddział w Bytomiu, ul. Gliwicka 17,
 - ♦ Oddział CitiFinacial w Bytomiu, ul. Dworcowa 31.
- Bank Spółdzielczy w Bytomiu, ul. Krawiecka 4.
- Kredyt Bank S.A., I Oddział w Katowicach:
 - ♦ Filia nr 2, ul. Gliwicka 15.
- Bank BPH S.A. (połączył się z GE Money Bank):
 - ♦ Oddział w Bytomiu, pl. Wolskiego 5,
 - ♦ Oddział w Bytomiu, ul. Rynek 4.
- Invest Bank S.A., Oddział w Bytomiu, ul. Rycerska 4.
- Bank Millennium S.A. Oddział w Bytomiu (placówki: Millennium i Millennium Biznes), ul. Dworcowa 13.
- Lukas Bank S.A.:
 - ♦ Oddział Banku w Bytomiu, ul. Dworcowa 25.
- Polbank EFG (EFG Eurobank Ergasias S.A.)
 - ♦ ul. Dworcowa 2,
 - ♦ ul. Rynek 21/11.
- Eurobank w Bytomiu, placówki:
 - ♦ ul. Dworcowa 1,
 - ♦ ul. Strzelców Bytomskich 96 (CH M1),
 - ♦ ul. Podgórna 5.
- AIGO Bytom – centrum pożyczkowe banku AIG Bank Polska S.A., ul. Dworcowa 11.

Ponadto na terenie miasta działalność prowadziły m.in.:

- Biuro Terenowe ZUS w Bytomiu (Oddział ZUS w Zabrze), ul. Sądowa 8;
- Inspektorat PZU S.A. w Bytomiu, ul. Rynek 12; Agencja Generalna Grupy Ergo Hestia S.A. w Bytomiu, ul. Żeromskiego 18 oraz Commercial Union Polska Sp. z o.o. – Oddział w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich 13/4;
- NFZ Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach, Sekcja Obsługi Ubezpieczonych w Bytomiu, ul. Karola Miarki 10;
- 13 placówek Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (SKOK).

Organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego

Środowisko przedsiębiorców w Bytomiu reprezentują organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego, do których należą:

- Bytomska Izba Przemysłowo-Handlowa,
- Delegatura Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach,
- Związek Pracodawców Miasta Bytomia i Aglomeracji Górnośląskiej,
- Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości.

Fot. nr 4: Punkt konsultacyjny GAPP S.A. w Bytomiu

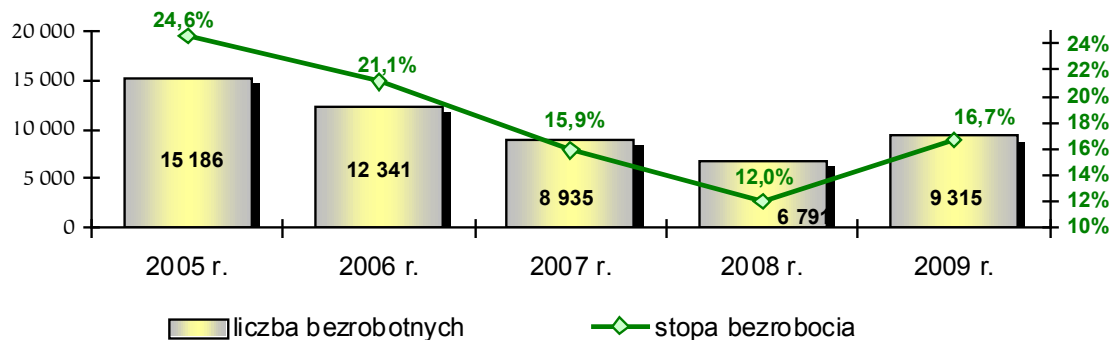
W ramach zadań statutowych organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego prowadzą działalność w zakresie doradztwa organizacyjno-prawno-finansowego, szkoleń, pomocy w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych oraz promocji osiągnięć bytomskich przedsiębiorców.

W 2009 r. w Bytomiu kontynuował działalność Punkt Konsultacyjny Górnośląskiej Agencji Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. w Katowicach. Punkt mieści się w siedzibie Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu przy ul. Pułaskiego 3. W ramach punktu bytomscy przedsiębiorcy mogą bezpłatnie uzyskać informacje nt. pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania oraz szeroko rozumianego prowadzenia działalności gospodarczej na Jednolitym Rynku Europejskim.

3.2 Poziom i struktura bezrobocia

Na koniec 2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu zarejestrowanych było 9 315 osób tj. o 5 871 osób mniej niż w 2005 r. W okresie 2005 – 2009 stopa bezrobocia zmniejszyła się o 7,9 %, jednak w 2009 r. wzrosła do 16,7 %, tj. o 4,7 % więcej niż w 2008 r.

Wykres nr 9: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu i stopa bezrobocia

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i PS-01 z PUP Bytom oraz danych GUS

Tabela nr 9: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12:					Dynamika w % (6:2)
	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	
Zarejestrowani bezrobotni, w tym:	15 186	12 341	8 935	6 791	9 315	61,3
kobiety	8 451	7 402	5 661	4 277	5 252	62,1
mężczyźni	6 735	4 939	3 274	2 514	4 063	60,3
zarejestrowani po raz pierwszy	3 782	2 869	1 646	1 001	1 409	37,2
zarejestrowani po raz kolejny	11 404	9 472	7 289	5 790	7 906	69,3
uprzednio pracujący	11 459	9 541	7 070	5 342	7 405	64,6
pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy	10 764	8 491	6 143	4 079	4 001	37,2

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i PS-01 z PUP Bytom

W okresie od stycznia do grudnia 2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowało się jako bezrobotne 14 550 osób. Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy znacznie zmalała w stosunku do 2005 r., bo aż o 14,2 %. Z ewidencji bezrobotnych, wyłączonych zostało 12 026 osób tj. o 22,5 % mniej niż w 2005 r.

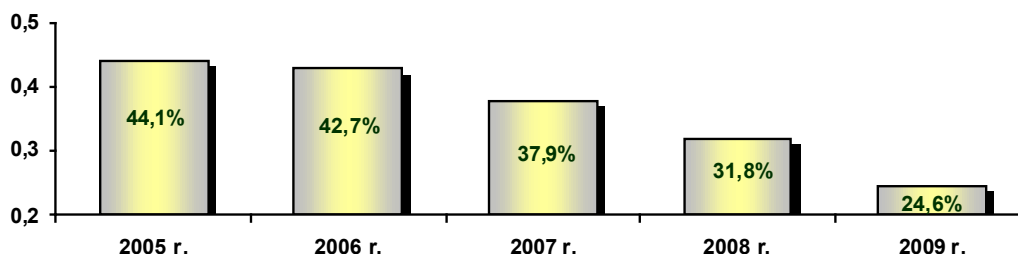
Tabela nr 10: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączeni z ewidencji PUP

Wyszczególnienie	Razem w okresie roku:					Dynamika w % (6:2)
	2005	2006	2007	2008	2009	
Bezrobotni rejestrujący się, w tym:	13 799	14 593	13 739	13 001	14 550	105,4
po raz pierwszy	3 084	2 702	2 145	1 910	2 647	85,8
po raz kolejny	10 715	11 891	11 594	11 091	11 903	111,1
Bezrobotni wyłączeni z ewidencji, w tym z powodu:	15 525	17 438	17 145	14 157	12 026	77,5
podjęcia pracy	6 092	6 235	5 213	4 130	3 580	58,8
rozpoczęcia szkolenia lub stażu	1 621	2 218	1 868	1 572	1 661	102,5
niepotwierdzenia gotowości do pracy	6 406	7 166	7 285	5 670	4 457	69,6
z innych powodów	1 406	1 819	2 388	2 785	2 328	23,5

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i PS-01 z PUP Bytom

W omawianym okresie, PUP w Bytomiu odnotował informacje od 19 zakładów pracy o zamiarze dokonania zwolnień grupowych z przyczyn nie dotyczących pracowników, z tego 5 zakładów z terenu Bytomia. W sumie liczba osób przewidzianych do zwolnienia, zamieszkujących na terenie Bytomia wynosiła 109, spośród których w PUP w Bytomiu zarejestrowało się 47 osób, a 44 spośród nich, zostało objętych ścieżką aktywizacji zawodowej.

Wykres nr 10: Średnioroczny współczynnik rynku pracy

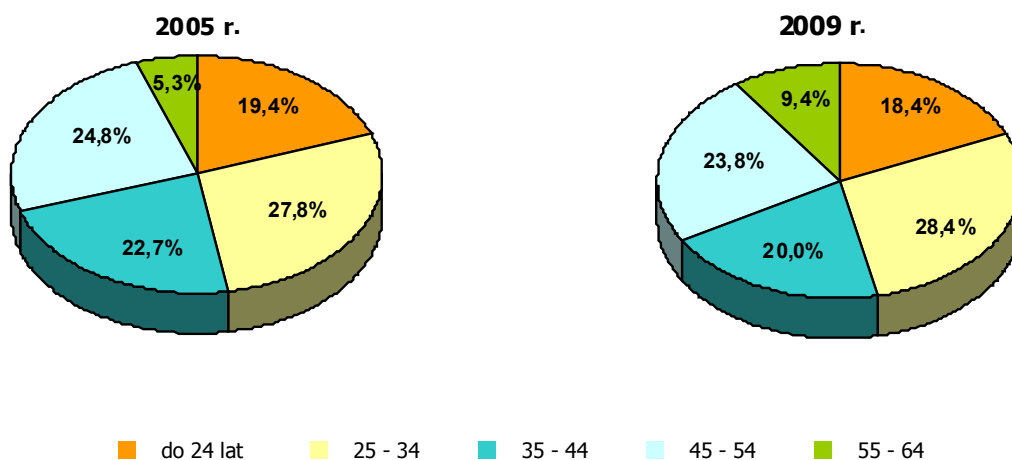

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i PS-01 z PUP Bytom

Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy, liczony jako procentowy stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo rejestrowanych bezrobotnych, będący ważnym miernikiem szans osób bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia stopniowo spada począwszy od 2006 r. W 2009 r. wyniósł on 24,6% tj. o 7,2 punkty procentowe mniej niż w 2008 r.

Strukturę demograficzną i społeczną zbiorowości bezrobotnych przedstawiają wykresy.

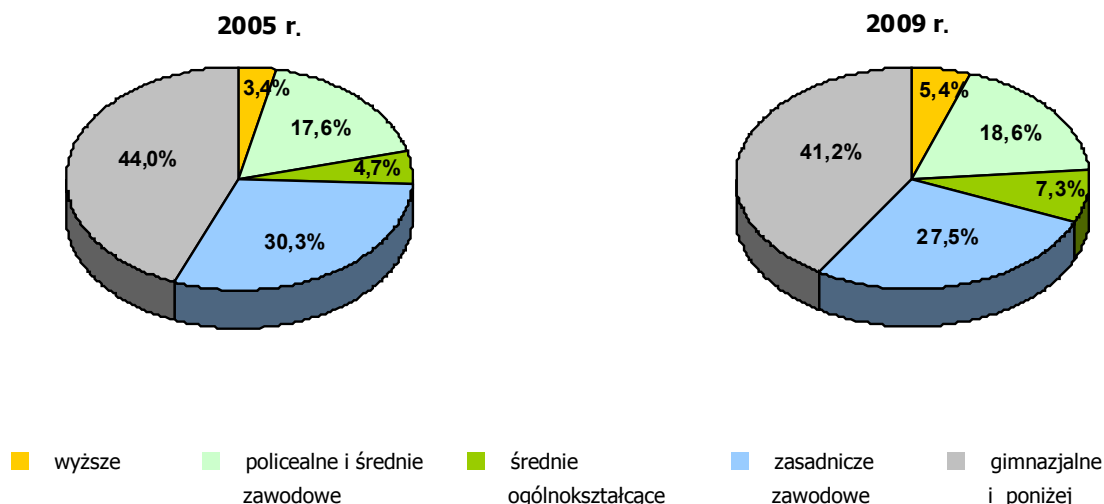
Wykres nr 11: Bezrobotni według wieku

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i P-01 z PUP Bytom

W okresie 2005 – 2009 struktura bytomskich bezrobotnych wg wieku uległa zmianom, najbardziej widoczny jest spadek udziału bezrobotnych w wieku od 35 do 44 lat o 2,7% i zwiększenie udziału bezrobotnych w przedziale wiekowym 55 – 64 lat o 4,1%. Wiek statystycznej osoby bezrobotnej wzrósł z 36,6 lat w 2005 r. do 37,5 lat w 2009 r.

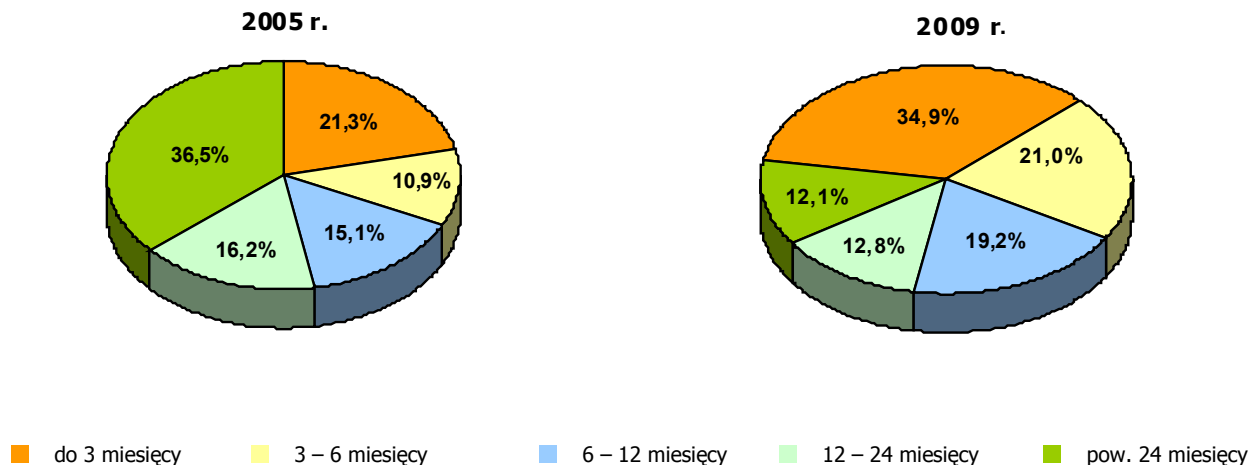
Wykres nr 12: Bezrobotni według poziomów wykształcenia

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i P-01 z PUP Bytom

W 2009 r. podobnie jak w 2005 r. najliczniejszą kategorią wśród bezrobotnych były osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, bez kwalifikacji zawodowych. Drugą, pod względem wielkości udziału, kategorię stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, jednak w porównaniu do 2005 r. udział tych osób zmniejszył się o 2,8 %. Wzrósł natomiast udział osób z wykształceniem wyższym o 2,0 %, z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym o 1,0 % oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 2,6%.

Wykres nr 13: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i P-01 z PUP Bytom

Udział osób pozostających bez pracy nie dłużej niż 12 miesięcy wzrósł z 47,3 % w 2005 r. do 75,1 % w 2009 r., tj. o 27,8%, w tym do 3 miesięcy o 13,6 %. Udział osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy, wynosił w 2005 r. 52,7% i zmniejszył się do 24,9 % w 2009 r., tj. o 27,8 %, w tym osób pozostających bez pracy ponad 24 miesiące o 24,4%. Czas pozostawania bez pracy statystycznej osoby bezrobotnej skrócił się z 14,2 miesiąca w 2005 r. do 8,5 miesięcy w 2009 r.

Do Powiatowego Urzędu Pracy zgłoszonych zostało 3 555 ofert pracy, o 499 więcej niż w 2005 r. W ujęciu statystycznym miesięczna liczba ofert pracy wynosiła 296,2, tj. o 41,5 więcej niż w 2005 r. Średniorocznie na 1 ofertę pracy w 2009 r. przypadało 31,5 osób (w 2005 r. – 60 osób).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące liczby osób bezrobotnych oraz ilości ofert pracy według zawodów.

Tabela nr 11: Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych

Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych			
31.12.2005 r.		31.12.2009 r.	
nazwa zawodu	liczba bezrobotnych	nazwa zawodu	liczba bezrobotnych
razem, w tym m.in.:	15 186	razem, w tym m.in.:	9 315
sprzedawca	1 310	sprzedawca	681
ślusarz	467	ślusarz	254
górnik eksploatacji podziemnej	435	krawiec	228
sprzątaczką	424	sprzątaczką	202
krawiec	419	górnik eksploatacji podziemnej	198
kucharz	350	asystent ekonomiczny	184
asystent ekonomiczny	295	kucharz	165
pracownik biurowy	275	murarz	140
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	261	pracownik biurowy	138
murarz	240	technik mechanik	128

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i P-01 z PUP Bytom

Tabela nr 12: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy

Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy			
31.12.2005 r.		31.12.2009 r.	
nazwa zawodu	liczba ofert pracy	nazwa zawodu	liczba ofert pracy
razem, w tym m.in.:	3 056	razem, w tym m.in.:	3 555
sprzedawca	235	Robotnik gospodarczy	596
ślusarz	195	Pracownik biurowy	270
górnik eksploatacji podziemnej	164	Sprzedawca	214
sprzątaczką	156	Sprzątaczką	135
krawiec	87	Murarz	125
kucharz	69	Robotnik budowlany	122
asystent ekonomiczny	67	Pracownik administracyjny	101
pracownik biurowy	58	Pracownik ochrony mienia i osób	84
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	57	Telemarketer	36
murarz	39	Kierowca samochodu ciężarowego	56

źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MP i P-01 z PUP Bytom i Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu

Powiatowy Urząd Pracy realizował szereg przedsięwzięć mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych i przeciwdziałanie bezrobociu, które finansowane były z Funduszu Pracy, środków PFRON i Europejskiego Funduszu Społecznego, łącznie wydatkowano kwotę 12 885,09 tys. zł.

Do przedsięwzięć tych należały przede wszystkim:

- ☐ staże zawodowe, którymi objęto 1 122 osoby,
- ☐ przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, które rozpoczęło 177 osób,
- ☐ prace interwencyjne, w ramach których pracę podjęło 10 osób,
- ☐ roboty publiczne, w których wzięło udział 271 osób,
- ☐ refundacje kosztów dojazdu, z których skorzystało 226 osób,
- ☐ jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wsparcia finansowego udzielono 80 osobom,
- ☐ doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy, programem objęto 4 osoby,

- ❑ prace społecznie użyteczne wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, którymi objęto 436 osób,
- ❑ dodatki aktywizacyjne dla 619 osób, które z własnej inicjatywy podjęły zatrudnienie,
- ❑ refundacje kosztów opieki nad dzieckiem do 7 lat, z których skorzystało 8 osób,
- ❑ zwrot kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego osobie niepełnosprawnej, tj. 1 osobie.

W ramach środków finansowych pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację zadań związanych z aktywną polityką rynku pracy oraz integracją zawodową i społeczną, realizowano projekty Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki⁵, w tym:

- ❑ projekt „Gotowi do pracy”,
- ❑ projekt „Stawiamy na profesjonalność”,
- ❑ projekt „Nowa Droga”.

Na ww. projekty pozyskano łącznie kwotę 5 245,69 tys. zł. Działaniami aktywizującymi zawodowo w ramach powyższych projektów objęto 964 osoby.

Dodatkowo Powiatowy Urząd Pracy pozyskał środki z rezerwy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektów:

- ❑ „Zwiększenie aktywności zawodowej osób w wieku do 30 lat oraz w wieku 45/50 plus – poprzez staże pracy”,
- ❑ „Usuwanie skutków powodzi na Śląsku”,
- ❑ „Zdobywam nowy zawód”,

oraz środki z rezerwy Samorządu Województwa na projekt pn. „Wejście na rynek pracy”. Głównym celem programów było: aktywizowanie bezrobotnych w obszarach zawodowych związanych z wykonywaniem prac biurowych, fizycznych i handlu, wykonywanie poprzez osoby bezrobotne prac związanych z niwelowaniem skutków powstałych w wyniku gwałtownych ulew oraz aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku do 30 lat poprzez zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych i umiejętności⁶.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy inicjował i realizował przedsięwzięcia ukierunkowane na promocję zatrudnienia, aktywizację zawodową i ograniczanie bezrobocia, w tym przede wszystkim⁷:

- ❑ otwarto Centrum Aktywizacji Zawodowej, dzięki któremu nastąpi koncentracja działań nakierowanych na: osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz pracodawców,
- ❑ zorganizowano 12 giełd pracy,
- ❑ zorganizowano spotkanie pn. „Europejski Fundusz Społeczny – inwestycją w rozwój” dla osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- ❑ opracowano „Ścieżkę aktywizacji zawodowej osób zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników” w celu zminimalizowania skutków zwolnień grupowych,
- ❑ w ramach współpracy z UM w Bytomiu i MOPR-em, Dział Kariery Zawodowej Urzędu Pracy zorganizował 7 spotkań dla podopiecznych Klubu Integracji Społecznej, których celem było przygotowanie uczestników do samodzielnego, aktywnego poruszania się po rynku pracy,
- ❑ podpisano porozumienie z Polskim Związkiem Niewidomych „KOŁO” w Bytomiu na potrzeby projektu „Kariery bez bariery”, organizacja szkoleń przez Klub Pracy, w celu wyposażenia uczestników w wiedzę oraz umiejętności niezbędne do poruszania się na obecnym rynku pracy.

3.3 Infrastruktura techniczna i usługi komunalne

3.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zadania związane z infrastrukturą wodociagową i kanalizacyjną na terenie naszego miasta realizowane są przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., której właścicielem w 100% jest Gmina Bytom. Zadania spółki obejmują zaopatrzenie miasta w wodę i sprzedaż wody odbiorcom, odbiór i oczyszczanie ścieków oraz eksploatację: sieci wodociagowo-kanalizacyjnej, oczyszczalni

⁵ Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy za rok 2009; Bytom, luty 2010 r., str. 93, 168-169

⁶ Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy za rok 2009; Bytom, luty 2010 r., str. 162, 164-165

⁷ Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy za rok 2009; Bytom, luty 2010 r., str. 123

ścieków i obiektów infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. W ramach spółki prowadzone są także prace remontowe, modernizacje sieci, inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz eksploatacja składowiska odpadów komunalnych.

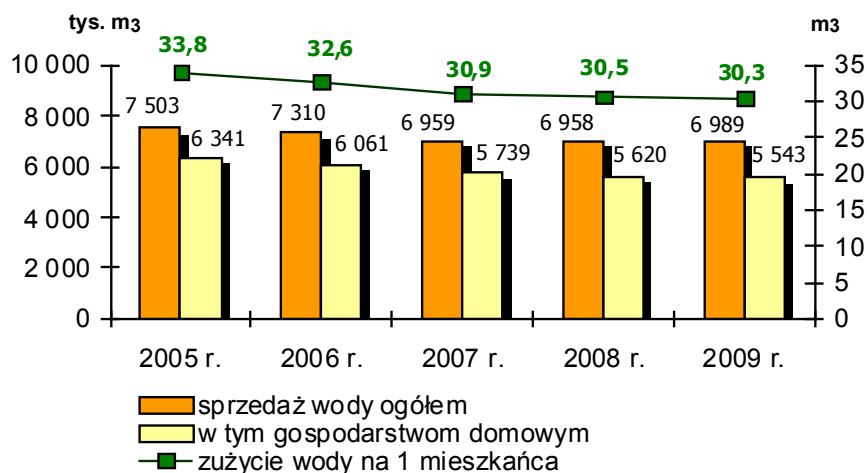
Producentem i hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach. Woda transportowana jest siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych. Na koniec roku długość sieci wodociągowej wynosiła 408,1 km z czego 73,0% stanowiła sieć rozdzielcza.

Tabela nr 13: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		31.12. 2005 r.	31.12. 2006 r.	31.12. 2007 r.	31.12. 2008 r.	31.12. 2009 r.
Długość sieci wodociągowej, w tym:	km	376,0	377,7	406,7	407,2	408,1
- sieci magistralnej	km	12,6	12,7	12,7	12,7	12,7
- sieci rozdzielczej	km	277,4	278,3	296,9	297,0	297,8
- połączeń	km	86,0	86,7	97,1	97,5	97,6
Sprzedaż wody, w tym:	tys. m ³	7 503,51	7 309,96	6 958,85	6 957,79	6 989,02
- dla gospodarstw domowych	tys. m ³	6 340,73	6 061,20	5 738,68	5 619,78	5 542,72
- dla pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 162,78	1 248,76	1 220,17	1 338,01	1 446,30
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	33,8	32,6	30,9	30,5	30,3
Liczba awarii sieci wodociągowej	ilość	506	560	559	554	909

źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Wykres nr 14: Zużycie wody w mieście

źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Z roku na rok obserwuje się systematyczny spadek zapotrzebowania na wodę w gospodarstwach domowych i w okresie ostatnich 5 lat uległo ono zmniejszeniu aż o 798,01 tys. m³. Rośnie natomiast zapotrzebowanie na wodę u pozostałych odbiorców, i tak w 2009 r., w stosunku do 2005 r. zwiększyło się ono o 283,52 tys. m³. W rezultacie jednak, wzrost zapotrzebowania na wodę u pozostałych odbiorców nie zwiększył zużycia wody ogółem, i w przeliczeniu na jednego mieszkańca obniżyło się ono o 3,5 m³ w stosunku do 2005 r.

W okresie 12 miesięcy odnotowano 909 awarii sieci wodociągowej. W celu likwidacji usterek przeprowadzono remonty sieci, w ramach których wykonano awaryjne wymiany wodociągów i połączeń, a także wymiany zasuw i hydrantów, oraz wymiany lub naprawy wodomierzy na łączną kwotę 3 679,30 tys. zł.

Tabela nr 14: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu

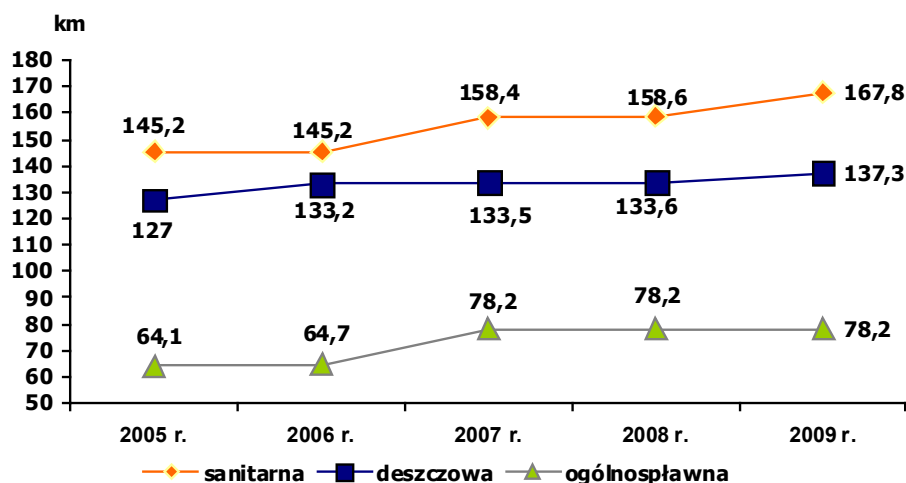
Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		31.12. 2005 r.	31.12. 2006 r.	31.12. 2007 r.	31.12. 2008 r.	31.12. 2009 r.
Długość sieci kanalizacyjnej, w tym:	km	388,0	395,3	431,5	431,8	449,1
- sanitarnej	km	145,2	145,2	158,4	158,6	167,8
- deszczowej	km	127,0	133,2	133,5	133,6	137,3
- ogólnospławnej	km	64,1	64,7	78,2	78,2	78,2
- podłączeń	km	51,7	52,2	61,4	61,4	65,8
Liczba oczyszczalni ścieków*	obiekt	4	4	4	4	3
Przepustowość oczyszczalni	m ³ /d	51 840	51 840	51 840	51 840	51 500
Ścieki odprowadzone miejską siecią kanalizacyjną, w tym:	tys. m ³	7 409,08	7 070,69	6 698,36	6 734,21	6 654,46
- z gospodarstw domowych	tys. m ³	6 488,56	5 829,30	5 515,02	5 469,18	5 398,33
- od pozostałych odbiorców	tys. m ³	920,52	1 241,39	1 183,34	1 265,03	1 256,13
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	ilość	48	39	58	89	120

* bez oczyszczalni „Stolarzowice” i „W. O.R.D.” – ze względu na małą przepustowość oraz od czerwca 2009 r. bez oczyszczalni Rozbark – z powodu zlikwidowania

źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o.

System sieci kanalizacyjnej miasta obejmuje sieci: sanitarną, deszczową, ogólnospławną oraz podłączenia do budynków. Długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez BPK Sp. z o.o. wynosiła 449,1 km i zwiększyła się w stosunku do 2005 r. o 61,1 km.

Wykres nr 15: Długość sieci kanalizacyjnej

źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o.

Miejski system oczyszczania ścieków obejmuje 3⁸ oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne, które posiadają pozwolenia wodno-prawne. W ostatnim okresie łączna ilość odprowadzonych ścieków wynosiła 6 654,46 m³, tj. o 754,62 tys. m³ mniej niż w 2005 r. Ilość odprowadzanych ścieków w okresie ostatnich trzech lat wahała się, co spowodowane było zwiększeniem odprowadzania ścieków od innych odbiorców, niż gospodarstwa domowe. Zdecydowana większość ścieków pochodzi z gospodarstw domowych, tj. 81,1%. W 2009 roku przeprowadzono remonty urządzeń oraz obiektów na oczyszczalniach Miechowice oraz Centralnej, na które wydano ogółem 406,5 tys. zł.

⁸ Bez oczyszczalni Stolarzowice i oczyszczalni W.O.R.D. – ze względu na małą przepustowość oraz od czerwca 2009 r. bez oczyszczalni Rozbark – z powodu zlikwidowania

Ponadto w zakresie gospodarki odpadami:

- wykonano remont składowiska odpadów, w ramach którego wykonano remont i konserwację pomp oraz remont kompaktora, na które wydatkowano 135,8 tys. zł,
- zlikwidowano nielegalne składowiska odpadów oraz zamontowano tablice informujące o konsekwencjach prawnych nielegalnego składowiska odpadów,
- utworzono przy ul. Siemianowickiej 98, Gminny Punkt Zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz przeprowadzono na terenie miasta mobilną zbiórkę odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- złożono wnioski na dofinansowanie trzech projektów w ramach Działania 5.2 RPO WSL na lata 2007-2013 wpisanych do Programu Rozwoju Subregionu Centralnego, tj.:
 - ♦ kompleksowa likwidacja dzikich składowisk odpadów w Bytomiu – etap I,
 - ♦ likwidacja dzikiego składowiska odpadów wraz z rekultywacją terenu zalewowego przy Kolonii Zgorzelec w Bytomiu,
 - ♦ rekultywacja zdegradowanych zalewisk wodnych w Bytomiu.

Fot. nr 5: Oznakowanie „Punktu zbierania elektrośmieci”

3.3.3 Ciepłownictwo

Głównym producentem energii cieplnej w mieście jest Zespół Elektrociepłowni Bytom S.A., natomiast zadania w zakresie dostarczenia energii cieplnej dla celów grzewczych oraz ciepłej wody użytkowej w obszarze Miasta Bytom oraz Miasta Radzionków, wykonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (PEC Sp. z o.o.).

Spółka zarządzała siecią ciepłą o długości 112,8 km, z tego sieć ciepłownicza stanowiła 55,9%, a zewnętrzna instalacja odbiorcza 44,1%. Poza tym spółka prowadziła eksploatację 5 kotłowni o łącznej mocy 1,98 MW, w tym 2 lokalnych i 3 zdalnych.

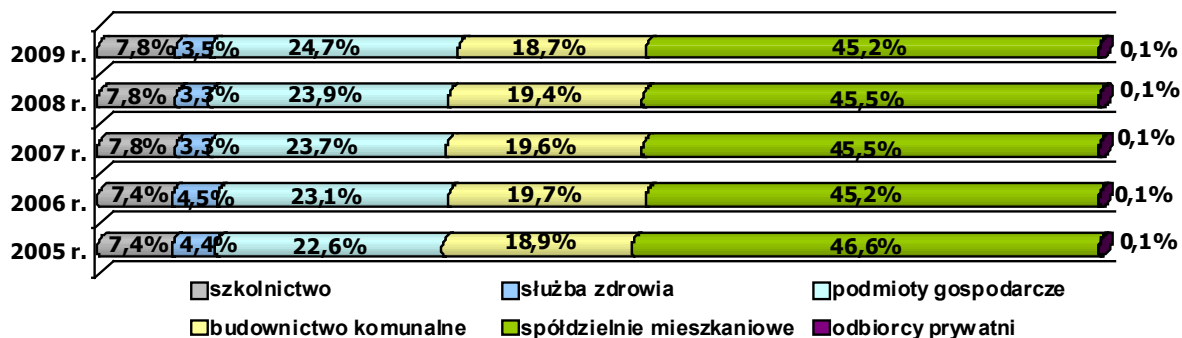
Tabela nr 15: Podstawowe dane dot. infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		31.12. 2005 r.	31.12. 2006 r.	31.12. 2007 r.	31.12. 2008 r.	31.12. 2009 r.
Długość sieci ciepłej, w tym:	km	115,3	117,4	117,5	123,1	112,8
- sieć ciepłownicza	km	64,4	66,5	66,5	72,1	63,1
- zewnętrzna instalacja odbiorcza	km	50,9	50,9	51,0	51,0	49,7
Liczba kotłowni ogółem, w tym:	ilość	7	6	6	5	5
- kotłownie lokalne	ilość	3	3	3	2	2
- kotłownie zdalne	ilość	4	3	3	3	3
Wielkość produkcji energii cieplnej z własnych źródeł ciepła ogółem, w tym:	GJ	11 102	9 276	8 673	7 433	5 911
- z kotłowni lokalnych	GJ	2 796	3 258	3 016	2 485	1 469
- z kotłowni zdalnych	GJ	8 306	6 018	5 657	4 948	4 442
Liczba węzłów ciepłych ogółem, w tym:	ilość	201	219	226	228	232
- grupowe węzły ciepłe	ilość	62	63	65	65	64
- indywidualne węzły ciepłe	ilość	134	151	156	158	163
- automatyczne pompy strumieniowe	ilość	5	5	5	5	5

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PEC Sp. z o.o. w Bytomiu

Podobnie jak w latach ubiegłych, tak w 2009 r. zachowana została tendencja spadkowa produkowanej energii cieplnej, pochodzącej ze źródeł własnych PEC Sp. z o.o. Większość energii cieplnej, tj. 75,1% pochodziło z trzech kotłowni zdalnych o łącznej mocy 1,52 MW.

Wykres nr 17: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PEC Sp. z o.o.

Wielkość zamówionej przez odbiorców mocy cieplnej również uległa zmniejszeniu, tj. z 223,62 MW w 2008 r. do 221,79 MW w 2009 r. Ogólnie na przełomie ostatnich 5 lat, wielkość mocy cieplnej zmniejszyła się z 237,10 MW do 221,79 MW, tj. o 6,5%. Największymi odbiorcami ciepła były niezmiennie spółdzielnie mieszkaniowe zarządzające wielorodzinnymi budynkami mieszkalnymi.

W 2009 r. łączna powierzchnia lokali centralnie ogrzewanych wynosiła 2 110,2 tys. m², natomiast łączna powierzchnia lokali objętych dostawą ciepłej wody użytkowej – 796,6 tys. m².

W ramach inwestycji służących poprawie efektywności działania systemu ciepłowniczego wykonano:

- budowę przyłącza sieci ciepłowniczej do budynku: Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu (Oddział Zakaźny), Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Parkowej 1, Hali Sportowej Wielofunkcyjnej przy ul. Frycza-Modrzewskiego oraz do budynków mieszkalnych przy ul. Wyczółkowskiego, Puszkina, Karpackiej, a także do budynku pawilonu handlowego przy ul. Wojciechowskiego,
- przebudowę sieci ciepłowniczych w zakresie wymiany izolacji termicznych,
- montaż węzła cieplnego w budynku Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu (Oddział Zakaźny),
- montaż dwóch pomp obiegowych w grupowym węźle cieplnym przy ul. Parkowej 2,
- przebudowę układu pompy obiegowej w węźle cieplnym przy ul. Konstytucji,
- przebudowę układu pomp cyrkulacyjnych w grupowych węzłach cieplnych przy ul. Nickla i Francuskiej,
- zabudowy przeponowych naczyń wzbiorczych w węzłach cieplnych w Bytomiu-Karbiu oraz Centrum,
- zabudowy przetwornic częstotliwości w grupowym węźle cieplnym w Bytomiu-Szombierkach,
- remont odcinka i komory zewnętrznej instalacji odbiorczej CO z grupowego węzła cieplnego przy Pl. Pokoju w Bytomiu oraz remont pomieszczeń grupowego węzła cieplnego przy ul. Strzelców Bytomskich, Pl. Pokoju i ul. Wróblewskiego,
- remont sieci ciepłowniczej w grupowym węźle cieplnym przy ul. Konstytucji oraz remont instalacji elektrycznej wraz z zabezpieczeniami w węźle w ul. Ks. Prymasa Hłonda,
- remont armatury na zewnętrznej instalacji odbiorczej grupowego węzła cieplnego oraz układu pomiarowo-rozliczeniowego wraz z wykonaniem wstawek w węźle cieplnym w Bytomiu-Stroszku,
- remont armatury w komorze ciepłowniczej w rejonie skrzyżowania ulic Strzelców Bytomskich i Al. Legionów,
- remont napowietrznych sieci ciepłowniczych w zakresie przygotowania do izolacji na terenie okręgu pierwszego, drugiego i czwartego,
- remont pokrycia dachu i rur spustowych budynku grupowego węzła cieplnego w Bytomiu-Stroszku, Miechowicach i Szombierkach,
- płukanie chemiczne wymienników w grupowym węźle cieplnym przy ul. Parkowej, Chrzanowskiego, Wojska Polskiego, Pl. Sobieskiego, Witczaka, Szkolnej, Łużyckiej oraz w Bytomiu-Miechowicach,
- przegląd kotłowni lokalnych na paliwo stałe i gazowe oraz dopuszczenie do eksploatacji przed sezonem grzewczym,
- remont stropu oraz przełożenie układu pomp obiegowych w grupowym węźle cieplnym w Bytomiu-Miechowicach,
- remont monitoringu w kotłowni lokalnej przy ul. Przemysłowej,
- remont pokrycia dachowego i ścian komory zaworowej Kz1 na Magistrali Spinającej,
- remont dwóch podpór betonowych pod rurą osłonową na Magistrali Spinającej w rejonie dworca Bytomia-Bobrek,

- ❑ wymiana łożysk ślizgowych pod rurociągami magistrali Spinającej w rejonie wiaduktu Bytomia-Karbia,
- ❑ remont rozdzielni układu automatycznej regulacji obrotów pomp obiegowych w grupowym węźle cieplnym w Bytomiu-Szombierkach.

3.3.4 Gazownictwo

Na terenie Bytomia eksploatację sieci gazowej prowadzi Górnślaska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrze – Rozdzielnia Gazu w Bytomiu. Długość sieci gazowej (bez przyłączy) w mieście na koniec 2009 r. wynosiła 278,8 km.

Podstawowe dane dot. sieci gazowej w mieście przedstawia poniższa tabela.

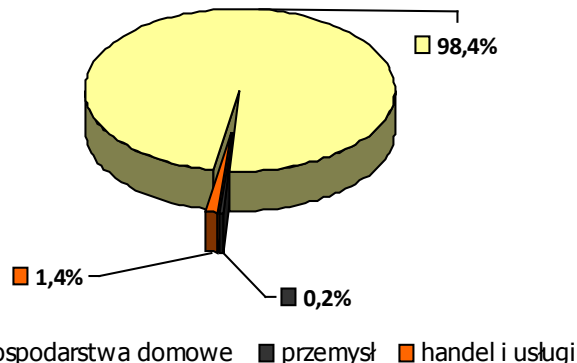
Tabela nr 16: Podstawowe dane dot. sieci gazowej w Bytomiu

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		31.12. 2005 r.	31.12. 2006 r.	31.12. 2007 r.	31.12. 2008 r.	31.12. 2009 r.
Liczba użytkowników gazu ogółem, w tym:	ilość	55 876	55 307	54 948	54 212	53 903
- gospodarstw domowych	ilość	54 848	54 333	54 066	53 322	53 021
Zużycie gazu ogółem, w tym:	tys. m ³	28 631	29 696	27 643	26 526	27 590
- w gospodarstwach domowych	tys. m ³	17 086	18 035	16 809	15 830	16 772

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GSG Sp. z o.o. w Zabrze i PGNiG Gazowni Zabrzeńskiej.

Liczba odbiorców gazu w odniesieniu do 2005 r. spadła o 1 973 użytkowników. Zdecydowany udział w ich strukturze stanowiły gospodarstwa domowe, co obrazowo prezentuje poniższy wykres.

Wykres nr 18: Struktura użytkowników gazu

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGNiG Gazowni Zabrzeńskiej.

Zużycie gazu w Bytomiu wykazuje tendencję malejącą. W porównaniu do 2005 r. odnotowano spadek ilości sprzedanego gazu ogółem o 1 041 m³, a w przypadku gospodarstw domowych wystąpił spadek zapotrzebowania na paliwo gazowe o ok. 314 m³.

Na terenie miasta przeprowadzono kilka ważniejszych remontów gazociągów, m.in. w ulicach Floriańskiej, Świętojańskiej, Tatrzańskiej oraz Frycza-Modrzewskiego.

3.3.5 Telekomunikacja

Potrzeby mieszkańców w zakresie telekomunikacji zaspokaja telefonia przewodowa i bezprzewodowa.

W zakresie telefonii przewodowej usługi telekomunikacyjne świadczą operatorzy: Telekomunikacja Polska S.A. i Netia S.A.

W mieście dostępne są usługi wszystkich operatorów sieci bezprzewodowej działających na terenie naszego kraju, tj. Polskiej Telefonii Cyfrowej Sp. z o.o. (sieć ERA i HEYAH), Polskiej Telefonii Komórkowej Centertel Sp. z o.o. (sieć ORANGE), Polkomtel S.A. (PLUS GSM) oraz P4 Sp. z o.o., która jest operatorem sieci PLAY.

W 2009 roku na terenie miasta znajdowały się:

- 2 salony firmowe i 1 autoryzowany salon sprzedaży sieci ORANGE,
- 3 sklepy firmowe sieci ERA,
- 2 salony firmowe i 2 autoryzowane punkty sprzedaży sieci PLAY,
- 5 autoryzowanych punktów sprzedaży sieci PLUS.

3.3.6 Komunikacja

Zarząd nad siecią dróg publicznych oraz nad drogami wewnętrznymi, stanowiącymi własność Gminy lub Skarbu Państwa nie oddanymi we władanie innym podmiotom, placami i ciągami pieszymi w granicach miasta Bytomia, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, sprawuje jednostka budżetowa pod nazwą *Miejski Zarząd Dróg i Mostów* z siedzibą w Bytomiu.

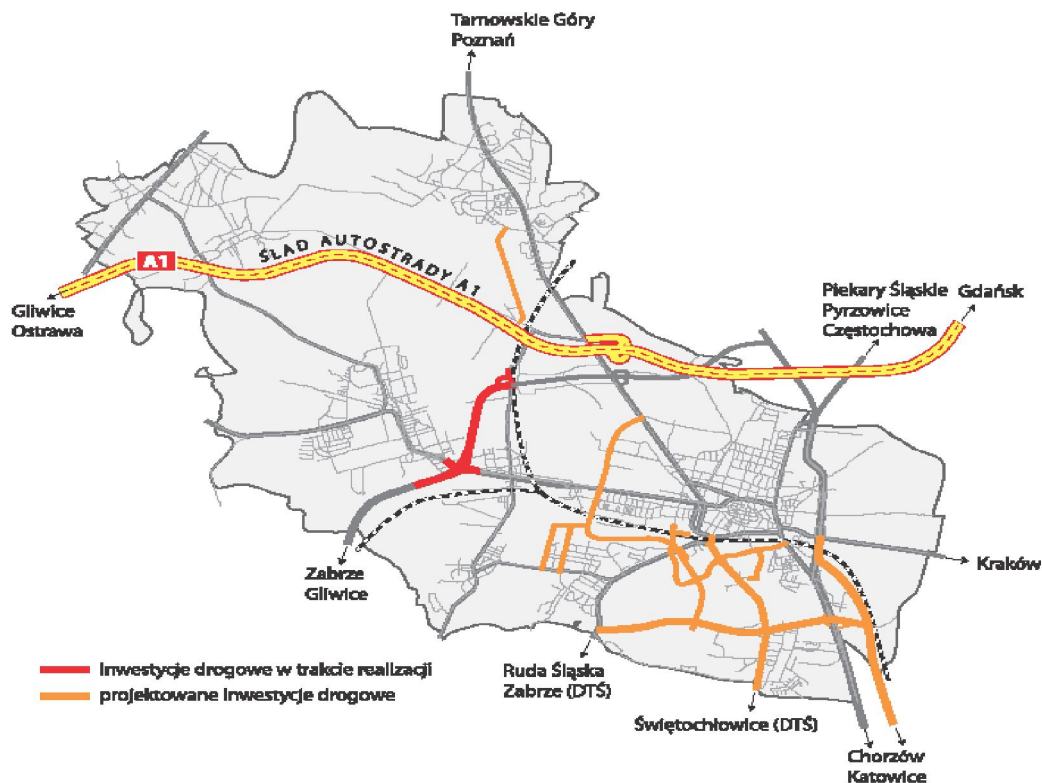
O dostępności komunikacyjnej Bytomia w dużej mierze decyduje transport drogowy. Bytom jest ważnym węzłem logistycznym z uwagi na przebiegające przez miasto drogi krajowe:

- DK nr 4 (droga międzynarodowa E-40) relacji: Zgorzelec – Wrocław – Opole – Gliwice – Bytom – Katowice – Kraków – Rzeszów – Przemyśl;
 - DK nr 11 relacji: Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wlkp. – Kluczbork – Lubliniec – Bytom;
 - DK nr 78 relacji: Chałupki – Wodzisław Śl. – Rybnik – Gliwice – Bytom – Katowice – Pyrzowice – Siewierz – Zawiercie – Chmielnik;
 - DK nr 79 relacji: Warszawa – Sandomierz – Kraków – Katowice – Bytom;
 - DK nr 88 relacji: Strzelce Opolskie – Gliwice – Bytom;
 - DK nr 94 relacji: Legnica – Wrocław – Opole – Bytom – Sosnowiec – Olkusz – Kraków.
- Dodatkowe połączenia zapewniają drogi wojewódzkie nr 911 oraz 925.

Fot. nr 6: Obwodnica Północnej Aglomeracji Górnośląskiej

Mapa nr 2: Układ drogowy Bytomia

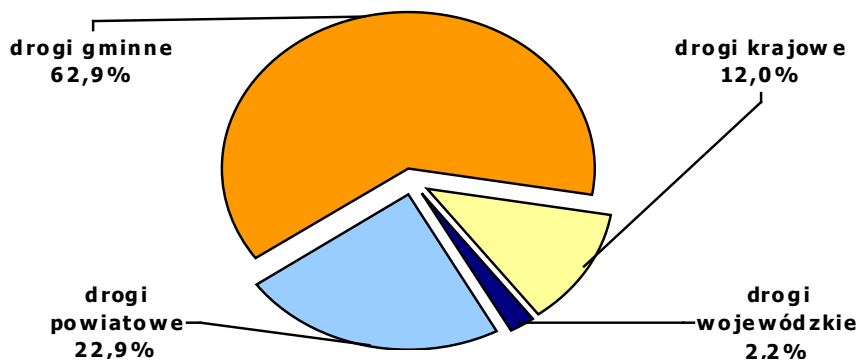
Sieć dróg w Bytomiu stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Długość dróg znajdujących się w granicach miasta wynosiła 246,07 km, w tym:

- Krajowe 29,51 km;
- Wojewódzkie 5,52 km;
- Powiatowe 56,35 km;
- Gminne 154,69 km.

Różnice pomiędzy 2008 r. a 2009 r. wynikają z przejęcia przez Gminę działek gruntu, na których znajdowały się drogi wewnętrzne.

Zdecydowaną większość sieci drogowej miasta stanowiły drogi gminne i powiatowe, których łączna długość wynosiła 211,04 km, tj. 85,8%.

Wykres nr 19: Struktura dróg w Bytomiu

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

Na infrastrukturę drogową miasta składały się następujące obiekty: 1 tunel, 5 mostów, 22 wiadukty, 5 kładek, 4 przejścia podziemne, 7 przepustów i 49 sygnalizacji świetlnych.

W ramach ważniejszych przedsięwzięć:

- rozpoczęto przebudowę ulic Świętochłowickiej i Łagiewnickiej w Bytomiu,
- przebudowano nawierzchnię ulic Prywatnej i Wodczaka,
- przebudowano układ komunikacyjny przy Pl. Wolskiego,
- wybudowano ścieżkę rowerową wzdłuż ul. Wrocławskiej.

Niesprzyjające warunki atmosferyczne oraz ciągły wzrost natężenia ruchu wszystkich pojazdów, w tym pojazdów ciężarowych o dużym tonażu, znacząco wpływają na deformację nawierzchni zarówno jezdni jak i chodników. Remonty dróg, finansowane ze środków budżetu miasta w 2009 r. obejmowały 77,03 tys. m² powierzchni jezdni i chodników, z tego:

- na drogach gminnych, krajowych, wojewódzkich i powiatowych wyremontowano łącznie 68,34 tys. m² powierzchni jezdni, w tym wykonano remonty o większych powierzchniach na ulicach:
 - ♦ Pl. Sobieskiego 1 174 m²,
 - ♦ Piekarskiej 1 645 m²,
 - ♦ Miarki 1 145 m²,
 - ♦ Nowej 2 938 m²,
 - ♦ Matejki 2 658 m²,
 - ♦ Alojzjanów 3 892 m²,
 - ♦ Arki Bożka i Tuwima 1 748 m²,
 - ♦ Modrzewiowej i Hlonda 2 692 m²,
 - ♦ Orzegowskiej 3 344 m²,
 - ♦ Frycza-Modrzewskiego 8 198 m²,
 - ♦ Skrajnej 1 031 m²,
 - ♦ Obrońców Westerplatte 1 161 m²,
- na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych wyremontowano łącznie 8,69 tys. m² powierzchni chodników, w tym m.in. przy ul. Olszewskiego, Miarki, Pl. Sikorskiego, Zabrzeńskiej, Ustronie, Wrocławskiej, Matejki, Żołnierza Polskiego, Strzelców Bytomskich i Felińskiego.

Ponadto wykonano prace związane z zagospodarowaniem, kształtowaniem i eksploatacją gminnych terenów zieleni, placów zabaw, małej architektury, pomników i fontann, takie jak m.in.:

- ❑ wyremontowanie altany w Parku Kachla,
- ❑ zamontowanie ogrodzeń na placach zabaw przy ul. Rudzkiego, Hlonda, Wyzwolenia i Kolejowej,
- ❑ zmodernizowanie boiska i zamontowanie piłko-chwyty na placu zabaw przy ul. Krupińskiego,
- ❑ doposażenie placu zabaw przy ul. Kolejowej,
- ❑ wykonanie remontu drewnianych palisad,
- ❑ wykonanie rabatów kwiatowych przy ul. Zabrzeńskiej, Smolenia, Mickiewicza, Orląt Lwowskich, Grottgera, Dworcowej, Wrocławskiej,
- ❑ przebudowanie zieleni na Placach: Słowiańskiego, Grunwaldzkiego, Akademickim i Skwerze przy ul. Modrzewskiego,
- ❑ posadzenie 16 030 sztuk krzewów,
- ❑ zakupienie 44 190 sztuk cebul kwiatowych,
- ❑ wycięcie 1 375 szt. drzew na terenie miasta i posadzenie 292 szt. nowych drzew,
- ❑ prześwietlenie i poddanie pielęgnacji 272 sztuk drzew,
- ❑ oczyszczono kanały deszczowe oraz studzienki w Parku Kachla,
- ❑ wykonanie konserwacji ławek i koszy na śmieci,
- ❑ wykonanie remontu murków kamiennych przy ul. Piekarskiej, Strzelców Bytomskich, Powstańców Warszawskich oraz donic przy ul. Wrocławskiej,
- ❑ wykonanie remontów fontann miejskich.

Na terenie miasta funkcjonowała Strefa Płatnego Parkowania, za którą odpowiedzialny był Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu. Opłatę za parkowanie umieszcza się w parkometrze bądź za pomocą telefonu komórkowego w strefie oznaczonej znakiem D-44 „strefa parkowania”. W strefie tej zabroniony jest postój pojazdu bez wniesienia opłaty, z wyjątkiem postoju pojazdów osób lub jednostek, dla których uznana została zerowa stawka opłaty, oraz postoju pojazdów komunikacji publicznej na wyznaczonych dla nich miejscach.

Zgodnie z uchwałą nr XLIX/708/09 Rady Miejskiej miasta Bytomia z dnia 29 lipca 2009 r., ustalono następujące stawki za postój w strefie płatnego parkowania:

❑ za pierwszą godzinę	- 1,50 zł,
❑ za drugą godzinę	- 1,80 zł,
❑ za trzecią godzinę	- 2,10 zł,
❑ za czwartą godzinę i każdą kolejną	- 1,50 zł.

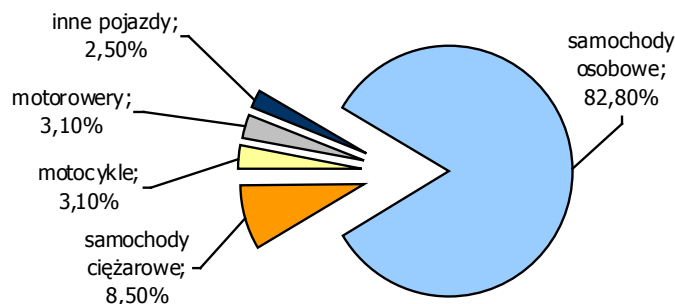
Dopuszcza się naliczanie opłat za odcinki czasu inne niż pełne godziny, przy czym minimalna opłata uiszczana w parkometrze wynosi 1,50 zł.

Fot. nr 7: Znak strefy płatnego parkowania

Systematycznie wzrasta liczba pojazdów zarejestrowanych na terenie Bytomia. Według stanu na koniec 2009 r., na terenie naszego miasta zarejestrowanych było 75 109 pojazdów, z czego 62 164 pojazdy to samochody osobowe. W stosunku do roku 2005 liczba pojazdów wzrosła o 16 180, tj. o 27,5%. W latach 2005–2009 nie wystąpiły istotne zmiany w strukturze pojazdów zarejestrowanych w Bytomiu.

Wykres nr 20: Struktura pojazdów zarejestrowanych w Bytomiu

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunikacji UM

Na terenie miasta funkcjonowało 7 stacji kontroli pojazdów oraz 22 ośrodki szkolenia kierowców. Uprawnienia do kierowania pojazdami uzyskało 5 585 osób, z czego:

- prawo jazdy - 5 509 osób,
- międzynarodowe prawo jazdy - 60 osób,
- pozwolenia na tramwaj - 16 osób.

3.3.7 Transport publiczny

Komunikacja autobusowa i tramwajowa

Bytom posiada dobrze rozwiniętą sieć połączeń drogowych oraz torowych. Organizatorem komunikacji zbiorowej jest Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach. Teren Bytomia obsługiwany jest przez kilkunastu przewoźników z: Katowic, Sosnowca, Tarnowskich Gór, Gliwic, Chorzowa, Pacanowa, Piekar Śląskich, Świerklańca, Tychów, Jaworzna, Rudy Śląskiej, Nowego Chechła, Żor oraz Zbrostawic.

Komunikację tramwajową na terenie całej aglomeracji realizuje przedsiębiorstwo Tramwaje Śląskie S.A. W dzielnicy Stroszek zlokalizowana jest jedna z zajezdni tramwajowych, funkcjonująca w ramach Rejonu Komunikacyjnego nr 3 w Gliwicach.

Mieszkańcy mogli korzystać z 49 linii autobusowych o łącznej długości 409,15 km i 10 linii tramwajowych o łącznej długości torowisk 49,85 km, w tym:

- 43 linii autobusowych ponadlokalnych – w tym 3 linii przyspieszonych,
- 6 linii autobusowych lokalnych;
- 7 linii tramwajowych ponadlokalnych,
- 3 linii tramwajowych lokalnych.

Na terenie miasta usytuowane były 132 przystanki, w tym:

- autobusowych - 86,
- tramwajowych - 27,
- autobusowo-tramwajowych - 19.

Fot. nr 8: Zabytkowy tramwaj linii nr 38

Tabela nr 17: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Komunikacja autobusowa	50	49	49	49	49
– ponadlokalna	45	44	44	43	43
– lokalna	5	5	5	6	6
Komunikacja tramwajowa	11	11	11	10	10
– ponadlokalna	9	8	8	7	7
– lokalna	2	3	3	3	3
Przystanki	155	152	153	132	132

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Gospodarki Komunalnej UM

Górnośląska Kolej Wąskotorowa

Fot. nr 9: Górnośląska Kolej Wąskotorowa

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Przewozy kolejowe realizowane są na trasie: Bytom – Tarnowskie Góry – Miasteczko Śląskie, regularnie w okresie od czerwca do września, okazjonalnie w pozostałych miesiącach.

W omawianym okresie szczególną popularnością cieszyły się wycieczki pociągiem do Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach i Dolomitów Sportowej Doliny w Bytomiu. Łącznie w ubiegłym roku przewieziono 23 tys. pasażerów.

Inni przewoźnicy

Stale połączenia lotnicze krajowe i zagraniczne, a także połączenia czarterowe umożliwia znajdujący się w odległości ok. 20 km od Bytomia Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach. Największą ze wszystkich inwestycji, realizowanych przez ponad 16 lat funkcjonowania Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego S.A., jest oddany do użytku Terminal Pasażerski B, dzięki któremu na pyrzowickim lotnisku może zostać rocznie odprawionych w komfortowych warunkach do 3,6 mln pasażerów. W 2009 r. otwarto pierwsze, i jak dotąd jedyne regularne, połączenie z portu regionalnego na Ukrainę. W Katowice Airport odprawiono ok. 2,4 mln pasażerów, jednak o 2,5% mniej niż w roku poprzednim. Lotnisko wzbogaciło się o pięć nowych tras regularnych oraz kilka czarterowych. W ruchu czarterowym odprawiono 603,76 tys. pasażerów, dzięki czemu lotnisko umocniło się na pozycji Centrum Czartermowego Polski Południowej.

Komunikację pozamiejską realizuje także sieć linii autobusowych PKS, które zapewniają bezpośrednie połączenia z miastami, takimi jak m.in.: Kielce, Kraków, Krosno, Krynica-Zdrój, Opole, Mrzeżyno, Zakopane, Sanok, Tarnów, Wrocław.

Połączenia autobusowe, w szczególności do krajów europejskich, takich jak: Austria, Belgia, Białoruś, Dania, Francja, Hiszpania, Holandia, Luksemburg, Niemcy, Norwegia, Szwajcaria, Szwecja, Wielka Brytania oraz Włochy zapewnia przystanek komunikacji międzynarodowej zlokalizowany w Bytomiu przy C.H. Plejada.

Sieć kolejowa PKP zapewnia połączenia podmiejskie z większością miast naszego regionu. Liczba możliwych połączeń wzrasta w okresie wakacyjnym.

Uzupełnieniem bytomskiej komunikacji miejskiej są taksówkarze. W 2009 r. wydano 30 nowych licencji na wykonywanie przewozu osób taksówkami, natomiast liczba ta na dzień 31 grudnia wynosiła 384.

3.4 Inwestycje w mieście

3.4.1 Realizacja inwestycji gminnych

Zadania inwestycyjne realizowane są przez gminę ze środków budżetu miasta oraz w oparciu o pozyskane środki zewnętrzne, w tym m.in. z funduszy Unii Europejskiej. W 2009 r. na terenie miasta realizowane były zadania, mające na celu poprawę stanu infrastruktury technicznej i drogowej oraz obiektów o charakterze edukacyjnym, sportowym i zdrowotnym, tj.:

Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Bytom

Przedsięwzięcie realizowane jest bezpośrednio przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

W omawianym roku kontynuowano prace w ramach kontraktów nr 2, 4, 6 i 15, których zakres obejmowały następujące czynności:

- ❑ **w dzielnicy Łagiewniki:**
 - ♦ likwidację przepompowni wody na ul. Krzyżowej;
- ❑ **w dzielnicy Śródmieście:**
 - ♦ budowę kanalizacji sanitarnej ok. 3,9 km i kanalizacji deszczowej ok. 0,7 km,
 - ♦ budowę trzech pompowni,
 - ♦ modernizację kanalizacji sanitarnej ok. 2,9 km i kanalizacji deszczowej ok. 1,1 km;
- ❑ **w dzielnicy Szombierki:**
 - ♦ budowę kanalizacji sanitarnej ok. 3,1 km i kanalizacji deszczowej ok. 0,5 km,
 - ♦ przebudowę sieci wodociągowej ok. 26,5 km i kanalizacji sanitarnej ok. 2 km,
 - ♦ budowę dwóch pompowni,
 - ♦ likwidację kanału sanitarnego nad Bytomką,
 - ♦ budowę kanału dla zlewni z północnej części Szombierek oraz terenów do skanalizowania przy ul. Kosynierów i polach szombierskich,
 - ♦ modernizację kolektora sanitarnego zlewni z południowo-zachodniej części Śródmieścia oraz rurociągu tłoczonego z pompowni „Łanowa” z dzielnicy Karb;
- ❑ **w dzielnicy Stroszek- Sucha Góra:**
 - ♦ budowę kanalizacji sanitarnej ok. 13,7 km i kanalizacji deszczowej ok. 3,3 km,
 - ♦ modernizację kanalizacji sanitarnej ok. 14,78 km i kanalizacji deszczowej ok. 15,1 km,
 - ♦ budowę czterech pompowni,
 - ♦ przebudowę sieci wodociągowej ok. 12,1 km;
- ❑ **w dzielnicy Bobrek:**
 - ♦ budowę kanalizacji sanitarnej ok. 2,6 km i kanalizacji deszczowej ok. 1,7 km,
 - ♦ budowę dwóch pompowni,

- ♦ modernizację oczyszczalni ścieków;
- **w dzielnicy Karb:**
 - ♦ modernizację kanalizacji sanitarnej ok. 3,7 km i kanalizacji deszczowej ok. 1,6 km,
 - ♦ budowę czterech pompowni,
 - ♦ budowę kanalizacji sanitarnej ok. 0,1 km;
- **w dzielnicy Miechowice:**
 - ♦ modernizację kanalizacji sanitarnej ok. 12,7 km i kanalizacji deszczowej ok. 9,2 km,
 - ♦ przebudowę sieci wodociągowej ok. 15,9 km,
 - ♦ modernizację oczyszczalni ścieków,
 - ♦ budowę trzech pompowni,
 - ♦ modernizację rowów i cieków – 1,9 km;
- **w dzielnicy Górniki – Stolarzowice:**
 - ♦ budowę kanalizacji sanitarnej ok. 43,8 km i kanalizacji deszczowej ok. 15,5 km,
 - ♦ budowę sześciu pompowni.

Całkowity koszt projektu wynosi 230,63 mln zł. W 2004 r. dla realizacji ww. projektu Gmina Bytom pozyskała ze środków Funduszu Spójności 49,60 mln euro (w przybliżeniu ok. 200 mln zł.). W 2009 r. wydatkowano 47,42 mln zł.

Przebudowa układu komunikacyjnego – plac Wolskiego

Zlikwidowano kładkę dla pieszych, w zamian której powstały dwa przejścia dla pieszych z sygnalizacją świetlną na wysokości ulic Dworcowej i Powstańców Warszawskich, dobudowano dodatkowy pas ruchu dla skręcających w prawo w stronę Szombierek i Łagiewnik oraz powstały wysepki dzielące jezdnię.

Wartość zadania wyniosła 5,33 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 0,31 mln zł.

Fot. nr 10: Plac Wolskiego

Przebudowa ul. Prywatnej i Wodczaka w Bytomiu

Przebudowano nawierzchnię jezdni wraz z budową studni wodnościekowych z przykanalikami przy ul. Wodczaka – pow. 1 512 m² oraz ul. Prywatnej wraz z oznakowaniem – pow. 14 712 m².

Wartość zadania wyniosła 1,36 mln zł. W 2009 r. wydatkowano całość środków.

Przebudowa ulic: Świętochłowickiej i Łagiewnickiej

Trwały prace związane z przebudową ulic.

Wartość inwestycji wynosi 32,65 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 20,00 mln zł.

W 2010 r., w ramach RPO WSL na lata 2007-2013, Gmina Bytom otrzymała dofinansowanie na przebudowę ulic w wys. 21,07 mln zł.

Termomodernizacja budynków Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu

W ramach etapów 2,3 i 4 - wykonano termomodernizację ścian, dachów oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w budynkach nr 1,3,4 i 5. Zadanie zostało dofinansowane z Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wys. 2,29 mln zł.

Wartość inwestycji wynosi 10,05 mln zł. W 2009 r. poniesiono wydatki w wys. 1,27 mln zł.

Fot. nr 11: Szpital Specjalistyczny nr 1

Dostosowanie obiektów i pomieszczeń Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu do wymogów fachowych i sanitarnych – budynek nr 1

Wykonano remont i dostosowano pomieszczenia na potrzeby Oddziału Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologii na I piętrze. Zrobiono także sanitariaty i wykonano instalacje, takie jak: wod-kan, CO, c.w.u., wentylacyjną, elektryczną oraz p.poż. Ponadto zakończono realizację zadania pn. „Zakup, dostawa i montaż dźwigu szpitalnego hydraulicznego z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych – Blok I, ul. Żeromskiego 7” – W1, dofinansowanego ze środków PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami”.

Wartość inwestycji wynosi 11,47 mln zł. W 2009 r. poniesiono wydatki w wys. 4,04 mln zł.

Usunięcie barier architektonicznych w systemie wewnątrzszpitalnego transportu chorych oraz ruchu osób niepełnosprawnych

Zadanie zakończono. Wykonano montaż wolnostojącego podnośnika platformowego w budynku Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego i Hepatologii Zakaźnej oraz dobudowano szyb windy i zamontowano dźwig osobowo-towarowy z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych w budynku nr 4 Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu.

Wartość inwestycji wyniosła 0,82 mln zł. Zadanie zostało dofinansowane przez PFRON w wys. 0,14 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 0,59 mln zł.

Fot. nr 12: Budynek przy ul. Katowickiej 58

Przebudowa budynku przy ul. Katowickiej 58 na mieszkania zastępcze

Zakończono przebudowę, w ramach której wykonano m.in.:

- ❑ rozdzielenie instalacji deszczowej, sanitarnej i drenażowej,
- ❑ elewację budynku oraz prace wykończeniowe, takie jak: montaż ścianek działowych, roboty tynkarskie, roboty posadzkarsko-okładzinowe wraz z montażem pomieszczeń sanitarnych i mieszkalnych, roboty konserwacyjno-malarskie oraz izolację ściany szczytowej,
- ❑ instalację elektryczną i c.o. mieszkań.

Mieszkania zastępcze mają czasowo zaspokajać potrzeby mieszkaniowe społeczeństwa miasta, w związku z utratą miejsca zamieszkania w wyniku zdarzeń losowych.

Wartość inwestycji wyniosła 1,69 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 0,59 mln zł.

Budowa zespołu budynków mieszkalnych z mieszkaniami socjalnymi przy ul. Składowej

Zakończono realizację 20 obiektów socjalnych kontenerowych, w ramach których wykonano fundamenty oraz montaż kontenerów mieszkalnych. Kontynuowano budowę budynku mieszkalnego „B” oraz budowę sieci wodno-kanalizacyjnej do budynku.

W 2009 r. na inwestycję wydatkowano 2,20 mln zł.

Przebudowa budynku nr 1 z przystosowaniem do standaryzacji w Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Bytomiu

W ramach etapu I wykonano m.in.: roboty ogólnobudowlane, instalacyjne, roboty wykończeniowe, okładzinowe oraz malarskie. Realizację zadania zakończono w kwietniu 2009 roku. Kolejne etapy przebudowy realizował DPS. W ramach etapu II i III trwało wykonywanie przebudowy. Dodatkowo w ramach etapu III wykonano: remont pokrycia dachu, system oddymiania klatek schodowych, przebudowę pokrycia dachu oraz poddasza w budynku nr 1, a także remont ścian zewnętrznych od strony wschodniej.

Wartość całego zadania wyniosła 2,90 mln zł. Z budżetu państwa dofinansowano zadanie w wys. 0,73 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 1,64 mln zł.

Rozbudowa Domu Pomocy Społecznej „Wędrowiec”

W ramach prac wykonano fundamenty, zakupiono wyposażenie do sali służącej do terapii i rehabilitacji oraz zakupiono system przyżywowy. Ponadto kontynuowano prace budowlane.

Łączna wartość inwestycji wynosi 4,17 mln zł. Zadanie zostało dofinansowane przez PFRON w wys. 0,75 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 0,73 mln zł.

Przebudowa stadionu miejskiego przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu

Wykonano prace związane z montażem nagłośnienia, montażem instalacji elektrycznej i internetowej w łożu dziennikarzy. Wykonano zadaszenie i montaż trybuny VIP oraz montaż siedzeń w sektorze gości.

Wartość inwestycji wynosi 28,99 mln zł. W 2009 r. wydano 0,24 mln zł.

Budowa hali sportowej wielofunkcyjnej przy ul. Frycza-Modrzewskiego w Bytomiu

Zakończono budowę hali, w ramach której wykonano m.in.:

- ❑ roboty wykończeniowe wewnętrzne i zewnętrzne,
- ❑ montaż elementów małej architektury, okien, drzwi, balustrad wewnętrznych, wentylacji, oświetlenia, trybun oraz sprzętu sportowego,
- ❑ budowę schodów terenowych na skarpie, sauny oraz ściany wspinaczkowej,
- ❑ roboty sieciowe, takie jak: przyłącza energetyczne i kanalizacji sanitarnej, instalacje wodno-kanalizacyjną, elektryczną, uziemiającą oraz c.o., a także kanalizację deszczową, podposadzkową i teletechniczną.

Zakończono postępowanie w sprawie wyłonienia wykonawcy na montaż urządzeń technicznych w zakresie systemów: sygnalizacji włamania i napadu, kontroli dostępu, instalacji rozgłaszania, telewizji dozorowej i systemu audiowizualnego.

Łączna wartość inwestycji wynosi 21,56 mln zł. Zadanie zostało dofinansowane z budżetu państwa w wys. 0,95 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 17,61 mln zł.

Fot. nr 13: Hala sportowa przy ul. Modrzewskiego

Fot. nr 14: Skatepark w Parku Miejskim

Budowa rolowiska-skateparku na terenie Parku Miejskiego im. F.Kachla w Bytomiu

Wykonano sztuczne oświetlenie, minirampę oraz kilka najazdów o różnych kształtach i wysokościach, tj.: back rail, jump corner, jump ramp, speed ramp, stairs 60, table, bank i murek zjazdowy. 2 czerwca nastąpiło otwarcie skateparku i oddanie go do użytku.

Zadanie zostało dofinansowane w ramach RPO WSL na lata 2007-2013 w wys. 0,51 mln zł. Łączna wartość inwestycji wyniosła 0,61 mln zł.

Budowa ścieżki rowerowej w Parku Miejskim im. F. Kachla w Bytomiu

Wybudowano 3 408 m² ciągu pieszego z kostki betonowej brukowej oraz 3 011 m² bitumicznej drogi dla rowerów.

Wartość zadania wyniosła 0,58 mln zł.

Budowa szkolnej hali widowiskowo-sportowej przy Zespole Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu

W ramach prac wykonano: stropy oraz ławy fundamentowe wraz z częścią ścian szczytowych.

Wartość inwestycji wynosi 3,50 mln zł. Zadanie dofinansowano w ramach RPO WSL na lata 2007-2013 w wys. 2,91 mln zł. W 2009 r. wydatkowano łącznie 0,42 mln zł.

Fot. nr 15: Ścieżka rowerowa w Parku Miejskim

Rewitalizacja zaniedbanych przestrzeni miejskich poprzez utworzenie „Kolorowych Podwórek”

Wykonano podwórka przy ul. Wolnego – Elsnera, Pocztovej i Palińskiego w Bytomiu. W trakcie wykonywania robót budowlanych jest podwórko przy Pl. Pokoju.

Łączna wartość inwestycji wynosi 2,80 mln zł. W 2009 r. poniesiono wydatki w wys. 0,44 mln zł.

ORLIK 2012 przy Gimnazjum nr 12 w Bytomiu

W ramach prac wykonano: wycinkę drzew, korytowanie, wykopy pod drenaż, dwie kolejne warstwy podbudowy, obrzeża obiektu oraz miktoniwelację terenu okalającego. Ponadto wykonano roboty elektryczne, nawierzchnię ze sztucznej trawy i poliuretanowej oraz prace brukarskie i ogrodzeniowe. Zakupiono także sprzęt sportowy oraz posadowiono zaplecze sportowe.

Łączna wartość zadania wyniosła 1,02 mln zł. Zadanie zostało dofinansowane z Ministerstwa Sportu i Turystyki w wys. 0,32 mln zł. oraz z Urzędu Marszałkowskiego w wys. 0,32 mln zł. W 2009 r. wydatkowano całość środków.

Budowa boiska szkolnego przy Gimnazjum nr 7

Wykonano prace ziemne, takie jak: zerwanie starej nawierzchni, niwelację terenu, drenaż i odwodnienie boiska. Położono nawierzchnię boiska z masy poliuretanowej o pow. 968 m² z przeznaczeniem na boisko do gry w koszykówkę, piłkę siatkową i piłkę ręczną oraz zamontowano urządzenia sportowe.

Wartość zadania wyniosła 0,37 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 0,35 mln zł.

Budowa boiska szkolnego przy ZSO nr 7 w Bytomiu

W ramach prac zerwano starą nawierzchnię, wykonano niwelację terenu, drenaż i odwodnienie boiska. Położono nową nawierzchnię z masy poliuretanowej o pow. 968 m² z przeznaczeniem na boisko do gry w koszykówkę, piłkę siatkową i piłkę ręczną. Zamontowano urządzenia sportowe, takie jak: piłkochwyty, słupki do siatkówki, kosze do koszykówki, bramki do piłki ręcznej i nożnej.

Wartość inwestycji wyniosła 0,47 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 0,44 mln zł.

Budowa boiska szkolnego przy Zespole Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu

W ramach prac wykonano: prace ziemne, zerwanie starej nawierzchni, niwelację terenu, drenaż oraz odwodnienie boiska. Położono nową nawierzchnię z masy poliuretanowej o pow. 968 m² z przeznaczeniem na boisko do gry w koszykówkę, piłkę siatkową i piłkę ręczną. Wykonano także: montaż słupków do siatkówki, kosze do koszykówki, bramki do piłki ręcznej i nożnej oraz montaż piłkochwyty.

Wartość inwestycji wyniosła 0,42 mln zł. W 2009 r. wydatkowano 0,40 mln zł.

Fot. nr 16: Boisko wielofunkcyjne przy ZSS nr 3

Śląska Karta Usług Publicznych

Dnia 3 października 2009 r. podpisano umowę o realizacji projektu. Sygnatariuszami umowy są: KZK GOP, 19 miast członkowskich oraz Tychy i Jaworzno. Śląska Karta Usług Publicznych ma pełnić funkcję elektronicznego instrumentu płatniczego, pozwalającego na bezgotówkowe dokonywanie płatności za zakup usług publicznych. Śląska Karta powinna zostać wdrożona w 2012 roku.

W 2009 r. nie wydatkowano żadnych środków.

Prowadzone były również działania związane z przygotowaniem stosownej dokumentacji dla realizacji planowanych zadań inwestycyjnych, tj. koncepcji architektoniczno-budowlanych, projektów budowlanych, studiów wykonalności, pozwoleń i decyzji, w tym m.in. dla:

- ☐ rewitalizacji obiektów byłej KWK Rozbark w Bytomiu,
- ☐ rekultywacji zdegradowanych zalewisk wodnych w Bytomiu,
- ☐ kompleksowej likwidacji dzikich składowisk odpadów w Bytomiu oraz likwidacji dzikiego składowiska odpadów wraz z rekultywacją terenu zalewowego przy Koloni Zgorzelec z Bytomiu,
- ☐ przebudowy części administracyjno-dydaktycznej budynku internatu przy ul. Zielnej w Bytomiu i zmiany sposobu użytkowania na Centrum Inicjatyw Społecznych,
- ☐ modernizacji bazy diagnostyczno-zabiegowej Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu,
- ☐ modernizacji Izby Przyjęć oraz przebudowy pomieszczeń na potrzeby Pracowni Diagnostyki Obrazowej Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu,
- ☐ przebudowy skrzyżowania ulic Frycza-Modrzewskiego – Grota Roweckiego w Bytomiu,
- ☐ remontu torowiska od granicy miasta ze Świętochłowicami do ul. Szyby Rycerskie oraz przebudowy i remontu torowiska wraz z siecią trakcyjną od ul. Szyby Rycerskie do ul. Zabrzeńskiej,
- ☐ renowacji gmachu Bytomskiego Centrum Kultury przy ul. Żeromskiego 27 w Bytomiu,
- ☐ systemu informacji kulturalnej Bytomia – miasta energii kultury,
- ☐ budowy tras rowerowych 6 i 20 w Bytomiu,
- ☐ budowy boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej nr 6 i 43 w Bytomiu oraz przy Gimnazjum nr 8 w Bytomiu,
- ☐ modernizacji sali gimnastycznej przy Gimnazjum nr 7 w Bytomiu i przy II LO w Bytomiu,
- ☐ przebudowy fontanny na Rynku wraz z zabudową rzeźby „Lwa Śpiącego”,
- ☐ przebudowy budynku bocznego UM w Bytomiu.

3.4.2 Inne inwestycje w mieście

W okresie od stycznia do grudnia 2009 roku wydano łącznie 231 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym m.in. dot.:

- ❑ 3 budynków kultury fizycznej, tj. budowy boisk wielofunkcyjnych o pow. poliuretanowej przy Pl. Jana i ul. Tysiąclecia oraz pola golfowego przy ul. Zabrzeńskiej,
- ❑ budowy kościoła przy ul. Strzelców Bytomskich,
- ❑ budowy 15 obiektów handlowo-usługowych,
- ❑ budowy stacji paliw płynnych przy ul. Zabrzeńskiej,
- ❑ 24 nowych sieci uzbrojenia terenu oraz 10 sieci uzbrojenia terenu, tj. remontów i przebudowy,
- ❑ 4 obiektów reklamowych przy ul. Żołnierskiej, Ptakowickiej, Chorzowskiej i Strzelców Bytomskich,
- ❑ budowy zieleńca w miejscu niecki basenowej przy ul. Spacerowej,
- ❑ budynku hotelu przy ul. Koksowej,
- ❑ rozbiórki hałd pokopalnianych przy Al. Jana Pawła II, Siemianowickiej i Wrocławskiej,
- ❑ rekultywacji zalewiska wodnego przy ul. Cichej,
- ❑ likwidacji dzikich składowisk odpadów przy ul. Zabrzeńskiej, Frycza-Modrzewskiego i Strzelców Bytomskich,
- ❑ budowy budynku energetyczno-biurowego przy ul. Konstytucji,
- ❑ bazy noclegowej, salki gimnastycznej z siłownią i pomieszczeniami jacuzzi przy ul. Chorzowskiej,
- ❑ zjazdu z drogi przy ul. Chorzowskiej,
- ❑ miejsc parkingowych przy ul. Mochackiego,
- ❑ 56 samodzielnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych, 10 zespołów budynków jednorodzinnych oraz 3 budynków mieszkalnych wielorodzinnych o 3 i więcej mieszkaniach,
- ❑ 16 budynków garaży oraz 5 zespołów garaży.

Ponadto w 2009 roku wydano 748 decyzji o pozwoleniu na budowę 772 obiektów, w tym m.in. dotyczących:

- ❑ hotelu przy ul. Ks. Koziółka,
- ❑ budynku biurowego przy ul. Dywizji Kościuszkowskiej 12,
- ❑ 36 nowych sieci uzbrojenia terenu oraz 18 remontów i przebudowy sieci uzbrojenia terenu,
- ❑ pomnika ks. Jerzego Popiełuski,
- ❑ 11 budynków handlowo-usługowych,
- ❑ oświetlenia placu Sobieskiego,
- ❑ rewitalizacji budynku Bytomskiego Centrum Kultury przy ul. Żeromskiego 27,
- ❑ budynku myjni samochodowej przy ul. Łagiewnickiej 34A,
- ❑ 41 budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz 7 budynków mieszkalnych wielorodzinnych, 16 budynków garaży oraz 22 zespołów garaży.

4. SFERA SPOŁECZNA

4.1 Zasoby mieszkaniowe w mieście

Na zasoby mieszkaniowe Bytomia składają się budynki komunalne, spółdzielcze, będące własnością osób prawnych i fizycznych oraz wspólnoty mieszkaniowe.

W poniższej tabeli przedstawiono dane dot. komunalnych zasobów mieszkaniowych za lata 2006-2009 a także pozostałe informacje obejmujące lata 2006-2007 oraz rok 2008 w części dot. przeciętnej powierzchni użytkowej i przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie. Pozostałe dane za lata 2008-2009 nie zostały opublikowane w Roczniku Statystycznym.

Tabela nr 18: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
1. Lokale mieszkalne:	x	x	x	x
- w budynkach komunalnych	25 072	24 628	24 256	22 933
→ w tym: we wspólnotach mieszkaniowych będących w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	13 181	13 305	13 197	12 587
- w budynkach spółdzielczych	20 401	19 889	-*	-*
- w budynkach osób prawnych	12 050	9 979	-*	-*
- w budynkach osób fizycznych	21 396 ¹	24 085 ¹	-*	-*
2. Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²):	x	x	x	x
- komunalnych	1 352,9	1 323,5	1 298,0	1 226,4
→ w tym: wspólnoty mieszkaniowe będące w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	738,3	727,7	732,8	692,9
- spółdzielczych	989,3	967,0	-*	-*
- osób prawnych	593,6	476,1	-*	-*
- osób fizycznych	1 359,4 ¹	1 519,8 ¹	-*	-*
3. Przeciętna powierzchnia użytkowa w m²:	x	x	x	x
- 1 mieszkania	54,2	54,2	54,3	-*
- na 1 osobę	21,0	21,2	21,4	-*
4. Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,6	2,6	2,5	-*

¹ dane dotyczą właścicieli mieszkań w domach jednorodzinnych oraz w budynkach wielomieszkaniowych

* dane nie zostały opublikowane w Roczniku Statystycznym

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ZBM Sp. z o.o. za lata 2006-2009 oraz danych z Rocznika Statystycznego za lata 2006-2008

Komunalne zasoby mieszkaniowe

Zasób komunalny miasta obejmujący 1 074 budynki (bez Wspólnot Mieszkaniowych), w których znajdowało się 10 346 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 533,5 tys. m², w tym m.in.:

- 971 (9,4%) wolnostanów,
- 711 (6,9 %) lokali socjalnych,
- 23 (0,2 %) lokale o czynszu wolnym

zarządzany był przez Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o. w Bytomiu.

Ponadto komunalny zasób obejmował 1 493 lokale użytkowe o łącznej powierzchni 119,1 tys. m².

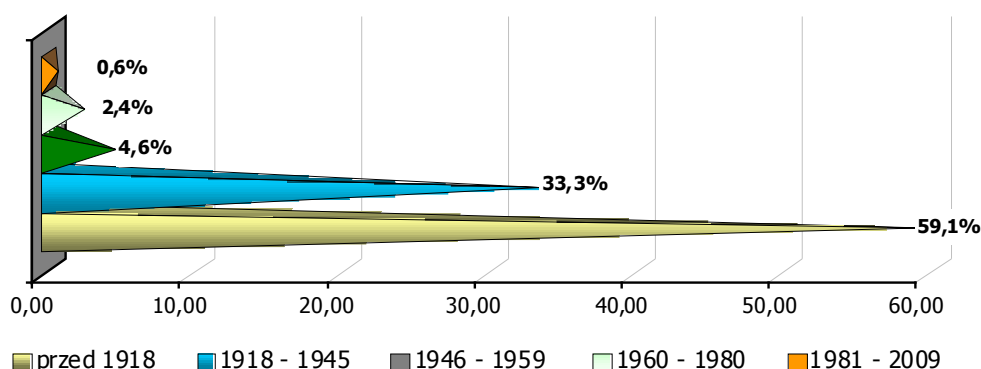
Tabela nr 19: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Liczba budynków mieszkalnych	1 277	1 215	1 123	1 074
Liczba lokali mieszkalnych, ogółem w tym m.in.:	11 891	11 323	11 059	10 346
- wolnostany	1 199	1 198	990	971
- lokale socjalne	687	674	754	711
- lokale o czynszu wolnym	85	75	87	23
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	614,5	595,8	565,2	533,5
Liczba lokali użytkowych	1 646	1 556	1 533	1 493
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	133,9	120,6	116,3	119,1

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ZBM Sp. z o.o.

Wśród ogólnej liczby budynków komunalnych zlokalizowanych w Bytomiu, ok. 92 % wybudowanych zostało przed 1945 r., z tego 59 % przed rokiem 1918. Jedynie ok. 0,6 % budynków wzniesiono po 1981 roku.

Wykres nr 21: Struktura wiekowa budynków komunalnych w Bytomiu

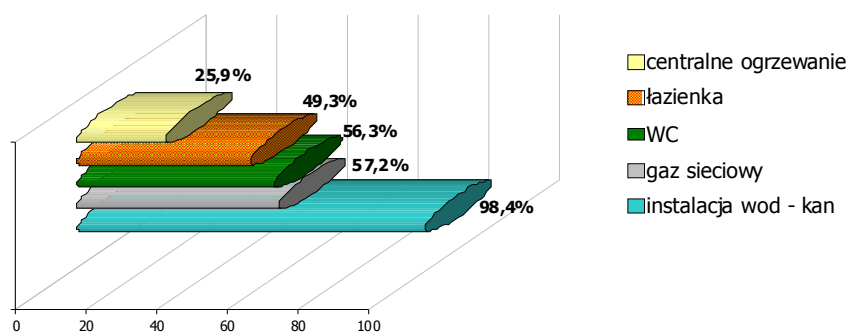

źródło: opracowano na podstawie danych Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o. w Bytomiu

Stan techniczny mieszkań komunalnych określany był w ok. 8% jako dobry, w ok. 58% jako stan zadowalający, a w ok. 34% jako zły i bardzo zły.

Z uwagi na zły stan techniczny wyburzono 1 budynek komunalny wybudowany przed 1918r., zlokalizowany przy ul. Murarskiej 7, w którym znajdowało się 6 mieszkań o powierzchni 439,95 m².

Wykres nr 22: Wyposażenie mieszkań komunalnych (bez wspólnot mieszkaniowych) w infrastrukturę techniczną

źródło: opracowano na podstawie danych Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o. w Bytomiu

Wspólnoty mieszkaniowe

Na dzień 31.12.2009 r. na terenie Bytomia istniało 939 Wspólnot Mieszkaniowych znajdujących się w zarządzie ZBM Sp. z o.o. w Bytomiu. W budynkach wspólnot znajdowało się 12 587 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 692,89 tys. m², w tym m.in.:

- 6 449 lokali własnościowych,
- 25 lokali socjalnych,
- 17 lokali o czynszu wolnym,
- 229 wolnostanów

oraz 909 lokali użytkowych o powierzchni użytkowej 68,82 tys. m².

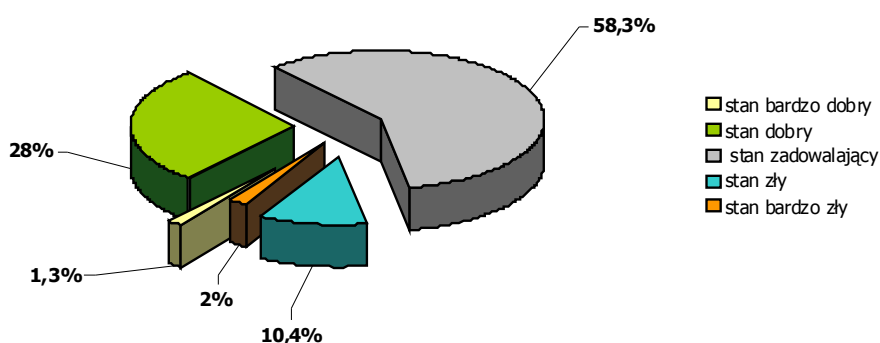
Tabela nr 20: Wspólnoty Mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Liczba Wspólnot Mieszkaniowych (w zarządzie ZBM Sp. z o. o.)	979	985	965	939
Liczba lokali mieszkalnych, ogółem w tym m.in.:	13 181	13 305	13 197	12 587
- lokale własnościowe	4 969	5 372	6 094	6 449
- wolnostany	340	332	205	229
- lokale socjalne	61	49	47	25
- lokale o czynszu wolnym	31	28	4	17
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	738,3	727,7	732,8	692,8
Liczba lokali użytkowych	928	946	932	909
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	71,4	74,2	71,9	68,8

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ZBM Sp. z o.o.

Wśród budynków mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych 63,5 % to budynki wybudowane do 1945 r., 32,2 % w latach 1946-1980, a 4,3 % w latach 1981-2009.

Wykres nr 23: Struktura budynków Wspólnot Mieszkaniowych w 2009 r. według stanu technicznego

źródło: opracowano na podstawie danych Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o. w Bytomiu.

Stopień wyposażenia mieszkań należących do wspólnot mieszkaniowych w podstawowe instalacje i urządzenia sanitarne prezentują dane zawarte w tabeli nr 21.

Tabela nr 21: Stopień wyposażenie technicznego lokali mieszkalnych we Wspólnotach Mieszkaniowych (w %)

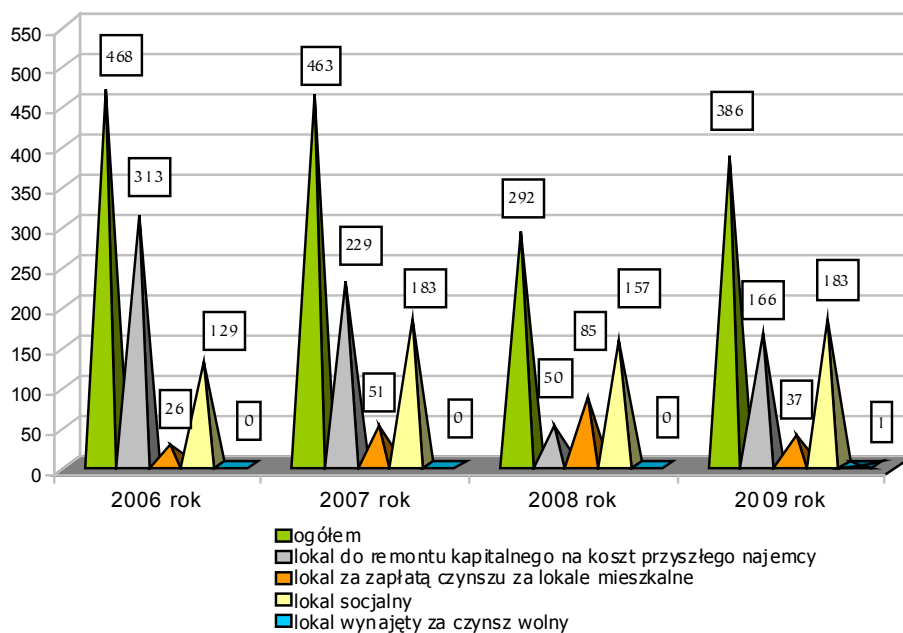
Wyszczególnienie	Mieszkania we Wspólnotach Mieszkaniowych (w %)
Instalacja wodno-kanalizacyjna	99,8
Łazienka	90,9
W.C.	95,3
Gaz sieciowy	96,5
Ciepła woda	4,0
C.O.	14,6

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ZBM Sp. z o.o.

Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych

W latach 2006-2009 złożono 4 989 wniosków o przyznanie lokalu mieszkalnego, z tego w 2009 r. złożono 1 338 wniosków dotyczących: przyznania lokalu do remontu kapitalnego na koszt własny przyszłego najemcy (612), przyznania lokalu socjalnego (631) i lokalu do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne (95).

Ogółem w latach 2006 – 2009 przydzielono 1 609 lokali mieszkalnych, z tego m. in.: 758 do remontu kapitalnego na koszt własny przyszłego najemcy i 652 lokale socjalne.

Wykres nr 24: Liczba przydzielonych lokali mieszkalnych w latach 2006-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Gospodarki Lokalowej UM

W 2009 r. przydzielono 386 lokali mieszkalnych, z tego:

- 183 lokale socjalne,
- 166 lokali do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy,
- 37 lokali do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne.

Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2009r. były 674 wolne lokale mieszkalne, w tym:

- 414 lokali do remontu ze środków Gminy,
- 207 lokali do zasiedlenia,
- 53 lokale przeznaczone do sprzedaży.

Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Spółka z o.o.

Przedmiotem działania TBS Bytom Spółka z o.o. jest budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu. Spółka może także, m.in. nabywać budynki mieszkalne, przeprowadzać remonty i modernizację obiektów przeznaczonych na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych na zasadach najmu, wynajmować lokale użytkowe w budynkach znajdujących się w zasobach Spółki, sprawować na podstawie umów zlecenia zarząd budynkami mieszkalnymi i niemieszkalnymi nie stanowiącymi własności Spółki.

Fot. nr 17: Budynek TBS przy ul. Karpackiej

Na zasoby mieszkaniowe, którymi dysponuje TBS Bytom Sp. z o.o. składają się:

- 3 budynki zlokalizowane w Bytomiu przy ul. Nowej 74, 76, 78, w których znajdują się 22 lokale mieszkalne o powierzchni od 50 m² do 122 m², 2 lokale użytkowe i 15 garaży;
- 1 budynek położony w Bytomiu przy ul. Francuskiej 70 b, c, w którym znajdują się 42 lokale mieszkalne o powierzchni od 25 m² do 54 m²;
- 1 budynek położony w Bytomiu przy Rynku 20, w którym znajduje się 10 lokali mieszkalnych i 9 lokali użytkowych;
- 1 nieruchomość zlokalizowana przy Rynku 19 o charakterze użytkowym.

W 2009 r. prowadzono roboty budowlane związane z budową budynku wielorodzinnego SEGMENT C przy ul. Karpackiej. Do wykonania pozostają roboty związane z ukształtowaniem terenu oraz wykonaniem dróg i chodników wokół budynku.

SEGMENT C to budynek 2 klatkowy, czterokondygnacyjny z całkowitym podpiwniczeniem, o powierzchni użytkowej 1 079 m², powierzchni użytkowej mieszkań 1 189 m², kubaturze budynku – 5400 m³. W budynku znajdują się 24 mieszkania, pomieszczenia techniczne i gospodarcze. Budynek wykonany w systemie „pod klucz”, wyposażony w instalacje: wodno – kanalizacyjną, elektryczną, centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej z sieci.

Ponadto Spółka przystąpiła do realizacji inwestycji pod nazwą „Zaprojektowanie i wybudowanie budynku mieszkalno-usługowego wielorodzinnego przy ul. Hutniczej/ Chroboka w Bytomiu Miechowicach.

W budynku znajdować się będzie 15 lokali, w tym 14 lokali mieszkalnych oraz 1 lokal użytkowy. Budynek zostanie wykonany w systemie „pod klucz”, wyposażony w instalacje: wodno – kanalizacyjną, elektryczną, gazową, ogrzewanie w lokalach indywidualne gazowe.

4.2 Oświata i wychowanie

Fot. nr 18: Nagrodzenie najlepszych nauczycieli 2009 roku

Na sieć placówek oświatowych w Bytomiu składają się placówki publiczne prowadzone przez gminę i powiat, tj. przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, placówki wychowania pozaszkolnego oraz placówki publiczne i niepubliczne (w tym szkoły wyższe) prowadzone przez inne osoby.

Typy i liczba szkół publicznych, liczba uczniów

W roku 2009 ilość i struktura szkół publicznych, funkcjonujących na terenie Bytomia nie uległa istotnym zmianom w porównaniu z latami poprzednimi:

Tabela nr 22: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych w 2009 r.

Lp.	Typy szkół	Liczba szkół				
		2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
1.	Szkoły podstawowe, w tym:	26	26	26	26	25
	- samodzielne	18	18	18	18	18
	- w zespołach szkół ogólnokształcących	3	3	3	3	3
	- specjalne – w zespołach szkół specjalnych	5	5	5	5	4
2.	Gimnazja, w tym:	21	21	21	21	20
	- samodzielne	8	8	8	8	8
	- w zespołach szkół ogólnokształcących (w tym 1 gimnazjum dla dorosłych)	8	8	8	8	8
	- specjalne – w zespołach szkół specjalnych	5	5	5	5	4
3.	Licea ogólnokształcące, w tym:	10	9	9	9	9
	- samodzielne	3	3	3	3	3
	- w zespołach szkół ogólnokształcących	4	4	4	4	4
	- w zespołach szkół zawodowych	3	2	2	2	2
4.	Szkoły artystyczne	2	2	2	2	2
5.	Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe, w tym:	34	35	35	35	29
	- szkoły policealne - w zespołach szkół zawodowych	5	6	6	7	7
	- licea profilowane - w zespołach szkół zawodowych	9	7	7	6	3
	- technika - w zespołach szkół zawodowych	6	8	8	8	8
	- technika uzupełniające - w zespołach szkół zawodowych	6	6	6	6	4
	- zasadnicze szkoły zawodowe - w zespołach szkół zawodowych	6	6	6	7	6
	- zasadnicze szkoły zawodowe specjalne	2	2	2	1	1
6.	Inne szkoły, w tym:	0	0	0	1	1
	- szkoły specjalne przysposobienia do pracy	0	0	0	1	1

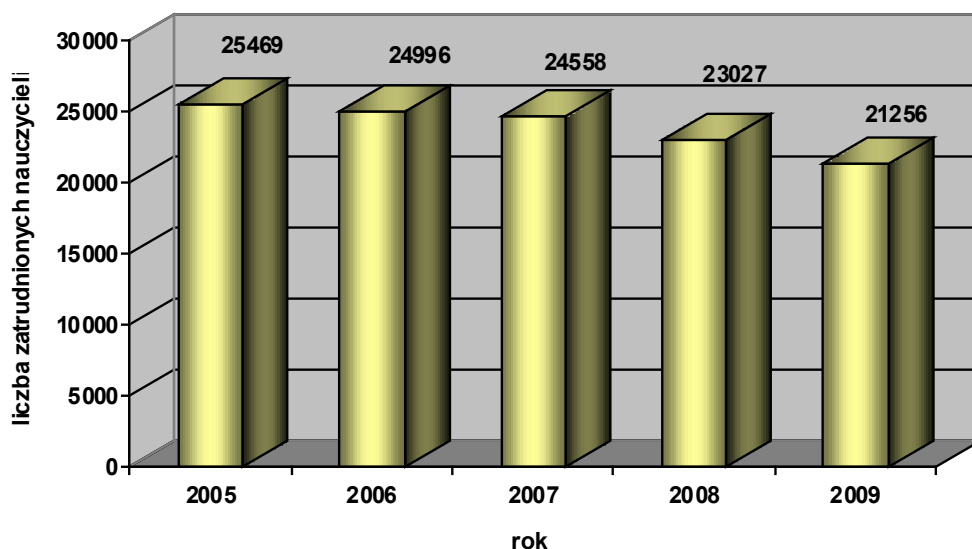
źródło: dane Wydziału Edukacji UM

Tabela nr 23: Liczba szkół, oddziałów, uczniów i absolwentów

Typy szkół	Liczba szkół	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia liczba uczniów na 1 oddział	Liczba absolwentów
Szkoły podstawowe	21	379	8 581	23	1 533
Szkoły podstawowe specjalne	4	24	218	9	43
Gimnazja	15	208	5 063	24	1 699
Gimnazja dla dorosłych	1	6	163	27	56
Gimnazja specjalne	4	22	254	12	80
Licea ogólnokształcące	9	75	2 139	29	752
Szkoły artystyczne	2	34	625	18	83
Szkoły ponadgimnazjalne zawodowe	28	159	4 021	25	1 221
Szkoły ponadgimnazjalne zawodowe specjalne	1	13	177	14	49
Inne szkoły	1	2	15	8	0
Razem	86	922	21 256	-	5 516

źródło: dane Wydziału Edukacji UM

Wykres nr 25: Liczba uczniów kształcących się w bytomskich szkołach publicznych na przestrzeni lat 2005- 2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Edukacji UM w Bytomiu

Baza lokalowa, dydaktyczna i opiekuńczo – wychowawcza bytomskich szkół publicznych

Bytomskie szkoły publiczne (łącznie z Centrum Kształcenia Ustawicznego oraz Centrum Kształcenia Praktycznego) miały do dyspozycji 605 izb lekcyjnych i pracowni przedmiotowych, z których 186 stanowiły pracownie komputerowe z 1 903 komputerami dla uczniów.

Ponadto ponadgimnazjalne szkoły zawodowe posiadały 90 stanowisk do praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych, w Centrum Kształcenia Ustawicznego i w Centrum Kształcenia Praktycznego.

W 2009 r. oddano do użytku nowe:

- ❑ 4 pracownie komputerowe,
- ❑ 1 multimedialne centrum informatyczne,
- ❑ 1 multimedialną pracownię językową,
- ❑ 16 nowoczesnych pracowni przedmiotowych,

Ponadto wzbogacono, zmodernizowano lub uzupełniono wyposażenie dotychczas istniejących pracowni o sprzęt komputerowy, pomoce naukowe i stanowiska do praktycznej nauki zawodu.

Baza sportowa bytomskich placówek oświatowych prezentowała się następująco:

Tabela nr 24: Obiekty sportowe w bytomskich szkołach publicznych

Rodzaj obiektu	Liczba
Sale gimnastyczne razem, w tym:	49
- sale gimnastyczne poniżej 24 x 12 m *	19
- sale gimnastyczne 24 x 12 m	14
- sale gimnastyczne powyżej 24 x 12 m	16
Inne sale sportowe, rekreacyjne i rehabilitacyjne	31
Boiska szkolne	87
Pływalnie kryte **	5

* nie zostały uwzględnione obiekty i pomieszczenia, które nie spełniają kryteriów przewidzianych dla tego rodzaju obiektów sportowo-rekreacyjnych i zaliczają się do tzw. sal zastępczych

** w tym 1 pływalnia w Przedszkolu Miejskim nr 10 i dwie pływalnie czasowo wyłączone z użytkowania

źródło: dane Wydziału Edukacji UM

Działania opiekuńczo – wychowawcze i pomocowe dla uczniów z rodzin najuboższych oraz zagrożonych społecznie.

Działania opiekuńcze, wychowawcze oraz w zakresie dożywiania uczniów prowadziły 34 świetlice szkolne w bytomskich szkołach publicznych.

Tabela nr 25: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych

Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Liczba uczniów korzystających z różnych form opieki w świetlicach	8 015	8 000	5 745	4 750	3 921
Liczba uczniów objętych dożywianiem, w tym:	5 379	5 387	5 267	4 524	4 019
- dożywianiem bezpłatnym	3 169	3 128	3 877	2 216	2 129

źródło: dane Wydziału Edukacji UM

Funkcje diagnostyczne, konsultacyjno–doradcze i terapeutyczne dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, a także funkcje metodyczno–konsultacyjne dla pedagogów szkolnych pełniła Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bytomiu. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna realizuje swoje zadania w następujących działach:

- ☐ Dział Opieki nad Małym Dzieckiem
- ☐ Dział Opieki nad Dzieckiem w Wiek Szkolnym
- ☐ Dział Poradnictwa Młodzieżowego i Zawodowego
- ☐ Dział Terapii Mowy
- ☐ Dział Opieki nad Dziećmi i Młodzieżą z Niepełnosprawnością
- ☐ Dział Psychologów Terenowych.

Poradnia przeprowadziła **2 127** badań psychologiczno-pedagogicznych, wydano **621** orzeczeń, **1 742** opinii, **45** opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Obok diagnozy psychologiczno-pedagogicznej prowadzona jest diagnoza logopedyczna, przesiewowe badania logopedyczne oraz przesiewowe badania słuchu i wzroku na terenie placówek. Pomocą postdiagnostyczną na terenie Poradni objęto **912** uczniów.

Psycholodzy i pedagodzy Poradni w okresie maja i czerwca 2009 r. włączyli się w realizację projektu współfinansowanego przez Unię Europejską „Twórczy przedszkolak w Europie” przeprowadzając na terenie przedszkoli, badania zbiorowe z wykorzystaniem opracowanego w Poradni narzędzia diagnostycznego.

Od września 2009r. Poradnia jest realizatorem projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „DZIELNICOWE PUNKTY WSPARCIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEGO DLA MŁODZIEŻY I ICH RODZIN Z TERENU BYTOMIA”, skierowanego do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 15-25 lat. W ramach projektu utworzona została strona internetowa oraz udzielane są porady psychologiczno - pedagogiczne przez internet.

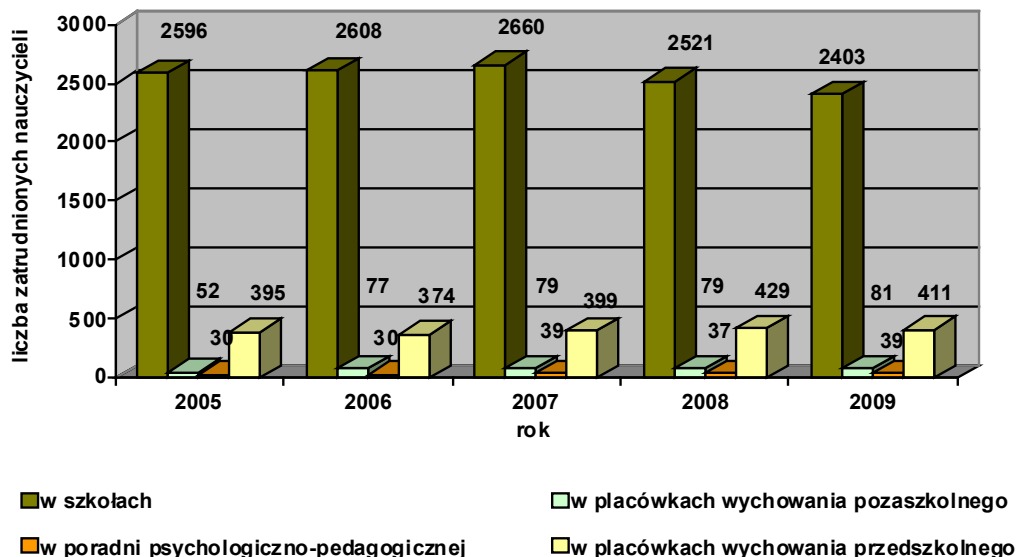
Kadra pedagogiczna w bytomskich publicznych szkołach i placówkach oświatowych

W bytomskich publicznych szkołach i placówkach oświatowych w 2009 r. zatrudnionych było **2 934** nauczycieli, w tym:

- ☐ w szkołach - - 2 403 przy czym:
 - ♦ w szkołach podstawowych i gimnazjach samodzielnych - 975
 - ♦ w liceach ogólnokształcących samodzielnych - 126
 - ♦ w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach ogólnokształcących tworzących ZSO - 322
 - ♦ w szkołach artystycznych - 189
 - ♦ w szkołach specjalnych - 166
 - ♦ w szkołach zawodowych ponadgimnazjalnych (łącznie z CKU, CKP oraz z ponadgimnazjalnymi zasadniczymi szkołami zawodowymi specjalnymi) - 625
- ☐ w placówkach wychowania pozaszkolnego (MDK i SOW) - 81
- ☐ w publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej - 39
- ☐ w placówkach wychowania przedszkolnego - 411

Kadra pedagogiczna pracująca w bytomskich publicznych szkołach i placówkach oświatowych charakteryzuje się wysokimi kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym. Stopień zawodowy nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego posiadało 1 921 (66%) nauczycieli.

Wykres nr 26: Liczba nauczycieli zatrudnionych w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych na przestrzeni lat 2005- 2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Edukacji UM w Bytomiu

Jednocześnie liczba pracowników administracyjno – obsługowych zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych na terenie miasta w latach 2005 – 2010 r. wynosiła:

- rok 2005/2006 – 1 620 osób,
- rok 2006/2007 – 1 588 osób,
- rok 2007/2008 – 1 605 osób,
- rok 2008/2009 – 1 612 osób,
- rok 2009/2010 – 1 535 osób.

Zajęcia pozalekcyjne

Zajęcia pozalekcyjne prowadzone w bytomskich szkołach obejmowały zasięgiem 18 924 uczniów, co stanowi 92,94% ogólnej liczby uczniów. W prowadzenie zajęć pozalekcyjnych zaangażowało się 1 390 pracowników pedagogicznych, którzy prowadzili 1 521 kół i zespołów zajęć pozalekcyjnych. Zajęcia pozalekcyjne prowadzono w następujących formach: koła przedmiotowe, koła zainteresowań /plastyczne, muzyczne, wokalne - instrumentalne, taneczne, teatralne, informatyczne, techniczne/, koła sportowych i Szkolnych Klubach Sportowych, prowadzono także zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze ukierunkowane na likwidację problemów szkolnych ucznia.

Wśród najważniejszych projektów realizowanych w bytomskich szkołach w ramach zajęć pozalekcyjnych należy wymienić:

- działalność Młodzieżowego Centrum Edukacji Ekologicznej przy Gimnazjum nr 13 oraz Klubu Młodego Ekologa,
- działalność zespołów artystycznych:
 - ♦ „Kabaret Jagódki” w Gimnazjum nr 15,
 - ♦ Śląski Zespół Wokalny „Mała Ojczyzna” w Gimnazjum nr 6,
 - ♦ Szkolna Orkiestra Dęta w Państwowych Szkołach Budownictwa,
- działalność Klubów Europejskich,
- działalność kół Towarzystwa Miłośników Bytomia.

W działalności pozalekcyjnej placówek oświatowych uczestniczą także organizacje społeczne: PCK, LOP, ZHP, ZHR.

Realizacja przedmiotu: podstawy przedsiębiorczości

Przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytomiu, Młodzieżowym Biurem Pracy w Chorzowie, Górnośląską Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości w Chorzowie, w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych realizowany był przedmiot: podstawy przedsiębiorczości. W jego ramach młodzież zapoznawała się m. in. z zasadami funkcjonowania i strukturą gospodarki rynkowej oraz podmiotów gospodarczych; podstawowymi aktami prawnymi z zakresu prawa pracy i prawa gospodarczego; procedurą rejestrowania działalności gospodarczej przez osoby fizyczne; możliwościami pozyskiwania funduszy na podejmowaną działalność; ryzykiem inwestycyjnym; działalnością kredytową banków. Zajęcia z tego przedmiotu obejmowały również sporządzanie podstawowych dokumentów niezbędnych przy ubieganiu się o pracę, metody aktywnego poszukiwania pracy, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, autoprezentację, a także prowadzenie spółdzielni socjalnej oraz firmy symulacyjnej.

Spośród działań podejmowanych w ramach realizacji przedmiotu na szczególną uwagę zasługują:

- ❑ XXIII edycja Olimpiady Ekonomicznej – ZSE, CKU, PSB-ZS, ZST,
- ❑ uczestnictwo w cyklicznych wykładach otwartych: „Od zgłoszenia do zatrudnienia – źródła ofert pracy” oraz „Negocjacje – praktyczne narzędzia” oraz warsztatach metodycznych organizowanych przez Górnośląską Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości w Chorzowie oraz konferencjach naukowych w Wyższej Szkole Bankowej w Chorzowie oraz na Akademii Ekonomicznej w Katowicach.
- ❑ Zgłoszenie szkół: ZSE, CKU, II LO, I LO, ZST, do udziału w programie internetowym „Otwarta firma” realizowanym przez Wyższą Szkołę Bankową w Chorzowie,
- ❑ zorganizowanie V edycji Olimpiady Wiedzy o Przedsiębiorczości pod hasłem „Innowacyjna firma w regionie wiedzy” - I etap /listopad 2008/ II etap /styczeń 2009/ - w Górnośląskiej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości,
- ❑ udział szkół: ZSE, ZST, CKU, II LO, ZSAS, ZSGH w Ogólnopolskim Konkursie Zarządzanie firmą,
- ❑ udział młodzieży szkół: I LO, II LO, IV LO, ZST, PSB-ZS, ZSE w Miejskim Konkursie Bytomski przedsiębiorca jutro,
- ❑ udział młodzieży I LO w Międzynarodowych Targach Młodzieżowej Przedsiębiorczości w Norwegii,
- ❑ udział młodzieży szkół: ZSE, ZSGH, ZSAS, I LO w Olimpiadzie Przedsiębiorczości,
- ❑ udział bytomskiej młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w konkursach: projektów młodzieżowych SGH, Biznes Junior, Ogólnopolskim Konkursie Menagerskim UE w Krakowie i Międzynarodowym Konkursie „Global Enterprise Challenge” - Egzamin Cambridge,
- ❑ zorganizowanie Młodzieżowych miniprzedsiębiorstw w I LO, ZSAS, ZST, ZSMS, ZSE,
- ❑ prowadzenie poszerzającego programu nauczania podstaw przedsiębiorczości w liceum, program edukacyjny „Odpowiedzialny biznes” prowadzony pod patronatem HP i FMP w I LO, II LO, V LO, IV LO,
- ❑ udział w wykładach na Akademii Ekonomicznej,
- ❑ współpraca szkół ponadgimnazjalnych w Bytomiu z Powiatowymi Urzędami Pracy w Bytomiu, Chorzowie, Piekarach Śląskich, Tarnowskich Górach - udział młodzieży w kilku prelekcjach na temat: „Aktywne poszukiwanie pracy”, „Ekonomia na co dzień”,
- ❑ udział klas maturalnych w warsztatach w PUP w Bytomiu – „Trendy na rynku pracy, rynek lokalny. Samoocena własnych predyspozycji zawodowych”,
- ❑ prowadzenie Szkolnego Klubu Przedsiębiorczości w I LO, ZST, CKU, ZSAS,
- ❑ zapoznanie się z rozmiarami bezrobocia na rynku pracy w Bytomiu, z najbardziej poszukiwanymi zawodami na rynku lokalnym oraz proponowanymi ofertami pracy. uczestnictwo w warsztatach Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości pt. „Zostań inwestorem”,
- ❑ podjęcie w szkołach ponadgimnazjalnych działań mających na celu przygotowanie ucznia do aktywnego uczestnictwa w życiu gospodarczym w warunkach gospodarki rynkowej poprzez opracowywanie indywidualnych biznes planów, ćwiczeń z zakresu rozmów kwalifikacyjnych, opracowanie przez uczniów budżetu gospodarstwa domowego oraz pisanie życiorysów, listów motywacyjnych oraz formularzy i podań,
- ❑ zapoznanie uczniów klas przedmaturalnych z narzędziami i technikami samo-kształcenia i samodoskonalenia ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności menedżerskich,
- ❑ prowadzenie przez słuchaczy CKU firmy symulacyjnej: przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „KOLMET” Sp.z.o.o.,
- ❑ symulowanie zakładania małej firmy i jej rejestracji przez uczniów ZSE, ZST, ZSP, ZSMS,
- ❑ wprowadzenie nowego programu komputerowego firmy Insert i dostosowanie materiału nauczania w technikach w klasach przedmaturalnych o kierunku ekonomicznym.

Publiczne placówki wychowania pozaszkolnego

W 2009 r. kontynuowały działalność dwie bytomskie publiczne placówki wychowania pozaszkolnego:

- Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich 12,
- Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 przy ul. Ks. Popiełuszki 9.

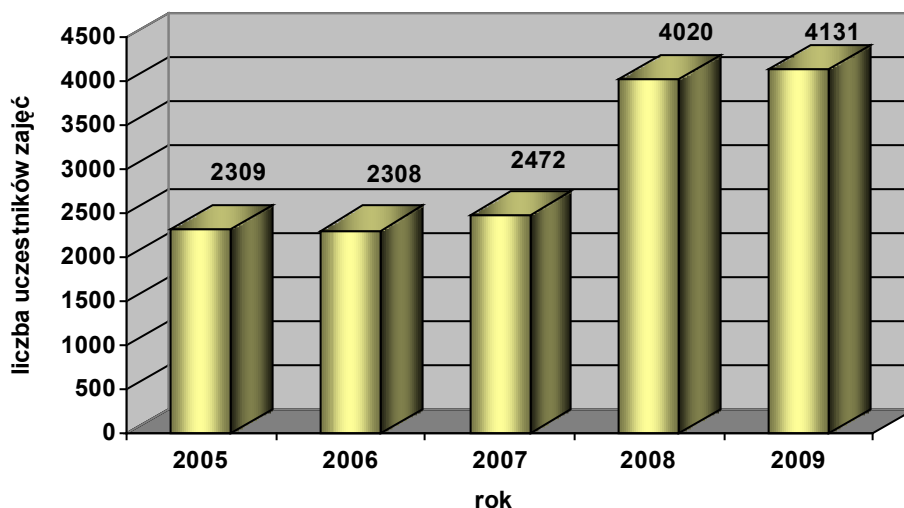
Realizowały one zadania pozwalające rozwijać indywidualne zainteresowania, zdolności i umiejętności dzieci i młodzieży oraz organizowały ich czas wolny.

Wykres nr 27: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2009

Charakterystyka placówek	MDK NR 1	MDK NR 2	RAZEM
Liczba pracowni	3	3	6
Liczba kół zainteresowań	18	13	31
Liczba uczestników zajęć stałych	109	105	214
Tygodniowa liczba godzin zajęć	62	161	4 131
Liczba imprez masowych	2 775	1 356	223
Liczba uczestników imprez masowych	455 tygodniowo	787 tygodniowo	1 242 tygodniowo

źródło: dane Wydziału Edukacji UM

Wykres nr 28: Liczba uczestników zajęć stałych prowadzonych przez bytomskie placówki wychowania pozaszkolnego na przestrzeni lat 2005- 2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Edukacji UM w Bytomiu

Liczba uczestników zajęć stałych prowadzonych przez bytomskie placówki wychowania pozaszkolnego w roku 2009 znacząco spadła, w porównaniu z poprzednimi latami.

Nagrody i wyróżnienia dla uczniów i studentów

Od 2009 r. wprowadzono nową formułę nagradzania uzdolnionych dzieci i młodzieży, na podstawie Uchwały Nr XL/529/08 Rady Miejskiej z 16 grudnia 2008 r. w sprawie: Określenia zasad wsparcia edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży Bytomia. Uchwała reguluje zasady wsparcia edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży Bytomia określone w:

1. Regulaminie przyznawania nagród Prezydenta Bytomia za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe dla uczniów i studentów - mieszkańców Bytomia,
2. Regulaminie programu stypendialnego Prezydenta Bytomia "Młode Talenty".

Na tej podstawie przyznano łącznie 56 nagród, na łączną kwotę 55 600,00 zł, w tym:

- ♦ 11 nagród uczniom szkół podstawowych,
- ♦ 25 nagród uczniom gimnazjów,
- ♦ 18 nagród uczniom szkół ponadgimnazjalnych,
- ♦ 2 studentom.

Ponadto przyznano sześć 10-cio miesięcznych stypendiów w wysokości 900 zł/miesiąc.

Edukacja osób dorosłych w publicznych placówkach oświatowych

Placówką ukierunkowaną na edukację osób dorosłych jest Centrum Kształcenia Ustawicznego (CKU). Prowadzi ono następujące szkoły w systemie kształcenia wieczorowego i zaocznego:

- ☐ Liceum Ogólnokształcące,
- ☐ Liceum Profilowane,
- ☐ Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące,
- ☐ Technikum,
- ☐ Technikum Uzupełniające,
- ☐ Szkołę Policealną.

Liczbę oddziałów, słuchaczy oraz absolwentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 26: liczba oddziałów, słuchaczy oraz absolwentów CKU w latach szkolnych 2008/2009 oraz 2009/2010

Rok szkolny	Liczba oddziałów	Liczba słuchaczy	Liczba absolwentów
2008/2009	38	1134, w tym: - w klasach I: 593	245
2008/2009	32	920, w tym: - w klasach I: 419	273 (ilość planowana)

źródło: dane Wydziału Edukacji UM

CKU współpracowało z: Powiatowymi Urzędami Pracy w Bytomiu i Piekarach Śląskich, Zakładem Karnym w Cieszynie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ornontowicach, Zakładem Karnym nr 2 w Strzelcach opolskich, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Bytomiu, Fundacją „Integracja” oraz Urzędem Miejskim w Bytomiu, na zlecenie których realizowano szkolenia grupowe oraz indywidualne.

W ramach CKU kontynuował działalność Uniwersytet Trzeciego Wieku, powołany uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu w 2006 r., w odpowiedzi na zapotrzebowanie społeczne. Rodzaje proponowanych zajęć, liczbę uczestników oraz nauczycieli, a także źródła finansowania zajęć na Uniwersytecie Trzeciego Wieku przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 27: Rodzaje proponowanych zajęć, liczba uczestników oraz nauczycieli, a także źródła finansowania zajęć na Uniwersytecie Trzeciego Wieku

Zajęcia cykliczne odbywające się w ustalonych dniach tygodnia (wg stanu na 30.11.2009 r.)				
Rodzaj zajęć	Liczba uczestników	Tygodniowa liczba godzin	Liczba nauczycieli	Źródła finansowania
koło śpiewacze(1 grupa)	34	2	1	budżet miasta
koło plastyczne (3 grupy)	61	6	1	składki i opłaty słuchaczy
koło literackie (3 grupy)	112	6	1	składki i opłaty słuchaczy
koło kulinarne (2 grupy)	30	4	2	składki i opłaty słuchaczy
lektorat z języka niemieckiego (9 grup)	101	18	4	budżet miasta
lektorat z języka angielskiego (10 grup)	141	20	2	budżet miasta
lektorat z języka francuskiego (3 grupy)	40	6	2	budżet miasta
lektorat z języka włoskiego (3 grupy)	36	6	1	budżet miasta
lektorat z języka hiszpańskiego (2 grupy)	25	4	1	budżet miasta
zajęcia z gimnastyki ogólnej (2 grupy)	50	2	1	budżet miasta
zajęcia z aerobiku i fitnessu (4 grupy)	77	4	3	składki i opłaty słuchaczy
zajęcia na basenie	79	2	1	składki i opłaty słuchaczy
Zajęcia odbywające się niecyklicznie – w trakcie semestru w ustalonych terminach (zaplanowane na semestr zimowy 2009/2010)				
Rodzaj zajęć	Liczba zajęć	Liczba uczestników	Liczba wykładowców	Źródła finansowania
wykłady otwarte	6	ok. 600	6	budżet miasta
wykłady tematyczne	26	498	9	budżet miasta

źródło: dane Wydziału Edukacji UM

Przeprowadzono w bytomskich szkołach i placówkach oświatowych zadania inwestycyjne i remontowe na kwotę 8 476 763 zł. Źródła finansowania obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 28: Wielkość oraz źródła finansowania nakładów inwestycyjnych i remontowych poniesionych w bytomskich szkołach w 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Źródła finansowania					GFOŚiGW
		Własne gminy		Inne źródła		Z dochodów własnych szkoły	
		AR	KE/szkoły	Unia Europejska	dotacja		
remonty	6 440 440,00	4 546 698,00	1 025 010,00	0,00	166 674,00	698 331,00	0,00
inwestycje	2 040 050,00	1 682 542,00	0,00	357 508,00	0,00	0,00	1 295 268,00
razem	8480 490,00	6 229 240,00	1 025 010,00	357 508,00	166 674,00	698 331,00	1 295 268,00

źródło: dane Wydziału Edukacji UM

Wśród najważniejszych zadań inwestycyjnych i remontowych należy wymienić:

INWESTYCJE:

- ☐ budowa boiska szkolnego przy Gimnazjum nr 7,
- ☐ budowa boiska szkolnego przy ZSO nr 7,
- ☐ budowa boiska szkolnego przy Zespole Szkół Specjalnych nr 3.
- ☐ termomodernizację budynków ze środków GFOŚiGW w przedszkolach miejskich nr: 8, 15, 20, 29; szkołach podstawowych nr: 3, 43; gimnazjach nr: 6, 9, 11; Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 11 oraz II Liceum Ogólnokształcącym.

Ponadto przygotowano dokumentację na:

- ☐ wykonanie boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej nr 5,
- ☐ modernizację sali gimnastycznej przy II Liceum Ogólnokształcącym i Gimnazjum nr 7,
- ☐ wykonanie boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej nr 6, Szkole Podstawowej nr 43, Gimnazjum nr 8 oraz Młodzieżowym Domu Kultury nr 2,
- ☐ budowę windy oraz przebudowę dachu budynku Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- ☐ rewitalizację budynku Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia.

Fot. nr 19: Boisko szkolne przy Gimnazjum nr 7

REMONTY:

- ☐ realizacja zaleceń straży pożarnej, uruchomienie i renowacja zegara fasadowego, remont szatni i sanitariatów przy sali gimnastycznej oraz części wschodniej i zachodniej dachu budynku w Szkole Podstawowej nr 5,
- ☐ remont dachu głównego, zakup materiałów do remontu sanitariatów w Szkole Podstawowej nr 9,
- ☐ adaptacja korytarza na szatnie i sanitariaty oraz strychu na bibliotekę w Szkole Podstawowej nr 23,
- ☐ remont sanitariatów w budynku szkoły; remont instalacji elektrycznej w świetlicy, malowanie kuchni, remont podłogi w Szkole Podstawowej nr 46,
- ☐ remont węzła kuchennego, izolacja pionowa zewnętrzna ścian piwnic materiały do remontu oświetlenia zewnętrznego w Przedszkolu Miejskim nr 48,
- ☐ remont dachu i lewej części sanitariatów, cyklizowanie i lakierowanie parkietu w Przedszkolu Miejskim nr 51,
- ☐ modernizacja kuchni i obieralni, remont i przebudowa sanitariatów, cyklizowanie parkietu w Przedszkolu Miejskim nr 52,
- ☐ izolacja pionowa wewnętrzna oraz osuszanie murów budynku, remont schodów, częściowa wymiana instalacji elektrycznej w salach lekcyjnych, instalacji gazowej i odgromowej w Gimnazjum nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi,

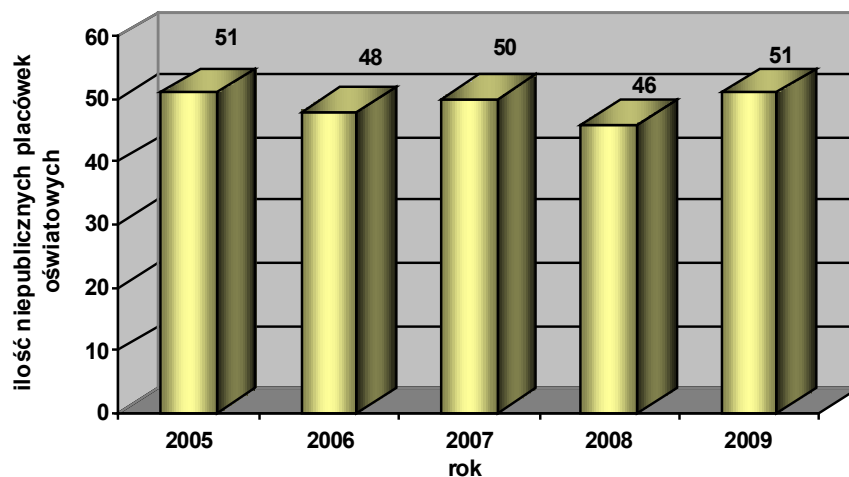
- ❑ zabezpieczenie dachów segmentu A i C, łącznika wraz z usunięciem efektów zalania pomieszczeń szkoły, opracowanie ekspertyzy technicznej dachów segmentu C oraz łącznika z salą gimnastyczną, obudowa kaloryferów, naprawa schodów, remont instalacji wodno-kanalizacyjnej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5,
- ❑ wymiana pokrycia dachu budynku głównego i wymiana rynien w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 7,
- ❑ wymiana stolarki okiennej w Zespole Szkół Ekonomicznych,
- ❑ remont pomieszczeń pracowni samochodowej, posadzki, płyty fundamentowe pod podnośnik, remont dachu i oraz projekt remontu pomieszczeń, materiały do remontu pracowni „Galeria Motoryzacji i Techniki” w Centrum Kształcenia Praktycznego,
- ❑ wydzielenie ewakuacyjnej klatki schodowej z wyposażeniem w urządzenia oddymiające, wykonanie instalacji przeciwpożarowej, remont świetlicy w Zespole Szkół Specjalnych nr 5,
- ❑ remont dachu, montaż okien, wykładzin w salach oraz krat w pomieszczeniach w Zespole Szkół Specjalnych nr 6,
- ❑ remont kapitalny dachu, remont auli wraz z wymianą stolarki okiennej – konserwacją stolarki z wymianą oszklenia wraz z pracami konserwatorskimi witraży, malowanie i odgrzybianie korytarzy w suterenie szkoły, malowanie sal lekcyjnych i zaplecza sali gimnastycznej, wymiana instalacji wodociągowej w I Liceum Ogólnokształcącym,
- ❑ remont dachu bloku sportowego, remont instalacji elektrycznej w II Liceum Ogólnokształcącym,
- ❑ opracowanie dokumentacji na remont murów, rozbiórka kominów na budynku szkoły, roboty remontowe pokrycia dachu, wykonanie izolacji pionowej ścian przyziemia i naprawa posadzki w szatni w IV Liceum Ogólnokształcącym,
- ❑ remont sal dydaktycznych, cyklinowanie i lakierownie podłóg w salach lekcyjnych, częściowy remont kanalizacji oraz instalacji centralnego ogrzewania w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej,
- ❑ zadanie „Doposażenie i remont Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej” realizowane z dotacji budżetu Województwa Śląskiego - montaż klimatyzacji, wymiana podłóg z tworzywa PCV, malowanie sal po remoncie, ponadto remont instalacji odgromowej, prace adaptacyjne pomieszczeń, wymiana pionu wodno-kanalizacyjnego, prace elektryczne w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej,
- ❑ dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów ochrony przeciwpożarowej, wymiana okien, drzwi, remont podłóg w Młodzieżowym Domu Kultury nr 1,

Niepubliczne placówki oświatowe

W Bytomiu funkcjonowało 51 niepublicznych placówek oświatowych (nie licząc niepublicznych szkół wyższych). Wśród nich znajdowały się nowe, zarejestrowane w 2009 r.:

- ❑ Policealna Szkoła TEB Edukacja w Bytomiu
- ❑ Omega Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
- ❑ Omega Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
- ❑ Omega Policealna Szkoła Rozwoju Zawodowego
- ❑ Katolicka Szkoła Podstawowa im. Ks. Franciszka Blachnickiego.

Wykres nr 29: Ilość niepublicznych placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Bytomia na przestrzeni lat 2005-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Edukacji UM w Bytomiu

Tabela nr 29: Niepubliczne placówki oświatowe

Typy placówek	Liczba
Przedszkola	2
Szkoły podstawowe	2
Gimnazja	1
Licea ogólnokształcące	13
Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe	2
Szkoły policealne	10
Placówki kształcenia ustawicznego	19
Poradnie psychologiczne – pedagogiczne	1
Inne (OREW)	1

źródło: dane Wydziału Edukacji UM

Szkolnictwo wyższe

W Bytomiu mają siedziby następujące szkoły wyższe:

□ Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji w Bytomiu

(szkoła niepubliczna, działająca od 1996 r.).

Uczelnia prowadzi na poziomie licencjackim, inżynierskim, magisterskim i uzupełniającym magisterskim następujące kierunki studiów: ekonomia, administracja, politologia, fizjoterapia, zarządzanie i inżynieria produkcji. W systemie stacjonarnym i niestacjonarnym kształciło się w WSEiA 2428 studentów, a 920 osoby uzyskały status absolwenta.

□ Politechnika Śląska w Katowicach – Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Bytomiu (szkoła publiczna, działająca od 2001 r.).

Szkoła kształci w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym na poziomie licencjackim na Wydziale Administracji i Zarządzania, na kierunku: Socjologia i Administracja oraz w systemie stacjonarnym na poziomie inżynierskim na Wydziale Transportu, na kierunku: Transport. W 2009 r. kształciło się 450 studentów.

□ Śląski Uniwersytet Medyczny – Wydział Zdrowia Publicznego (szkoła publiczna).

Na Wydziale Zdrowia Publicznego, na kierunkach: zdrowie publiczne oraz dietetyka, na studiach licencjackich i uzupełniających magisterskich, w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym kształciło się 959 studentów, a 217 osób uzyskało status absolwenta.

Fot. nr 21: Budynek PJWSTK w Bytomiu

□ Polsko – Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych w Warszawie – Wydział Zamiejscowy Informatyki w Bytomiu

(szkoła niepubliczna, działająca od roku 2003).

Kształci w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym, na poziomie inżynierskim, na kierunku: informatyka oraz w systemie stacjonarnym na poziomie licencjackim, na kierunku: grafika. Ponadto można kontynuować naukę na studiach podyplomowych na kierunkach: Bazy danych i ich aplikacje oraz Grafika Komputerowa. W 2009 liczba studentów wynosiła 262, w tym 66 na studiach podyplomowych, natomiast status absolwenta uzyskało 25 osób.

Fot. nr 20: Inauguracja roku szkolnego dla wszystkich bytomskich szkół wyższych

□ Kolegium Nauczycielskie, (szkoła publiczna, utworzona w 1992 r.).

Działa pod opieką naukową – dydaktyczną Akademii Pedagogicznej w Częstochowie, Akademii Muzycznej w Katowicach, Uniwersytetu Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie. W systemie stacjonarnym i zaocznym, na poziomie licencjackim, na kierunkach: edukacja przedszkolna i zintegrowana edukacja wczesnoszkolna, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, edukacja plastyczna i zintegrowana edukacja wczesnoszkolna, edukacja muzyczna i edukacja przedszkolna, pedagogika resocjalizacyjna i pedagogika opiekuńcza, pedagogika opiekuńcza i pedagogika resocjalizacyjna kształciło się 758 słuchaczy, a 235 osób uzyskało status absolwenta.

- Wyższa Szkoła Humanistyczno – Ekonomiczna, Wydział Filologii Polskiej, Punkt informacyjno-rekrutacyjny w Bytomiu (szkoła niepubliczna utworzona).

Na kierunku: filologia polska i pedagogika, w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym kształciło się (209) studentów, a (55) uzyskało status absolwenta.

- Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego w Krakowie

Na Wydziale Teatru Tańca, na kierunku Aktorstwo, w 2009 r. kształciło się 30 studentów. Studia odbywały się w systemie stacjonarnym.

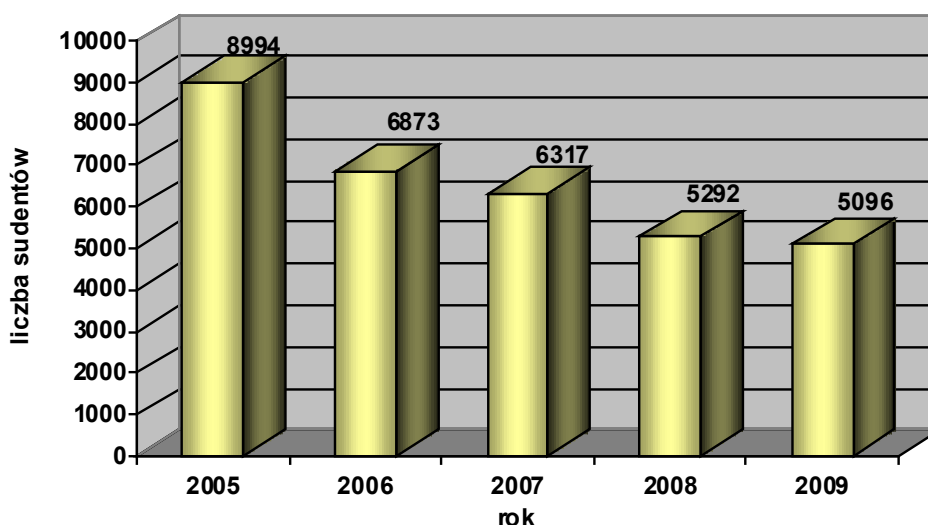
Łącznie, w 2009 r. na 7 bytomskich szkołach wyższych kształciło się 5 096 studentów, a 1 452 osób uzyskało status absolwenta tych szkół.

Liczba kształcących się w nich studentów w ciągu ostatnich lat systematycznie spada.

Fot. nr 22: Siedziba PWST- Wydział Teatru Tańca

Wykres nr 30: Liczba studentów kształcących się w szkołach wyższych na terenie Bytomia na przestrzeni lat 2005-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Edukacji UM w Bytomiu

Wychowanie przedszkolne

W 2009 r. w Bytomiu funkcjonowały 42 publiczne placówki wychowania przedszkolnego ze 177 oddziałami, dysponujące łącznie 4 040 miejscami normatywnymi. Wychowaniem przedszkolnym objętych było 4 041 dzieci. Średnia liczba dzieci w jednym oddziale kształtowała się na poziomie 23 wychowanków.

W dwóch placówkach przedszkolnych (Przedszkole nr 4 i Przedszkole nr 8) działalność prowadziły grupy integracyjne i specjalne dla dzieci wymagających szczególnej opieki pedagogicznej, psychologicznej, logopedycznej, rehabilitacyjnej. W grupach tych realizowane były programy autorskie i specjalistyczne uwzględniające indywidualne potrzeby podopiecznych. Ponadto dzieci były objęte opieką specjalistów z zakresu pedagogiki specjalnej, surdopedagogiki, tyflopedagogiki, logopedii, psychologii, rehabilitacji.

4.3 Ochrona zdrowia

Usługi medyczne dla mieszkańców Bytomia świadczone były przez placówki lecznictwa zamkniętego oraz publiczne i niepubliczne placówki lecznictwa ambulatoryjnego.

Liczba placówek lecznictwa zamkniętego na terenie Bytomia nie uległa zmianie. W 2009 roku nadal funkcjonowały 3 szpitale:

- Szpital Specjalistyczny Nr 1 przy ul. St. Żeromskiego 7,
- Szpital Specjalistyczny Nr 2 przy ul. St. Batorego 15,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 przy Al. Legionów 10.

Tabela nr 30: Wybrane dane dot. funkcjonowania placówek lecznictwa zamkniętego w Bytomiu w latach 2006-2009

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2006 r.	Stan na 31.12.2007 r.	Stan na 31.12.2008 r.	Stan na 31.12.2009 r.
1.	Liczba oddziałów szpitalnych	29	30	30	31
2.	Liczba oddziałów klinicznych	10	9	8	8
3.	Liczba ośrodków zabiegów dziennych	1	1	1	-*
4.	Liczba łóżek szpitalnych ogółem	1 783	1 736	1 697	1 715*
5.	Łączna liczba przyjętych do szpitali pacjentów	49,3 tys.	49,5 tys.	55,2 tys.	57,6 tys.*
6.	Średni czas pobytu pacjenta w szpitalu (w dniach):				
	- Szpital Specjalistyczny nr 1	8,5	8,7	6,6	6,6
	- Szpital Specjalistyczny nr 2	5,9	6,2	5,7	5,8
	- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4	10,3	9,9	8,9	6,9

* bez danych z Ośrodka Zabiegów Dziennych w Szpitalu Nr 1 z uwagi na jego likwidację w 2009 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej UM

W związku z kontynuacją rozpoczętego uchwałą nr XII/155/07 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 19 czerwca 2007 r. dot. założeń do programu reorganizacji i zmian własnościowych samodzielnego publicznego zakładu pn. „Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Bytomiu” procesu przekształceń własnościowych Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego w Bytomiu w 2009 r., zlikwidowano 14 jednostek organizacyjnych ZLA, w tym:

- Przychodnię Nr 3 przy ul. Arki Bożka 15a,
- Przychodnię Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia,
- Przychodnię Nr 6 przy ul. Orzegowskiej 52a i ul. Zabrzeńskiej 6,
- Przychodnię Nr 5 przy ul. Konstytucji 93,
- Przychodnię Nr 4 przy pl. Wolskiego 4,
- Przychodnię Nr 9 przy ul. Cyryla i Metodego 38,
- Przychodnię Nr 1 przy ul. Piłsudskiego 67,
- Przychodnię Medycyny Pracy,
- Przychodnię Nr 2 przy ul. Strzelców Bytomskich 9,
- Przychodnię Nr 7 przy ul. Piecucha 10,
- Przychodnię Nr 10 przy ul. Kościuszki 75,
- Przychodnię Nr 13 przy ul. Piłsudskiego 84,
- Poradnię Całodobowej Opieki Podstawowej przy ul. Piłsudskiego 67.

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Bytomiu postawiono w stan likwidacji z dniem 1 kwietnia 2009 r. Działalność medyczną ZLA zakończono 30 czerwca 2009 r., natomiast całkowitą działalność Zakładu zakończono z dniem 31 grudnia 2009 r.

W ramach lecznictwa ambulatoryjnego różnorodne świadczenia medyczne zapewniało:

- 47 poradni specjalistycznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 47 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 48 gabinetów i praktyk stomatologicznych.

W mieście działały 53 apteki ogólnodostępne, w tym 4 apteki działające całą dobę.

Tabela nr 31: Dane w zakresie funkcjonowania publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz Pogotowia Ratunkowego w Bytomiu w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2006 r.	Stan na 31.12.2007 r.	Stan na 31.12.2008 r.	Stan na 31.12.2009 r.
1. Liczba pracowników medycznych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej:				
- lekarzy medycyny	434	449	391	386
- lekarzy dentyistów	8	9	6	0
- pielęgniarzek	1 039	1 061	992	962
- położnych	138	134	127	117

2. Liczba pracowników medycznych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej przypadających na 10 tys. mieszkańców:				
- lekarze medycyny	23	24	21	21
- lekarze dentyści	0,4	0,5	0,3	0
- pielęgniarki	56	57	54	53
- położne	7	7	7	6
3. Liczba wyjazdów Pogotowia Ratunkowego ogółem, w tym:				
- do zachorowań	15 471	14 723	12 696	11 943
- karetki „R”	1 971	2 457	.*	.*
- do wypadków	838	852	898	1 469
4. Ilość udzielonych porad ogółem, w tym:				
- w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej	481,60 tys.	445,75 tys.	311,68 tys.	.*
- w poradniach specjalistycznych	346,25 tys.	279,52 tys.	282,59 tys.	265,70 tys.

* koniec 2007 r. - w miejsce karetki „R” wprowadzono Zespoły Specjalistyczne

** z uwagi na proces likwidacji w 2009 r. Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego świadczenia zdrowotne przejęły do realizacji niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej UM.

Z uwagi na proces likwidacji Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego w 2009 r. świadczenia zdrowotne zapewniane dotąd przez jednostki organizacyjne ZLA w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej przejęły do realizacji niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej funkcjonujące na terenie Bytomia.

W poradniach specjalistycznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej udzielono 265,70 tys. porad, w tym 241,15 tys. dorosłym i 24,55 tys. dzieciom.

W przypadku porad udzielanych dorosłym największa ich liczba dotyczyła porad chirurgicznych (26,8 tys.), urazowo-ortopedycznych (21,7 tys.), diabetologicznych (20,2 tys.), kardiologicznych (17,7 tys.), okulistycznych (16,5 tys.). Spośród ogólnej liczby porad udzielonych dzieciom najwięcej dotyczyło porad chirurgicznych (8,9 tys.), laryngologicznych (4,2 tys.), chorób płuc i gruźlicy (3,4 tys.), alergologicznych (1,3 tys.).

Tabela nr 32: Dane dot. zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne oraz liczby osób hospitalizowanych w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Liczba zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne				
Gruźlica	92	87	292	216
Cukrzyca	2 922	3 602	3 186	552
Nowotwory	1 877	2 321	7 232	8 522
Choroby układu krążenia	15 315	13 923	12 826	10 038
Nadciśnienie	7 023	9 638	6 666	1 495
Zawał	423	404	302	24
Choroby psychiczne i alkoholizm	2 055	868	628	99
Ogółem	29 707	30 843	31 132	20 946
Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych				
Gruźlica	36	46	32	36
Cukrzyca	1 115	443	1 476	1 533
Nowotwory	3 102	3 810	5 639	2 566
Choroby układu krążenia	11 217	5 424	7 300	8 840
Nadciśnienie	317	470	769	1 904
Zawał	54	275	468	1 503
Choroby psychiczne i alkoholizm	668	499	1 174	721
Ogółem	16 509	10 967	16 858	17 103

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej UM

W 2009 r. w stosunku do 2008 r. zmniejszyła się liczba zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne z 31 132 do 20 946 tj. o 10 186. Wśród podanych w tabeli nr 32 chorób największy spadek zachorowań odnotowano wśród chorych na nadciśnienie, ich liczba zmniejszyła się

z 6 666 w 2008 r. do 1 495 w 2009 r., tj. o 5 171 osób. Wzrosła natomiast liczba zachorowań na nowotwory z 7 232 (2008 r.) do 8 522 (2009 r.).

Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w 2009 r. wynosiła 17 103 osoby i w stosunku do 2008 r. wzrosła o 245 osób. Hospitalizowano się głównie z powodu chorób układu krążenia oraz nowotworów.

W bytomskich szpitalach przeprowadzono remonty w kilku oddziałach szpitalnych oraz zakupiono nowy sprzęt medyczny, w tym:

□ w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1:

- ♦ w ramach zadania inwestycyjnego pn. *Dostosowanie obiektów i pomieszczeń Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu do wymogów fachowych i sanitarnych – budynek 1 – ul. Żeromskiego 7:*
 - wykonano remont i dostosowano pomieszczenia na potrzeby Oddziału Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologii na I piętrze w budynku nr 1 oraz zrealizowano prace remontowe na parterze i w piwnicy budynku (m.in. instalacja wod-kan, co, c.w.u., wentylacja, roboty elektryczne oraz instalacja p.poż.);
- ♦ w ramach zadania inwestycyjnego pn. *Modernizacja bazy diagnostyczno-zabiegowej Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu:*
 - zakupiono i zamontowano aparaturę RTG z ramieniem C oraz osprzęt do zabiegów przezskórnych,
 - zaktualizowano posiadaną dokumentację projektowo-kosztorysową dotyczącą przystosowania pomieszczeń (aktualnie Izba Przyjęć) w budynku nr 5 na potrzeby Zakładu RTG oraz wykonano projekt osłon stałych;
- ♦ w ramach zadania inwestycyjnego pn. *Usunięcie barier architektonicznych w systemie wewnątrzszpitalnego transportu chorych oraz ruchu osób niepełnosprawnych:*
 - zakupiono i zamontowano wolnostojący podnośnik platformowy w budynku Oddziału Obserwacyjno - Zakaźnego i Hepatologii Zakaźnej,
 - dobudowano szyb windy, zakupiono i zamontowano dźwig szpitalnego osobowo towarowego z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych w budynku nr 4;
- ♦ w ramach zadania inwestycyjnego pn. *Modernizacja Izby Przyjęć oraz przebudowa pomieszczeń na potrzeby Pracowni Diagnostyki Obrazowej Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu:*

Fot. nr 23: Budynek Szpitala Specjalistycznego Nr 1

- zaktualizowano dokumentację Izby Przyjęć, w tym: przedmiary robót, kosztorysy inwestorskie wszystkich branż, specyfikację przetargową oraz wykonano projekt budowlany związany ze zmianą koncepcji funkcjonowania Izby Przyjęć;
- ♦ w ramach zadania inwestycyjnego pn. *Termomodernizacja obiektów Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu:*
 - dofinansowanie wykonanie termomodernizacji budynku nr 3 (fragment wschodnio-południowy).

Ponadto zakończone zostało zadanie - zakup, dostawa i montaż dźwigu szpitalnego hydraulicznego z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych – Blok I - środki PFRON.

□ w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 wykonano:

- ♦ roboty remontowo-adaptacyjne sali porodowej na salę chorych – Oddział Septyczny - blok 5;
- ♦ roboty malarskie i posadzkarskie w katedrze i Oddziale Klinicznym Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej - blok 7;
- ♦ roboty dekarско-błacharskie w budynku stołówki i magazynów - blok VIII;
- ♦ roboty malarskie w Katedrze i Oddziale Klinicznym Chirurgii Ogólnej – blok IV;
- ♦ roboty malarskie w Katedrze i Oddziale Klinicznym Pediatrii – blok III, Oddziale laryngologii Dzieci – blok VI oraz Dziale Rehabilitacji – Fizykoterapia – blok VI;
- ♦ remont i adaptację pomieszczeń magazynowych Apteki Szpitalnej - blok VIII;
- ♦ remont i modernizację Bloku Porodowego w Katedrze i Oddziale Klinicznym Ginekologii, Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej – blok V;
- ♦ roboty dekarские zabezpieczające - blok VI;
- ♦ oraz wymianę nawierzchni dróg dojazdowych na terenie Szpitala.

Ponadto zakupiono następujący sprzęt medyczny: pompę infuzyjną 2-strzykawkową (2 szt.), pulsoksymetr (2 szt.), ssak elektryczny z funkcją drenażu (1 szt.), elektrokardiograf (1 szt.) oraz łóżko rehabilitacyjne do intensywnej opieki (2 szt.) na potrzeby Katedry i Oddziału Klinicznego Chirurgii Ogólnej.

- w *Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4* wykonano następujące roboty inwestycyjne i remontowe:
 - ♦ w budynku „B” - naprawa pokrycia dachowego,
 - Oddział Onkologii V piętro: wymiana wykładziny heterogenicznej, wykonanie obudowy ościeżnic drzwiowych z blachy nierdzewnej, remont łazienek, malowanie oddziału wraz z łózkami i sprzętem;
 - Oddział Ortopedii V piętro: malowanie sal i korytarza,
 - Stacja Dializ: wymiana 12 pionów wodnych oraz 3 kanalizacyjnych, wykonanie instalacji gazów medycznych dla sal chorych, wymiana instalacji elektrycznej, roboty remontowe i malowanie oddziału wraz z łózkami i sprzętem;
 - Oddział Neurologii – IV piętro: montaż instalacji gazów medycznych, naprawa drzwi, malowanie oddziału wraz z łózkami i sprzętem;
 - ♦ w budynku „C-1” – Oddział Psychiatrii: wymiana pionów instalacji elektrycznej oraz oświetleniowej, roboty budowlane, malowanie oddziału wraz z łózkami i sprzętem;
 - ♦ w budynku „D-2” – Oddział Dermatologii: wymiana kratki wentylacyjnych, malowanie oddziału wraz z łózkami i sprzętem;
 - ♦ w budynku „A-3” - dostosowanie pomieszczeń Banku Krwi do wymogów fachowych i sanitarnych, remont węzła sanitarnego, wymiana pionów i poziomów wodno – kanalizacyjnych, roboty budowlane oraz malowanie oddziału wraz z łózkami i sprzętem w Oddziale Neurochirurgii i Oddziale Kardiologii, wymiana pionów i poziomów wodno – kanalizacyjnych, wymiana instalacji elektrycznej oraz wykonanie instalacji gazów medycznych w Pracowni Endoskopowej;
 - ♦ w budynku „A2” - remont 3 pomieszczeń sanitarnych na parterze, wymiana instalacji elektrycznej w Pracowni EMG, malowanie oddziału wraz z łózkami i sprzętem w Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej, dostawa mammografu – adaptacja pomieszczeń.
 - ♦ w budynku „C2” - przebudowa części Apteki na Pracownię Przygotowania Leków Cytostatycznych, wykonanie instalacji niepalnych gazów medycznych, pionu tlenów oraz próżni w Oddziale Laryngologii i Oddziale Chorób Wewnętrznych, malowanie oddziału wraz z łózkami i sprzętem w Oddziale Laryngologii.

Fot. nr 24: Nowy kardiomonitor w Szpitalu Specjalistycznym nr 2

W 2009 r. kontynuowano realizację programów z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, a także profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych patologii społecznych.

Miejski Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia

W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia, realizowanego przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Promocji Zdrowia, podjęto działania w zakresie:

- profilaktyki chorób nowotworowych (szkolenie nt. wpływu stylu życia, nabywanie umiejętności samobadania piersi, zmiana stereotypów myślowych),
- ratownictwa medycznego (pierwsza pomoc przedlekarska w stanach zagrożenia życia i zdrowia),
- profilaktyki wad postawy (gimnastyka korekcyjna dla dzieci w wieku przedszkolnym, szkolenie nauczycieli przedszkolnych z zakresu nabycia umiejętności prowadzenia gimnastyki korekcyjnej),
- profilaktyki powikłań w niepełnosprawności (gimnastyka rehabilitacyjna z grupą osób niepełnosprawnych mające na celu poprawę samopoczucia fizycznego i psychicznego),
- profilaktyki otyłości (zajęcia sprawnościowe, poradnictwo dietetyczne, wsparcie i motywowanie do walki z otyłością, szkolenie intendentek z zakresu racjonalnego żywienia), profilaktyki uzależnień (prowadzenie edukacji zdrowotnej wśród młodzieży szkolnej na temat uzależnień od alkoholu, narkotyków i leków, itp.).

W ramach zadań z zakresu ochrony, profilaktyki i promocji zdrowia oraz działań na rzecz osób niepełnosprawnych współpracowano z organizacjami pozarządowymi i wyznaniowymi, m.in. z: Polskim Związkiem Niewidomych „Koło” w Bytomiu, Regionalną Fundacją Pomocy Niewidomym w Chorzowie, Chrześcijańską Służbą Charytatywną Filia w Bytomiu, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Bytomiu, Wspólnotą Amazonek „Ostoja” w Bytomiu, Zgromadzeniem Służebnic

Najświętszego Serca Jezusa w Bytomiu, Związkiem Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska - Komenda Hufca w Bytomiu, Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem „Kolo” w Bytomiu, Stowarzyszeniem Chorych na Stwardnienie Rozsiane, Ich Opiekunów i Przyjaciół w Siemianowicach Śląskich.

Ponadto w ramach współpracy z wybranymi zakładami opieki zdrowotnej o charakterze publicznym w zakresie zakupu specjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych wykupiono m.in.:

- ❑ usługi zdrowotne z zakresu kompleksowej interdyscyplinarnej rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej zamieszkałej w Bytomiu, realizowane przez Bytomskie Centrum Rehabilitacji dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Bytomiu,
- ❑ specjalistyczne świadczenia zdrowotne w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 w Bytomiu, w ramach których wykonano hospitalizacje na następujących oddziałach szpitala: Chorób Wewnętrznych, Kardiologii ze stanowiskami intensywnego nadzoru, Neurologii, Okulistyki, Reumatologii i Rehabilitacji, Laryngologii, Urologii, Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej, Obserwacyjno - Zakaźnym i Hepatologii Zakaźnej,
- ❑ świadczenia zdrowotne dla mieszkańców Bytomia w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu, w ramach akcji „Śląska Wiosna Onkologiczna 2009” obejmujących wykonanie panelu badań przesiewowych krwi i moczu (morfologię z rozmazem automatycznym, badanie ogólne moczu, OB, badanie poziomu glukozy, cholesterolu, frakcji HDL, frakcji LDL, trójglicerydów) wraz z oznaczeniem markera CEA, pozwalającego na wykazanie obecności nowotworu w organizmie oraz na monitorowanie jego leczenia.

Przeprowadzono także postępowania konkursowe, m.in. na świadczenia zdrowotne w zakresie: opieki nad zdrowym dzieckiem w wieku do lat 3, tj. na świadczenia żłobka dla dzieci z terenu miasta Bytomia ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z dzielnicy Łagiewniki, pielęgniarskiej opieki hospicyjno-paliatywnej i rehabilitacji leczniczej w środowisku rodzinnym pacjenta.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Patologii Społecznych w Bytomiu

W ramach profilaktyki uzależnień finansowano działalność świetlic socjoterapeutycznych (9 placówek) działających przy miejskich placówkach oświatowych, organizujących zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologiami społecznymi.

W placówkach oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych realizowano programy profilaktyczno-terapeutyczne, w tym m.in.: „Korekta”, „Spójrz inaczej – jestem świadomy i asertywny”, „Drugi Elementarz, czyli program siedmiu kroków”, „ELM”, „NOE”, „Odlot – dokąd”.

Prowadzono także działania w obszarze patologii między innymi dotyczące:

- ❑ rozwiązywania problemów alkoholowych (m.in. diagnostyka, terapia indywidualna i grupowa, pomoc rodzinom osób uzależnionych),
- ❑ pomocy osobom uwikłanym w problem narkotykowy (poradnictwo, diagnostyka, pomoc w znalezieniu ośrodka stacjonarnego, szkolenie dla rodziców biorących narkotyki i prowadzenie grupy rodziców tych dzieci),
- ❑ pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową (m.in. prowadzenie hostelu, konsultacje, praca terapeutyczna, prowadzenie grupy dla matek mających kłopoty wychowawcze z dziećmi),
- ❑ pomocy osobom uwikłanym w przemoc seksualną, (m.in. diagnostyka i konsultacje, terapia ofiar i sprawców, prowadzenie w ramach Ośrodka Diagnostyki i Terapii Dziecka Krzywdzonego *Bezpieczne miejsce – Przyjaznego Pokoju Przesłuchań dla Dzieci*, dzięki któremu monitorowany jest program mający na celu polepszanie form przesłuchania małoletnich świadków),
- ❑ profilaktyki w zakresie uzależnień i przemocy (zajęcia dla szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich, warsztaty dla placówek opiekuńczo - wychowawczych),
- ❑ programu profilaktyki uzależnień wśród osadzonych w Areszcie Śledczym w Bytomiu realizowanego wraz z psychologiem aresztu,
- ❑ szkolenia służb (Policja, kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni, nauczyciele, liderzy młodzieżowi),
- ❑ działalność z zakresu interwencji kryzysowej,
- ❑ prowadzenia Punktu Konsultacyjnego,
- ❑ współpracy z pionem dochodzeniowo-śledczym Policji pod kątem psychologicznej ochrony świadków przemocy lub innych zdarzeń,
- ❑ współorganizowania i współprowadzenia szkoleń i warsztatów przeznaczonych dla kadry pedagogicznej bytomskich szkół z zakresu przemocy seksualnej, środków psychoaktywnych oraz procedur interweniowania i współpracy służb.

Ponadto w 2009 r. Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom brało udział w kampanii *Bez klapsa. Jak z miłością i szacunkiem stawiać dziecku granice* – w ramach której prowadzono warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców dzieci w wieku 0 – 6 lat oraz kampanii *Sprawdź, czy twoje picie jest bezpieczne* – przeznaczoną dla uczniów bytomskich szkół.

Przy współpracy z Komendą Miejską Policji i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytomiu, Centrum rozpoczęło realizację programu edukacyjno – profilaktycznego pn. *Trzeźwość*, w ramach którego zakupione zostały 2 alkosensory.

Fot. nr 25: Nowe alkosensory zakupione w ramach programu pn. „Trzeźwość”

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz innych patologii społecznych prowadzono współpracę z organizacjami pozarządowymi i wyznaniowymi, tj. m.in. z: Bytomskim Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich „Odrodzenie” w Bytomiu, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Bytomiu, Związkiem Harcerstwa Polskiego - Komenda Hufca w Bytomiu, Zgromadzeniem Najświętszego Serca Jezusa w Bytomiu, Rzymskokatolicką Parafią Najświętszego Serca Pana Jezusa, Fundacją „Dom Nadziei” w Bytomiu, Stowarzyszeniem Opiekunów im. Św. Franciszka z Asyżu w Bytomiu, Trzeźwościowym Stowarzyszeniem Kulturalno – Turystycznym w Katowicach - Szopienicach.

4.4 Stan sanitarny miasta

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest realizacja zadań z zakresu zdrowia publicznego, a w tym ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego a także poprzez prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej.

W 2009 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bytomiu dokonali 3 350 kontroli na terenie Bytomia, w wyniku których wydano 856 decyzji, w tym 36 decyzji stwierdzających chorobę zawodową.

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia sanitarne nałożono 105 mandatów karnych na łączną kwotę 14,4 tys. zł.

Ponadto unieruchomiono 1 urządzenie w 1 obiekcie z zakresu działania Sekcji Epidemiologii.

Tabela nr 33: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Ilość kontroli	4 116	3 483	3 337	3 350
Ilość wydanych decyzji ogółem, w tym:	758	927	855	856
- decyzje stwierdzające choroby zawodowe	60	85	38	36
Ilość nałożonych mandatów karnych	82	105	118	105

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bytomiu

W 2009 r. na terenie miasta w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody (w 12 punktach kontrolnych) oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 187 próbek wody, w tym przebadano pod względem:

- fizykochemicznym- 186,
- bakteriologicznym - 174.

Ogółem wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

Na podstawie przeprowadzonych badań (84 próbki wody, w tym kwestionowanych pod względem fizykochemicznym– 4, pod względem bakteriologicznym- 14) jakość wody w 4 basenach krytych i 1 sezonowym oceniono jako dobrą.

4.5 Pomoc społeczna

Świadczenia z pomocy społecznej

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej (w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań powiatu - własnych i z zakresu administracji rządowej) realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu (MOPR).

Z różnych form pomocy pieniężnej lub niepieniężnej skorzystało 6 347 rodzin, liczących łącznie 20 574 osoby. Decyzje administracyjne wydane zostały dla 10 050 osób.

Łącznie ze świadczeń w ramach opieki społecznej skorzystało ok. 5,5% ogółu mieszkańców.

Tabela nr 34: Liczba osób oraz ilość wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2006-2009

Wyszczególnienie		2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Ilość osób, która skorzystała z pomocy społecznej		12 729	11 844	10 520	10 050
Liczba świadczeń	Zadania własne gminy	832 793	728 096	703 118	637 607
	Zadania powiatu	7 116	7 467	7 064	6 643
	Zadania zlecone gminie	21 732	22 838	22 276	21 890
	Zadania zlecone powiatu	-	-	18	134

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

W zakresie zadań własnych gminy udzielono 637 607 świadczeń na takie formy pomocy jak: zasiłki okresowe i celowe, posiłki (w tym dożywianie dzieci w szkołach), schronienie, usługi opiekuńcze oraz sprawianie pogrzebów.

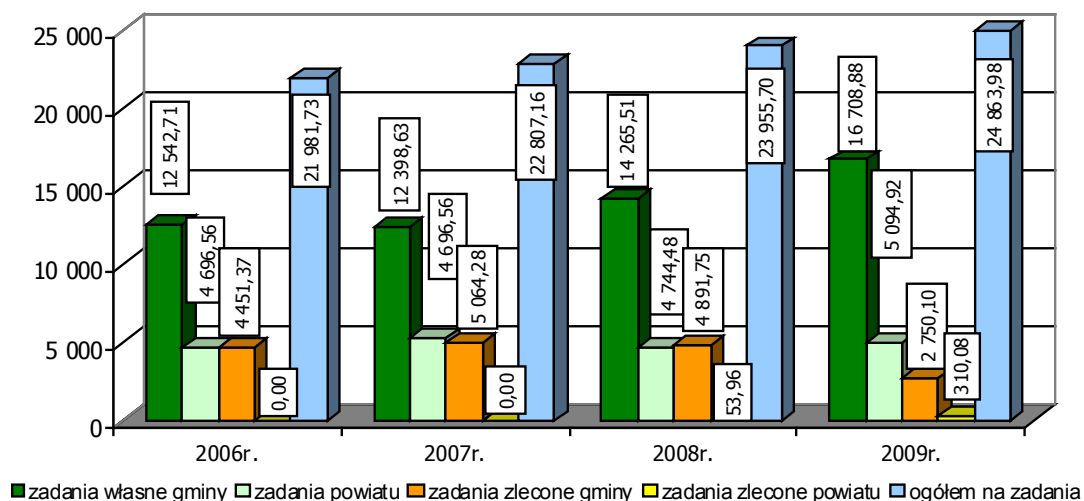
W ramach zadań powiatu przyznano 6 643 świadczenia na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz świadczeń dla rodzin zastępczych.

Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone gminie udzielono 21 890 świadczeń na pomoc w postaci m.in.: zasiłków stałych, specjalistycznych usług opiekuńczych, składek na ubezpieczenie zdrowotne.

W ramach zadań zleconych powiatu ze środków administracji rządowej przyznano 134 świadczenia dot. pomocy dla cudzoziemców.

Na świadczenia opisane wyżej wydatkowano 24 863,98 tys. zł, czyli o 908,28 tys. zł więcej niż w 2008 r.

Wykres nr 31: Wydatki w ramach pomocy społecznej w Bytomiu – zadania własne gminy, zadania zlecone gminie, zadania powiatu, zadania zlecone powiatu w latach 2006-2009 (w tys. zł)

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Łącznie w latach 2006 - 2009 wydatki przeznaczone na pomoc społeczną w ramach zadań własnych gminy, zadań zleconych gminie, zadań powiatu i zleconych powiatu wynosiły 93 608,57 tys. zł., w tym najwyższą kwotę 24 863,98 tys. zł wypłacono w 2009 r.

Wśród wypłaconych w 2009 r. świadczeń z zakresu pomocy społecznej najwięcej środków finansowych przeznaczono na:

- zasiłki – 16 518,52 tys. zł (tj. 66,4 %)
 - w tym: 14 157,27 tys. zł z zadań własnych gminy,
2 361,25 tys. zł z zadań zleconych gminie,
- pomoc finansową dla rodzin zastępczych – 3 841,74 tys. zł (tj. 15,4 %),
- dożywianie dzieci w szkołach – 1 337,07 tys. zł (tj. 5,4 %),
- usługi opiekuńcze – 983,10 tys. zł (tj. 3,9 %).

W Bytomiu funkcjonowały 294 rodziny zastępcze, w których przebywało 425 dzieci. Rodzinom tym wypłacono świadczenia w wysokości 3 841,74 tys. zł z tytułu pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci oraz jednorazowej pomocy na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka.

Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano:

- turnusy rehabilitacyjne dla 389 osób na łączną kwotę 255,12 tys. zł,
- likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dla 135 osób na łączną kwotę 420,00 tys. zł,
- zaopatrzenie 550 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na łączną kwotę 492,86 tys. zł,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej dla 140 osób na łączną kwotę 2 071,44 tys. zł,
- działalność 15 przedsiębiorców z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 44,14 tys. zł.

Kontynuowano projekt „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane w mieszkaniach chronionych”. Beneficjentami projektu były osoby aktualnie mieszkające w dwóch mieszkaniach chronionych, tj. 3 kobiety i 3 mężczyzn.

W ramach otwartego konkursu ofert na finansowe wsparcie dla tego typu projektów ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej pozyskano środki finansowe w kwocie 30 000 zł. Przeznaczono je na doposażenie mieszkań w niezbędny sprzęt gospodarstwa domowego, zakup dodatkowych mebli oraz przeprowadzenie cyklu zajęć przygotowujących do pełnego usamodzielnienia i poprawy społecznego funkcjonowania. Beneficjanci projektu uczestniczyli w zajęciach dających wiedzę i umiejętności niezbędne w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w zakresie rozwiązywania sytuacji problemowych i konfliktowych, podnoszenia wiedzy dotyczącej jednostek chorobowych.

Funkcjonowały w Bytomiu następujące placówki pomocy społecznej:

- 5 Dziennych Domów Pomocy Społecznej, dysponujące 166 miejscami;
- 5 Domów Pomocy Społecznej, dysponujące 361 miejscami;
- 2 Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze, dysponujące 135 miejscami;
- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Karpackiej, dysponujący 27 miejscami, w tym Hostelem dla 7 osób;
- Miejski Ośrodek Opiekuńczy przy pl. Szpitalnym, dysponujący 62 miejscami;
- Noclegownia przy ul. Kosynierów 26, dysponująca 70 miejscami.

Ponadto na terenie Bytomia działały następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży:

- 3 Domy Dziecka, w których zatrudnionych było 57 nauczycieli i przebywało 152 wychowanków.
- 2 Specjalne Ośrodki Wychowawcze z łączną liczbą 87 wychowanków i 31 nauczycieli;
- 6 niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych z 305 wychowankami;
- 1 niepubliczny ośrodek adopcyjno – opiekuńczy;
- 2 Żłobki dysponujące 88 miejscami, w tym: Żłobek Niepubliczny prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Utrzymania Żłobka w Bytomiu – Łagiewnikach.

Realizowano projekty zawarte m.in. w programie operacyjnym „Pomoc i integracja społeczna” będącym programem operacyjnym dla Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia:

- ❑ Grupa wsparcia dla osób bezdomnych – kompleksowe formy aktywizacyjne na rzecz bezdomnych „Krok w lepszą przyszłość”.
- ❑ Grupa wsparcia dla osób chorych na schizofrenię.
- ❑ Grupa wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie.
- ❑ Projekt: Zespół Interwencji Środowiskowo-Psychiatrycznej realizowany przez pracowników Zespołu Psychiatryczno-Środowiskowego. Efektem realizacji było m.in.: objęcie wsparciem 187 środowisk, 86 wejść w środowisko z konsultantem psychiatrą, 20 wniosków do sądu dot. wyrażenia zgody na leczenie w szpitalu psychiatrycznym lub umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej.

Kontynuowano realizację projektu pt. *Systemowy Projekt Aktywizacji – SPA w Bytomiu* współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII: Promocja integracji społecznej; Działanie 7.1: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji; Poddziałanie 7.1.1: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej przez ośrodki pomocy społecznej.

W 2009 r. uczestnikami projektu były 462 osoby – klienci pomocy społecznej, spośród których 407 zrealizowało zaplanowaną w porozumieniu z pracownikiem socjalnym ścieżkę uczestnictwa, której celem było zwiększenie poziomu integracji zawodowej i społecznej.

Bezpośrednimi realizatorami projektu byli pracownicy socjalni. Wykorzystywali oni narzędzia pracy socjalnej:

- ❑ w postaci kontraktów socjalnych (zawarto 369 kontraktów socjalnych, w tym 35 z osobami niepełnosprawnymi),
- ❑ w pracy z wychowankami placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych stosowano odmianę kontraktu – indywidualny program usamodzielnienia (IPU),
- ❑ zastosowano metodę pracy socjalnej ze społecznościami wybranych dzielnic (Bobrek, Rozbark) realizując programy aktywności lokalnej (PAL), do uczestnictwa włączono łącznie 61 osób.

Ponadto w ramach „Bytomskiego programu wsparcia dziecka i rodziny na lata 2008–2012”, m. in:

- ❑ zakończono szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych prowadzone przez pracowników MOPR- trenerów programu „PRIDE. Rodzinna opieka zastępcza/adopcja”,
- ❑ 32 osoby usamodzielniane objęto Systemowym Projektem Aktywizacji – SPA w Bytomiu, pozyskano fundusze z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na współfinansowanie następujących projektów:

- ♦ Akademia Rodzicielstwa Zastępczego – specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych,
- ♦ Mądry Rodzic – Dobry Rodzic – warsztaty z zakresu doskonalenia umiejętności opiekuńczo – wychowawczych dla rodziców dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- ♦ Jeden Krok – od plakatu do opieki – program tworzenia rodzin zastępczych w roku rodzicielstwa zastępczego Utworzenie Rodzinnego Domu Dziecka,
- ❑ pozyskano środki na realizację zadania z zakresu ochrony środowiska: Fasolki w Bytomiu – program terapeutyczno – edukacyjny z zakresu alkoholowego zespołu płodowego i zaburzeń pokrewnych.

W 2009 r. rozpoczął działalność Klub Integracji Społecznej. Obszary działalności Klubu to:

- ❑ Prace społecznie użyteczne
To program pomagający w aktywizacji zawodowej osób zaliczanych do kategorii szczególnego ryzyka wykluczenia społecznego.
 - ♦ W trakcie trwania programu odbyły się 22 szkolenia bhp, na których przeszkolono 469 osób,
 - ♦ Prace społecznie użyteczne realizowano w 62 instytucjach (przedszkolach, szkołach, domach dziecka, szpitalu) na różnych stanowiskach – m.in. opiekun osoby starszej, pomoc kuchenna, sprzątaczką, pracownik gospodarczy – porządkowy, konserwator, malarz/tylnik, pomoc w opiece nad dziećmi, pracownik ogrodowy, portier/dozorca, pomoc biurowa. Do programu w 2009 r. skierowano 446 osób bezrobotnych, natomiast 447 osób oczekiwało na skierowanie do programu.
- ❑ Realizacja projektu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – „Prace społecznie użyteczne oraz roboty publiczne na rzecz budownictwa socjalnego – zwiększenie gminnego zasobu lokali

socjalnych". Na realizację przedsięwzięcia pozyskano dotację w wysokości 100 000 zł, budżet projektu to 143 400 zł. Realizacja projektu przewiduje dwa etapy:

- ♦ I etap zrealizowany w 2009 r. i obejmował m.in.: rekrutację uczestników projektu, przeszkolenie zawodowe beneficjentów zakończone uzyskaniem certyfikatu - technolog robót wykończeniowych, przeprowadzono szkolenie bhp dla uczestników projektu, wybrano i przygotowano lokale socjalne, w których będą wykonywane prace podczas II etapu realizacji projektu, dokonano zakupu materiałów budowlanych, narzędzi, sprzętu technicznego, ubrań roboczych, materiałów biurowych na potrzeby realizowanego zadania;
 - ♦ II etap – zaplanowano wyremontowanie 5 mieszkań socjalnych, realizacja projektu przewidziana do listopada 2010 r.
- Zajęcia szkoleniowo – edukacyjne dla bezrobotnych mieszkańców Bytomia pod kątem aktywizacji zawodowej.

Rozpoczęto zajęcia z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie pracy, korzystających z pomocy MOPR w Bytomiu. Każdy z beneficjentów miał możliwość skorzystania z fachowej pomocy i porady specjalistów: doradcy zawodowego, terapeuty psychologa, pracownika socjalnego, konsultanta prawnego. Zajęcia prowadzone były w formie warsztatowej bądź indywidualnie.

W 2009 r. odbyło się 7 edycji zajęć, w których uczestniczyło w 12 grupach 149 osób. Jedną grupę uczestników stanowiły osoby niepełnosprawne. Każdy z beneficjentów mógł skorzystać z ponad 45 godzin wsparcia profesjonalistów.

- Poradnictwo prawne z zakresu porad prawnych dla osób i rodzin, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
- Konsultant prawny udzielił w 2009 r. 2 188 porad prawnych.

Świadczenia rodzinne

Mieszkańcy naszego miasta, w latach 2006 – 2009, złożyli 65 856 wniosków dot. świadczeń rodzinnych, z tego w 2009 r. 14 931 wniosków dotyczących: ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego (60,4%), funduszu alimentacyjnego (14,3%), zasiłku pielęgnacyjnego (11,5%), jednorazowej zapomogi (11,2%), świadczenia pielęgnacyjnego (2,6%).

Tabela nr 35: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2006-2009

Wyszczególnienie		2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Zasiłki rodzinne	Liczba świadczeń	178 066	177 233	148 521	128 523
	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	9 022,51	10 721,12	8 955,99	8 183,87
Dodatki do zasiłków rodzinnych	Liczba świadczeń	72 094	68 210	59 851	55 793
	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	8 999,65	9 012,47	8 082,01	7 592,85
Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń	40 196	47 363	49 296	53 896
	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	6 769,50	8 132,17	8 396,91	9 123,75
Zaliczki alimentacyjne	Liczba świadczeń	34 948	29 872	21 246	357
	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	7 687,81	6 288,44	4 439,19	51,78
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	Liczba świadczeń	1 635	1 592	1 742	1 665
	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	1 634,90	1 592,00	1 741,93	1 665,00
Fundusz alimentacyjny	Liczba świadczeń	0	0	7 318	31 204
	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	0	0	2 050,71	9 079,06
Razem (1+2+3+4+5+6)	Liczba świadczeń	326 939	324 270	287 974	271 438
	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	34 114,37	35 746,20	33 666,74	35 696,31

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

W latach 2006 – 2009 wypłacono 1 210,621 świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 139 223,62 tys. zł, przy czym najwyższa kwota, bo 35 746,20 tys. zł wypłacona została w 2007 r. (324 270 świadczeń).

W 2009 r. wypłacono 271 438 świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 35 696,31 tys. zł. Wśród ogólnej liczby przyznanych dodatków do zasiłku rodzinnego 20 917, tj. 37,5% stanowił dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, na który wydatkowano 1 673,36 tys. zł.

Z ogólnej liczby wypłaconych świadczeń opiekuńczych 94,2 % stanowił zasiłek pielęgnacyjny, wypłacony w kwocie 7 766,49 tys. zł.

Dodatki mieszkaniowe

W okresie od 2006 r. do 2009 r. złożono łącznie 41 361 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych. Liczba złożonych wniosków zmniejszyła się z 13 383 w 2006 r. do 7 890 w 2009 r.

Tabela nr 36: Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2009

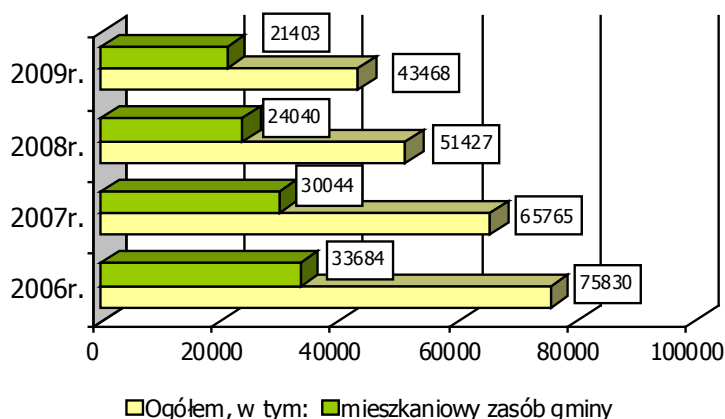
Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Ilość złożonych wniosków	13 383	11 203	8 885	7 890

źródło: dane MOPR w Bytomiu

Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2009 ogółem wyniosła 236 490, z czego 109 171 to dodatki dla użytkowników mieszkań tworzących mieszkaniowy zasób gminy.

W 2009 r. wypłacono 43 468 dodatków – 49,2 % stanowił mieszkaniowy zasób gminy.

Wykres nr 32: Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2009 wyniosła 36 895,85 tys., z tego 15 729,64 tys. zł dot. osób w mieszkaniowym zasobie gminy.

Wykres nr 33: Wypłacone dodatki mieszkaniowe w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem, w tym:				
- mieszkaniowy zasób gminy	4 576,26 tys. zł	4 161,99 tys. zł	3 581,74 tys. zł	3 409,65 tys. zł
Średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego ogółem, w tym:				
- mieszkaniowy zasób gminy	ok. 136 zł	ok. 138 zł	ok. 149 zł	ok. 159 zł

źródło: dane MOPR w Bytomiu

W 2009 r. wypłacona kwota dodatków to 7 286,93 tys. zł, z tego 46,8% stanowiły dodatki dla użytkowników mieszkań, tworzących mieszkaniowy zasób gminy. Średnia wysokość wypłaconego dodatku wyniosła 168 zł.

4.6 Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

W ostatnich dwóch dekadach Bytom odczuł skutki daleko idących przekształceń gospodarczych. W ostatnim okresie miasto zmienia swoje dotychczasowe, przemysłowe oblicze, podkreślając walory kulturalne Bytomia i jego ośrodki kultury znane nie tylko w kraju. Do najważniejszych należą:

Opera Śląska (wojewódzka samorządowa instytucja kultury)

Fot. nr 26: „Manru” w Operze Śląskiej

Teatr operowy w Bytomiu stanowi od ponad 60 lat dumę społeczeństwa bytomskiego. Siedzibą Opery Śląskiej jest zabytkowy, ponad 100-letni gmach. Opera by upowszechniać sztukę stale gości na scenach macierzystego regionu, a także w dalszych miastach naszego kraju. Mapa podróży po Polsce powiększa się o coraz to nowe adresy. Liczba spektakli granych poza siedzibą Opery wzrasta z roku na rok.

W 2009 r. Opera Śląska zaprezentowała 280 spektakli, w tym dwa spektakle premierowe: **Manru** I.J. Paderewskiego oraz **Romeo i Julia** H. Berlioza. Wznowiono również wystawianie **Cyganerii** G. Pucciniego.

Na bytomskiej scenie odbyło się 156 przedstawień, natomiast na wyjazdach: 60 odbyło się w kraju, a 64 na scenach zagranicznych. Spektakle i koncerty obejrzało 164 152 widzów.

Porównanie tych danych w stosunku do lat poprzednich przedstawia się następująco:

Tabela nr 37: Porównanie ilości spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2006-2009

	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Ilość spektakli	223	271	241	280
Ilość widzów	127 000	177 222	155 697	164 152

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

W repertuarze Opery Śląskiej w 2009 r. znalazło się: 8 oper, 3 operetki, 3 balety, 1 musical, koncerty kolęd i pastorałek oraz szereg koncertów i recitali, z których na wyróżnienie zasługują m.in.:

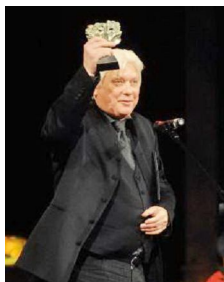
- ❑ obchody uroczystości 45-lecia pracy artystyczno-pedagogicznej prof. Jana Ballarina – który uświetnił niezwykle spektakl – opera Ch. Gounoda „Faust”. W spektaklu Jubilat kreował partię Starego Fausta.
- ❑ Koncert Noworoczny z udziałem Andrzeja DOBBERA z towarzyszeniem solistów – Kariny Skrzyszewskiej, Magdaleny Spytek, Edwarda Kulczyka, Bogdana Kurowskiego, Włodzimierza Skalskiego oraz orkiestry Opery Śląskiej pod dyрекcją Andrzeja Knapa i Tadeusza Serafina. Współorganizatorem Koncertu Noworocznego w Operze Śląskiej było stowarzyszenie Liga Kobiet Niebojących.
- ❑ III Bytomska Noc Świętojańska na terenie Dolomitów – Sportowej Doliny organizowana na zlecenie Samorządu miasta Bytomia, którą uświetnił koncert zespołu DŻEM z towarzyszeniem chóru i orkiestry Opery Śląskiej pod dyрекcją Tadeusza Serafina i Andrzeja Marko oraz plenerowe przedstawienie operetki Imre Kalmana „Księżniczka czardasza”.
- ❑ Jubileusz Bogdana Paprockiego z okazji jego 90-tych urodzin i 70-lecia pracy artystycznej - Gala Tenorów z udziałem Jubilata oraz zaproszonych artystów: Wiesława Ochmana, Macieja Komandery, Dariusza Pietrzykowskiego, Adama Sobierajskiego, Vitalija Wydry, Piotra Friebe, Adama Zdunikowskiego,

Fot. nr 27: Koncert „Miłość i Opera” w Operze Śląskiej

Andrzeja Lamperta i Sylwestra Kosteckiego oraz orkiestry Opery Śląskiej pod dyktando Antoniego Dudy, Krzysztofa Dziewięckiego i Tadeusza Serafina.

- Koncert Sylwestrowy – „Twoim jest serce me” a w nim najpiękniejsze przeboje operetki i musicalu z udziałem solistów, baletu i orkiestry Opery Śląskiej.
- Gala Strausowska.
- Koncert Walentynkowy - „Miłość i Opera” - z udziałem solistów, baletu i orkiestry Opery Śląskiej
- Koncert „Totos Tuus” - poświęcony pamięci Jana Pawła II w wykonaniu solistów i orkiestry Opery Śląskiej.
- Niedzielne spotkania w ramach Salonu Poezji i Muzyki Anny Dymnej, Cykl „Mistrzowskie Recitale”

Fot. nr 28: Rozdanie „Złotych Masek”

Ważnym wydarzeniem roku było również przyznanie Operze Śląskiej 4 prestiżowych nagród ZŁOTA MASKA Marszałka Województwa Śląskiego, którą otrzymali: Robert Skolmowski za scenariusz, reżyserię i inscenizację oraz Radosław Dębniak za scenografię - do „Carmina Burana” C. Orffa, Karina Skrzyszewska za najlepszą rolę wokalnno-aktorską za tytułową partię w „Łucji z Lammermoor” oraz rolę Dziewczyny w „Carmina Burana”. Honorową i zarazem prestiżową Złotą Maskę w kategorii PRZEDSTAWIENIE ROKU zdobył spektakl „Carmina Burana” Carla Orffa w reżyserii Roberta Skolmowskiego.

Muzeum Górnosławskie (wojewódzka samorządowa instytucja kultury)

Muzeum Górnosławskie jest jednym z najstarszych na Górnym Śląsku, jego historia sięga 1910 roku, kiedy przez grupę miłośników dziejów Bytomia zostało założone Bytomskie Towarzystwo Historyczno-Muzealne. Nowy rozdział działalności, pod zmienioną nazwą Muzeum Górnosławskie w Bytomiu liczy się od 1950 roku. Dziś Muzeum Górnosławskie to poważna, licząca się w kraju placówka muzealna o niekwestionowanym dorobku, bogatych zbiorach i autonomicznym programie.

W Muzeum funkcjonuje siedem działów merytorycznych: Dział Archeologii, Dział Etnografii, Dział Historii, Dział Przyrody, Dział Sztuki, Dział Edukacyjno-Promocyjny, oraz działy pomocnicze jak np. Dział Wydawniczy czy Biblioteka. Pracownicy każdego z nich prowadzą własną działalność wystawienniczą, badawczą oraz przygotowują publikacje ze swojej dziedziny.

W Muzeum Górnosławskim w 2009 r. można było obejrzeć 22 wystawy, z których na szczególną uwagę zasługują:

- „Przyroda Górnego Śląska. Wody i mokradła” część 2,
- „Krzysztof M. Bednarski. Portret totalny Karola Marksa 1977-2009”,
- „Militaria w obrazach. Międzynarodowa wystawa grafiki komputerowej o tematyce militarnej”,
- „Bizantyjskie oblicza Śląska. Ikony”,
- „Galeria Sztuki Współczesnej. Pokaz 4”,
- „Zamki na ziemiach Ukrainy i Polski w kolekcji grafiki litewskiego Muzeum Historycznego”,
- „Fotografia dzikiej przyrody/Wildlife Photographer of the Year 2008”,
- „Wojciech Korfanty współtwórca II Rzeczypospolitej”,
- „Podróże w czasie. Dawne widoki Śląska na grafikach z kolekcji Haselbacha”.

Muzeum Górnosławskie było również miejscem organizacji:

- Prelekcji dla Dyskusyjnego Forum Nauczycieli;
- Sesji naukowej pt. „Reminiscencje Września 1939” zorganizowanej w 70. rocznicę Kampanii Wrześniowej 1939 oraz otwarcie wystawy tematycznej;
- Sesji „Trójgłos o Wojciechu Korfancie” z udziałem prof. dr hab. Edwarda Długajczyka, prof. dr hab. Bogdana Cimały, prof. dr hab. Aleksandra Kwiatka w ramach otwarcia wystawy „Wojciech Korfanty współtwórca II Rzeczypospolitej”;
- Wykładu ks. Dr Dariusza Klejnowskiego-Różyckiego pt. „Koncepcja piękna Wschodu i Zachodu” w ramach otwarcia wystawy „Bizantyjskie oblicza Śląska. Ikony”;
- Wykładów w ramach Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku organizowanych przez Centrum Kształcenia Ustawicznego;

Fot. nr 29: Wystawa „Militaria w obrazach” w Muzeum Górnosławskim

Fot. nr 30: Koncert z cyklu „To jest taki dom zaklęty, w którym grają instrumenty”

- Cyklu koncertów dla dzieci pn. „To jest taki dom zaklęty, w którym grają instrumenty”;
- Cyklu pięciu koncertów kameralnych w ramach projektu koncertowego „Haydn 2.0”;
- Koncertów dla dzieci w ramach projektu koncertowego „Haydn 2.0”;
- Koncertów i warsztatów plastycznych dla dzieci w ramach IV Letniego Festiwalu „Wokół arcydzieł kameralistyki”;
- Koncertów muzyki kameralnej w ramach cyklu „Rozważni i romantyczni”;
- Koncertu muzyki fińskiej z okazji Święta Niepodległości Finlandii, w ramach VIII Festiwalu Muzyki Nowej.

Frekwencja odwiedzających muzeum i uczestniczących w imprezach w 2009 r. wyniosła 34 128 osób. Liczba odwiedzających Muzeum Górnosławskie wzrosła w porównaniu z rokiem 2008, co przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela nr 38: Porównanie frekwencji zwiedzających Muzeum Górnosławskie w latach 2006-2009

	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Liczba zwiedzających	35 859	32 989	30 866	34 128

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Bytomskie Centrum Kultury (miejaska samorządowa instytucja kultury)

W 2009 roku Bytomskie Centrum Kultury zorganizowało łącznie 304 imprezy, z czego 187 to imprezy własne BCK i współorganizacje, a 117 to wynajmy i użyczenia. Łączna liczba widzów na wszystkich imprezach wyniosła 21500 osób. Ponadto BCK było organizatorem koncertu w ramach Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, który zgromadził ok. 800 widzów. W imprezach plenerowych organizowanych przez BCK wzięło udział około 6 700 osób, w tym: Święto Bytomia - 5 000 osób, wydarzenia plenerowe w Festiwalu Dziwnie Fajnym - 200 osób, plenerowe spektakle prezentowane w ramach 11. Festiwalu Teatralnego „Teatromania” - ponad 1 500 widzów.

W danym roku Bytomskie Centrum Kultury z powodzeniem zrealizowało kolejne edycje imprez cyklicznych tj.:

- IX Zimowa Feriada Artystyczna;
- HartOFFanie Teatrem – cykl prezentacji grup teatru niezależnego;
- Scena Familijna - cykl przedstawień teatralnych dla dzieci;
- Klub Zielonej Żyrafy – cykl warsztatów dla dzieci z rodzicami;
- BCKino – Klub Filmowy, Młodzieżowa Akademia Filmowa, Bajkowe BCKino, Warsztaty Medialne dla Uczniów i dla Nauczycieli, przeglądy filmowe i retrospektywy, spotkania z twórcami filmowymi;
- 11. Festiwal Teatralny TEATROMANIA 2009;
- Święto Bytomia;
- Festiwal „Kwiaty na kamieniach”;
- Koncerty z cyklu Krawiecka Art Pasaż.

Ponadto w BCK-u odbyło się wiele innych przedsięwzięć, z których na szczególną uwagę zasługują:

- „BeCeKoBUS” - projekt serii różnorodnych warsztatów artystycznych odbywających się w przestrzeni miasta Bytomia w niezwyklej wnętrzu starego, autobusu, docierającego do młodych mieszkańców bytomskich dzielnic biedy i społecznej degradacji;
- VII Festiwal Teatralny dla Dzieci „Maskarada”;

Fot. nr 31: Spotkanie z cyklu „HartOFFanie Teatrem” w BCK-u

- warsztaty literackie grupy poetyckiej Obok Sceny oraz działały Music Laby umożliwiające bytomskim zespołom muzycznym regularne próby.

Fot. nr 32: Plakat Bytomskich Juwenalii

W 2009 r. BCK kontynuowało realizację nowego projektu muzycznego – cyklu koncertów pod nową nazwą „Muzyka Od Środka”, w ramach którego odbył się:

- Koncert zespołu Evgeny Borets Trio ,
- Koncert zespołu Marek 'Makaron' Trio ,
- Koncert zespołu Acoustic Travel Band ,
- Koncert zespołu Marcin Wasilewski Trio ,
- Koncert duetu Brad Terry i Joachim Mencil.

BCK kontynuowało również realizację wielu imprez organizowanych we współpracy z innymi instytucjami bądź podmiotami. Należą do nich:

- Bytomskie Koncerty Organowe,
- XXIII Szantowisko,
- IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Dawnej im. G.G. Gorczyckiego,
- Juwenalia Bytomskie,
- X Festiwalu Sztuki Wysokiej „Ciepłym Skojarzeni”.

Dodatkowo w Bytomskim Centrum Kultury rozpoczęto kilka nowych projektów m.in.:

- Karawana Sztuki – cykl warsztatów teatralnych oraz prezentacji,
- Strefa Sztuki,
- Bytomskie Manewry Patriotyczne,
- Warsztaty Medialne dla Uczniów,
- Warsztaty Medialne dla Nauczycieli,
- BeCeKowy Suplement Filozoficzny cykl spotkań z filozofią,
- BeCeKowy Pokój Gier – cykl spotkań, podczas których uczestnicy poznają i grają w gry planszowe, karciane i towarzyskie,
- Warsztaty Kabaretowe – spotkania, mające na celu naukę pisania skeczy kabaretowych i ich realizację,
- BECEKLANDIA – poczekalnia dla dzieci – zajęcia artystyczne dla maluchów, których rodzice uczestniczą w imprezach organizowanych przez BCK .

Śląski Teatr Tańca (miejska samorządowa instytucja kultury)

Śląski Teatr Tańca jest instytucją, która tworzy nowe produkcje artystyczne w dziedzinie tańca współczesnego, szkoli nową generację polskich tancerzy i choreografów, a także upowszechnia twórczość w dziedzinie tańca współczesnego w kraju.

Śląski Teatr Tańca stał się jednym z najbardziej aktywnych ośrodków tańca współczesnego i sztuk teatralnych w Polsce. Rozwija, organizuje i produkuje krajowe i międzynarodowe spektakle oraz działania artystyczne. Jest siłą napędzającą rozwój tańca współczesnego w Polsce, tworząc odpowiednią atmosferę dla tancerzy, choreografów i twórczych artystów, którzy przełamują ustalone, tradycyjne wzorce eksperymentowania, rozwijania i uczestniczenia w ewolucji polskiego ruchu tanecznego.

Najważniejszą imprezą zorganizowaną przez ŚTT w 2009 r. była XVI Międzynarodowa Konferencja Tańca Współczesnego i Festiwal Sztuki Tanecznej. W warsztatach odbywających się podczas konferencji uczestniczyło 11 000 osób.

W ramach Międzynarodowej Konferencji Tańca Współczesnego i Festiwalu Sztuki Tanecznej przeprowadzono następujące projekty edukacyjne:

- Międzynarodowe Warsztaty Tańca Współczesnego,
- Międzynarodowe Seminarium Menedżerów Sztuki,
- Międzynarodowe Seminarium Krytyków i Historyków Tańca,
- Warsztaty Pisania o Tańcu,
- Warsztaty Radiowe,
- Małą Konferencję Tańca.

Ponadto ŚTT zorganizował:

- ❑ Studio Teatru Fizycznego,
- ❑ Ogólnopolskie Warsztaty Tańca Współczesnego,
- ❑ Akademię Lidera Kultury - jest ona pomysłem na stymulowanie życia kulturalnego i wychowania młodego pokolenia menedżerów kultury.

ŚTT przeprowadził również następujące projekty społeczne:

- ❑ X Międzynarodowe Warsztaty Tańca Integracyjnego dla osób niepełnosprawnych,
- ❑ Międzynarodowe Warsztaty Terapii przez Ruch,
- ❑ Taneczne Lato - adresowane do dzieci spędzających wakacje w mieście,
- ❑ Warsztaty tańca dla seniorów,
- ❑ I warsztaty tańca integracyjnego dla dzieci – Mały Kierunek Tańca,
- ❑ Warsztaty terapii przez ruch,
- ❑ Dzień Projektów Społecznych,
- ❑ Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych,
- ❑ Dzień Projektów Społecznych i Edukacyjnych.

Fot. nr 33: Ogólnopolskie Warsztaty Tańca Współczesnego w ŚTT

W roku 2009 spektakle przygotowywane przez ŚTT obejrzało łącznie 10 247 widzów, zaś w 55 warsztatach organizowanych przez ŚTT udział wzięło 4 170 uczestników.

Zespół ŚTT wystąpił 51 razy, w tym 44 na scenie bytomskiej oraz 7 razy na wyjazdach.

Miejska Biblioteka Publiczna (miejska samorządowa instytucja kultury)

Fot. nr 34: Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu

Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu działa na rzecz społeczności lokalnej miasta poprzez gromadzenie, opracowywanie, przetwarzanie i udostępnianie źródeł oraz zasobów wiedzy utrwalonej i rozpowszechnianej w różnych formach i na różnych nośnikach. W skład MBP wchodzi:

- ❑ Dział informacji, marketingu i promocji z informatorium, Pracownią Historii Bytomia i Informacji Regionalnej;
- ❑ Dział udostępniania zbiorów z czytelnią ogólną, wypożyczalnią literatury beletrystycznej, wypożyczalnią literatury popularnonaukowej oraz wypożyczalnią zbiorów audiowizualnych;
- ❑ Dział literatury dla dzieci i młodzieży;
- ❑ Dział sieci terytorialnej z 10 placówkami filialnymi oraz 1 punktem bibliotecznym.

Księgozbiór biblioteki na koniec 2009 r. liczył 296 288 wol., w tym:

- ❑ literatury pięknej i dla dorosłych 125 343 wol.,
- ❑ literatury pięknej dla dzieci i młodzieży – 40 693 wol.,
- ❑ literatury popularno-naukowej – 130 252 wol.

W danym czasie zakupiono 4 031 woluminów na łączną kwotę 97 647,20 zł, z czego z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono 1 631 wol. na łączną kwotę 27 000,00 zł.

W wypożyczalniach zarejestrowano 12 284 czytelników, którzy odwiedzili bibliotekę 85 872 razy wypożyczając na zewnątrz 247 182 wol. W czytelnich zarejestrowano 9 393 odwiedziny, udostępniono na miejscu 9 317 wol., z Internetu skorzystało 6 688 użytkowników, udzielono 2 965 informacji.

Ogółem w 2009 r. wypożyczono 247 182 wol., liczba czytelników na 100 mieszkańców Bytomia w danym roku wynosiła 6,72 a wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców wyniósł 135,26. Liczba zakupionych książek ogółem wyniosła 4 031 wol., co stanowi wskaźnik na 100 mieszkańców 2,21.

Biblioteka bytomska jest również inicjatorem wielu działań kulturalnych, edukacyjnych i promocyjnych.

Tabela nr 39: Zestawienie imprez, które odbyły się w Bibliotece Śląskiej w 2009 r.

L.p.	Rodzaj imprezy	Ilość imprez	Ilość osób
1.	Lekcje biblioteczne	72	1 511
2.	Spotkania bajkowe dla przedszkolaków z cyklu „Czytamy zamiast mamy”, zajęcia literacko-plastyczne i inne	76	1 898
3.	Wycieczki	27	604
4.	Konkursy	21	403
5.	Wystawy i prezentacje	71	17 007
6.	Festyny, pikniki itp.	7	236
7.	Zajęcia w czasie ferii i wakacji	34	498
8.	Spotkania autorskie	7	333
9.	Zajęcia w szpitalu z dziećmi i na oddziale ginekologii	131	879
10.	Prelekcje, wykłady	10	436
11.	Bale karnawałowe, spotkania dla dzieci i młodzieży	3	48
12.	Inne: Warsztaty komputerowe Współorganizacja „Salonu Poezji i Muzyki Anny Dymnej” w Operze Śląskiej	4	205
13.	Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki	3	41
	OGÓŁEM	466	24 099

źródło: Wydział Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Najważniejsze przedsięwzięcia kulturalne, oświatowe to:

- „Pisać? Ilustrować? Tłumaczyć?”, współfinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ogółem w 37 spotkaniach wzięło udział 852 uczestników,
- „II Czytanie w banie”, czyli w zabytkowym tramwaju linii 38,
- „Astronomiczna jesień (nie tylko w Bibliotece)”.

Galerie Sztuki

Na różnorodność oferty kulturalnej miasta wpływa również działalność innych placówek kulturalnych tj. galerii sztuki. Na terenie Bytomia swoją działalność prowadzą:

- Galeria Rotunda Miejskiej Biblioteki Publicznej, w której odbyły się następujące imprezy:
 - ♦ Z okazji otwarcia Biblioteki po rewitalizacji przygotowano wystawę, ukazującą Bibliotekę (budynek i jego wnętrza) na przestrzeni lat 1970-2009;
 - ♦ TEATR, Z MOJEJ SZAFY - Sebastian Dawid Fus - wystawa prezentowała fotografie wykonane podczas spektakli i prób Teatru Tańca Navras z Rybnika, Teatru Tańca TeWaS z Raciborza, Studio Teatru Wojeteth z Chorzowa i Teatru TETRAEDR z Raciborza;
 - ♦ Z ARCHIWUM T - wystawa fotografii Tomasza Szemalikowskiego.
 - ♦ OFFO-OFFO - trzecia edycja Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworowej organizowanego przez Grupę Trzymającą OFFO;
- Art. Blaut Academy Restauracja - Galeria pod Czapłą, która w 2009 r. zaprezentowała:
 - ♦ wernisaż prac wykładowców Akademii Weekendowej ASP: Otakara Slivy, Astrid Singer, Josefa Laknera oraz Waldemara Czechowskiego;
 - ♦ 4 wernisaże prac studentów zajęcia Akademii Weekendowej ASP;
 - ♦ 5 wystaw malarstwa, grafiki, rysunku i fotografii uczestników Akademii Weekendowej ASP.
 - ♦ Ponadto Art. Blaut Academy zorganizowała warsztaty malarskie w Wenecji i rzeźby ceramicznej w Austrii.
- Galeria herbaciarnia Fanaberia.
- Galeria Od Nowa 2.

Fot. nr 35: Fotografia z wystawy „Z archiwum T” Tomasza Szemalikowskiego

- ❑ Galeria Stalowe Anioły.
 - ❑ Galeria Pod Sztrychem Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 w Bytomiu.
 - ❑ Galeria Spółdzielni Pracy Artystów Plastyków „Plastyka”, która była organizatorem:
 - ♦ wernisażu Elżbiety Rogalskiej,
 - ♦ wernisażu Adama Jacka Kozaka,
 - ♦ wystawy prac 12 autorów pn. „Bytom w obrazach”.
 - ❑ Galeria "Suplement".
 - ❑ Śląska Galeria Sztuki & Studio Artystycznych Realizacji zorganizowała wystawę pt. Erotyczne grafiki markiza Franza Von Bayros z początku XX wieku.
 - ❑ Centrum Sztuki Współczesnej „Kronika” zrealizowało łącznie 8 wystaw głównych oraz 3 wystawy towarzyszące, 3 dyskusje w ramach „Kroniki Idei”, 4 spotkania w ramach „Niskiego Nakładu”, 3 koncerty, 3 pokazy filmów oraz 2 spotkania promujące wydawnictwo „Nowe legendy miejskie. Śląsk” i wystawę „Bellmer lost in Japan”. Ponadto 1 wydarzenie odbyło się w przestrzeni miasta, tj. hałda (piknik Kroniki połączony z koncertem) oraz rozpoczął się długofalowy projekt Made in Bytom, którego pierwszą odsłoną była wystawa „Alternatif Turistik, czyli uśmiech z destrukcją w tle”. W ramach projektu odbyło się 7 wycieczek rowerowych i pieszych oraz turnieje turbo golfa.
- Ogółem w 2009 roku w CSW Kronika odbyło się 11 wystaw polskich, zagranicznych i międzynarodowych, 7 spotkań autorskich, 4 pokazy filmowe, 41 spotkań dotyczących wystaw (963 uczestników).

Ogółem w imprezach organizowanych przez CSW Kronika uczestniczyło 4587.

Od początku 2009 r. kontynuowano cykle zdarzeń, które w istotny sposób poszerzyły ofertę programową Kroniki:

- ♦ Warsztaty plastyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży,
- ♦ Program rezydencyjny Kroniki (Kathrin Boch),
- ♦ Cykl muzyczny PARTYtura, prezentujący zjawiska z pogranicza muzyki i sztuki współczesnej.

CSW Kronika kontynuowała projekty edukacyjne, takie jak: Świetlica Sztuki, Nowe Legendy Miejskie, K4K, wakacyjna świetlica sztuki „Rerere”, program Wolontariat Europejski EVS „Młodzież w działaniu” (wolontariuszki z Francji i Łotwy) oraz warsztaty edukacyjne prowadzone dla klas szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, szkół specjalnych oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku, mające na celu wprowadzić widza w świat sztuki współczesnej.

Najważniejsze projekty wystawiennicze zrealizowane w 2009 r. przez Kronikę to: „Hell of things” (kuratorzy Ewa Opalka, Krzysztof Gutfranski, Dominik Kurytek), „Alternatif Turistik, czyli uśmiech z destrukcją w tle” – wystawa zbiorowa, Michał Gayer „Dishonest Trick”, Michał Jankowski „Jutrzenka”, „Bytom – Ramallah” kurator Marc Mercier (wystawa organizowana wspólnie z Ars Cameralis Silesiae Superioris).

- ♦ Ponadto CSW Kronika współwydało książkę „Paktofonika” oraz wydało książkę „Indunature”, która stanowiła integralną część wystawy „Alternatif Turistik”.

Fot. nr 36: Rozdanie nagród „Muzy 2009”

MUZY - bytomskie nagrody kulturalne - za całokształt osiągnięć w dziedzinie kultury w 2009 roku przyznano:

- ❑ Jerzemu Kogutowi (pośmiertnie),
- ❑ Romanowi Kuśnierzowi,
- ❑ Markowi „Makaronowi” Motyce,
- ❑ Ryszardowi Mosingiewiczowi

Nagrodę tę przyznaje się w kategorii osiągnięć twórczych, upowszechniania i zarządzania kulturą, osobom działającym na terenie Bytomia lub związanym z miastem, profesjonalistom lub amatorom, za konkretne osiągnięcia lub za całokształt twórczości, również zespołowo.

MEDALAMI Miasta Bytomia w 2009 roku uhonorowani zostali:

- ❑ w dziedzinie naukowej – profesor Jerzy Arendt,
- ❑ w dziedzinie społecznej oraz kulturalnej – Marcin Hałas,
- ❑ w dziedzinie społecznej – Marian Ostapczyk oraz firma Sponsor Plus Sp. z o.o.,
- ❑ w dziedzinie kultury – Edeltrauda Spura,
- ❑ w dziedzinie sportowej – Jacek Trzeciak.

Organizatorami imprez kulturalnych w Bytomiu oprócz jednostek kultury i samorządu gminy są również organizacje pozarządowe oraz inne podmioty dofinansowane w otwartym konkursie ofert

na zadania publiczne miasta Bytomia. Do najważniejszych projektów przeprowadzonych w 2009 r. zaliczyć należy:

- V Dni Bytomskich Organizacji Pozarządowych, które były wynikiem pracy organizacji pozarządowych działających na terenie Bytomia.
- Plebiscyt na Bytomskiego Anioła Wolontariatu, którym uhonorowany został pan Stanisław Rosół. Wyróżnienia otrzymały panie Genowefa Ślęzak oraz Maria Walcerz.
- IV Letni Festiwal Arcydzieł Kameralistyki wokół Schuberta i Brahmsa przygotowane przez Śląskie Towarzystwo Muzyczne.
- Cykl koncertów dla dzieci pt. „To jest taki dom zaklęty, w którym grają instrumenty”, którego organizatorem było Śląskie Towarzystwo Muzyczne.
- Cykl „Haydn 2.0” objął 7 koncertów w wykonaniu Apollon Musagete Quartet, Kwartetu Śląskiego oraz Kwartetu AKADEMOS.
- „Festiwal Sztuki Wysokiej”.
- Cykl koncertów kameralnych pt. „Rozważni i Romantyczni”.
- „VIII Festiwal Muzyki Nowej”.
- Akcja „Młodzież w Operze” zorganizowana przez fundację Opera Silesia.
- Tydzień Kultury Chrześcijańskiej pn. „Otoczmy troską życie”.
- VI Parada Pojazdów Zabytkowych.
- V Ogólnopolski Zlot Pojazdów Militarnych.
- IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Dawnej im. G.G. Gorzyckiego w ramach, którego odbył się m.in. Koncert Finałowy – „Mesjasz” na bytomskim Rynku.

Na terenie Bytomia działalność prowadziło:

Tabela nr 40: Zestawienie typów i ilości organizacji pozarządowych działających w Bytomiu w 2009 r.

	Fundacje	Stowarzyszenia zwykłe (kulturalne i sportowe)	Stowarzyszenia zwykłe (inne)	Stowarzyszenia rejestrowe (inne)	Stowarzyszenia rejestrowe kulturalne	Stowarzyszenia rejestrowe Kultury fizycznej	Stowarzyszenia rejestrowe Kultury fizycznej – nieprowadzące działalności gospodarczej	Stowarzyszenia rejestrowe UKS-y
Zarejestrowane, w tym:	18	4	31	169	47	77	14	18
• aktywnie działające, w tym:	7	4	23	38	34	38	13	14
→ nowe organizacje od 2009 r.	Brak danych	1	5	7	1	-	3	1

źródło: Oprac. Wydział Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Ochrona obiektów zabytkowych

Na terenie Bytomia do rejestru zabytków wpisanych jest 61 obiektów z zakresu zabytków nieruchomych tj. budynki i budowle, układ urbanistyczny, parki, stanowiska archeologiczne, cmentarze, w tym dwa nieistniejące, lecz nie skreślone z rejestru zabytków. Liczba ta w porównaniu z rokiem 2008 zwiększyła się o dwa obiekty:

- zespół kościelny w Bytomiu - Bobrku przy ul. Konstytucji 24, który tworzą kościół parafialny pod wezwaniem Świętej Rodziny, plebania, murowane ogrodzenie, oraz
- bryłę, elewację, secesyjną klatkę schodową oraz pomieszczenie dawnej kaplicy wraz z jej wystrojem architektonicznym i zespołem witraży w budynku głównym Szpitala Specjalistycznego Nr 1 przy ul. Stefana Żeromskiego 7.

W odniesieniu do zabytków ruchomych w Bytomiu liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków zwiększyła się z 8 obiektów w 2008 r. do 317 obiektów w 2009 r.

Tabela nr 41: Ilość obiektów objętych wpisem do rejestru zabytków w latach 2006-2009

Obiekty wpisane do rejestru zabytków				
	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Ilość obiektów nieruchomych	57	59	59	60
Ilość obiektów ruchomych	8	8	8	317

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Referatu Ochrony Zabytków UM w Bytomiu

Przeprowadzono szereg działań remontowych w obiektach zabytkowych.

- Do wykonanych przez Gminę Bytom należy zaliczyć:
 - ♦ konserwację witraży w auli I LO przy ul. Strzelców Bytomskich 9,
 - ♦ przystąpienie do remontu pływalni miejskiej przy ul. Parkowej 1,
 - ♦ rewitalizację Placu Sobieskiego remont nawierzchni, wykonanie oświetlenia,
 - ♦ częściową rewitalizację Parku Miejskiego przy ul. Wrocławskiej, im. F. Kachla.
- Do wykonanych w budynkach będących w zarządzie wspólnot mieszkaniowych należą:
 - ♦ renowację elewacji kamienic przy ul. Dworcowej 5, 10, ul. Moniuszki 8, ul. Piłsudskiego 7 i 20,
 - ♦ remont dachu budynku przy ul. Dworcowej 11,
 - ♦ kompleksowa wymiana stolarki okiennej w kamienicy przy ul. Podgórznej 7-9,
 - ♦ kontynuacja budowy budynku mieszkalnego – skrzyżowanie ulic Nawrota i Powstańców Warszawskich.
- Do wykonanych na elewacjach i wnętrzach obiektów zabytkowych przez prywatnych inwestorów zaliczamy:
 - ♦ renowację elewacji kamienic przy ul. Dworcowej 1, ul. Piekarskiej 5, ul. Katowickiej 2 i 4, ul. Jagiellońskiej 1, dawnej willi Brüninga przy Alei Legionów 4, ul. Gliwickiej 16, przy Placu Grunwaldzkim 10,
 - ♦ renowację willi przy ul. Wrocławskiej 62,
 - ♦ kontynuację konserwacji elewacji kościoła pw. św. Trójcy przy ul. Kwietniewskiego,
 - ♦ rewitalizację podwórka przy ul. Brzezińskiej,
 - ♦ prace związane z budową Galerii Agora - Plac Kościuszki.

Fot. nr 37: Zabytkowy kościół św. Trójcy

Ponadto w 2009 r. Rada Miejska w Bytomiu przyznała dotację celową na renowację elewacji zachodniej, południowej oraz wieży kościoła pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Bytomiu, przy ul. Ks. Koziółka 3 – prace zrealizowano.

4.7 Sport i rekreacja

W 2009 r. w Bytomiu odbyły się liczne imprezy sportowo-rekreacyjne. Do najważniejszych należały:

- Udział Klubu Sportowego „Polonia” Bytom S.A. w rozgrywkach piłkarskiej Ekstraklasy Drużyna zakończyła sezon 2008/2009 na wysokiej 7 lokacie.
- Turniej Tenisowy ZRE Katowice Bytom Open (organizator - Klub Sportowy „Górnik” Bytom, 12-21 czerwca 2009 r.) Międzynarodowy, prestiżowy turniej tenisowy z pulą nagród 30 tysięcy euro.
- XVI Międzynarodowy Turniej Tenisowy Seniorów Czarne Diamenty (organizator- Klub Sportowy „Górnik” Bytom, 15-20 sierpnia 2009 r.) Międzynarodowy turniej dla amatorów, którzy rywalizują w wielu kategoriach wiekowych.
- Półmaraton Bytomski (20 września 2009 r.) Bieg zorganizowany przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu oraz Bytomskie Towarzystwo Tenisa Stołowego „Miechowice”. Wystartowało 361 polskich i zagranicznych długodystansowców.
- Turniej judo o Puchar Liberty z okazji Dnia Niepodległości (organizator: Górniczy Klub Sportowy „Czarni” Bytom, 7 listopada 2009 r.)
- VI Międzynarodowy Festiwal Plastikowych Modeli Redukcyjnych (organizator: Uczniowski Klub Sportowy „Karb” przy MDK Nr 2, 1 marca 2009 r.). 235 startujących i 607 zakwalifikowanych do Turnieju modeli.
- VI Międzynarodowy Turniej Miast i Gmin w Brydżu Sportowym (IV Memoriał Henryka Gagatka) (organizator Brydżowy UKS przy MDK Nr 1, 29 marca 2009 r.) W turnieju wzięło udział 20 drużyn czteroosobowych z Polski i Republiki Czeskiej.

Fot. nr 38: II Ściganie na Obwodnicy Północnej w Bytomiu

- II Ściganie na Obwodnicy Północnej w Bytomiu
(organizatorzy: Urząd Miejski w Bytomiu, Automobilklub Śląski, 23 sierpnia 2009 r.)
Wyścigi równoległe samochodów tuningowanych, na dystansie 1/4 mili bytomskiego odcinka Obwodnicy Północnej GOP.
- Mistrzostwa Województwa Śląskiego w Karate Tradycyjnym
(organizatorzy: MUKS "Ippon" Bytom wraz ze Śląskim Okręgowym Związkiem Karate Tradycyjnego 15 listopada 2009 r.) Udział niemal 150 zawodników z 10 śląskich klubów.
- I Turniej Hokeja na Lodzie Kobiet
(organizator TMH „Polonia” bytom, 7/8 marca 2009 r.) Udział zawodniczek UKHK Unii Oświęcim, GKS Tychy, MUKS Naprzód Janów i THM Bisset Polonia Bytom.
- II Bytomska Gala Sportu, Kultury i Biznesu
(23 maja 2009 r.) Hala Elektrociepłowni Szombierki areną sportów walki.
- Jubileusz 90-lecia Klubu Sportowego „Szombierki”
(21 czerwca 2009 r.- jubileusz piłkarskiego Mistrza Polski z 1980 r.)

Odbyły się również inne imprezy sportowo - rekreacyjne, festyny i zawody o charakterze miejskim i dzielnicowym. Wiele z nich odbyło się z okazji wiosennych majówek oraz Dnia Dziecka.

Do najważniejszych miejskich imprez rekreacyjno-turystycznych należały:

- Miejskie obchody Światowego Dnia Turystyki (27 września 2009 r.)
Z okazji obchodzonego od 30 lat Światowego Dnia Turystyki w Bytomiu odbył się rajd historyczny, którego uczestnicy zwiedzali historyczne miejsca związane z wrześniem 1939 roku na Śląsku. W rajdzie zorganizowanym przez Urząd Miejski w Bytomiu wzięło udział 150 osób, które zobaczyły m.in.: radiostację gliwicką, bunkier w Dobieszowicach, schron w Wyrach, Kopiec Wyzwolenia w Piekarach Śląskich, umocnienia związane z przedwojennym Obszarem Warownym Górnego Śląska oraz historyczną granicę polsko-niemiecką sprzed 1939 roku.
- ALTERNATIF TURISTIK

Fot. nr 39: Wyprawa rowerowa w ramach programu „Made in Bytom”

Interdyscyplinarne przedsięwzięcie zainicjowane wiosną 2009 r. przez Centrum Sztuki Współczesnej „Kronika”, które skupiło się na stworzeniu nowej, równoległej mapy Śląska, wykorzystującej miejsca na co dzień niezauważane, tropiącej postindustrialną architekturę oraz jej „cichych” użytkowników. Za ten nowatorski projekt CSW Kronika otrzymało dyplom Marszałka Województwa Śląskiego za zasługi dla rozwoju turystyki w województwie śląskim. Alternatif Turistik rozpoczęło długofalowy, multidyscyplinarny program „Made in Bytom” (architektura, sztuki wizualne, muzyka, moda, sporty ekstremalne, chill-out), osławiający alternatywny styl życia, strategię kulturową dla miasta oraz kształtowanie nowej i odważnej wizji tożsamościowej Bytomia.

- Akcja „Przewodnik czeka” (organizator: Bytomski oddział PTTK im. S. Lachowicza w Bytomiu)
Jednodniowe wycieczki krajoznawcze skierowane dla mieszkańców Bytomia. Trasy to: „Zamki i pałace Górnego Śląska”, „Szlakiem Karola Goduli – Bytom Szombierki”, „Promocja lasów Beskidu Śląskiego – Park niespodzianek w Ustroniu”, „Żarki – Czatachowa Góra – Zborów”, „Kaskady rzeki Soły – Góra Żar i Międzybrodzie Żywieckie”, wędrowka szlakami dawnego Bytomia – Wzgórze Małgorzaty, Kolonia Zgorzelec, Łagiewniki, wyprawy szlakiem Orlich Gniazd, szlakiem jury i szlakiem źródłanym w Ustroniu.
- „Bilet ulgowy”, „Aktywna turystyka wąskotorowa”
Przejazd po najstarszej nieprzerwanie czynnej linii wąskotorowej na świecie, użytkowanej od 1853 r.

Również Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu zrzeszający w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego 24 sekcje sportowe, w zajęciach których w 2009 r. uczestniczyło 2550 dzieci i młodzieży zorganizował szereg imprez sportowo – rekreacyjnych, z których na szczególną uwagę zasługują:

- XVI Mistrzostwa Bytomia w Narciarstwie Alpejskim i Snowboardzie, w której uczestniczyło około 100 osób.

Fot. nr 40: Mistrzostwa Bytomia w pływaniu

- ❑ Mistrzostwa Bytomia w Pływaniu, w których udział wzięło łącznie około 100 uczestników.
- ❑ Bytomska NBA, w której uczestniczyło łącznie około 400 zawodników.
- ❑ III Bytomski Bieg Konstytucji 3 Maja - łącznie w biegu uczestniczyło 350 biegaczy.
- ❑ XVII edycja Bytomskiej Ligi Koszykówki Amatorów, do której przystąpiło 8 zespołów, ok. 100 zawodników.
- ❑ III OSIR CUP - do zawodów przystąpiło 21 drużyn z Bytomia i okolic. Łącznie w turnieju wzięło udział około 300 zawodników.
- ❑ IV ONYX VOLLEY CUP 2009 – turniej siatkówki plażowej - w imprezie wzięło udział 70 par kobiet i mężczyzn, podzielonych na kategorie wiekowe.
- ❑ Polska Biega - uczestnicy biegli na dystansie 3 600 metrów. Udział wzięło ponad 500 zawodników i zawodniczek.
- ❑ Halowa Liga Piłki Nożnej OSIRCUP - w lidze wzięło udział 14 zespołów, w skład których weszło 250 zawodników.
- ❑ Bieg z okazji 25. rocznicy śmierci Ks. Jerzego Popiełuszki.
- ❑ Otwarcie Skateparku.
- ❑ Memoriał im. Leszka Błażyńskiego - w imprezie wzięło udział 70 zawodników podzielonych na kategorie wiekowe.
- ❑ Mistrzostwa Bytomia w Łyżwiarstwie Szybkim - w imprezie wzięło udział 165 uczestników.
- ❑ Juwenalia Bytomskie w ramach których odbyły się: Turniej Piłki Nożnej oraz Turniej Koszykówki Ulicznej. W imprezie wzięli udział studenci bytomskich szkół wyższych.

W zarządzie Ośrodka Sportu i Rekreacji znajdują się następujące obiekty sportowe:

- ❑ Pływalnia Kryta w Bytomiu, ul. Parkowa 1
- ❑ Pływalnia Odkryta w Bytomiu, ul. Wrocławska
- ❑ Stadion Miejski w Bytomiu, ul. Olimpijska
- ❑ Stadion Miejski w Bytomiu, ul. Modrzewskiego 3
- ❑ Lodowisko Sztuczne w Bytomiu, ul. Pułaskiego 71
- ❑ Kompleks Boisk Sportowych „Torkacik” w Bytomiu, ul. Tarnogórska
- ❑ Kompleks Boisk Sportowych „Orlik” w Bytomiu, ul. Chorzowska 28H
- ❑ Hala Sportowa w Bytomiu, ul. Kosynierów 15
- ❑ Hala Sportowa w Bytomiu, ul. Strzelców Bytomskich 131

Fot. nr 41: Stadion Miejski przy ul. Olimpijskiej

Ośrodek Sportu i Rekreacji dzierżawi również lodowisko odkryte usytuowane w sezonie zimowym na bytomskim rynku.

OSIR w 2009 roku przeprowadził następujące prace inwestycyjne i remontowe:

- ❑ kontynuowano zadanie pn. „Przebudowa stadionu miejskiego w Bytomiu przy ul. Olimpijskiej” w ramach której wykonano dokumentację projektową dla potrzeb modernizacji stadionu, zadaszono trybunę VIP, zamontowano dodatkową liczbę siedzisk, doprowadzono instalację elektryczną oraz internetową do łoży dziennikarzy.;
- ❑ oddano do użytku wybudowany w ramach środków pozyskanych z Unii Europejskiej Skate Park w parku miejskim im. F. Kahla;

Fot. nr 42: Stadion sportowy przy ul. Modrzewskiego

- ❑ zakończono I etap inwestycji pn. „Modernizacja stadionu sportowego przy ul. Modrzewskiego 3”;
- ❑ wykonano dokumentację projektową dla potrzeb modernizacji budynku pływalni krytej oraz wyłoniono w drodze przetargów wykonawców robót budowlanych obejmujących wymianę stalowej konstrukcji dachu nad halą basenu, wymianę naświetli, termomodernizację stropu i dachu nad halą basenu oraz remont i termomodernizację pozostałych dachów, a także wymianę wielkoformatowych okien od strony ulicy Wrocławskiej. Wymieniona zostanie stolarka okienna oraz stolarka – witryny w części usługowej. Na realizację powyższego zadania oprócz środków gminy pozyskano środki z WFOŚ;

- ❑ dokonano zakupów sprzętu sportowego, wyposażenia szatni, mebli stanowiących pierwsze wyposażenie nowo wybudowanej wielofunkcyjnej hali sportowej „Na skarpie” w Bytomiu przy ul. Modrzewskiego 5A.

Sportowe Laury Bytomia

Laureatami nagrody za osiągnięcia sportowe w 2009 r. zostali:

- ❑ Izbabela Weinhold – brydż sportowy, Brydżowy Uczniowski Klub Sportowy MDK MOSM Bytom (złoty medal podczas Drużynowych Mistrzostw Europy w Rumunii oraz Mistrzostw Polski),
- ❑ Joanna Kamińska - łucznictwo MLKS „Czarna Strzała” (halowa i indywidualna Mistrzyni Świata Juniorów),
- ❑ Drużyna Klubu Sportowego „Polonia” Bytom SA trenowana przez Jurija Szatałowa,
- ❑ Mariusz Puzio - hokej na lodzie,
- ❑ Paweł Zagrodnik - judo GKS „Czarni” Bytom (srebrny medal Mistrzostw Europy U-23),
- ❑ Piotr Wicher otrzymał wyróżnienie dla trenera i działacza sportowego.

W plebiscycie zorganizowanym przez tygodnik „Życie Bytomskie” na najlepszego bytomskiego sportowca roku 2009 zwyciężył bokser Damian Jonak. Za najlepszego bytomskiego trenera czytelnicy uznali Zenona Mościńskiego.

Na terenie Bytomia aktywność sportowo-rekreacyjna była prowadzona na następujących obiektach zarządzanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz kluby i stowarzyszenia sportowo-rekreacyjne:

Tabela nr 42: Obiekty sportowe na których prowadzona była aktywność sportowo-rekreacyjna

Wyszczególnienie	Liczba obiektów
hale sportowe	3
stadiony piłkarskie	6
Kompleksy sportowe „Orlik”	2
strzelnice	3
kąpieliska kryte	2
kąpieliska otwarte	1
lodowisko sztuczne kryte	1
korty tenisowe otwarte	22
korty tenisowe kryte	4
tymczasowe lodowisko na Rynku	1

źródło : opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Ponadto obiektem sportowo-rekreacyjnym leżącym na terenie Bytomia, ale nie zarządzanym przez miasto są Dolomity Sportowa Dolina w Bytomiu - Suchej Górze. Ośrodek ten jest popularnym centrum sportów zimowych.

Na terenie Miasta Bytomia działalność prowadzą:

- ❑ 47 stowarzyszenia kultury fizycznej,
- ❑ 2 stowarzyszenia zwykłe,
- ❑ 14 Uczniowskich Klubów Sportowych,
- ❑ 14 klubów sportowych działających w formie stowarzyszeń, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej.

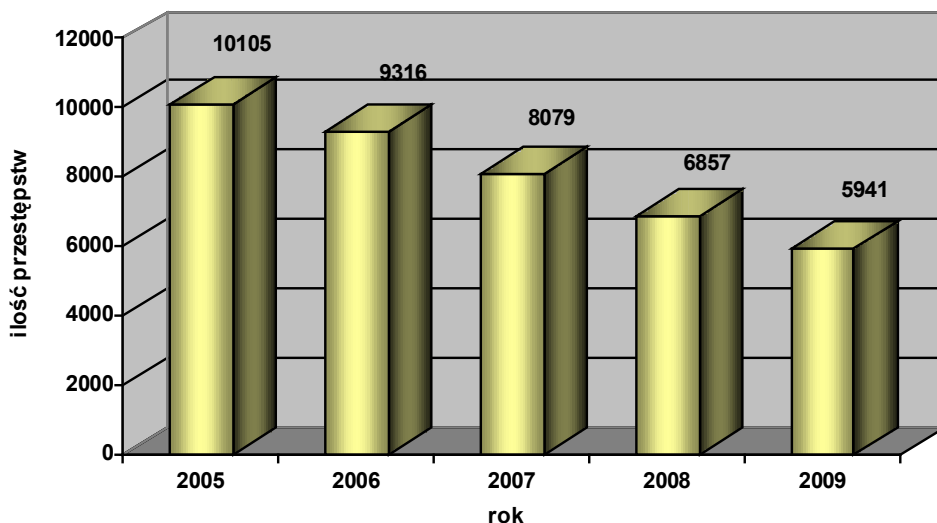
W 2009 r. Prezydent Bytomia przyznał nagrody pieniężne dla 30 sportowców o łącznej wysokości 358 732 złotych oraz stypendia 32 sportowcom o łącznej wysokości 209 110 złotych.

4.8 Bezpieczeństwo Publiczne

Działania Komendy Miejskiej Policji

Z danych przekazanych przez Komendę Miejską Policji w Bytomiu wynika poprawa stanu bezpieczeństwa miasta w stosunku do lat poprzednich.

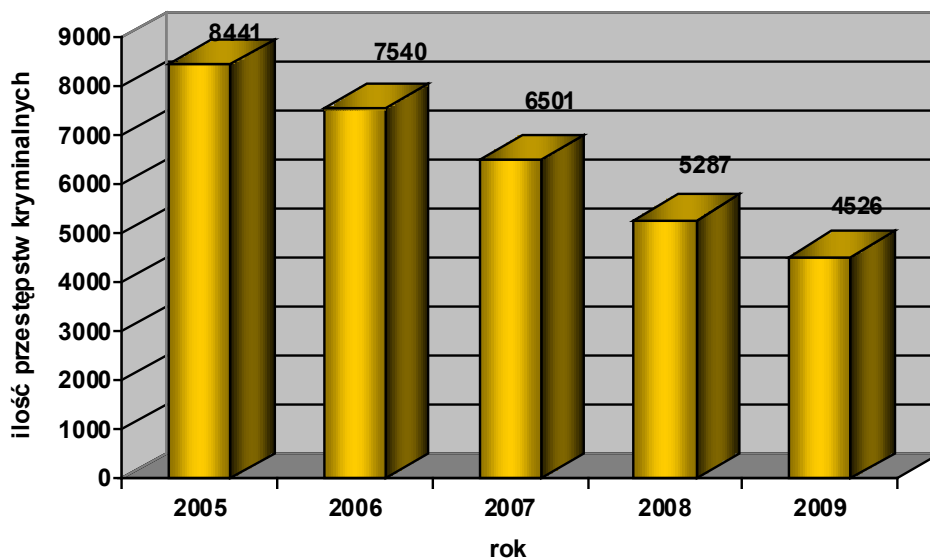
Wykres nr 34: Ilość przestępstw stwierdzonych na przestrzeni lat 2005-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMP w Bytomiu

W 2009 r., na terenie miasta, stwierdzono 5 941 przestępstw tj. o 916 (13,4%) mniej niż w roku 2008. Wśród przestępstw stwierdzonych 84,4% to przestępstwa o charakterze kryminalnym, jednak ilość tego rodzaju przestępstw systematycznie spada na przestrzeni ostatnich lat.

Wykres nr 35: Ilość przestępstw kryminalnych stwierdzonych na przestrzeni lat 2005-2009

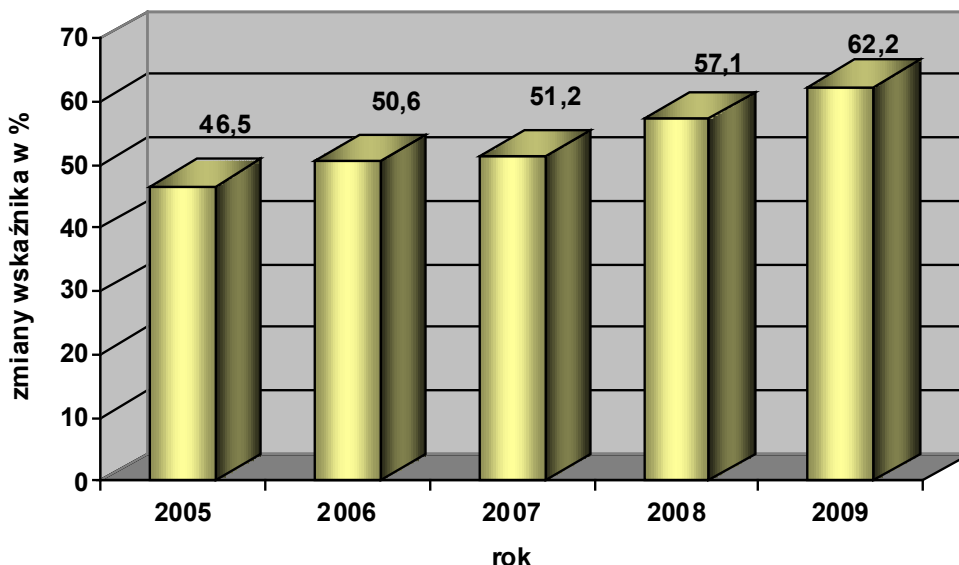
źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMP w Bytomiu

Tabela nr 43: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2009 r.

Przestępstwa	Postępowania wszczęte	Postępowania zakończone	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	Wskaźnik wykrywalności
Ogółem, w tym:	5 941	7 057	7 088	4 450	62,2%
- kryminalne	4 526	5 474	5 360	2 758	50,9%
- gospodarcze	708	805	1 050	1 031	98,0%
- pozostałe	707	778	678	661	97,3%

źródło: opracowano na podstawie danych KMP w Bytomiu

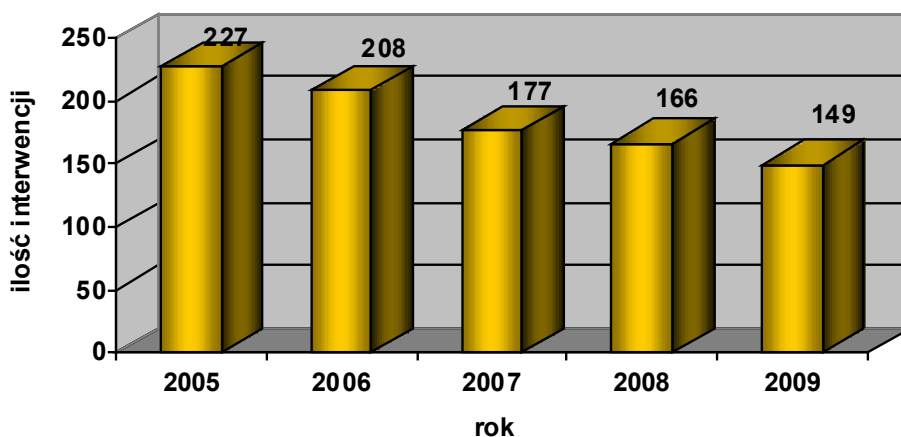
Jednocześnie nastąpił wzrost wykrywalności sprawców przestępstw z 57,1% w 2008 r. do 62,2% w 2009 r. Ponieważ wskaźnik ten jest zwykle traktowany jako miernik efektywności działań policji należy podkreślić, że wzrost ten ma charakter trwały na przestrzeni lat 2005-2009.

Wykres nr 36: Zmiany wskaźnika wykrywalności przestępstw na przestrzeni lat 2005-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMP w Bytomiu

Do Wydziału VII Grodzkiego Sądu Rejonowego w Bytomiu skierowano ogółem 1 357 wniosków o ukaranie, w tym wykroczenia przeciwko mieniu stanowiły 34,49 %, przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach 24,76 %, przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu 12,60%. W tym samym okresie nałożono 16 611 mandatów karnych, z tego 49,27 % dotyczyło wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu drogowego, 19,41 % dotyczyło wykroczeń przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości, a 6,14 % dotyczyło wykroczeń przeciwko mieniu.

W 2009 r. na terenie Bytomia miało miejsce 149 wypadków tj. o 11,4% mniej niż w 2008 r. i 1 708 kolizji. Ogółem w 1 857 zdarzeniach drogowych 153 osoby zostały ranne i 5 poniosło śmierć. Należy podkreślić, że ilość wypadków na drogach spada systematycznie od 2005 r.

Wykres nr 37: Ilość odnotowanych wypadków drogowych na przestrzeni lat 2005-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMPSP w Bytomiu

Działania Straży Pożarnej

W 2009 r. na terenie Bytomia odnotowano 2 851 zdarzeń, w tym 1 210 pożarów, 1 641 miejscowych zagrożeń. W stosunku do 2008 r. nastąpił wzrost wszystkich zdarzeń o 225 tj. o 9,8 %, przy czym liczba pożarów wzrosła o 10,2 %, natomiast liczba miejscowych zagrożeń wzrosła o 9,5 %.

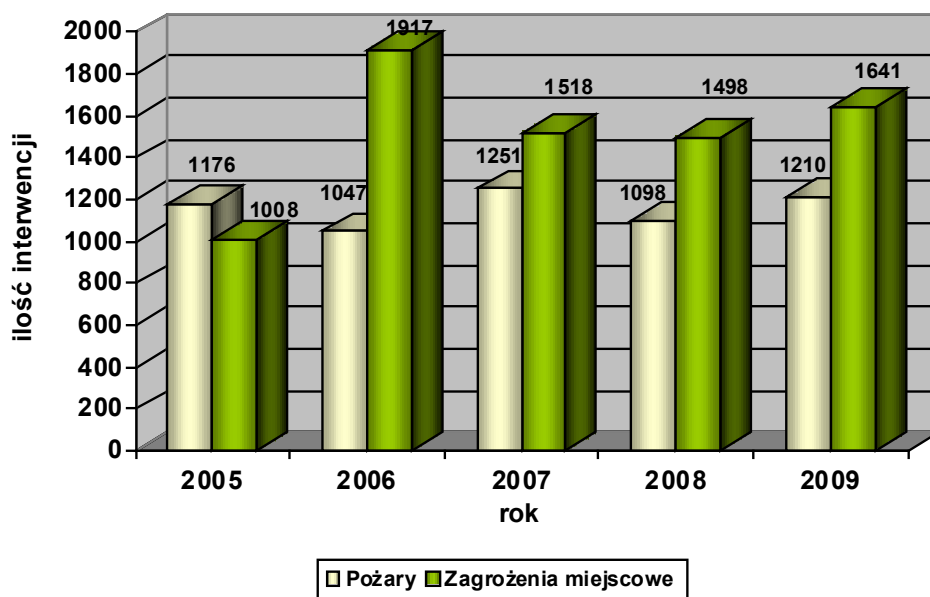
Najczęstszą przyczyną odnotowanych pożarów była nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym (49,1%), natomiast najczęstszą przyczyną miejscowych zagrożeń były gwałtowne opady atmosferyczne (12,9%).

Tabela nr 44: Struktura interwencji Straży Pożarnej na terenie miasta

Lp.	Rodzaj zdarzenia oraz jego przyczyna	2009 r.	% udział
1.	Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	2 851	100
2.	Pożary, w tym:	1 210	42,4
	- nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym	594	20,8
	- wady urządzeń instalacji elektrycznej (bez urządzeń grzewczych)	28	1,0
	- wady elektrycznych urządzeń grzewczych	12	0,4
	- wady urządzeń grzewczych na paliwo gazowe i urządzeń mechanicznych	3	0,1
	- nieprawidłowa eksploatacja urządzeń elektrycznych	3	0,1
	- nieostrożność osób dorosłych w innych przypadkach	3	0,1
	- wady środków transportu	2	0,1
	- podpalenia (umyślne), w tym akty terroru	490	17,2
	- inne przyczyny	75	2,6
3.	Miejscowe zagrożenie, w tym:	1 641	57,6
	- huragany, silne wiatry	114	4,0
	- gwałtowne opady atmosferyczne	211	7,4
	- nieprawidłowa eksploatacja urządzeń elektrycznych	3	0,1
	- wady urządzeń elektrycznych	2	0,1
	- wady urządzeń i instalacji gazowych	6	0,2
	- nieprawidłowa eksploatacja urządzeń gazowych	21	0,7
	- nietypowe zachowanie się zwierząt	174	6,1
	- nieumyślne działanie człowieka	44	1,5
	- wady konstrukcji budowlanych	11	0,4
	- nieprawidłowa eksploatacja konstrukcji budowlanych, budynków	19	0,7
	- wady środków transportu	3	0,1
	- niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	74	2,6
	- uszkodzenie sieci instalacji przemysłowych, doprowadzających media komunalne technologiczne	5	0,2
	- nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych	9	0,3
	- wady urządzeń mechanicznych	2	0,1
	- wady urządzeń, instalacji elektrycznych	11	0,4
	- celowe działanie człowieka	25	0,9
	- akcje terrorystyczne	2	0,1
	- inne przyczyny	905	31,7

źródło: opracowanie na podstawie danych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

Wykres nr 38: Ilość interwencji Straży Pożarnej na przestrzeni lat 2005-2009

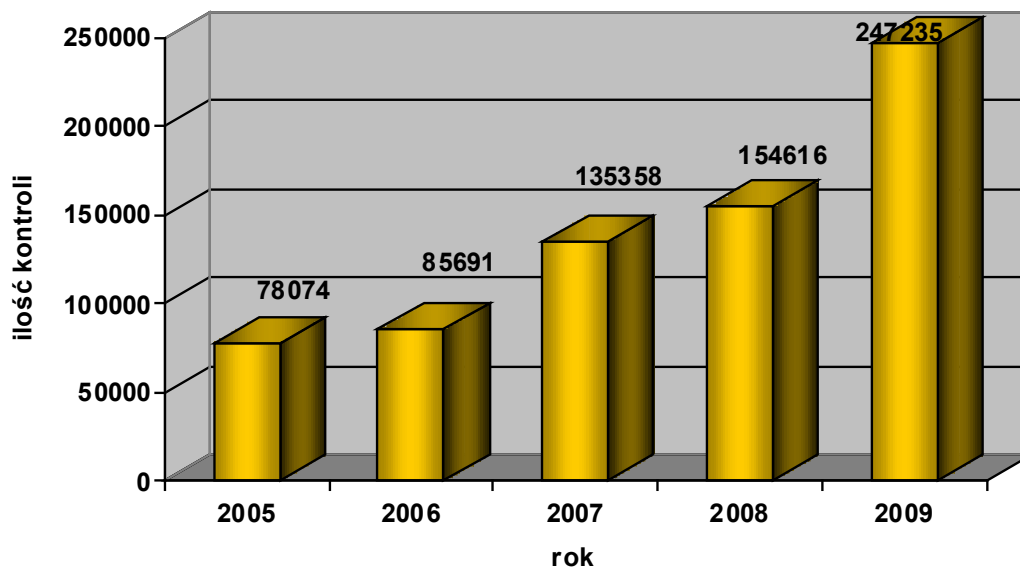

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMPSP w Bytomiu

Działania Straży Miejskiej

Funkcjonariusze Straży Miejskiej przeprowadzili 247 235 kontroli, tj. o 60% więcej niż w roku poprzednim, ujawniając 24 314 uchybień. Udzielono 10 854 pouczeń, nałożono 8 828 mandatów karnych na łączną kwotę 1 112 760 zł oraz skierowano do sądu 181 wniosków o ukaranie.

Wykres nr 39: Ilość kontroli Straży Miejskiej na przestrzeni lat 2005-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych SM w Bytomiu

W omawianym okresie Straż Miejska przekazała Policji 37 spraw noszących znamiona przestępstw.

Funkcjonujący w strukturze Straży Miejskiej Ośrodek Dyżurny Prezydenta w okresie 12 miesięcy 2009 r. przyjął 8 549 skarg.

W okresie 2009 r. strażnicy miejscy prowadzili różnego rodzaju działania, w tym m.in.:

- „Bezpieczny kwadrat” – wspólne patrołowanie z Policją śródmieścia, w celu przeciwdziałania zagrożeniom związanym z przestępczością lub wykroczeniami,

- ❑ „Bezpieczne wakacje” – profilaktyczne działania w rejonach zbiorników wodnych, ukierunkowane na identyfikowanie zagrożeń, związanych z kąpielą w miejscach niedozwolonych,
- ❑ współpraca z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, w ramach której funkcjonariusze zostali przeszkoleni z zasad pomocy przedmedycznej,
- ❑ współpraca z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, która polegała na rozprowadzaniu wśród ubogich dzieci darmowych biletów wstępu na odkryte kąpielisko,
- ❑ akcję „Straż Miejska Przedszkolakom” – cykl prelekcji utrwalających wśród dzieci postawy przedstawiające stosowne wzorce zachowań,
- ❑ akcję „Stop – 18” - polegającą na informowaniu o zakazie sprzedaży papierosów osobom nieletnim oraz o zakazie sprzedawania papierosów na sztuki,
- ❑ „Bądź świadomy i odpowiedzialny” – program profilaktyczno – edukacyjny, prowadzony w szkołach,
- ❑ kontrole terenów leśnych i przyleśnych,
- ❑ kontrole pustostanów, budynków przeznaczonych do rozbiórki oraz innych miejsc potencjalnie niebezpiecznych,
- ❑ kontrole lokali gastronomicznych pod kątem sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim.

Pełnomocnik Prezydenta ds. bezpieczeństwa

W ramach realizacji nałożonych zadań pełnomocnik współpracował m.in. z Policją, Strażą Miejską oraz z innym instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie działań związanych z poprawą bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta, w tym koordynował współpracę pomiędzy Strażą Miejską i Policją, a także realizował inne zadania wynikające z Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości, Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego oraz Rządowego Programu Ograniczenia Przestępczości i Zachowań „Razem Bezpiecznie”.

Działania w zakresie zarządzania kryzysowego na terenie miasta

W zakresie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej realizowano następujące zadania:

- ❑ Wdrożono Plan Reagowania Kryzysowego miasta Bytomia;
- ❑ Opracowano nowy „Plan Ewakuacji II stopnia dla miasta Bytomia”;
- ❑ Przeprowadzono ćwiczenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego pt. „KARLIK-2009”
 - na temat: „Działanie PZZK oraz służb ratowniczych po wystąpieniu katastrofy drogowej z udziałem pojazdów drogowych i szynowych” z udziałem wszystkich członków Zespołu, kierowniczej kadry Urzędu Miejskiego, zakładów pracy oraz służb, inspekcji i straży naszego miasta.
- ❑ W ramach posiedzeń Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego omawiano tematy:
 - ♦ organizacji akcji zima z uwzględnieniem działań w przypadku wystąpienia długotrwałych, ponadnormatywnych opadów śniegu;
 - ♦ wpływ wstrząsów tektonicznych związanych z eksploatacją górnictw na substancje mieszkaniową naszego miasta;
 - ♦ działania prowadzone na terenie miasta przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w związku z prawdopodobieństwem wystąpienia wirusa grypy A/H1N1;
- ❑ Przeprowadzono trening Systemu Wykrywania i Alarmowania Miasta oraz szkolenia obsady etatowej Powiatowego Ośrodka Analizy Danych Alarmowania, wchodzącego w skład Systemu Wykrywania i Alarmowania Miasta;
- ❑ Kontynuowano modernizację Systemu Wykrywania i Alarmowania miasta min. poprzez zakup i włączenie do systemu kolejnych akustycznych syren alarmowych nowej generacji.

Fot. nr 43: Ćwiczenia „KARLIK-2009”

5. ŚRODOWISKO NATURALNE

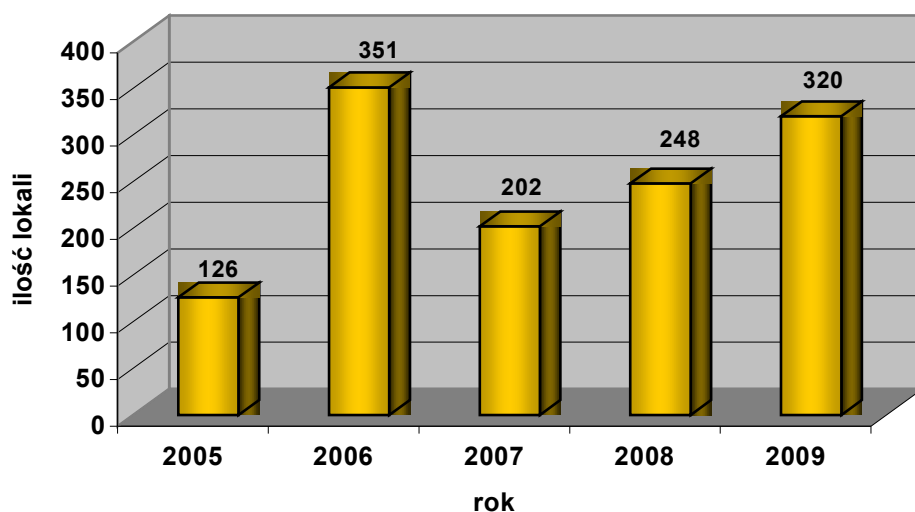
5.1 Działania na rzecz ochrony środowiska

W zakresie ochrony środowiska naturalnego na terenie Bytomia podejmowano działania mające na celu:

Ochronę powietrza atmosferycznego poprzez:

- refinansowanie modernizacji systemu ogrzewania (zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej IX/36/98 z dnia 23 marca 1998 r. z późn. zm.), 320 wniosków na kwotę 317 801,00 zł.

Wykres nr 40: Ilość lokali mieszkalnych, w których refinansowano modernizację systemów ogrzewania na przestrzeni lat 2005-2009

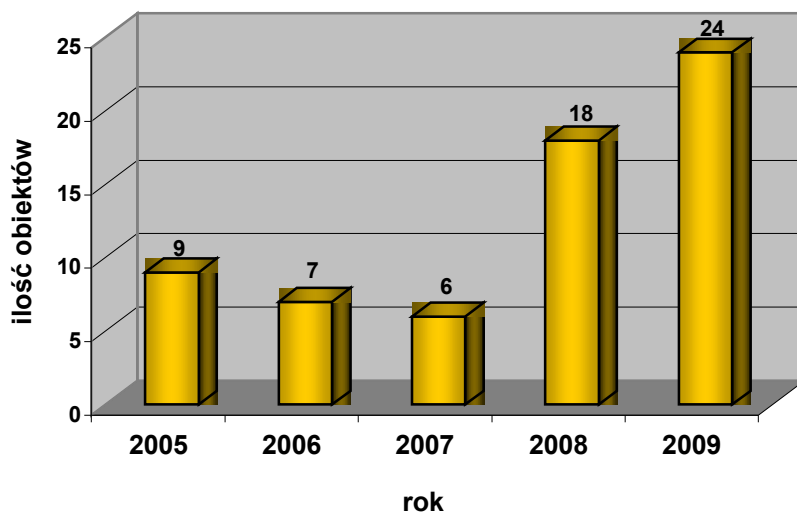

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Ekologii UM w Bytomiu

- dofinansowanie ze środków Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:
 - ♦ termomodernizacji dachu budynku administracyjnego i dziewcząt w Domu Dziecka nr 3,
 - ♦ termomodernizacji Przedszkola Miejskiego nr 8, 15, 20, 29
 - ♦ wymiany stolarki okiennej w:
 - Szkole Podstawowej nr 3, 43,
 - Gimnazjum nr 6, 9, 11,
 - II LO oraz ZSO nr 11,
 - budynku przy ul. Smolenia 35,
 - budynku Szpitala Specjalistycznego nr 1,
 - ♦ termomodernizacji oraz usunięcie azbestu z budynku SM Centrum przy ul. Pułaskiego 60-66,
 - ♦ termomodernizacji budynku:
 - P. Sagieniewicz przy ul. Konstytucji 49,
 - Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Pułaskiego 25,
 - SM Miechowice przy ul. Felińskiego 33-37,
 - Kościoła przy ul. Matejki 1,
 - plebanii Parafii Ewangelicko-Augsburskiej,
 - Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Kasprowicza 6,
 - Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Pułaskiego 32,
 - Parafii Św. Rodziny przy ul. Konstytucji.

Ilość obiektów, w których przeprowadzono termomodernizację znacząco wzrosła w porównaniu z poprzednimi latami.

Wykres nr 41: Ilość obiektów, w których przeprowadzono termomodernizację lub termorenowację dzięki środkom GFOŚiGW i PFOŚiGW na przestrzeni lat 2005-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Ekologii UM w Bytomiu

Poprawę gospodarki wodno-ściekowej

W roku 2009, w związku z realizowaniem, w ramach Funduszu Spójności, zadań projektu „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Bytom – Nr 2004/PL/16/C/PE/004”, odbywały się przetargi mające na celu wyłanianie wykonawców poszczególnych realizowanych zadań oraz podpisywane były umowy na ich realizację. Szczegółowe informacje nt. realizowanych zadań w ramach projektu znajdują się w rozdziale „Inwestycje w mieście”.

Ochronę przyrody

Nawiązano współpracę z Nadleśnictwem Brynek, której celem jest wyznaczenie nowych obiektów przyrodniczo cennych zlokalizowanych między innymi na terenie lasów bytomskich i ewentualne objęcie ich formą ochrony.

Edukację ekologiczną poprzez:

Fot. nr 44: Akcja „Sprzątanie Świata” w Bytomiu

Zorganizowanie akcji Sprzątanie Świata – Polska 2009 pt.: „Pomagajmy Ziemi – codziennie”. Pomocy w organizacji akcji udzieliły również: Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., Liga Ochrony Przyrody, leśnicy z Nadleśnictwa Brynek, a przede wszystkim bytomska młodzież. Sprzątane były otoczenia wszystkich terenów przyszkolnych i przedszkoli miasta Bytomia, rezerwat przyrody Segiet, lasy gospodarcze leśnictwa Stolarzowice i Górniki, otoczenie doliny Trzech Stawów w lesie Miechowickim, ścieżka dydaktyczna – zabytkowe drzewa w Miechowicach, obszar chroniony Żabie Doły, zabytkowy Park Fazaniec w Szombierkach, osiedlowe skwery. W akcji zebrano 32 260 tony odpadów.

Ponadto w ramach edukacji ekologicznej podjęto następujące działania:

- ❑ prowadzono zbiórkę zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych przy współudziale bytomskich szkół i przedszkoli,
- ❑ wyznaczono punkt zbiórki baterii w siedzibie Urzędu Miejskiego,
- ❑ kontynuowano akcję informowania mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów,
- ❑ rozszerzono akcję zbierania przeterminowanych i nieużytecznych leków pn.: „Przeterminowane leki oddajemy do apteki” o kolejne 7 aptek w dzielnicach Bytomia. Odbiorem leków z wyznaczonych aptek i utylizacją zajmuje się specjalistyczna firma Centrum Ekologiczne Licencyjnych Technologii CELT Sp. z o.o. z Katowic. Pojemniki z nadrukiem „Przeterminowane leki” są ustawione w 13 aptekach na terenie miasta,

- kontynuowano wydawanie biuletynu ekologicznego pn.: Eko-Składak opracowywany przez Centrum Edukacji Ekologicznej z Gimnazjum nr 13 oraz uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Bytomiu,

Fot. nr 45 Okładka biuletynu ekologicznego „Eko-Składak”

- kontynuowano nasadzenia zieleni w szkolnych ogrodach dendrologicznych z Ligą Ochrony Przyrody w Bytomiu,
- w ramach obchodów Dni Ziemi 2009 w Bytomiu, zorganizowano akcję sprzątania takich terenów jak:
 - ♦ otoczenie zabytkowej ścieżki dydaktycznej w lesie Miechowskim,
 - ♦ teren Suchogórskiego Labiryntu Skalnego,
 - ♦ Park Fazaniec w Szombierkach,
 - ♦ zorganizowano szereg konkursów i projektów o tematyce przyrodniczej i ekologicznej:
 - ♦ XXX Turniej Wiedzy Pożarniczej i Konkurs Plastyczny z zagadnieniami dotyczącymi ochrony środowiska organizowany przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu,
 - ♦ wyłoniono LIDERA WIOSNY 2009 III edycji Programu Moje Czyste Miasto na Konferencji Ekologicznej pn.: „Zmiany klimatu – człowiek i środowisko” zorganizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków Ekologii Zielona

ziemia z Radzionkowa. Zebrano łącznie 106 ton makulatury, nieco ponad 15 ton butelek PET i 2,7 tony zużytych baterii,

- ♦ Konkurs Plastyczny pn.: „Zielone drzwi do Europy” dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów organizowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- ♦ współorganizowanie akcji w Plejadzie, gdzie wiodącym tematem było popularyzowanie zachowań proekologicznych,
- ♦ Miejski Konkurs Ekologiczno-Chemiczny pn.: „Woda źródłem życia”,
- ♦ wspierano kampanię pn.: „Stop rzezi fok” oraz konkursu plastycznego dotyczącego ochrony zwierząt,
- ♦ Miejski Konkurs Ekologiczny pn.: „Z ekologią na Ty” dla uczniów szkół podstawowych,
- ♦ Konkurs Plastyczny pn.: „Sprzątamy świat, segregujemy odpady – WALL-E sam nie da rady!” dla dzieci bytomskich szkół i przedszkoli.

Ochronę powierzchni ziemi przed zapożarowaniem

Na terenie gminy podejmowane były w dalszym ciągu działania zmierzające do usuwania negatywnych skutków spowodowanych działalnością górnictwa i hutnictwa na terenach niekorzystnie przekształconych i gruntowych, które utraciły swą wartość użytkową.

Powyższe działania dotyczyły głównie terenów dawnych zwałowisk odpadów pogórnich, zrehabilitowanych i zagospodarowanych w latach ubiegłych, a obecnie charakteryzujących się wysoką aktywnością termiczną. W ramach likwidacji zapożarowania na zwałowiskach podjęto czynności:

- Na terenie dawnego zwałowiska odpadów pogórnich położonego w Bytomiu przy ul. Piłkarskiej:
 - ♦ dokonano odbioru częściowego – I etap prac prewencyjno-gaśniczych w południowo-zachodniej części dawnego zwałowiska w ramach zadania pn.: „Likwidacja zapożarowania wraz z rekultywacją terenu dawnego zwałowiska odpadów pogórnich zlokalizowanego w Bytomiu przy ul. Piłkarskiej”,
 - ♦ wykonano dokumentację pn.: „Badanie stanu aktywności termicznej hałdy odpadów powęglowych zlokalizowanej przy ul. Piłkarskiej w Bytomiu”, będącej raportem z badań terenowych potwierdzających skuteczność przeprowadzonych prac prewencyjno-gaśniczych.
- Na terenie dawnego nadpoziomowego zwałowiska odpadów powęglowych o pow. ok. 11 ha przy ul. Szyby Rycerskie w Bytomiu (rejon dawnej Kopalni „Łagiewniki”):
 - ♦ zlecono opracowanie dokumentacji pn.: „Ocena aktywności termicznej zwałowiska odpadów powęglowych wraz z propozycją podjęcia działań związanych z wyborem optymalnej

Fot. nr 46: Zrehabilitowana hałda na ul. Piłkarskiej

technologii likwidacji zapożarowania terenu na hałdzie przy ul. Szyby Rycerskie”, w celu dokonania wyboru właściwego kierunku działań rekultywacyjnych, pozwalających na całkowite wyeliminowanie istniejących ognisk pożarowych.

Ponadto w ramach działań związanych z ochroną środowiska na terenie gminy opracowano aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Bytomia oraz sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Bytomia za lata 2007-2008.

5.2 Skutki eksploatacji górniczej

Zakłady górnicze prowadzące na terenie Bytomia

W 2009 r. na terenie miasta funkcjonowały następujące zakłady górnicze:

- ❑ Kompania Węglowa S.A. Oddział KWK „Bobrek – Centrum” (byłe ZG „Bytom III” i ZG „Centrum”) oraz oddział ZG „Piekary” (były ZG „Bytom II”), prowadząca eksploatację pod terenem miasta,
- ❑ Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. prowadząca likwidację byłych kopalń: „Bobrek-Miechowice” i „Centrum-Szombierki”, „Powstańców Śląskich”, ZG „Bytom I” i ZG „Bytom II”) oraz usuwanie zaległych szkód spowodowanych ruchem w/w zakładów górniczych.

Usuwanie zaległych szkód finansowane jest z dotacji budżetowych na naprawienie szkód wywołanych ruchem zlikwidowanych zakładów górniczych, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywizacji starych zrobów i ze środków uzyskanych ze sprzedaży własnego majątku.

Ponadto Minister Środowiska w dniu 4 sierpnia 2008 r. przyznał firmie „EKO-PLUS” Sp. z o.o. w Katowicach Koncesję nr 11/2008 na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bytom I-1” objętego obszarem górniczym „Bytom VI” położonym na terenie miasta Bytomia. Koncesji udzielono na okres 7 lat. W 2009 r. prowadzono postępowanie w/w sprawie, która polegała na wydłużeniu czasu rozpoczęcia działalności górniczej. W 2009 r. firma „EKO-PLUS” nie rozpoczęła działalności polegającej na wydobyciu węgla kamiennego ze złoża „Bytom I-1”.

Wielkość i skutki wpływu eksploatacji górniczej w poszczególnych rejonach miasta

Śródmieście

W filarze ochronnym śródmieścia wybierano:

- ❑ pokład 510 warstwa przyspagowa ścianą 8, wysokość 2,3 m z posadzką hydrauliczną w rejonie ulic Mickiewicza, Gwareckiej i Kruszcowej,
- ❑ pokład 620 ścianą 1 na wysokość 1,7 m z zawalem stropu, pod osiedlem Północ.

Poza filarem ochronnym wybierano pokład 510 warstwa przyspagowa ścianą 513 na wysokość 2,4 m z zawalem stropu pod ROD „Malwa” i ROD „Łan” (w rejonie ulic Strzelców Bytomskich i Odrzańskiej) oraz pokład 620 ścianą 2 na śr. wysokość 1,7 m w rejonie ul. Dworskiej na zachód o zlikwidowanego szybu „Piekary”.

Kontynuowano pomiary geodezyjne (wysokościowe i długościowe) linii obserwacyjnych oraz pomiary wysokościowe wybranych obiektów budowlanych w okresach kwiecień-maj i październik-listopad.

Teren śródmieścia objęto dwoma cyklami pomiarów:

- ❑ W okresie październik 2008 r. – kwiecień 2009 r. obniżenia maksymalne o wartości 24 cm wystąpiły w rejonie skrzyżowania ul. Piekarskiej i ul. Kwiatowej (poza obrysem terenu objętego ochroną) i 20 cm na terenie jednostki wojskowej.
- ❑ W okresie kwiecień – październik 2009 r. maksymalne obniżenia 12 cm stwierdzono w rejonie ul. Mickiewicza i ul. Kwiatowej.

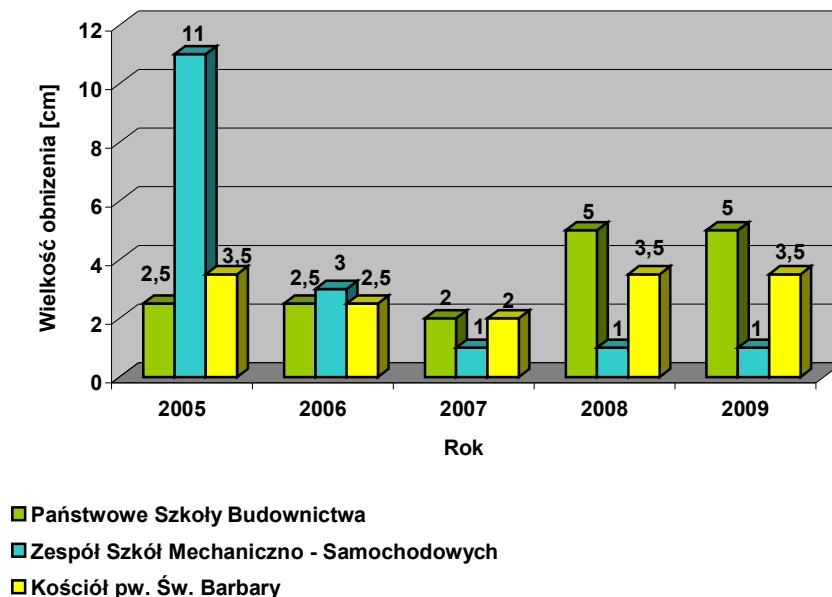
Obniżeniami w okresie październik 2008 – październik 2009 objęta została północna część śródmieścia od izolinii obniżeń o wartości 1 cm przebiegającej ul. Witczaka, Prusa, Piekarskiej i Woźniaka do maksymalnej wartości obserwowanych obniżeń dochodzących do 25 cm na terenie jednostki wojskowej.

Obniżenia ważniejszych obiektów wynosiły:

❑ budynek Urzędu Miejskiego	do 0,5 cm
❑ budynek Kąpieliska Krytego	do 0,5 cm
❑ Zespół Szkół Mechanicznych	do 0,5 cm
❑ Zespół Szkół Budowlanych	8,0 cm
❑ Szpital Wojewódzki Nr 4 Al. Legionów	do 0,5 cm
❑ Szpital Nr 1 ul. Żeromskiego	do 0,5 cm

□ Zajeżdźnia PKM	10,0 cm
□ budynek kościoła Św. Trójcy	do 0,5 cm
□ budynek kościoła Św. Krzyża	do 0,5 cm
□ budynek kościoła Św. Barbary	20,0 cm
□ budynek kościoła Św. Jacka	do 0,5 cm

Wykres nr 42: Obniżenie wybranych obiektów na przestrzeni lat 2005-2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMPSP w Bytomiu

Sumaryczne obniżenia od maja 1949 r. do października 2009 r. wynoszą 7,00 m. Położenie niecki nie uległo zmianie w stosunku do ubiegłego roku i usytuowane jest w rejonie budynku nr 14 przy ul. Piłsudskiego.

Odształcenia poziome zarówno w 2009 r. jak i za okres 1998-2009 nie przekraczają wartości I kategorii terenu górniczego.

Karb

W filarze ochronnym dzielnicy Karb w 2009 r. wybierano pokład 503 ścianą 2 na śr. wysokość 3,2 m w rejonie na zachód od ul. Celnej i Konstytucji do ul. Miechowskiej. Ściana ta prowadzona była jednocześnie w filarze szlaku PKP Bytom – Tarnowskie Góry.

Eksploatację tej ściany zakończono w marcu 2009 r. Natomiast w maju 2009 r. rozpoczęto eksploatację ściany 3 pokład 503, na śr. wysokość 3,4 m w rejonie ulicy Raclawickiej oraz skrzyżowania ulic Frenzla i Al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

Według pomiarów geodezyjnych prowadzonych w okresach półrocznych teren dzielnicy (w okresie listopad 2008 r. – listopad 2009 r.) obniżył się następująco:

□ rejon ul. św. Marka	80 cm
□ budynek Szkoły Podstawowej Nr 21	63 cm – 68 cm
□ skrzyżowanie ul. Młodzieżowej z ul. Celną	85 cm
□ ul. Łanowa	43 cm
□ skrzyżowanie ul. Falistej z ul. Konstytucji	106 cm
□ skrzyżowanie ul. Miechowskiej z ul. Konstytucji	64 cm
□ budynek kościoła Dobrego Pasterza	2 cm

Wartości odształceń poziomych na podstawie pomiarów długościowych, mieszczą się w wartościach I i II kategorii terenu górniczego.

Miechowice

W filarze ochronnym dzielnicy Miechowice w 2009 r. eksploatowano:

- ❑ od marca 2008 r. warstwę przyspagową pokładu 509 ścianą 99a na wysokość 2,0 m pomiędzy ul. Dzierżonia i Frenzla (rejon stadionu „Silesia”), eksploatację zakończono 1 sierpnia 2009 r.
 - ❑ od grudnia 2008 r. do 29 grudnia 2009 r. warstwę przyspagową pokładu 507 ścianą 72a na wysokość 2,0 m w rejonie ul. Matki Ewy i Styczyńskiego.
- Eksploatację prowadzono z zawalem stropu z doszczelnianiem zrobów pyłami dymnicowymi.

Pomiary wykonane w okresach półrocznych stwierdziły wystąpienie na powierzchni terenu od listopada 2008 r. do listopada 2009 r. następujące deformacje:

❑ rejon skrzyżowania ul. Matki Ewy i ul. Frenzla	15 cm
❑ stadion „Silesia” Miechowice	29 cm
❑ skrzyżowanie ul. Frenzla z ul. Nickla	87 cm
❑ skrzyżowanie ul. Frenzla z ul. Warszawską	3 cm
❑ budynek kościoła Św. Krzyża	2 cm
❑ budynek kościoła Bożego Ciała	2 cm
❑ budynek kościoła Ewangelicko-Augsburskiego	27 cm
❑ Szkoła Podstawowa Nr 33	4 cm
❑ część terenu na wschód od ul. Wolnego i Andersa	1 cm – 7 cm

Wartości odkształceń poziomych w rejonie prowadzonej eksploatacji mieściły się w granicach dopuszczalnych dla II kategorii terenu górniczego. Na pozostałym terenie dzielnicy wartości odkształceń kształtowały się poniżej I kategorii.

Realizacja zadań związanych z usuwaniem szkód górniczych

KW S.A. Oddział KWK „Bobrek – Centrum” prowadziła remont w 144 obiektach, w tym awaryjnie w 26 obiektach. Remont zakończono w 111 obiektach z czego 19 to obiekty, gdzie szkody usuwano w trybie awaryjnym. Szkody usunięto w 28 budynkach mieszkalnych będących własnością gminy i wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy.

Zakończono remonty w:

- ❑ Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 3 przy ul. Powstańców Śląskich,
- ❑ Przedszkolu Nr 29 przy ul. Czarneckiego 2,
- ❑ Przedszkolu Nr 37 przy ul. Falistej 2a,
- ❑ Przedszkolu Nr 43 przy ul. Stolarzowickiej 12.

Dodatkowo prowadzono roboty remontowe w trybie awaryjnym w budynkach Szkoły Podstawowej Nr 21 przy ul. Raclawickiej. Roboty te są kontynuowane w bieżącym roku.

Współfinansowano utrzymanie przepompowni ścieków oraz wód opadowych z niecek bezodpływowych.

Wystąpiło 10 awarii gazowych – 3 w śródmieściu i 7 w dzielnicy Karb oraz 5 awarii wodno-kanalizacyjnych w Karbiu, które usunięto na koszt kopalni.

Nakłady na usuwanie szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego KWK „Bobrek - Centrum” wynosiły 6,94 mln. zł.

SRK S.A. na usuwanie szkód górniczych w obiektach miasta wydatkowała dotację z budżetu państwa w wysokości 3 294 947,01 zł.

Środki przeznaczono na:

- ❑ współfinansowanie utrzymania pompowni i niecek bezodpływowych,
- ❑ naprawę kościoła Św. Trójcy,
- ❑ dokumentację wiaduktu w ciągu ul. Brzezińskiej,
- ❑ zwrot poniesionych nakładów w ramach budownictwa zastępczego,
- ❑ odszkodowanie działki POD „Łan” Nr 165, zwrot dla Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. dla przepompowni przy ul. Przelotowej, Piłsudskiego, Łanowej i Technicznej.

5.3 Bytomski Park Przemysłowy

Bytomski Park Przemysłowy położony jest przy ul. Siemianowickiej 98, przy trasie DK 94 Kraków-Wrocław, a także ok. 8 km od realizowanej na terenie miasta Obwodnicy Północnej Aglomeracji Górnośląskiej (rejon ul. Strzelców Bytomskich), z której planowane jest połączenie dojazdowe do autostrady A1 i dalej do lotniska w Pyrzowicach. Park zlokalizowany został na terenach po zrestrukturyzowanym przedsiębiorstwie państwowym - Zakładach Górniczo-Hutniczych Orzeł-Biały.

Park powstał przy wsparciu Unii Europejskiej, w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Działanie 1.3: "Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm" - w 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w 12,5 % z budżetu Państwa oraz w 12,5 % ze środków Gminy Bytom.

Spółką Zarządzającą Bytomskim Parkiem Przemysłowym jest Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. w Katowicach.

Fot. nr 47: Obiekty Bytomskiego Parku Przemysłowego

Bytomski Park Przemysłowy oddany został do użytku 25 stycznia 2008 r. i zajmuje łącznie obszar 4,6374 ha wraz z niezbędną infrastrukturą:

- ❑ 4 hale produkcyjno-magazynowe w systemie modułowym o łącznej powierzchni 10 186 m², w każdym module znajdują się zaplecza socjalno – biurowe o pow. 93,37 m²,
- ❑ budynek administracyjno-biurowy o pow. użytkowej 368 m² (portiernia, sala konferencyjna),
- ❑ uzbrojenie terenu w sieci wraz z przyłączami: wodociągową, kanalizacją sanitarną i deszczową, sieć ciepłowniczą, linie energetyczne N.N. oraz sieci teletechniczne,
- ❑ drogi wewnętrzne,
- ❑ place utwardzone i parkingi: 9 679 m²,
- ❑ grunty niezabudowane pod inwestycje: 15 000 m².

W roku 2009 w Bytomskim Parku Przemysłowym utworzono 66 nowych miejsc pracy, co w porównaniu z rokiem 2008 stanowi ponad 100 % wzrost zatrudnienia. Wg stanu na dzień 31.12.2009 r. wynajętych zostało 100% powierzchni, łącznie z infrastrukturą parku przemysłowego korzysta 6 przedsiębiorców. Ok. 61 % udostępnionej przedsiębiorcom do wynajmu powierzchnia stanowi powierzchnia produkcyjna. W Bytomskim Parku Przemysłowym działalność gospodarczą prowadzą firmy o różnicowanym profilu:

- ❑ Steel.s Poland (dystrybucja wyrobów hutniczych ze stali nierdzewnej i kwasoodpornej przede wszystkim dla branży AGD oraz przemysłu motoryzacyjnego),
- ❑ Pumech-Orzeł Sp. z o.o. (produkcja konstrukcji stalowych, min.: zbiorników, silosów, kontenerów stalowych, rurociągów, pieców rafineryjnych, a także konstrukcji hal przemysłowych),
- ❑ Ekobat „Orzeł Biały” Sp. z o.o. (recykling tworzyw sztucznych, m.in. zderzaków samochodowych, odpadów poprodukcyjnych przemysłu motoryzacyjnego, big-bagów, HDPE, a także produkcja wyrobów gotowych, m.in. wiader, donic ogrodowych),
- ❑ Federal Signal Vama (produkcja sygnalizacji ostrzegawczej pojazdów, takich jak: belki świetlne, lampy kierunkowe, oświetlenie robocze, syreny kompaktowe),
- ❑ Klimas Wkręt-Met Sp. z o.o. (dystrybucja produktów z grupy zamocowań, min. kotwy, śruby, wkręty, obejmę, łączniki, gwoździe, akcesoria do elektronarzędzi),
- ❑ Alya Sp. z o.o. (drukarnia offsetowa, produkcja poligraficzna, min.: ulotki, foldery, plakaty, periodyki "kolorowe", książki).

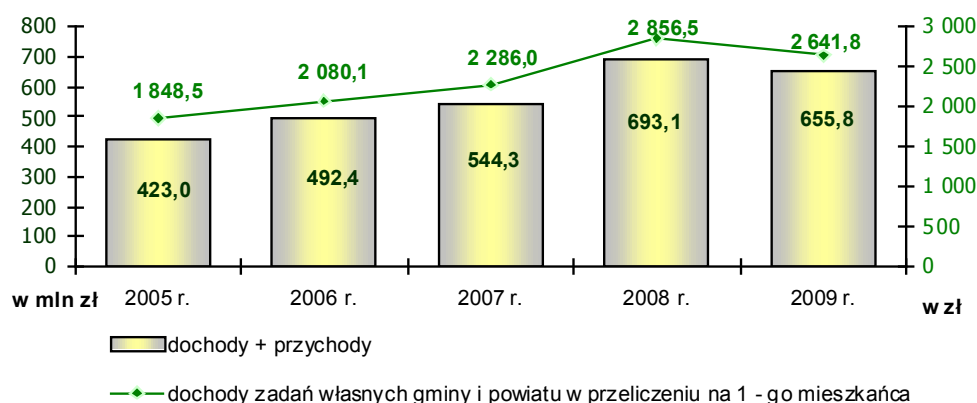
6. FINANSE MIASTA

6.1 Budżet miasta

6.1.1 Dochody i przychody budżetu miasta

Dochody i przychody budżetu miasta w 2009 r. wynosiły łącznie 655 763 tys. zł i były wyższe o 55% od uzyskanych w 2005 r.

Wykres nr 43: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2005 – 2009

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

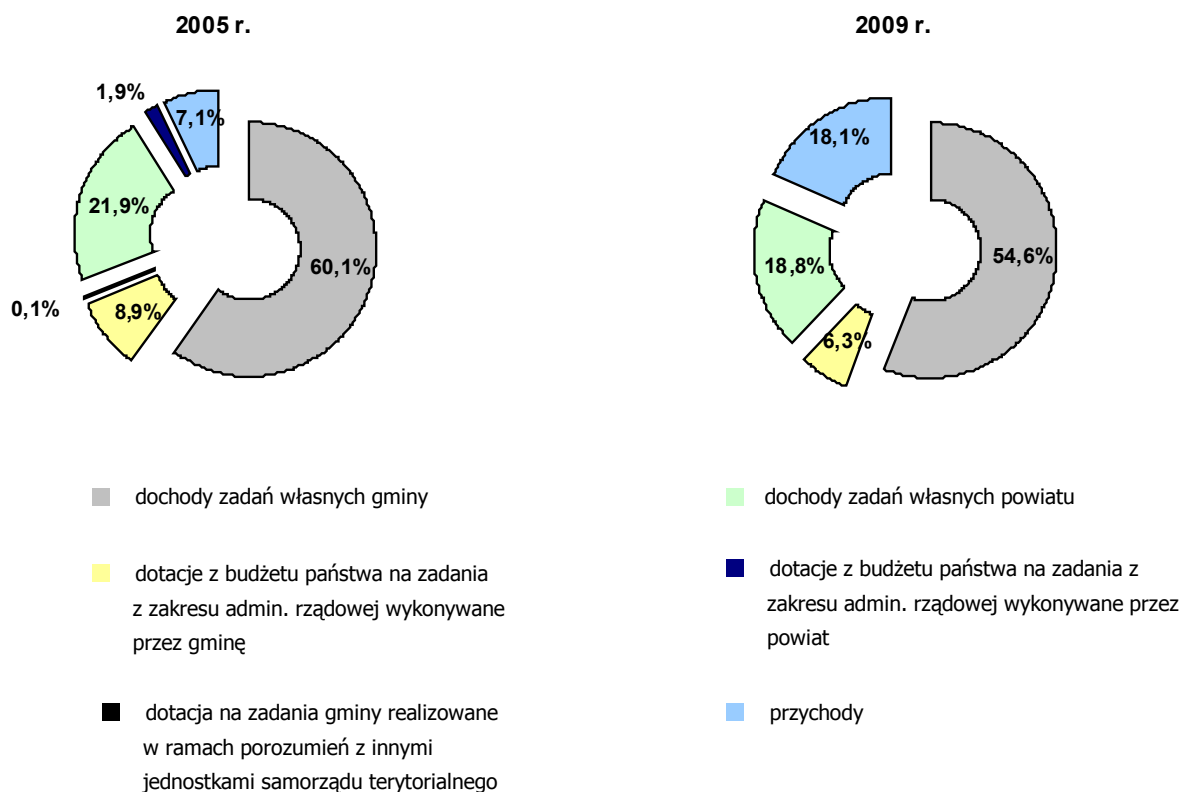
W przeliczeniu na 1-go mieszkańca dochody zadań własnych gminy i powiatu wynosiły w 2009 r. 2 641,80 zł i były wyższe o 793,30 zł tj. 42,9% w porównaniu do 2005 r., jednak w porównaniu z rokiem poprzednim niższe o 214,70 zł.

Tabela nr 45: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
1. Dochody ogółem, w tym:	393,12	437,44	477,50	580,21	537,39
a. dochody zadań gminy	292,53	324,89	340,38	406,66	401,21
– dochody zadań własnych	254,22	283,09	296,53	364,93	359,70
– dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	37,81	41,75	43,77	41,30	41,19
– dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,18	0,03	0,03	0,38	0,32
– dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,32	0,02	0,05	0,05	0,00
b. dochody zadań powiatu	100,59	112,55	137,12	173,55	136,18
– dochody zadań własnych	92,55	104,11	128,19	161,60	123,08
– dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	7,94	8,30	8,83	11,85	12,96
– dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,06	0,08	0,02	0,10	0,14
– dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,04	0,06	0,08	0	0
2. Przychody	29,91	55,01	66,76	112,92	118,37
OGÓŁEM DOCHODY I PRZYCHODY	423,03	492,45	544,26	693,13	655,76

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

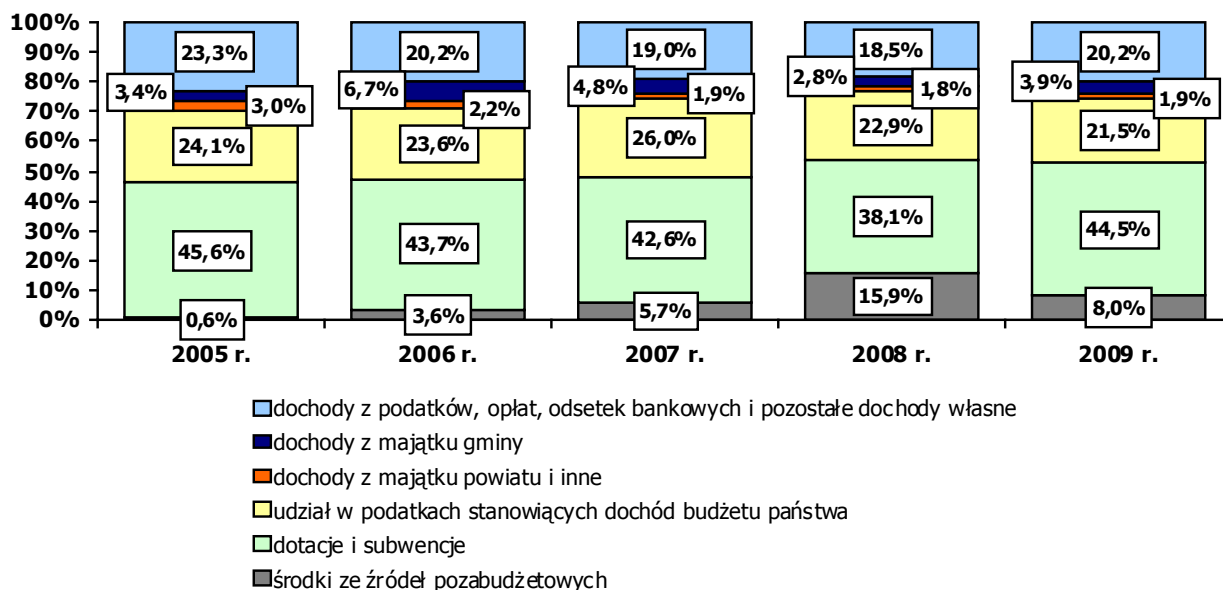
Wykres nr 44: Struktura dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W okresie 2005 –2009 struktura dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju uległa zmianom, najbardziej widoczny jest spadek udziału dochodów zadań własnych gminy o 5,5 % i zwiększenie udziału przychodów o 11,0 %.

Wykres nr 45: Struktura dochodów budżetu miasta według źródeł pochodzenia

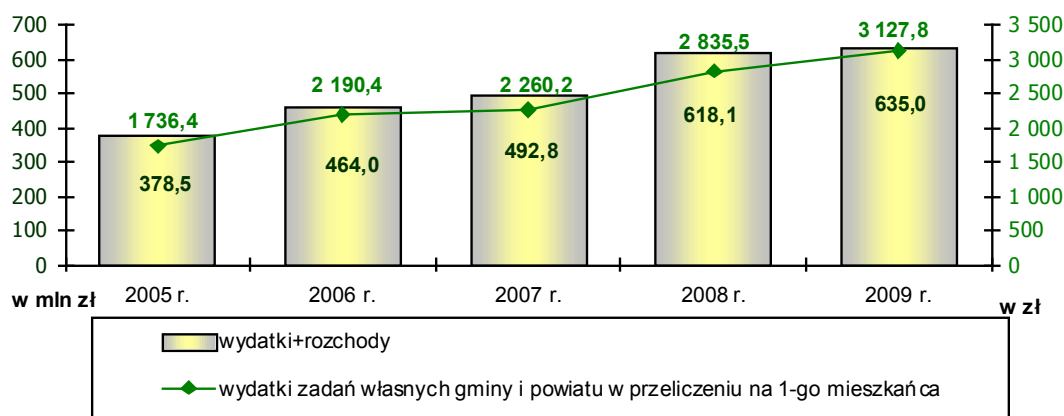
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W 2009 r. podobnie jak w latach poprzednich dotacje i subwencje stanowiły największy udział w dochodach budżetu ogółem. Drugi pod względem wielkości był udział w podatkach stanowiących dochód państwa. Jednak w porównaniu do 2005 r. udziały w dochodach z wymienionych wyżej źródeł zmniejszyły się odpowiednio o 1,1 % i 2,6%. Wzrósł natomiast udział środków ze źródeł pozabudżetowych z 0,6 % w 2005 r. do 8,0 % w 2009 r., przy czym zauważyć należy że największy udział środków pozabudżetowych był 2008 r.

6.1.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta

Wydatki i rozchody budżetu miasta wynosiły ogółem 634 968 tys. zł i były o 67,8% wyższe w odniesieniu do 2005 r.

Wykres nr 46: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2005 – 2009

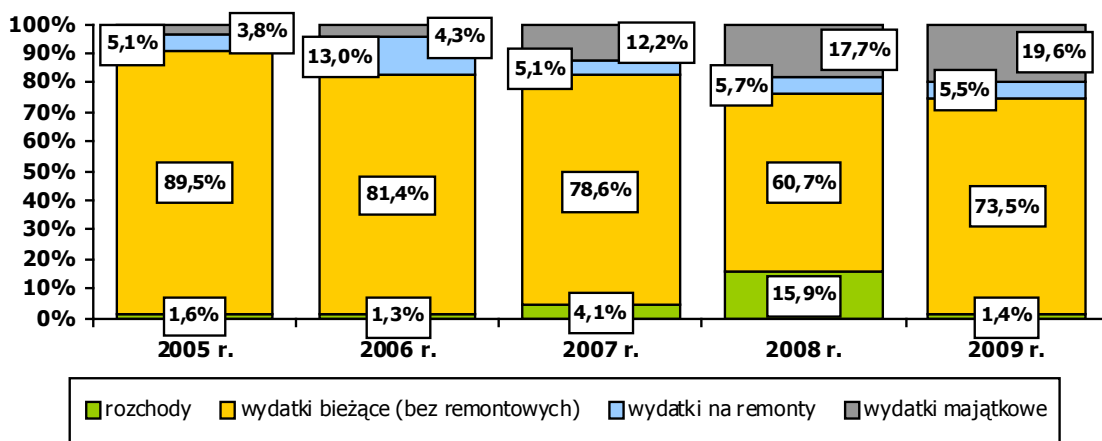
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W przeliczeniu na jednego mieszkańca Bytomia wydatki zadań własnych gminy i powiatu wynosiły łącznie 3 127,80 zł i w porównaniu z 2005 r. były o 80,1% wyższe.

Tabela nr 46: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
1. Wydatki ogółem, w tym:	372,52	457,97	472,70	576,29	626,23
a. wydatki zadań gminy	271,38	317,88	320,37	400,50	458,85
– wydatki zadań własnych	233,38	276,10	276,55	358,82	417,34
– wydatki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	37,82	41,75	43,77	41,30	41,19
– wydatki zadań administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,18	0,03	0,05	0,38	0,32
b. wydatki zadań powiatu	101,14	140,09	152,33	175,79	167,38
– wydatki zadań własnych	93,14	131,72	143,42	163,85	154,27
– wydatki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	7,94	8,30	8,83	11,85	12,96
– wydatki zadań administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,06	0,07	0,08	0,09	0,15
2. Rozchody	6,00	6,00	20,05	41,85	8,74
OGÓŁEM WYDATKI I ROZCHODY	378,52	463,97	492,75	618,14	634,97

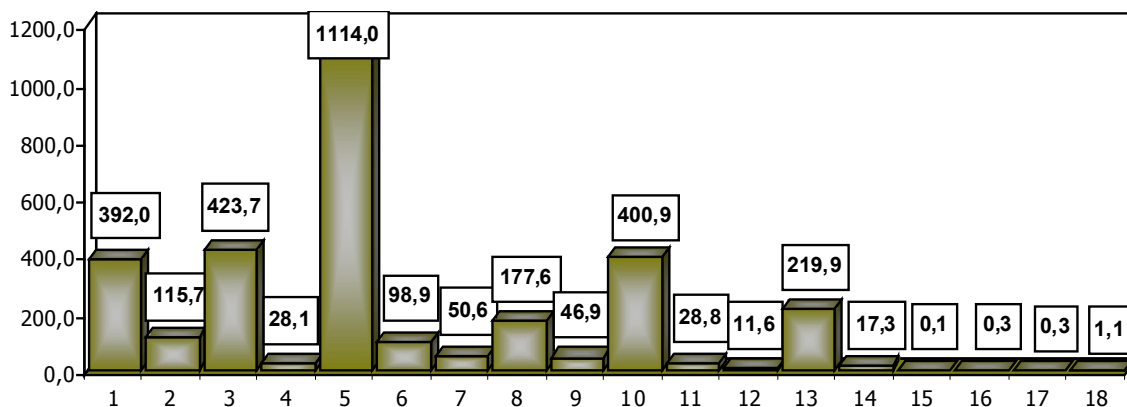
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Wykres nr 47: Struktura wydatków budżetu miasta według rodzajów wydatków

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W strukturze wydatków budżetu według rodzaju w okresie ostatnich czterech lat obserwujemy zmiany w kierunku budżetu proinwestycyjnego. Udział wydatków majątkowych wzrósł o 15,8 % w porównaniu do roku 2005, wydatki remontowe wzrosły o 0,4 punkta procentowego, przy czym zauważyć należy, że największy udział wydatków remontowych w wydatkach ogółem był w 2006 r.

W okresie 2005 – 2009 obserwujemy zmiany udziału rozchodów co spowodowane jest spłatą pożyczki na prefinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „ Budowa bytomskiego odcinka obwodnicy Północnej Aglomeracji Górnośląskiej – Etap II”.

Wykres nr 48: Wykonanie wydatków budżetowych zadań własnych gminy i powiatu na 1 mieszkańca Bytomia (w złotych) według działów klasyfikacji budżetowej

- 1 - Transport i łączność
- 2 - Gospodarka mieszkaniowa
- 3 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska
- 4 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona ppoż.
- 5 - Oświata i wychowanie
- 6 - Edukacyjna opieka wychowawcza
- 7 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego
- 8 - Kultura fizyczna i sport
- 9 - Ochrona zdrowia
- 10 - Pomoc społeczna

- 11 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej
- 12 - Działalność usługowa
- 13 - Administracja publiczna
- 14 - Obsługa długu publicznego
- 15 - Różne rozliczenia
- 16 - Turystyka
- 17 - Dochody od osób prawnych, osób fizycznych(...) i wydatki związane z ich poborem
- 18 - Szkolnictwo wyższe

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W rozbiciu na poszczególne działy klasyfikacji budżetowej największe kwoty przeznaczone są na oświatę i wychowanie, transport i łączność oraz pomoc społeczną.

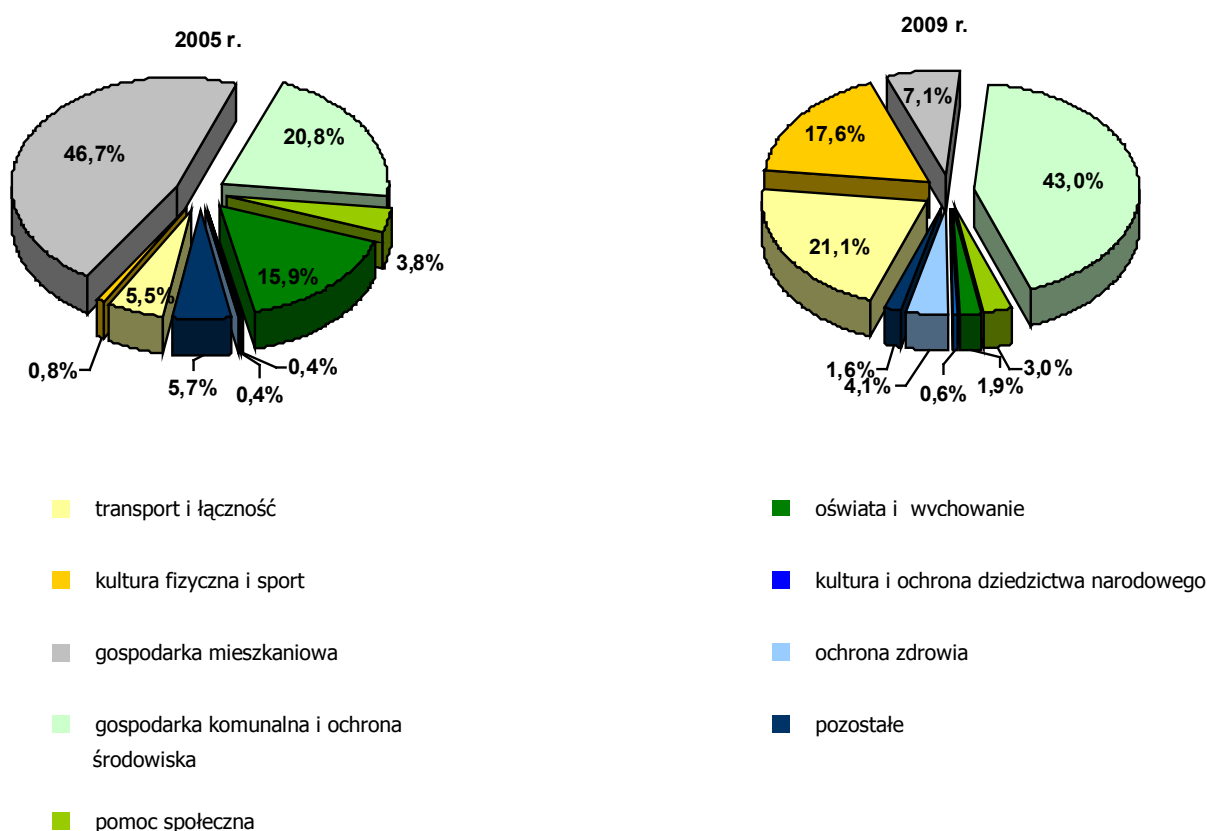
Tabela nr 47: Zestawienie zadań i zakupów inwestycyjnych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
1. Wydatki i zakupy inwestycyjne ogółem, w tym:	14 856	20 527	59 995	112 640	128 246
Środki budżetowe własne oraz zlecone gminy i powiatu, w tym:	12 325	19 992	58 879	109 823	124 724
– wydatki finansowane ze środków unijnych	0	9 399	29 922	62 688	49 812
Fundusze pomocowe	1 600	0	0	0	0
Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	265	137	106	2 209	2 484
Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	150	130	0	432	901
Powiatowy Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	0	146	0	20	33
Dochody własne jednostek	12	122	10	156	104

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W okresie 2005–2009 systematycznie wzrastają kwoty ponoszone na wydatki i zakupy inwestycyjne z 14 856 tys. zł w 2005 r. do 128 246 tys. zł w roku 2009.

Wykres nr 49: Struktura wydatków majątkowych finansowanych ze środków budżetu miasta według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

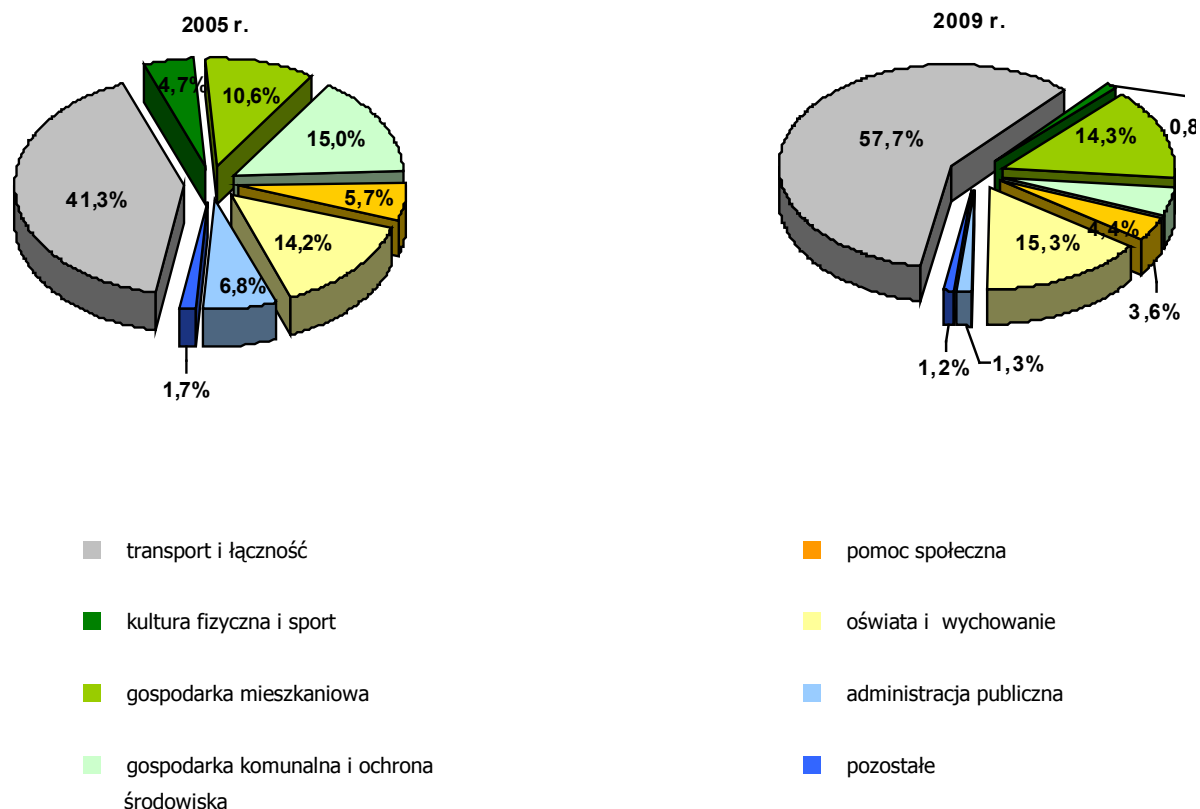
Struktura wydatków inwestycyjnych w okresie 2005 – 2009 uległa zmianie. Największe zmiany obserwujemy we wzroście udziału wydatków w dziale „transport i łączność” o 15,6% i „kultura fizyczna i sport” o 16,8% oraz spadku udziału wydatków w dziale „gospodarka mieszkaniowa” o 39,6%.

W latach 2005–2009 na remonty wydatkowano odpowiednio: 2005 r. – 20 872 tys. zł, 2006 r. – 61 784 tys. zł, 2007 r. – 25 367 tys. zł, 2008 r. – 35 546 tys. zł, 2009 r. – 35 705 tys. zł.

Działalność remontowa w minionym roku finansowana była ze środków:

- ☐ budżetu miasta w kwocie 35 037 tys. zł,
- ☐ Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjno-Kartograficznym w kwocie 10 tys. zł,
- ☐ środków na rachunkach dochodów własnych w kwocie 658 tys. zł.

Wykres nr 50: Struktura wydatków na działalność remontową według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Główne wydatki na działalność remontową dotyczyły zadań zaliczanych zgodnie z klasyfikacją budżetową do działów: „Transport i łączność”, „Oświata i wychowanie”, „Gospodarka mieszkaniowa”.

6.2 Środki pomocowe

W minionym roku Gmina pozyskała dofinansowanie w kwocie **21 804 807,81 zł** ze **środków unijnych** dla **32** projektów o całkowitej wartości **26 832 420,77 zł**, w ramach następujących programów:

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Tabela nr 48: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

Nazwa projektu	Źródło dofinansowania	Całkowita wartość w PLN	Dofinansowanie w PLN
Budowa szkolnej hali widowiskowo-sportowej przy Zespole Szkół nr 3 w Bytomiu, ul. Konstytucji 20	RPO WSL 2007-2013, działanie 8.2 Infrastruktura placówek oświaty	3 425 766,32	2 911 901,37
Modernizacja kompleksu sportowego „Torkacik” w Bytomiu wraz z budynkiem biurowo-magazynowym	RPO WSL 2007-2013, działanie 9.3 Lokalna infrastruktura sportowa	3 522 310,29	1 999 769,04
Budowa rolkowiska skateparku zlokalizowanego na terenie Parku Miejskiego im. F. Kachla w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej	RPO WSL 2007-2013, działanie 9.3 Lokalna infrastruktura sportowa	746 094,56	634 180,37
Modernizacja terenów rekreacyjno-sportowych w Domu Dziecka nr 3, pl. Jana 13	RPO WSL 2007-2013, działanie 9.3 Lokalna infrastruktura sportowa	884 633,63	751 938,58
Modernizacja terenów rekreacyjno-sportowych w Domu Dziecka nr 2, ul. Wrocławska 46	RPO WSL 2007-2013, działanie 9.3 Lokalna infrastruktura sportowa	684 835,66	582 110,31
Renowacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury przy ul. Żeromskiego 27	RPO WSL 2007-2013, działanie 4.1 Infrastruktura kultury	1 471 271,59	1 025 707,25
Remont Oddziału Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu	RPO WSL 2007-2013, działanie 9.1 Infrastruktura leczenia zamkniętego (szybka ścieżka)	2 550 000,00	1 236 843,00
Promocja kultury regionu poprzez organizację IV edycji Bytomskiej Nocy Świętojańskiej	RPO WSL 2007-2013, działanie 4.3 Promocja kultury	594 685,80	505 482,93
Promocja inwestycyjna śródmieścia Bytomia	RPO WSL 2007-2013, poddziałanie 1.1.2 Promocja inwestycyjna	1 328 520,88	1 128 205,74

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Referatu Współpracy z Zagranicą UM

Tabela nr 49: Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013

Nazwa projektu	Źródło dofinansowania	Całkowita wartość w PLN	Dofinansowanie w PLN
Nauka drogą do sukcesu – stypendia dla uczniów	POKL 2007-2013; poddziałanie 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych (projekt systemowy)	61 400,00	61 400,00
Pokieruj swoim życiem - nie pozwól innym kierować za siebie! - doskonalenie zawodowe młodzieży szansą na sukces na rynku pracy	POKL 2007-2013, poddziałania 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	191 407,73	191 407,73
Gotowi do pracy	POKL 2007-2013, poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych	5 088 400,00	5 083 800,00
Stawiamy na profesjonalność	POKL 2007-2013, poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie	153 547,12	113 174,92
Nowa droga	POKL 2007-2013, poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	48 715,90	48 715,90
Systemowy Projekt Aktywizacji – SPA w Bytomiu	POKL 2007-2013 działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji (projekty systemowe)	3 974 266,00	3 556 968,07
Budowlanka cała naprzód! Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	POKL 2007-2013, działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego.	442 144,99	385 771,51

Miejskie centrum wspierania kształcenia zawodowego	POKL 2007-2013, działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	256 060,50	223 412,79
Ty jesteś Mistrzem – dzisiaj w Bytomiu, jutro w Europie – Kompleksowy program zajęć dla gimnazjalistów z Bytomia zagrożonych wypadnięciem z systemu edukacji	POKL2007-2013, poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji	289 435,00	289 435,00
Młodzieżowe debaty w językach obcych – zajęcia dodatkowe dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z Bytomia uwarunkowane na pogłębianie znajomości języków obcych	POKL 2007-2013, poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji	126 620,00	126 620,00
W stronę wiedzy - drogą nowej edukacji	POKL 2007-2013, poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji	67 600,00	67 600,00
Efektywne zarządzanie warunkiem sukcesu – szkolenie dla kadry zarządzającej placówkami oświaty w Bytomiu	POKL 2007-2013, działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty	137 070,00	116 509,50

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Referatu Współpracy z Zagranicą UM

Tabela nr 50: Inne programy Unii Europejskiej

Nazwa projektu	Źródło dofinansowania	Całkowita wartość w PLN	Dofinansowanie w PLN
Eurostypendium drogą do dyplomu – stypendia dla studentów	ZPORR	117 600,00	117 600,00
LC FACIL (Grupa robocza ds. wypracowania ułatwień wdrażania zintegrowanego zrównoważonego rozwoju miejskiego zgodnie z zaleceniami Karty Lipskiej)	EFRR w ramach Urbact II	98 905,00	79 124,00
Bytomskie 5,5 roku w Unii Europejskiej – co zyskałyśmy	EFRR w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna; konkurs organizowany przez MRR we współpracy z UKIE	29 179,80	25 179,80
WyGRAj fundusze europejskie	EFRR w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna; konkurs organizowany przez Polską Fundację im. Roberta Schumana	2 000,00	2 000,00
Projekt w ramach programu Młodzież w działaniu	Program UE Młodzież w działaniu	26 216,00	26 216,00
Praktyka czyni Mistrza	Program UE Uczenie się przez całe życie Leonardo da Vinci	195 944,00	195 944,00
Wizyta przygotowawcza w ramach Programu Uczenie się przez całe życie Leonardo da Vinci	Program UE Uczenie się przez całe życie Leonardo da Vinci	4 940,00	4 940,00
Doświadczony technik informatyk – lepszy start na europejskim rynku pracy	Program UE Uczenie się przez całe życie Leonardo da Vinci	117 400,00	117 400,00
European appointment around the tables	Program UE Uczenie się przez całe życie Comenius	96 000,00	96 000,00
Dziecko upośledzone – specjalny artysta w Europie	Program UE Uczenie się przez całe życie Comenius	96 000,00	96 000,00
Wizyta przygotowawcza w ramach programu Comenius	Program UE Uczenie się przez całe życie Comenius	3 450,00	3 450,00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Referatu Współpracy z Zagranicą UM

Pozyskano także dla Gminy Bytom i jednostek podległych dotacje z innych źródeł:

- z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na projekty:
 - ♦ Modernizacja budynku Krytej Pływalni przy ul. Parkowej 1 w Bytomiu – termomodernizacja ścian, stropów oraz wymiana stolarki okiennej i drzwiowej – kwota dofinansowania 1 515 869,00 zł,
 - ♦ Rewaloryzacja zieleni zabytkowego Parku Miejskiego im. F. Kachla w Bytomiu – kwota dofinansowania 561 715,20 zł,

- ♦ Rewaloryzacja zieleni zabytkowego Parku Fazaniec w Bytomiu – kwota dofinansowania 365 900,75 zł,
- ♦ Rewaloryzacja zieleni zabytkowego Parku Ludowego w Bytomiu – kwota dofinansowania 297 050,00 zł;
- z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na projekty:
 - ♦ Aktywność zawodowa osób w wieku do 30 lat – kwota dofinansowania 139 700,00 zł,
 - ♦ Prace społecznie użyteczne oraz roboty publiczne na rzecz budownictwa socjalnego – zwiększenie gminnego zasobu lokali socjalnych – kwota dofinansowania 100 000,00 zł;
- z Samorządu Województwa na projekt:
 - ♦ Wejście na rynek pracy – kwota dofinansowania 783 200,00 zł;
- z Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Urzędu Marszałkowskiego na projekty:
 - ♦ Budowa kompleksu sportowego Moje boisko Orlik 2012 ul. Chorzowska 28h – kwota dofinansowania 666 000,00 zł,
 - ♦ Budowa kompleksu sportowego Moje boisko Orlik 2012 ul. Tysiąclecia 7 – kwota dofinansowania 644 000,00 zł;
- z budżetu państwa na zakup pomocy dydaktycznych na projekt:
 - ♦ Radosna Szkoła (SP 28, 37, 38, 42, 45, 54, 6, 9) – kwota dofinansowania 111 856,00 zł,
- ze środków budżetu Województwa Śląskiego na:
 - ♦ Doposażenie i remont Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu – kwota dofinansowania 199 983,13 zł;
- z rządowego programu pomocy uczniom w 2009 r. na:
 - ♦ Wyprawkę szkolną – kwota dofinansowania 247 455,00 zł;
- z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Kulturowego na:
 - ♦ HartOFFanie w Karawanie – kwota dofinansowania 100 000,00 zł.

Fot. nr 48: Otwarcie kompleksu sportowego przy ul. Tysiąclecia 7

Ponadto w ramach Programu Rozwoju Subregionu Centralnego RPO WSL na lata 2007-2013, zgłoszono do dofinansowania następujące projekty:

- z Działania 5.2 Gospodarka odpadami:
 - ♦ Rekultywacja zdegradowanych zalewisk wodnych w Bytomiu
 - ♦ Likwidacja dzikiego składowiska odpadów wraz z rekultywacją terenu zalewowego przy Kolonii Zgorzelec w Bytomiu
 - ♦ Kompleksowa likwidacja dzikich składowisk odpadów w Bytomiu – etap I
- z Poddziałania 3.2.2 Infrastruktura okołoturystyczna/podmioty publiczne
 - ♦ Trasy rowerowe nr 6 i 20 na terenie Miasta Bytomia
- z Poddziałania 6.2.1 Rewitalizacja – duże miasta
 - ♦ Przebudowa części administracyjno-dydaktycznej budynku internatu oraz zmiana sposobu użytkowania na Centrum Inicjatyw Społecznych w Bytomiu, ul. Zielna 25A.

7. ZARZĄDZANIE MIASTEM

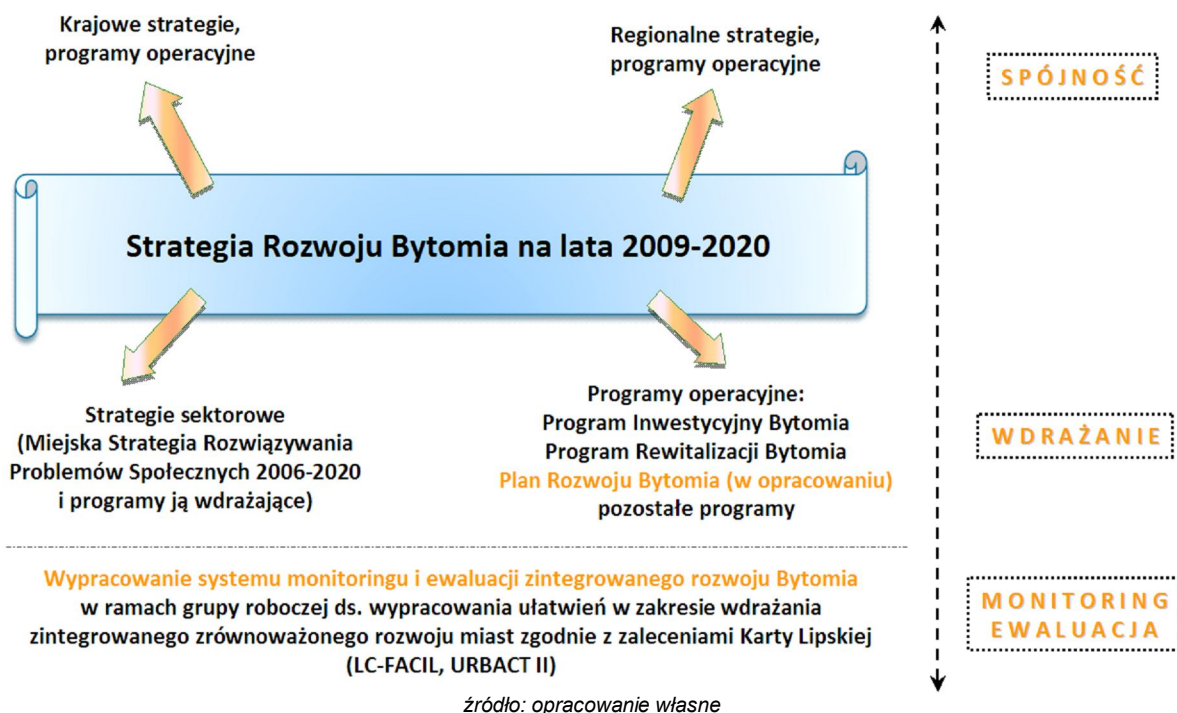
7.1 Planowanie rozwoju miasta

Przystąpienie w 2008 roku do aktualizacji Strategii Rozwoju Bytomia oraz w 2009 roku do projektu realizowanego w ramach Programu Operacyjnego URBACT II, dot. wypracowania ułatwień w zakresie wdrażania zintegrowanego zrównoważonego rozwoju miast zgodnie z zaleceniami Karty Lipskiej, pozwoliło na wypracowanie modelu zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju miasta.

Elementem kluczowym modelu jest Strategia Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020, która jest spójna z politykami rozwoju wyższych szczebli, tj. regionalnym i krajowym. Osiągnięcie założonych celów strategicznych jest w dużym stopniu uzależnione od powodzenia wdrażania projektów wynikających z dokumentów niższej rangi, takich jak strategie sektorowe czy programy operacyjne oraz budowy systemu monitoringu i ewaluacji zintegrowanego zrównoważonego rozwoju Bytomia.

Zależności pomiędzy różnymi poziomami planowania rozwoju w Bytomiu przedstawia poniższy schemat.

Wykres nr 51: Model zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju Bytomia

7.1.1 Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Bytomia na lata 2001-2015 do roku 2020

W maju 2009 r. Rada Miejska w Bytomiu, po zakończonym procesie aktualizacji oraz przeprowadzonych konsultacjach i uzgodnieniach, przyjęła do realizacji **Strategię Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020** (uchwała nr XLVI/640/09 RM w Bytomiu z dnia 27 maja 2009 roku).

Prace nad aktualizacją dokumentu zainaugurowano w kwietniu 2008 roku, powołując:

- ❑ Komitet Sterujący, w skład którego weszli prezydent, jego zastępcy oraz sekretarz i skarbnik;
- ❑ Zespół Programujący, w ramach prac którego uczestniczyli przedstawiciele różnych środowisk społecznych i gospodarczych;
- ❑ 5 zespołów zadaniowych, składających się z pracowników merytorycznych wydziałów i jednostek Urzędu Miejskiego oraz zaproszeni goście.

Prace ww. zespołów były moderowane przez ekspertów w dziedzinie planowania i zarządzania strategicznego, dr Bogumiła Szczupaka i dr Jerzego Binińskiego.

W ramach strategii zdefiniowano pięć priorytetowych dziedzin rozwoju miasta oraz pożądaną wizję stanu miasta. Każdy z priorytetów został opisany w zakresie problemów wymagających natychmiastowej interwencji, celów strategicznych, kierunków działań strategicznych oraz propozycji przedsięwzięć.

**PRIORYTET I:
UDOGODNIENIA MIEJSKIE**

Respektując historyczne dziedzictwo urbanistyczno – architektoniczne oraz dążąc do osiągnięcia zadowalającego standardu mieszkalnictwa, przestrzeni publicznych i usług publicznych, a także zapewnienia wysokiej efektywności funkcjonowania systemu transportu miejskiego wraz z jego powiązaniem z regionalną, krajową i europejską siecią transportowo-komunikacyjną,

za nadrzędną misję rozwoju uznajemy:

Bytom miastem pięknej zabytkowej architektury i odnowionych przestrzeni publicznych, gwarantującym swoim mieszkańcom dostępność do szerokiej gamy udogodnień miejskich, dobrze skomunikowanym z miastami Górnośląskiego Związku Metropolitalnego oraz krajowymi i międzynarodowymi ośrodkami miejskimi

**PRIORYTET II:
INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA**

Bazując na zachowanym dziedzictwie przyrodniczym oraz dążąc do zmniejszenia obciążenia środowiska naturalnego i odpowiedzialnego użytkowania zasobów przyrodniczych w sposób kształtujący bioróżnorodność środowiska miejskiego,

za nadrzędną misję rozwoju uznajemy:

Bytom miastem czystym ekologicznie i sprawnie likwidującym skutki przemysłowej eksploatacji zasobów

**PRIORYTET III:
KULTURA WYSOKA I CZAS WOLNY**

Respektując i podtrzymując tradycje kultury wysokiej i wielokulturowej tożsamości mieszkańców, wykorzystując elementy spuścizny poprzemysłowej, stymulując aktywne i bierne uczestnictwo w kulturze oraz kształtując różnorodność form spędzania czasu wolnego,

za nadrzędną misję rozwoju uznajemy:

Bytom kulturalną stolicą Górnego Śląska

**PRIORYTET IV:
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I INNOWACYJNOŚĆ**

W pełni wykorzystując dorobek szkolnictwa specjalistycznego i lokalnego systemu kształcenia ustawicznego, sukcesywnie zwiększając dostępność do lepszych miejsc pracy oraz wspierając wzrost innowacyjności lokalnego środowiska gospodarczego,

za nadrzędną misję rozwoju uznajemy:

Bytom miastem innowacyjnym, dysponującym silnymi, proedukacyjnymi podstawami rozwoju konkurencyjnej gospodarki

PRIORYTET V: NAUKA I SZKOLNICTWO WYŻSZE

Podtrzymując wartości związane ze zdobyczami naukowymi i wysokim poziomem usług lokalnego środowiska medycznego, przy jednoczesnym dążeniu do poprawy jakości infrastruktury nauki, szkolnictwa wyższego oraz sektora badań i transferu technologii, a także wspieraniu aktywnego i efektywnego uczestnictwa lokalnych środowisk naukowych w sieciach współpracy,

za nadrzędną misję rozwoju uznajemy:

**Bytom miastem będącym silnym ośrodkiem myśli naukowej
i transferu nowoczesnych technologii**

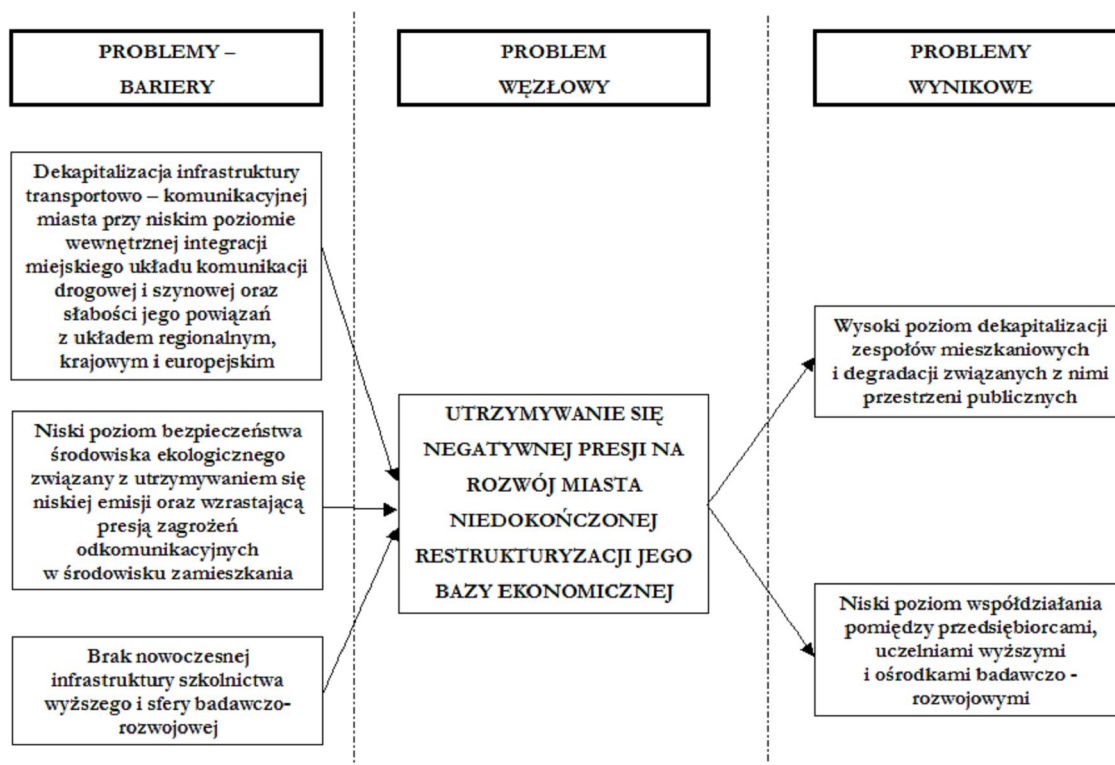
Na uwagę zasługuje zastosowanie nowego podejścia do planowania rozwoju miasta, opartego o tzw. mapę drogową wdrażania strategii. W ramach przeprowadzonej analizy strukturalnej wytypowano kluczowy problem rozwoju miasta oraz problemy stanowiące barierę dla jego rozwiązania i będące skutkiem funkcjonowania problemu kluczowego. W oparciu o wyniki analizy wytyczono mapę drogową wdrażania strategii, w ramach zaprezentowano najważniejsze cele strategiczne, kierunki działań strategicznych oraz grupy przedsięwzięć, uwzględniając wzajemne ich powiązania i oddziaływania. Kolejne schematy prezentują współzależność problemów miasta oraz grup przedsięwzięć rozwojowych.

Ponadto dokument zawiera opis systemu monitoringu i ewaluacji, zestaw wskaźników monitoringu i ewaluacji oraz krótką informację o systemie wdrażania rozstrzygnięć strategicznych.

Pełna treść dokumentu jest dostępna na witrynie Urzędu Miejskiego w Bytomiu, pod poniższym adresem.

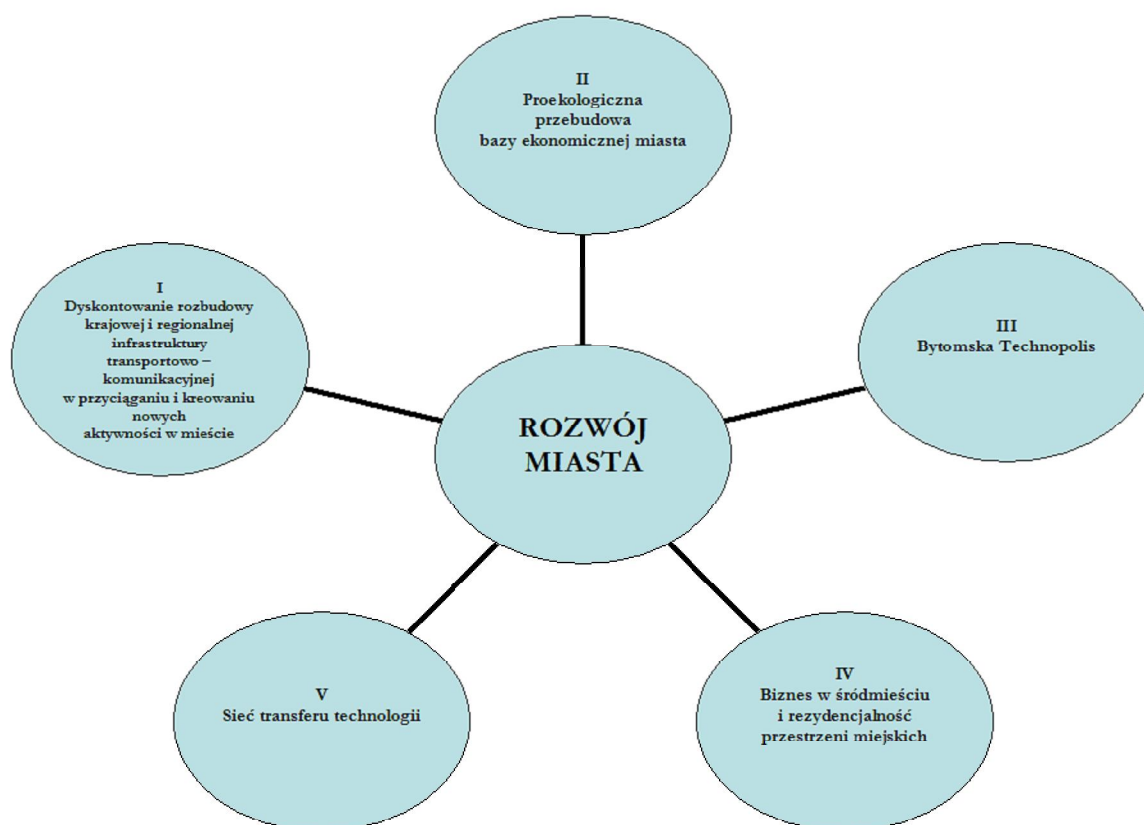
Strategia Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020: <http://www.bytom.pl/urm/dokumenty/1244010283.pdf>.

Wykres nr 52: Współzależność problemów rozwoju miasta

źródło: Strategia Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020, Urząd Miejski w Bytomiu, Maj 2009, str. 68

Wykres nr 53: Grupy współzależnych przedsięwzięć w rozwoju miasta

źródło: Strategia Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020, Urząd Miejski w Bytomiu, Maj 2009, str. 68

Plan Rozwoju Bytomia na lata 2010-2020

Po przyjęciu Strategii Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020 w październiku 2009 r. rozpoczęto pracę nad opracowaniem planu rozwoju, jako elementarnego narzędzia wdrażania strategii. Prace zostały powierzone zespołowi ekspertów Stowarzyszenia Rozwoju Gospodarczego Gmin z siedzibą w Szczecinie, reprezentowanego przez panów Janusza Szewczuka i Roberta Żarkowskiego.

Ekspertsi przeprowadzili seminarium wprowadzające (w dniu 28 października 2009 r.) oraz dwa warsztaty programowe (w dniach 5 i 26 listopada 2009 r.). W ramach spotkań dopracowano harmonogram prac nad opracowaniem planu oraz określeniem zakresu analiz statystycznych, badań ankietowych i fokusowych. W listopadzie i grudniu 2009 r. pracownicy Biura Rozwoju Miasta przeprowadzili ankiety w ostatnich klasach bytomskich szkół ponadgimnazjalnych. Przedmiotem badania były aspiracje i szanse zawodowe uczniów ww. szkół. Kolejnym etapem będzie opracowanie wyników badania oraz przeprowadzenie badań wśród największych bytomskich przedsiębiorców, a także sektora kultury.

Zarządzeniem nr 487 Prezydenta Bytomia z dnia 14 grudnia 2009 r. powołano zespoły do prac nad Planem Rozwoju Bytomia na lata 2010-2020, a w szczególności:

- Koordynatora prac nad Planem Rozwoju Bytomia na lata 2010-2020 (kierownik Biura Rozwoju Miasta);
- Zespół Międzywydziałowy, w skład którego wchodzi naczelnicy wydziałów, kierownicy referatów, dyrektorzy miejskich jednostek organizacyjnych – zadaniem zespołu będzie udział w warsztatach dotyczących:
 - ♦ definiowania propozycji priorytetów planu i uzgodnienia listy projektów strategicznych,
 - ♦ oceny merytorycznej zebranych propozycji projektów,
 - ♦ oceny możliwości realizacyjnych projektów (uwarunkowania organizacyjne, formalne, prawne, techniczne);
- Zespół Roboczy, w skład którego wchodzi pracownicy Biura Rozwoju Miasta – do zadań zespołu należy m.in.:
 - ♦ współpraca ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gospodarczego Gmin,
 - ♦ zebranie danych niezbędnych dla prac nad planem, pochodzących z lokalnych zasobów,

- ♦ przeprowadzenie badań ankietowych,
- ♦ udział w warsztatach programowych,
- ♦ przeprowadzenia naboru projektów do planu i ich ocena formalna,
- ♦ udział w warsztatach Zespołu Międzywydziałowego, udział w konsultacjach zewnętrznych dotyczących planu.

Wyniki poszczególnych etapów prac ekspertów i zespołów prezentowane są Prezydentowi Miasta oraz kluczowym osobom odpowiedzialnym za zarządzanie rozwojem miasta.

Zakończenie prac nad Planem Rozwoju Bytomia na lata 2010-2020 przewidziano na koniec czerwca 2010 roku.

Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Bytomia na lata 2007-2020

Program rewitalizacji jest jednym z obligatoryjnych załączników do wniosków o dofinansowanie projektów, realizowanych w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”:

- Priorytet VI. Zrównoważony rozwój miast,
- Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych,
- Poddziałanie 6.2.1 Rewitalizacja – „duże miasta”.

Konieczność wprowadzenia w 2009 r. zmian w programie wynikała z nowych wymogów unijnych oraz wytycznych, w tym m.in. z:

- Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa,
- Wytycznych do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji,
- dokumentu „Pomoc publiczna w programach operacyjnych 2007-2013. Poradnik dla administracji publicznej”.

W szczególności poszerzono treść dotychczasowego „Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Bytomia na lata 2007-2020” o dwa rozdziały, dotyczące projektów związanych z mieszkalnictwem:

- 3.3 Obszary rewitalizacji związane z działaniami w zakresie mieszkalnictwa;
- 3.4 Pomoc publiczna w projektach rewitalizacyjnych związanych z mieszkalnictwem.

Dokonano również przeglądu treści programu i zaktualizowano część zawartych w nim danych i informacji, w tym dostępne dane statystyczne oraz karty projektów rewitalizacyjnych. Karty zostały zaktualizowane w porozumieniu z beneficjentami projektów, zamierzających podjąć starania o ich dofinansowanie w ramach Poddziałania 6.2.1 Rewitalizacja – „duże miasta” i zawierają dane przez nich udostępnione.

W uzgodnieniu z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego uproszczono tytuł dokumentu na „Program Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020”. W zakresie merytorycznym programu, tj. wytypowanych obszarów rewitalizacji, jej typów, celów strategicznych i operacyjnych oraz typów projektów, nie wprowadzano zmian.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.), projekt „Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020” został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym szerokim konsultacjom społecznym. W efekcie otrzymał pozytywne opinie organów: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach.

Rada Miejska w Bytomiu przyjęła zaktualizowany Program Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020 uchwałą nr LV/798/09 z dnia 16 grudnia 2009 roku. Treść programu, wraz ze streszczeniem prognozy oddziaływania na środowisko, jest dostępna na stronie internetowej Urzędu Miejskiego pod adresami:

Program Rewitalizacji Bytomia na lata 2009-2020:

<http://www.bytom.pl/zalaczniki/2009/12/30/1197314201/1262174334.pdf>

Załączniki do programu:

<http://www.bytom.pl/zalaczniki/2009/12/30/1197314201/1262174382.pdf>

Podsumowanie Prognozy Oddziaływania na Środowisko Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020:

<http://www.bytom.pl/zalaczniki/2009/12/30/1197314201/1262174429.pdf>

7.1.2 Program Rozwoju Subregionu Centralnego

W 2009 roku kontynuowano wdrażanie Programu Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (PRSC). Jest to dokument, na podstawie którego jednostki samorządu terytorialnego wskazanego obszaru polityki rozwoju mają możliwość absorpcji środków finansowych pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w okresie programowania 2007-2013. Podstawowym elementem PRSC jest uzgodniona lista projektów, które zostały uznane za szczególnie istotne dla rozwoju subregionu, a ich realizacja przyniesie poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocni jego wizerunek oraz przyczyni się do zmniejszenia dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym. Projekty objęte PRSC, spełniające wymogi formalne i merytoryczno-techniczne Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, uzyskują dofinansowanie z pominięciem procedury konkursowej.

Program Rozwoju Subregionu Centralnego
Województwa Śląskiego
na lata 2007-2013

28 maja 2008 r.

Fot. nr 49: Program Rozwoju
Subregionu Centralnego

Do końca 2009 r. miasto Bytom złożyło 5 wniosków aplikacyjnych na dofinansowanie bytomskich projektów. Są to:

- ☐ Adaptacja budynku na Centrum Inicjatyw Społecznych na terenie miasta Bytom;
- ☐ Trasy rowerowe nr 6 i 20 na terenie miasta Bytom;
- ☐ Likwidacja dzikiego składowiska odpadów wraz z rekultywacją terenu zalewowego przy Kolonii Zgorzelec w Bytomiu;
- ☐ Rekultywacja zdegradowanych zalewisk wodnych w Bytomiu;
- ☐ Kompleksowa likwidacja dzikich składowisk odpadów w Bytomiu – Etap I.

Z uwagi na przesunięcie terminu składania wniosków w ramach PRSC dla Działania 2.2 Rozwój elektronicznych usług publicznych, wniosek aplikacyjny dla projektu SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w subregionie centralnym województwa śląskiego: Miasto Bytom został złożony w lutym 2010 roku. Treść PRSC jest dostępna na stronie partnera wiodącego - miasta Mikołów pod poniższym adresem:

Program Rozwoju Subregionu Centralnego: http://www.mikolow.um.gov.pl/img/prsc%2026maj_2008.rar

7.1.3 Udział miasta Bytomia w projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego URBACT II

URBACT II to jeden z programów celu 3 polityki spójności (Europejska Współpraca Terytorialna). Program służy ułatwianiu i finansowaniu wymiany doświadczeń i wzajemnemu uczeniu się przez miasta europejskie poprzez organizowanie sieci tematycznych lub grup roboczych. W ramach programu URBACT II nie otrzymuje się pieniędzy na inwestycje a jedynie zwrot kosztów udziału w projektach – są to tzw. projekty „miękkie”. Program skierowany jest do 27 krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz do Norwegii i Szwajcarii, istnieje możliwość udziału w projektach partnerów spoza tego obszaru, jednak jedynie na własny koszt. Bytom jest jednym z partnerów w dwóch projektach realizowanych w ramach programu.

W 2009 r. grupa robocza projektu kontynuowała prace w zakresie wypracowania rozwiązań wspomagających zarządzanie użytkowaniem terenu. Oprócz Bytomia w projekcie uczestniczą m.in. Uniwersytet w Karlsruhe, pełniący funkcję partnera wiodącego, przedstawiciele międzynarodowych środowisk naukowo-badawczych, takich jak ośrodek CERTU, EPURES, Uniwersytet w Lublanie oraz miast europejskich – Kavalá (Grecja), Bristol (Wielka Brytania), Saint-Entie (Francja) i Baia Mare (Rumunia).

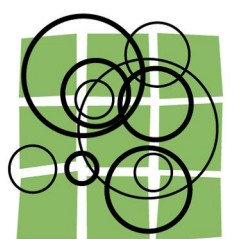
Ponadto przedstawiciele zespołu roboczego uczestniczyli w dwóch spotkaniach partnerów, które odbyły się w Kavalí (Grecja) i Bristolu (Wielka Brytania). Podczas pierwszego spotkania, w pierwszym dniu w ramach konferencji przedstawiono zasady planowania przestrzennego obowiązujące w Grecji oraz teren wybrany przez greckich partnerów do projektu LUMASEC. W drugim dniu konferencji, której tematem przewodnim było „Zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację projektu”,

wszyscy partnerzy zdali relację ze stanu prac nad Lokalnym Planem Działania oraz sposobach angażowania społeczności w projekt. Natomiast tematem przewodnim drugiego spotkania była współpraca w zakresie zarządzania użytkowaniem terenów na różnych szczeblach w krajach miast partnerskich. W ramach pierwszego dnia konferencji przedstawiciele Bristolu zorganizowali wizyty studyjne po wybranych częściach miasta oraz omówiono stan prac nad Lokalnymi Planami Działania. Podczas drugiego dnia konferencji prelegenci przedstawiali różne podejścia do terenów uprzednio zagospodarowanych, a następnie zdewastowanych.

W ramach prac nad Lokalnym Planem Działania w 2009 r. wypracowano strukturę dokumentu oraz rozwijano wykorzystanie oprogramowania CommunityViz w planowaniu wykorzystania wybranego wcześniej terenu. Prace te będą kontynuowane, a zamknięcie projektu przewidziano na koniec kwietnia 2010 r.

Fot. nr 50: Spotkanie grupy roboczej w Kavalı

LC-FACIL

a working group to facilitate the implementation of integrated, sustainable urban development according to the Leipzig Charter

W lipcu 2009 roku miasto Bytom, na zaproszenie miasta Lipsk (Niemcy), przystąpiło do II fazy (wdrożeńowej) projektu pn. **Grupa robocza ds. wypracowania ułatwień wdrażania zintegrowanego zrównoważonego rozwoju miejskiego zgodnie z zaleceniami Karty Lipskiej (akronim LC-FACIL)**. Pozostali partnerzy projektu zostali przedstawieni na Mapie nr 3.

Celem projektu jest wypracowanie polityk i narzędzi ułatwiających wdrożenie zapisów „Karty Lipskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich”, przyjętej z okazji nieformalnego spotkania ministrów europejskich w sprawie rozwoju miast i spójności terytorialnej w Lipsku, w dniach 24-25 maja 2007 r.

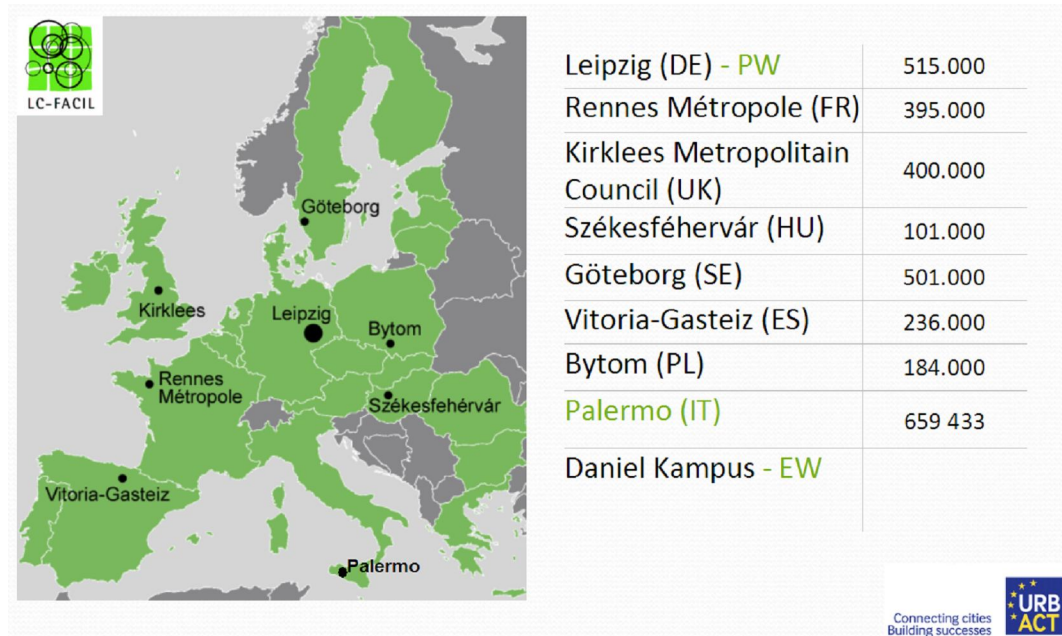
W ramach Karty Lipskiej zdefiniowano dwa generalne zalecenia dla miast realizujących politykę zrównoważonego rozwoju:

- wykorzystanie na większą skalę zintegrowanego podejścia do polityki rozwoju miejskiego;
- zwrócenie szczególnej uwagi na najuboższe dzielnice w kontekście miasta jako całości.

Jednym z obligatoryjnych warunków uczestniczenia w projekcie jest powołanie reprezentatywnej Lokalnej Grupy Wsparcia, której zadaniem jest wspólne opracowanie Lokalnego Planu Działania (LPD). Miasto Bytom, w ramach prac Lokalnej Grupy Wsparcia (LGW), przy udziale ekspertów oraz korzystając z doświadczeń miast partnerskich, zamierza wypracować koncepcję systemu monitoringu i ewaluacji zintegrowanego zrównoważonego rozwoju Bytomia.

Poza tym partnerzy projektu biorą udział w opiniowaniu i testowaniu tzw. ram referencyjnych dla zrównoważonych miast. Ramy te są wypracowywane przez Instytucjonalną Grupę Wsparcia (MS/I Working Group), powołaną na szczeblu unijnym. W skład grupy wchodzi przedstawiciele krajów członkowskich. Z ramienia Polski jest to Ministerstwo Infrastruktury. Zadaniem grupy jest opracowanie powszechnie dostępnego narzędzia internetowego, umożliwiającego miastom monitorowanie i ocenę stanu zrównoważonego zintegrowanego rozwoju zgodnie z zapisami Karty Lipskiej. Realizacja projektu zakończy się w maju 2011 roku.

W 2009 r. przedstawiciele zespołu roboczego uczestniczyli w trzech spotkaniach grupy roboczej: w Lipsku (Niemcy), w Rennes (Francja) oraz w Goeteborgu (Szwecja). Spotkanie w Lipsku miało na celu zaprezentowanie pozostałym partnerom status quo w zakresie programowania zintegrowanego zrównoważonego rozwoju Bytomia oraz zdefiniowanie oczekiwań miasta w związku z udziałem w projekcie. W ramach kolejnego spotkania, organizowanego jeszcze w I fazie projektu (rozwojowej), ustalono przedmiot i zakres czterech spotkań warsztatowych, które odbędą się w ramach II fazy – wdrożeńowej. Zaakceptowano również proponowane tematy, które mają być rozwijane w lokalnych planach działania. Zamiarem Bytomia jest wypracowanie w ramach LPD koncepcji systemu monitoringu i ewaluacji zintegrowanego zrównoważonego rozwoju miasta. Tematem spotkania w Goeteborgu były istniejące systemy monitoringu i ewaluacji w miastach partnerskich, możliwości ich adaptacji w miastach ich nie posiadających oraz praca nad narzędziem wypracowywanym przez Instytucjonalną Grupę Wsparcia.

Mapa nr 3: Partnerzy projektu LC-FACIL (wg stanu na koniec 2009 roku)

źródło: opracowanie własne

Rozpoczęcie II fazy projektu poprzedziła wizyta eksperta wiodącego projektu w sierpniu 2009 roku, pana Daniela Kampusa. Ekspert, wizytując miasto i biorąc udział w spotkaniach z prezydentami oraz naczelnikami wydziałów, kierownikami referatów i dyrektorami miejskich jednostek organizacyjnych, zapoznał się z planami rozwojowymi miasta oraz dostępnością danych źródłowych dla organizacji miejskiego systemu monitoringu i ewaluacji. W konsekwencji uznał za niezbędne wypracowanie takiego systemu w Bytomiu.

Inauguracyjne spotkanie bytomskiej LGW odbyło się 8 grudnia 2009 r. W ramach spotkania przedstawiono zaproszonym gościom założenia projektu, relację i ustalenia ze spotkania grupy roboczej w Göteborgu oraz strukturę i zakres prac nad LPD.

Szczegółowe informacje o projektach oraz Kartę Lipską można znaleźć pod poniższymi adresami:

LUMASEC: <http://urbact.eu/en/projects/metropolitan-governance/lumasec/homepage/>

LC-FACIL: <http://urbact.eu/en/projects/disadvantaged-neighbourhoods/lcfacil/homepage/>

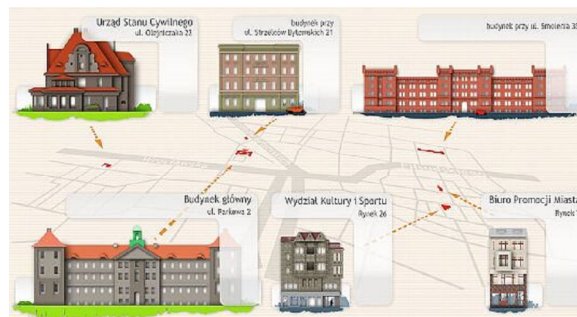
Karta Lipska:

http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/poziom_miedzynarodowy/polityka_przestrzenna_ue/rozwoj_miast/Documents/Karta%20Lipska_PL_tlumaczenie%20Komitetu%20Regionow_1.pdf

7.2 Doskonalenie systemu obsługi klienta

Od czasu wdrożenia w 2002 r. Systemu Zarządzania Jakością, funkcjonowanie Urzędu Miejskiego podlegało procedurom ściśle określonym przez normę ISO 9001:2000. Celem systemu zarządzania jakością jest poprawa jakości świadczonych usług oraz poprawa obsługi klientów. Podejście procesowe stosowane podczas opracowywania, wdrażania i doskonalenia systemu zarządzania jakością usprawnia obieg informacji i dokumentów oraz wprowadza dokładny podział zadań, uprawnień i odpowiedzialności dla wszystkich pracowników. Uzyskujemy w ten sposób efekt zwiększenia zadowolenia klientów poprzez dokładne spełnienie ich wymagań i oczekiwań.

W czerwcu 2009 r. odbył się audit nadzoru przeprowadzony przez auditorów Biura Certyfikacji Polskiego Rejestru Statków S.A. Podczas auditu sprawdzono funkcjonowanie Urzędu, obsługę klienta,

Fot. nr 51: Wirtualny Urząd Miasta Bytomia

komunikowanie się z klientem, przekazywanie informacji o sposobie załatwiania spraw oraz realizację zadań przez wybrane wydziały Urzędu. W wyniku przeprowadzonego auditu, przyznany został Urzędowi nowy certyfikat nr NC-454. Potwierdziło to, że Urząd spełnia określone standardy i wymogi jakościowe zawarte w normie ISO 9001:2008. Certyfikat jest ważny do 26.06.2011 r. i obejmuje realizację zadań własnych gminy, zadań własnych powiatu, zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań ustawowo zleconych.

W 2009 r. przeprowadzono 75 auditów wewnętrznych.

Ponadto realizowane były działania mające na celu poprawę jakości i warunków obsługi klientów, w tym m.in.:

- kontynuowane były cykliczne spotkania Prezydenta Bytomia z mieszkańcami, które stanowią cenne źródło informacji na temat funkcjonowania pracy urzędu i podległych mu jednostek,
- wdrażane były rozwiązania związane z wprowadzeniem standardów obsługi klienta, które opracowane były w następstwie badań dot. obsługi klienta prowadzonych w 2008 r.,
- przeprowadzono szkolenia grupowe dla pracowników urzędu oraz miejskich jednostek organizacyjnych z zakresu „Profesjonalnej obsługi klienta”,
- kontynuowany był proces wdrażania Elektronicznego Systemu Obiegu Dokumentów,
- objęto szczególnym nadzorem druki urzędowe i karty usług oraz zmieniono godziny pracy Urzędu Miejskiego.

7.3 Przynależność Bytomia do organizacji krajowych

Miasto Bytom należy do Związku Miast Polskich, Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Związku Powiatów Polskich oraz Górnośląskiego Związku Metropolitalnego.

Związek Miast Polskich ma na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i kulturalnego rozwoju miast polskich.

Bytom w ZMP reprezentowany jest przez Prezydenta Miasta.

W ramach Związku realizowany był cykl badań z zakresu kultury, transportu, pomocy społecznej oraz komunalnej gospodarki mieszkaniowej, w którym uczestniczyło nasze miasto.

Związek Powiatów Polskich jest stowarzyszeniem powiatów mającym na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego, obrony wspólnych interesów powiatów oraz dążenie do społeczno-gospodarczego rozwoju polskich powiatów. Ma również za zadanie wspieranie działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowej, kulturalnej - w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz ochrony środowiska. Ponadto wspiera także inicjatywy społeczne na rzecz ochrony zdrowia, pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów.

Śląski Związek Gmin i Powiatów to stowarzyszenie, którego misją jest służba na rzecz społeczności lokalnych i samorządów terytorialnych województwa śląskiego. Miasto Bytom w Związku reprezentuje Prezydent Bytomia, który jest również członkiem Zarządu Związku. Przedstawiciele miasta w ciągu roku uczestniczyli w pracach komisji problemowych, działających w strukturach Związku oraz w szeregu spotkań tematycznych.

Górnośląski Związek Metropolitalny to dobrowolny związek międzygminny skupiający 14 miast na prawach powiatu. To wyjątkowy w skali kraju i Europy wielkomiejski ośrodek o ogromnym potencjale. Nowoczesna gospodarka, edukacja i kultura czynią z Metropolii znakomite miejsce do pracy i życia. Bytom

w GZM jest reprezentowany przez Prezydenta Miasta oraz I Zastępcę. Ponadto Prezydent Miasta Bytomia jest również członkiem Komisji Rewizyjnej Związku.

7.4 Promocja miasta i współpraca z zagranicą

7.4.1 Promocja miasta

Działania promocyjne na rzecz Bytomia polegały przede wszystkim na przyjęciu przez Radę Miejską, po przeprowadzonych wcześniej badaniach i warsztatach, *Strategii Promocji Bytomia* oraz *Strategii marki miasta Bytom*.

W ramach jej realizacji w 2009 r. podjęto szereg działań mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku Bytomia zarówno wśród jego mieszkańców jak również poza nim.

Gmina Bytom była stale obecna na antenach dwóch rozgłośni radiowych. W Radiu Piekary dzięki audycji *Wieści z Ratusza* były przekazywane najważniejsze wydarzenia z życia miasta. Natomiast Radio Plus co tydzień na niedzielnym spotkaniu Prezydentów miast Aglomeracji Górnośląskiej gościło Prezydenta Bytomia lub jego zastępców.

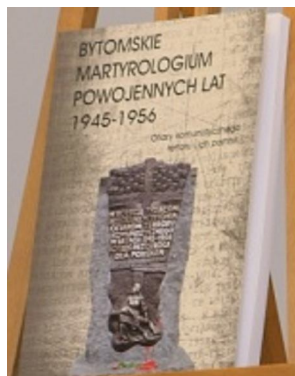
Promocja miasta wzbogacona została poprzez prezentację filmu przedstawiającego walory Gminy Bytom na Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice-Pyrzowice, a także poprzez spot reklamowy oraz ogłoszenia zamieszczane w wydawnictwie Silesian Pointer.

Rok 2009 obfitował w wiele wydarzeń kulturalnych oraz sportowych, które miasto promowało, jak również prowadziło promocję Bytomia podczas ich trwania. Do najważniejszych z nich należą Bytomska Noc Świętojańska, Złot Pojazdów Militarynych, Parada Pojazdów Zabytkowych, Międzynarodowa Konferencja Tańca Współczesnego i Festiwal Sztuki Tanecznej.

Stałym elementem promocji Bytomia było wydawanie miesięcznika Rynek 7 i Bytomskiej Gazety Miejskiej. Ponadto wydane zostały następujące pozycje książkowe oraz broszury:

- ❑ Z biegiem Bytomki,
- ❑ Dziewięćdziesiąt lat Klubu Sportowego Szombierki 1919-2009,
- ❑ Bytomskie martyrologium powojennych lat 1945-1956,
- ❑ Bytom i okolice,
- ❑ Bytom Akademicki,
- ❑ Bytom Sportowy,
- ❑ Bytom Postindustrialny,
- ❑ Bytom Motoryzacyjny.

Powstała także nowa linia upominków i gadżetów miejskich zachowujących jeden Layout. Biuro Promocji Miasta wprowadziło odpłatną dystrybucję gadżetów, upominków i wydawnictw książkowych.

Fot. nr 52: Okładka książki „Bytomskie martyrologium powojennych lat 1945-1956,”

Fot. nr 53: Okładka książki „Z biegiem Bytomki”

7.4.2 Promocja ofert inwestycyjnych miasta

Fot. nr 54: Spotkanie z inwestorami francuskimi w Paryżu

Promocja ofert inwestycyjnych Bytomia polegała na intensywnej dystrybucji katalogu ofert zarówno w formie papierowej, jak i formie elektronicznej. Bytomskie oferty inwestycyjne tradycyjnie prezentowane były również na stronie internetowej bytomskiego Urzędu www.bytom.pl.

Gmina Bytom promowała również oferty inwestycyjne podczas spotkania z inwestorami francuskimi w Ambasadzie Polskiej w Paryżu w dniach 13-15 maja 2009 r. oraz na Międzynarodowych Targach EXPO Real 2009 w Monachium w dniach 5-7 października 2009 r.

Dodatkowo promowano bytomskie oferty inwestycyjne we współpracy z Urzędem Marszałkowskim podczas Światowych Targów

Nieruchomości MIPIM 2009 w dniach 10-13 marca w Cannes we Francji, a także Targów Nieruchomości i Inwestycji Real VIENNA 2009 w dniach 26-28 maja we Wiedniu.

Kolejnym miejscem promocji bytomskich ofert inwestycyjnych były portale internetowe skierowane do inwestorów tj.:

- ❑ Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych <http://paiz.gov.pl>,
- ❑ Śląskie Centrum Obsługi Inwestora www.invest.silesia-region.pl,
- ❑ Regionalne Centrum Obsługi Inwestora www.rcoi.pl,
- ❑ Szukam inwestora www.szukam-inwestora.com,
- ❑ Oferty inwestycyjne www.ofertyinwestycyjne.pl
- ❑ Portal Gminy <http://gminy.pl>.

W 2009 r. w skład katalogu ofert inwestycyjnych weszło 30 nieruchomości gruntowych i zabudowanych, których różnorodność pod względem wielkości oraz przeznaczenia stała się interesującym elementem promocji miasta wśród potencjalnych inwestorów z kraju i zagranicy. Pośród nich znalazły się:

Nieruchomości gruntowe:

- ❑ **ul. Strzelców Bytomskich** – teren po byłej KWK Powstańców Śląskich - nieruchomość gruntowa, niezabudowana, zlokalizowana na terenie przemysłowym, w kształcie wielokąta. Na tym terenie istnieje możliwość lokalizacji obiektów produkcyjnych, logistycznych. Powierzchnia nieruchomości to 29,80 ha.
- ❑ **ul. Zabrzańska 112** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Teren w kształcie wielokąta, częściowo ogrodzony. Dojazd do nieruchomości dobry, drogą utwardzoną o nawierzchni asfaltowej. Istnieje możliwość lokalizacji obiektów produkcyjnych i niektórych usługowych. Powierzchnia nieruchomości to 21,9 ha.
- ❑ **ul. Ostatnia** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Kształt działki nieregularny o zróżnicowanej strukturze: południowo-zachodnia część płaska z niewielkimi pofałdowaniami terenu, natomiast część północno-wschodnią stanowią liczne skarpy. Powierzchnia nieruchomości to 2,2 ha.
- ❑ **ul. Paczyńska** – nieruchomość gruntowa, położona w dzielnicy Stolarzowice. Działka o kształcie wydłużonego prostokąta. Otoczenie nieruchomości stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz tereny rolne. Powierzchnia nieruchomości to 2,1 ha.
- ❑ **ul. Hajdy** – nieruchomość gruntowa położona peryferyjnie, na obrzeżu strefy Śródmiejskiej, w nieznaczącej odległości od skrzyżowania ul. Dworskiej, ul. Nowy Dwór z ulicą Hajdy, około 2-3 km od centrum Bytomia. Teren płaski o wydłużonym kształcie. Niniejsza nieruchomość przeznaczona jest na wytwórczość, usługi oraz obsługę komunikacji. Powierzchnia nieruchomości to 1,76 ha.
- ❑ **Al. Jana Pawła II i ul. Kędzierzyńska** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana z dogodnym dojazdem do centrum Bytomia. Teren w przeważającej części płaski, częściowo pofałdowany i zakrzewiony. Teren w trakcie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powierzchnia nieruchomości to 1,5 ha.
- ❑ **ul. Kędzierzyńska i Al. Jana Pawła II** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana z dogodnym dojazdem do centrum Bytomia. Teren w przeważającej części płaski, częściowo pofałdowany i zakrzewiony. Teren w trakcie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powierzchnia nieruchomości to 1,24 ha.
- ❑ **ul. Gutenberga** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana, położona na obrzeżach miasta w dzielnicy Górniki. Na tym terenie istnieje możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,8 ha.
- ❑ **ul. Chorzowska** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana o kształcie zbliżonym do trójkąta. Teren silnie pofałdowany, gęsto porośnięty krzewami, trawami oraz drzewami. Otoczenie nieruchomości: w sąsiedztwie usytuowane są centra handlowe oraz niezagospodarowane tereny zielone. Istnieje możliwość lokalizacji obiektów usługowych. Powierzchnia działki to 0,7 ha.
- ❑ **ul. Batalionów Chłopskich** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana, w kształcie prostokąta. Otoczenie nieruchomości stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz tereny rolne i cmentarz. Powierzchnia nieruchomości to 0,7 ha.
- ❑ **ul. Świętochłowicka** – nieruchomość niezabudowana, położona w dzielnicy Łagiewniki, bezpośrednio przy ul. Świętochłowickiej i torowiska tramwajowego. Kształt działki nieregularny i płaski. Na tym obszarze istnieje możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Powierzchnia nieruchomości: 0,3 ha.

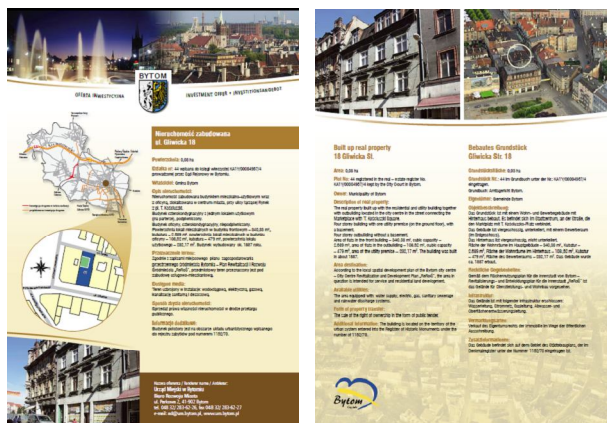
- ❑ **ul. Kwietniewskiego** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana położona w ścisłym centrum miasta. Działka o wydłużonym kształcie. Teren przeznaczony jest pod zabudowę usługowo-mieszkaniową. Powierzchnia działki wynosi 0,08 ha.
- ❑ **ul. Korfantego** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana, skomunikowanie działki bezpośrednio do ul. Korfantego. Otoczenie nieruchomości stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, obiekty handlowo-usługowe, kompleks garażowy oraz zabytkowy kościół. Powierzchnia nieruchomości to 0,05 ha
- ❑ **ul. Józefczaka** – nieruchomość gruntowa, położona w centrum miasta. W bezpośrednim otoczeniu nieruchomości znajduje się zabudowa wielorodzinna oraz obiekty handlowo-usługowe. Teren ten przeznaczony jest pod zabudowę usługowo-mieszkaniową oraz realizację parkingu wielopoziomowego. Powierzchnia nieruchomości: 0,13 ha.

Nieruchomości zabudowane:

- ❑ **ul. Szyb Zachodni 1** – nieruchomość zabudowana budynkiem użytkowym, położonym w dzielnicy Miechowice. Budynek mieszkalno-użytkowy, 3-kondygnacyjny, o konstrukcji tradycyjnej, dach kryty dachówką. W tym obszarze istnieje możliwość lokalizacji obiektów produkcyjnych. Powierzchnia działki: 1,4 ha.
- ❑ **ul. Moniuszki 20** – zabudowę nieruchomości stanowi: budynek administracyjny (4-kondygnacyjny, podpiwniczony), budynek garażowy (2-kondygnacyjny, niepodpiwniczony), budynek garażu (1-kondygnacyjny, niepodpiwniczony). Teren przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Powierzchnia nieruchomości: 0,11 ha.
- ❑ **ul. Krakowska 28 – ul. Korfantego 13** – nieruchomość zabudowana połączonymi budynkami mieszkalno-usługowymi, zlokalizowana w centrum miasta. Krakowska 28 – budynek 4-kondygnacyjny z 3-kondygnacyjną oficyną, podpiwniczony z 4 lokalami użytkowymi i 10 lokalami mieszkalnymi. Korfantego 13 – budynek 2-kondygnacyjny, podpiwniczony. Powierzchnia nieruchomości: 0,08 ha.
- ❑ **ul. Chrzanowskiego 17** – nieruchomość zabudowana budynkiem o charakterze usługowym, zlokalizowana w centrum miasta. Budynek 5-kondygnacyjny, podpiwniczony. Teren przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniową. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,07 ha.
- ❑ **ul. Piłsudskiego 43** – nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalno-usługowym, zlokalizowana w centrum miasta. Budynek 4-kondygnacyjny, podpiwniczony, z 1 lokalem użytkowym i 3 lokalami mieszkalnymi, wybudowany w 1906 r. Powierzchnia nieruchomości: 0,05 ha.
- ❑ **ul. Rycerska 17 – ul. Korfantego 23** – nieruchomość zabudowana budynkami mieszkalno-usługowymi, zlokalizowana w centrum miasta. Budynki czterokondygnacyjne ze strychem, podpiwniczone, z 4 lokalami użytkowymi i 10 lokalami mieszkalnymi. Budynki wybudowane w latach 1905-1928. Powierzchnia nieruchomości: 0,05 ha.
- ❑ **ul. Podgórna 7-9** - udział Gminy Bytom w nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalno-usługowym, zlokalizowanym w centrum miasta. Budynek 4-kondygnacyjny z użytkowym poddaszem, podpiwniczony. Na udział Gminy Bytom składa się 14 lokali mieszkalnych i 1 lokal użytkowy, które nie zostały wyodrębnione. Budynek wybudowany w 1890 roku. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,05 ha.
- ❑ **ul. Szymanowskiego 1** – nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalno-użytkowym, 4-kondygnacyjnym i 2-kondygnacyjnym, z 9 lokalami mieszkalnymi i 4 lokalami użytkowymi. Otoczenie nieruchomości stanowi rynek miasta, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz obiekty handlowo-usługowe. Powierzchnia nieruchomości: 0,04 ha.
- ❑ **ul. Piłsudskiego 18** – nieruchomość zabudowana budynkiem o charakterze mieszkalno-usługowym, zlokalizowana w centrum miasta. Budynek 4-kondygnacyjny, częściowo podpiwniczony. Teren przeznaczony jest pod zabudowę usługowo - mieszkaniową. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,04 ha.
- ❑ **ul. Gliwicka 18** – nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalno-użytkowym wraz z oficyną, wybudowany ok. 1887 r. Jest to budynek 4-kondygnacyjny, niepodpiwniczony. Budynek ma charakter mieszkalno-użytkowy. Przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,03 ha.

Fot. nr 55: Nieruchomość zabudowana przy ul. Krakowskiej 28 i ul. Korfantego 13

Fot. nr 56: Oferta inwestycyjna nieruchomości przy ul. Gliwickiej 18

- ❑ **ul. Gliwicka 25** – nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalno-użytkowym wraz z oficyną, wybudowanym w 1908 r. Jest to budynek 3-kondygnacyjny, podpiwniczony. Budynek ma charakter mieszkalno-użytkowy. Przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,03 ha.
- ❑ **ul. Gliwicka 33** – nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalno-użytkowym 3 - kondygnacyjnym, podpiwniczonym ze strychem, z 3 lokalami mieszkalnymi i 1 lokalem użytkowym. Budynek wybudowany w 1891 r. Przeznaczony jest pod zabudowę usługowo-mieszkaniową. Powierzchnia nieruchomości: 0,03 ha.

- ❑ **ul. Krakowska 14** – nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalno-użytkowym, 3-kondygnacyjnym, podpiwniczonym z 2 lokalami użytkowymi i 5 lokalami mieszkalnymi. Położona jest w centrum miasta. Budynek został wybudowany w 1890 r., przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,02 ha.
- ❑ **ul. Mariacka** – nieruchomość gruntowa, obecnie zabudowana budynkami użytkowymi, położona w ścisłym centrum miasta, bezpośrednio przy ul. Mariackiej. Otoczenie nieruchomości stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Teren przeznaczony jest pod zabudowę usługowo - mieszkaniową. Powierzchnia nieruchomości to 0,01 ha.

Wśród nieruchomości katalogu ofert inwestycyjnych znalazły się również nieruchomości przeznaczone pod zabudowę hotelową:

- ❑ **ul. Zabrzańska 112** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Teren w kształcie wielokąta, częściowo ogrodzony. Dojazd do nieruchomości dobry, drogą utwardzoną o nawierzchni asfaltowej. Istnieje możliwość lokalizacji obiektów produkcyjnych i niektórych usługowych. Powierzchnia nieruchomości to 21,9 ha.
- ❑ **ul. Krzyżowa** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana o kształcie nieregularnym, położona w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 79 (ul. Chorzowska). Otoczenie nieruchomości stanowią tereny niezabudowane. Powierzchnia nieruchomości to 7,98 ha.
- ❑ **ul. Tarnogórska 2** – nieruchomość położona w centrum miasta na terenie Parku Miejskiego, założonego ok. 1840 r. na obszarze 43 ha, jako park krajobrazowy. Przedmiotowa nieruchomość zabudowana jest budynkami. Powierzchnia nieruchomości to 2,57 ha.

W 2009 r. Gmina Bytom prowadziła rozmowy z 56 nowymi inwestorami poszukującymi terenów pod swoje inwestycje lub przedsiębiorcami planującymi poszerzenie działalności na terenie Bytomia. Największe zainteresowanie wzbudzały tereny zlokalizowane w centrum Bytomia przeznaczone pod działalność usługowo-mieszkaniową.

Opracowano i zamieszczono na stronie internetowej **Bytomską Bazę Nieruchomości**. Celem tego projektu jest wzbogacenie oferty inwestycyjnej Gminy Bytom. Baza skierowana jest do osób fizycznych, prawnych, a także innych jednostek organizacyjnych, które posiadają nieruchomości gruntowe, hale produkcyjno-magazynowe oraz budynki biurowe zlokalizowane w granicach administracyjnych Gminy Bytom i zamierzają je sprzedać, oddać w użytkowanie wieczyste lub wydzierżawić. Nieruchomość taka na prośbę właściciela zostaje zamieszczona na stronie Urzędu Miejskiego w Bytomiu.

Nieruchomości zabudowane innych podmiotów położone w Bytomiu:

- ❑ **ul. Strzelców Bytomskich/Dąbrowa Miejska** – nieruchomość zlokalizowana jest w Bytomiu, przy zbiegu ulic Strzelców Bytomskich i Dąbrowy Miejskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie Centrum Handlowego M-1 i planowanego do realizacji węzła autostrady A-1 "Węzeł Bytom". W niedalekim sąsiedztwie znajduje się bytomski odcinek Obwodnicy Północnej Aglomeracji Górnośląskiej. Część terenu przeznaczona jest do zagospodarowania w kierunku produkcyjno-usługowym i komunikacyjnym. Powierzchnia nieruchomości to 24,76 ha. Właściciel – Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich S.A. Holding.

- ❑ **ul. Szyby Rycerskie** – przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość zabudowana, stanowiąca kompleks 7 obiektów o charakterze produkcyjno-socjalnym. Na niniejszej nieruchomości istnieje możliwość lokalizacji obiektów produkcyjnych. Powierzchnia nieruchomości to 3,78 ha. Właściciel – CONBELTS Bytom S.A.
- ❑ **ul. Dąbrowa Miejska i ul. Przy Kopalni Bytom** - nieruchomość gruntowa, niezabudowana, teren jest zadrzewiony i zakrzewiony. W tym obszarze istnieje możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej. Powierzchnia nieruchomości to 1,25 ha. Właściciel – Kompania Węglowa S.A.
- ❑ **ul. Wrocławska 32/34** – nieruchomość zabudowana budynkami produkcyjno-biuroowymi, zlokalizowana w centrum miasta. Otoczenie stanowi zabudowa zwarta. Plac parkingowy wewnątrz lokalizacji. Teren przeznaczony jest pod wytwórczość, usługi, składy i budownictwo oraz zabudowę mieszkaniowo - usługową. Powierzchnia nieruchomości to 0,37 ha. Właściciel – Zakłady Odzieżowe Bytom S.A.
- ❑ **ul. Chorzowska 2 i Katowicka 70** – nieruchomość zabudowana budynkiem, położona w centrum miasta. Budynek 4-kondygnacyjny (4 piętra + piwnice + strych). Nieruchomość bardzo dobrze skomunikowana. Układ dróg umożliwia szybkie połączenie z całą aglomeracją. Teren przeznaczony do zabudowy mieszkaniowo-usługowej, dopuszczający m.in. lokalizację hotelu. Powierzchnia nieruchomości to 0,24 ha. Właściciel – osoba prywatna.

7.4.3 Współpraca z zagranicą

W 2009 r. miasto Bytom kontynuowało współpracę międzynarodową w ramach umów partnerskich z następującymi miastami:

Vsetín (Czechy) – umowę partnerską miasta podpisały 11 listopada 2003 r. w Bytomiu. W 2009 r. miały miejsce następujące wydarzenia:

- ❑ wizyta w Bytomiu oficjalnej delegacji z Vsetína z okazji 5 rocznicy przystąpienia Polski do UE i wręczenia Bytomskich Nagród Europejskich,
- ❑ odwiedziny grupy uczniów z Vsetína w Bytomiu – udział w Europejskiej Majówce, pobyt u rodzin, zwiedzanie Bytomia i Pszczyny, zajęcia w bytomskich szkołach,
- ❑ wizyta we Vsetinie przedstawicieli Bytomia z okazji VALAŠSKÉ ZÁŘENÍ – cykl imprez społeczno-kulturalnych,
- ❑ wizyta uczniów Szkoły Podstawowej nr 4 we Vsetinie w związku z realizacją wspólnych projektów i współpracy między szkołami,
- ❑ wizyta oficjalnej delegacji z Vsetína w związku z obchodami 5 rocznicy podpisania umowy partnerskiej,
- ❑ przyjazd hokeistów z Vsetína na V Międzynarodowy Turniej Barbórkowy w hokeju na lodzie.

Dmitrov (Rosja) – umowę o współpracy podpisano w dniu 5 kwietnia 2005 r. w Dmitrowie oraz 11 lipca 2005 r. w Bytomiu. Współpraca Bytomia z Dmitrowem polegała na wizycie uczniów z Dmitrova w Bytomiu, w Państwowych Szkołach Budownictwa – zajęcia w szkole, zwiedzanie miasta i okolic.

Recklinghausen (Niemcy) – umowę partnerską pomiędzy Bytomiem i Recklinghausen podpisano 15 grudnia 2000 r. w Bytomiu, a następnie 13 marca 2001 r. w Recklinghausen. Współpraca miast w 2009 r. wyglądała następująco:

- ❑ wizyta delegacji z Recklinghausen w Bytomiu z okazji obchodów Dnia Europy i wręczenia Bytomskiej Nagrody Europejskiej pani Monice Hegemann,
- ❑ wizyta I zastępcy Burmistrza Miasta Recklinghausen pana Ferdynanda Herbsta oraz zeszłorocznego laureata Bytomskiej Nagrody Europejskiej pana Johannes Gaydy; udział w Bytomskiej Nocy Świętojańskiej,
- ❑ wizyta pana organisty Thorstena Maus i księdza Grothe przybyłych na obchody Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej,
- ❑ wizyta delegacji Bytomia w Recklinghausen – wykład w Vestischen Muzeum połączony z wystawą dr Arkadiusza Kuzio-Podruckiego na temat „Pruskie rodziny szlacheckie na Górnym Śląsku i ich wkład w rozwój regionu”,
- ❑ wizyta delegacji władz miasta Bytomia na zaproszenie Burmistrza Recklinghausen pana Wolfganga Pantfoerdera z okazji obchodów „Bytomskich Spotkań w Recklinghausen”,
- ❑ udział w projekcie „Trzy zasłony dla Europy” TWINS 2010.

Pozostała współpraca

❑ **Walia**

Wizyta grupy młodzieży wraz z opiekunami i przedstawicielami władz hrabstwa podczas europejskiej Majówki i obchodów 5 rocznicy przystąpienia Polski do UE oraz występy zespołu walijskiego podczas festiwalu twórczości Europejskiej na bytomskim Rynku. Wyjazd delegacji z Bytomia do Walii, gdzie omawiano możliwość dalszej współpracy i ewentualnego podpisania umowy partnerskiej z nowymi władzami Blaenau Gwent, dotyczącej takich obszarów jak: edukacja, kultura, sprawy społeczne, sport, wymiana doświadczeń z różnych dziedzin gospodarki.

❑ **Turcja**

Po oficjalnej wizycie delegacji z Alanya w Bytomiu podczas Europejskiej Majówki, a następnie rewizycie w Turcji delegacji z Bytomia wymieniono informacje w obszarach zainteresowania obu stron. Aktualnie oczekiwana jest decyzja strony tureckiej co do możliwości dalszej współpracy.

❑ **Ukraina**

Bytom jest zainteresowany współpracą z miastem na Ukrainie.

Również w 2009 r. po raz kolejny przyznano **Bytomskie Nagrody Europejskie** za osiągnięcia i zasługi w zakresie działalności proeuropejskiej, propagowania ideałów zjednoczonej Europy, działań na rzecz pokoju, współpracy i jedności między jej mieszkańcami, a także za działania w zakresie rozwoju gospodarczego Miasta opartego na współpracy z partnerami i instytucjami europejskimi. Laureatami nagrody zostali: *Ks. Prałat Henryk Kowol* za dotychczasową pracę dla zaznaczenia obecności miasta Bytomia w rodzinie europejskiej oraz *Monika Hegemann* za promowanie ideałów zjednoczonej Europy, realizując współpracę partnerską Recklinghausen z 6 miastami partnerskimi.

8. SPIS MAP

Mapa nr 1: Powierzchnia i granice miasta Bytomia	5
Mapa nr 2: Układ drogowy Bytomia	30
Mapa nr 3: Partnerzy projektu LC-FACIL (wg stanu na koniec 2009 roku)	107

9. SPIS TABEL

Tabela nr 1: Struktura mieszkańców Bytomia wg grup ekonomicznych	7
Tabela nr 2: Wybrane wskaźniki demograficzne dot. mieszkańców Bytomia	8
Tabela nr 3: Ruch naturalny i wędrownikowy mieszkańców	9
Tabela nr 4: Sprzedaż nieruchomości będących własnością Gminy i Skarbu Państwa	11
Tabela nr 5: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy	12
Tabela nr 6: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy w latach 2005 - 2009	12
Tabela nr 7: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu	14
Tabela nr 8: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2009 r.	17
Tabela nr 9: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu	19
Tabela nr 10: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP	19
Tabela nr 11: Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych	22
Tabela nr 12: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy	22
Tabela nr 13: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu	24
Tabela nr 14: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu	25
Tabela nr 15: Podstawowe dane dot. infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o.	27
Tabela nr 16: Podstawowe dane dot. sieci gazowej w Bytomiu	29
Tabela nr 17: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia	33
Tabela nr 18: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu	40
Tabela nr 19: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2006-2009	41
Tabela nr 20: Wspólnoty Mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2006-2009	42
Tabela nr 21: Stopień wyposażenie technicznego lokali mieszkalnych we Wspólnotach Mieszkaniowych (w %)	43
Tabela nr 22: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych w 2009 r.	45
Tabela nr 23: Liczba szkół, oddziałów, uczniów i absolwentów	45
Tabela nr 24: Obiekty sportowe w bytomskich szkołach publicznych	46
Tabela nr 25: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych	47
Tabela nr 26: liczba oddziałów, słuchaczy oraz absolwentów CKU w latach szkolnych 2008/2009 oraz 2009/2010	51
Tabela nr 27: Rodzaje proponowanych zajęć, liczba uczestników oraz nauczycieli, a także źródła finansowania zajęć na Uniwersytecie Trzeciego Wieku	51
Tabela nr 28: Wielkość oraz źródła finansowania nakładów inwestycyjnych i remontowych poniesionych w bytomskich szkołach w 2009 r.	52
Tabela nr 29: Niepubliczne placówki oświatowe	54
Tabela nr 30: Wybrane dane dot. funkcjonowania placówek lecznictwa zamkniętego w Bytomiu	56
Tabela nr 31: Dane w zakresie funkcjonowania publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz Pogotowia Ratunkowego w Bytomiu w latach 2006-2009	56
Tabela nr 32: Dane dot. zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne oraz liczby osób hospitalizowanych w latach 2006-2009	57
Tabela nr 33: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno- Epidemiologiczną w latach 2006-2009	61
Tabela nr 34: Liczba osób oraz ilość wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2006-2009	62
Tabela nr 35: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2006-2009	65
Tabela nr 36: Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych	66
Tabela nr 37: Porównanie ilości spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2006-2009	67
Tabela nr 38: Porównanie frekwencji zwiedzających Muzeum Górnośląskie w latach 2006-2009	69
Tabela nr 39: Zestawienie imprez, które odbyły się w Bibliotece Śląskiej w 2009 r.	72
Tabela nr 40: Zestawienie typów i ilości organizacji pozarządowych działających w Bytomiu w 2009 r.	74
Tabela nr 41: Ilość obiektów objętych wpisem do rejestru zabytków w latach 2006-2009	74
Tabela nr 42: Obiekty sportowe na których prowadzona była aktywność sportowo-rekreacyjna	78
Tabela nr 43: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2009 r.	79
Tabela nr 44: Struktura interwencji Straży Pożarnej na terenie miasta	81
Tabela nr 45: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł) ..	91
Tabela nr 46: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań	93
Tabela nr 47: Zestawienie zadań i zakupów inwestycyjnych (w tys. zł)	95

Tabela nr 48: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013	97
Tabela nr 49: Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013	97
Tabela nr 50: Inne programy Unii Europejskiej	98

10. SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1: Struktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania	6
Wykres nr 2: Struktura gruntów według form własności	6
Wykres nr 3: Mieszkańcy Bytomia według płci i wieku w I półroczu 2009 r.	7
Wykres nr 4: Mieszkańcy Bytomia wg grup ekonomicznych.....	8
Wykres nr 5: Ruch naturalny i wędrownikowy mieszkańców Bytomia	9
Wykres nr 6: Struktura nieruchomości zbytych	11
Wykres nr 7: Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2006-2009.....	14
Wykres nr 8: Spółki z udziałem kapitału krajowego oraz z udziałem kapitału zagranicznego	16
Wykres nr 9: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu i stopa bezrobocia	19
Wykres nr 10: Średnioroczny współczynnik rynku pracy	20
Wykres nr 11: Bezrobotni według wieku	20
Wykres nr 12: Bezrobotni według poziomów wykształcenia	21
Wykres nr 13: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	21
Wykres nr 14: Zużycie wody w mieście	24
Wykres nr 15: Długość sieci kanalizacyjnej.....	25
Wykres nr 16: Struktura odpadów przyjętych na składowisko	26
Wykres nr 17: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej.....	28
Wykres nr 18: Struktura użytkowników gazu w 2009 r.	29
Wykres nr 19: Struktura dróg w Bytomiu.....	31
Wykres nr 20: Struktura pojazdów zarejestrowanych w Bytomiu	32
Wykres nr 21: Struktura wiekowa budynków komunalnych w Bytomiu	41
Wykres nr 22: Wyposażenie mieszkań komunalnych (bez wspólnot mieszkaniowych) w infrastrukturę techniczną	41
Wykres nr 23: Struktura budynków Wspólnot Mieszkaniowych w 2009 r. według stanu technicznego.....	42
Wykres nr 24: Liczba przydzielonych lokali mieszkalnych w latach 2006-2009.....	43
Wykres nr 25: Liczba uczniów kształcących się w bytomskich szkołach publicznych.....	46
Wykres nr 26: Liczba nauczycieli zatrudnionych w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych na przestrzeni lat 2005- 2009	48
Wykres nr 27: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2009	50
Wykres nr 28: Liczba uczestników zajęć stałych prowadzonych przez bytomskie placówki wychowania pozaszkolnego na przestrzeni lat 2005- 2009	50
Wykres nr 29: Ilość niepublicznych placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Bytomia na przestrzeni lat 2005-2009.....	53
Wykres nr 30: Liczba studentów kształcących się w szkołach wyższych na terenie Bytomia na przestrzeni lat 2005-2009.....	55
Wykres nr 31: Wydatki w ramach pomocy społecznej w Bytomiu – zadania własne gminy,.....	62
Wykres nr 32: Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2009	66
Wykres nr 33: Wypłacone dodatki mieszkaniowe w latach 2006-2009	66
Wykres nr 34: Ilość przestępstw stwierdzonych na przestrzeni lat 2005-2009	79
Wykres nr 35: Ilość przestępstw kryminalnych stwierdzonych na przestrzeni lat 2005-2009	79
Wykres nr 36: Zmiany wskaźnika wykrywalności przestępstw na przestrzeni lat 2005-2009.....	80
Wykres nr 37: Ilość odnotowanych wypadków drogowych na przestrzeni lat 2005-2009	80
Wykres nr 38: Ilość interwencji Straży Pożarnej na przestrzeni lat 2005-2009.....	82
Wykres nr 39: Ilość kontroli Straży Miejskiej na przestrzeni lat 2005-2009	82
Wykres nr 40: Ilość lokali mieszkalnych, w których refinansowano modernizację systemów ogrzewania na przestrzeni lat 2005-2009	84
Wykres nr 41: Ilość obiektów, w których przeprowadzono termomodernizację lub termorenowację dzięki środkom GFOŚiGW i PFOŚiGW na przestrzeni lat 2005-2009	85
Wykres nr 42: Obniżenie wybranych obiektów na przestrzeni lat 2005-2009.....	88
Wykres nr 43: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2005 – 2009.....	91
Wykres nr 44: Struktura dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju	92
Wykres nr 45: Struktura dochodów budżetu miasta według źródeł pochodzenia	92
Wykres nr 46: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2005 – 2009.....	93
Wykres nr 47: Struktura wydatków budżetu miasta według rodzajów wydatków.....	94
Wykres nr 48: Wykonanie wydatków budżetowych zadań własnych gminy i powiatu	94

Wykres nr 49: Struktura wydatków majątkowych finansowanych ze środków budżetu miasta według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej.....	95
Wykres nr 50: Struktura wydatków na działalność remontową według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej.....	96
Wykres nr 51: Model zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju Bytomia.....	100
Wykres nr 52: Współzależność problemów rozwoju miasta	102
Wykres nr 53: Grupy współzależnych przedsięwzięć w rozwoju miasta	103

11. SPIS FOTOGRAFII

Fot. nr 1: Śródmieście Bytomia z lotu ptaka.....	10
Fot. nr 2: Model 3D Śródmieścia Bytomia.....	12
Fot. nr 3: Logo Światowego Dnia Informacji Geograficznej.....	13
Fot. nr 4: Punkt konsultacyjny GAPP S.A. w Bytomiu.....	18
Fot. nr 5: Oznakowanie „Punktu zbierania elektrośmieci”.....	27
Fot. nr 6: Obwodnica Północnej Aglomeracji Górnośląskiej.....	30
Fot. nr 7: Znak strefy płatnego parkowania.....	32
Fot. nr 8: Zabytkowy tramwaj linii nr 38.....	33
Fot. nr 9: Górnośląska Kolej Wąskotorowa.....	33
Fot. nr 10: Plac Wolskiego.....	35
Fot. nr 11: Szpital Specjalistyczny nr 1.....	35
Fot. nr 12: Budynek przy ul. Katowickiej 58.....	36
Fot. nr 13: Hala sportowa przy ul. Modrzewskiego.....	37
Fot. nr 14: Skatepark w Parku Miejskim.....	37
Fot. nr 15: Ścieżka rowerowa w Parku Miejskim.....	37
Fot. nr 16: Boisko wielofunkcyjne przy ZSS nr 3.....	38
Fot. nr 17: Budynek TBS przy ul. Karpackiej.....	44
Fot. nr 18: Nagrodzenie najlepszych nauczycieli 2009 roku.....	44
Fot. nr 19: Boisko szkolne przy Gimnazjum nr 7.....	52
Fot. nr 20: Inauguracja roku szkolnego dla wszystkich bytomskich szkół wyższych.....	54
Fot. nr 21: Budynek PJWSTK w Bytomiu.....	54
Fot. nr 22: Siedziba PWST- Wydział Teatru Tańca.....	55
Fot. nr 23: Budynek Szpitala Specjalistycznego Nr 1.....	58
Fot. nr 24: Nowy kardiomonitor w Szpitalu Specjalistycznym nr 2.....	59
Fot. nr 25: Nowe alkosensory zakupione w ramach programu pn „Trzeźwość”.....	61
Fot. nr 26: „Manru” w Operze Śląskiej.....	67
Fot. nr 27: Koncert „Miłość i Opera” w Operze Śląskiej.....	67
Fot. nr 28: Rozdanie „Złotych Masek”.....	68
Fot. nr 29: Wystawa „Militaria w obrazach” w Muzeum Górnośląskim.....	68
Fot. nr 30: Koncert z cyklu „To jest taki dom zaklęty, w którym grają instrumenty”.....	69
Fot. nr 31: Spotkanie z cyklu „HartOFFanie Teatrem” w BCK-u.....	69
Fot. nr 32: Plakat Bytomskich Juwenalii.....	70
Fot. nr 33: Ogólnopolskie Warsztaty Tańca Współczesnego w ŚTT.....	71
Fot. nr 34: Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu.....	71
Fot. nr 35: Fotografia z wystawy „Z archiwum T” Tomasza Szemalikowskiego.....	72
Fot. nr 36: Rozdanie nagród „Muzy 2009”.....	73
Fot. nr 37: Zabytkowy kościół św. Trójcy.....	75
Fot. nr 38: II Ściganie na Obwodnicy Północnej w Bytomiu.....	75
Fot. nr 39: Wyprawa rowerowa w ramach programu „Made in Bytom”.....	76
Fot. nr 40: Mistrzostwa Bytomia w pływaniu.....	76
Fot. nr 41: Stadion Miejski przy ul. Olimpijskiej.....	77
Fot. nr 42: Stadion sportowy przy ul. Modrzewskiego.....	77
Fot. nr 43: Ćwiczenia „KARLIK-2009”.....	83
Fot. nr 44: Akcja „Sprzątanie Świata” w Bytomiu.....	85
Fot. nr 45: Okładka biuletynu ekologicznego „Eko-Składak”.....	86
Fot. nr 46: Zrehabilitowana hałda na ul. Piłkarskiej.....	86
Fot. nr 47: Obiekty Bytomskiego Parku Przemysłowego.....	90
Fot. nr 48: Otwarcie kompleksu sportowego przy ul. Tysiąclecia 7.....	99
Fot. nr 49: Program Rozwoju Subregionu Centralnego.....	105
Fot. nr 50: Spotkanie grupy roboczej w Kavalii.....	106
Fot. nr 51: Wirtualny Urząd Miasta Bytomia.....	107
Fot. nr 52: Okładka książki „Bytomskie martyrologium powojennych lat 1945-1956,”.....	109
Fot. nr 53: Okładka książki „Z biegiem Bytomki”.....	109
Fot. nr 54: Spotkanie z inwestorami francuskimi w Paryżu.....	109
Fot. nr 55: Nieruchomość zabudowana przy ul. Krakowskiej 28 i ul. Korfantego 13.....	111
Fot. nr 56: Oferta inwestycyjna nieruchomości przy ul. Gliwickiej 18.....	112